Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1827; Vol. 37
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

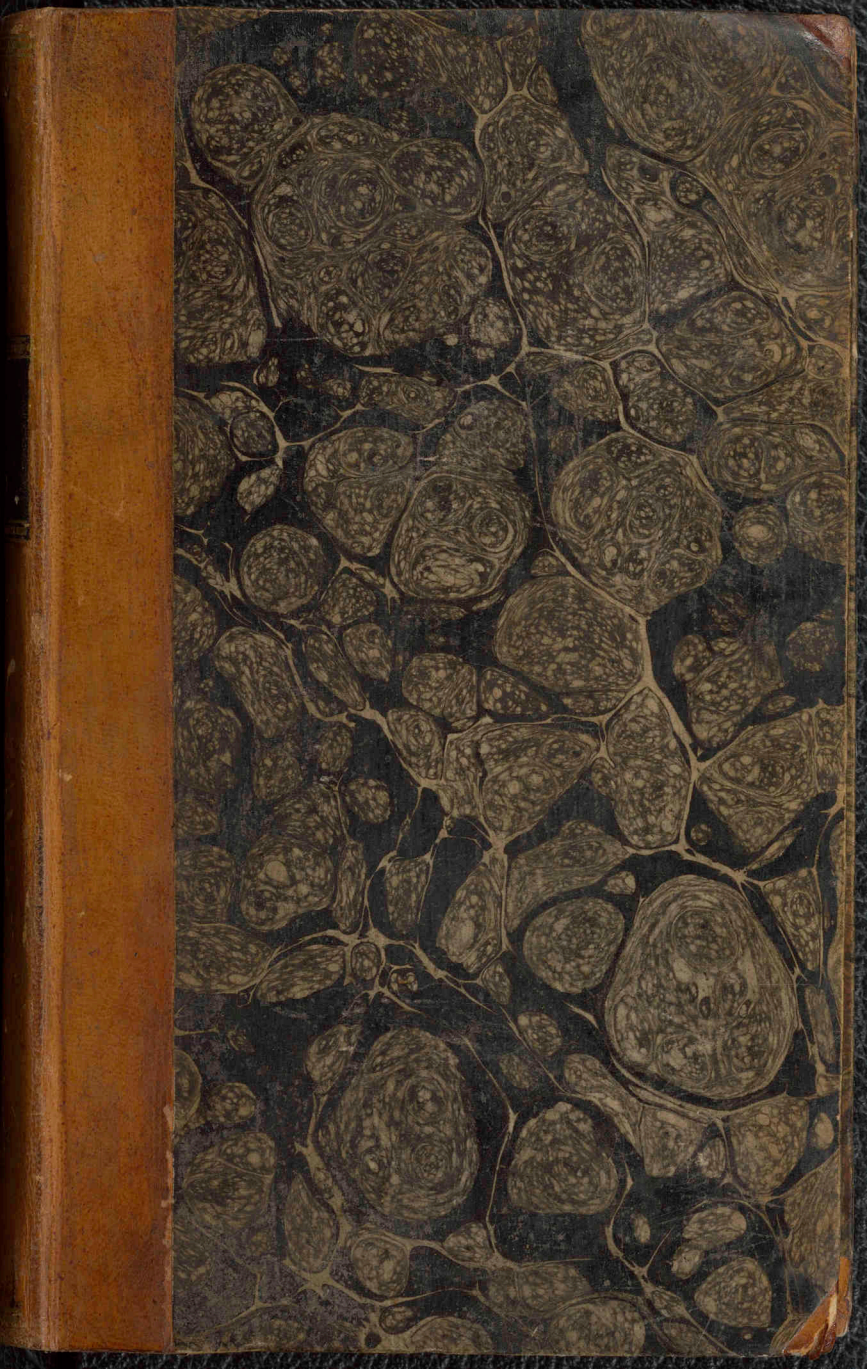
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00107 9

+Rex

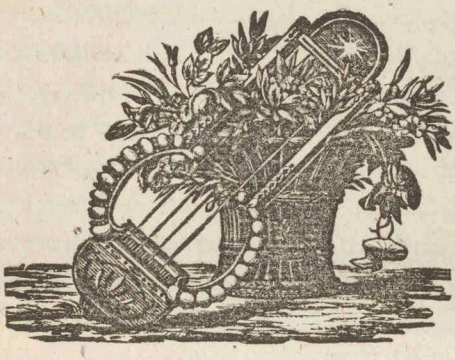
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

Syv og tredivte Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1827.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side

Orgelspilleren Wilhelm Remt.....1
Theater-Kaffehuset.....13
Harpespillerinden.....22
Kjærlighed, Verdens Beherskerinde.....38
Mr. Canning i Paris.....41
Keadan eller Klosterruinen. (Sluttet.).....43
Veddeløbs-Giftermaal.....109
Mirakelfuglen.....109
Yndlings-Blomsten.....110
Notitser af Talma's Lommebog.....111
De underlige Nabobørn. Fortælling af Goethe.....112
Tiggerqvinden fra Lokarno.....121
Vidunderlige Nyheder.....125
Recept mod Elskovsfeberen.....128
Christian Roat.....128

Jøde-Doctoren.....129
Pigen fra Buenos-Ayres.....153
Den Forskudte.....170
Marquisen af O****.....178
Liigseeren i Horsens.....217
Strandkontrolleuren.....222
Grillparzer's Tale ved Beethoven's Baare.....231

Fru Defrene's mærkværdige Livsskjebne.....234
Liniedandserinden.....246
Angelica Catalani.....261
Farve-Sproget, eller Farvernes Betydning.....263
Bestandig og tro.....266
Rohardo (Roat).....268
Napoleon's Noveller.....272

Judas-Billedet. En original Novelle.....273
Sanct Stephan's Haand. Et historisk Malerie.....311
Den hellige Cæcilia, eller: Musikens Magt.....343
Isidora. Historisk Sandhed.....358
Den pommerske Bonde.....370
Eremiten paa Montserrat.....378
En dansk Skibspræsts Reise til Ostindien 1623.....385
Bryllupsnatten.....395
Maria Stuart i sine sidste Timer.....397
Cromwell's Kapellan.....401
Qvikselvminerne ved Idria.....402
Moderens Drøm.....406
Roserne. Som Sindbilleder for Piger og Koner....419
Noget for Urtekræmmere ꝛc.....422
Musikalsk Kjærligheds-Erklæring.....422
Poetisk Caprice.....424
Indbydelse til en Hjelpe-Forening for græske Brødres Efterladte.....425

Orgelspilleren Wilhelm Kemt.

Jeg nærmede mig det blomsterrige Harlem, inderligt glædende mig til, at høre det Orgel, som i denne Stads Hovedkirke udentvivl kan kaldes det ypperste i Europa. Dette Orgel hæver sig 108 Fod høit og har en Bredde af 50 Fod. Tre Klaverer beherske 5000 Piber, af hvilke den dybeste ikke maaler mindre end 38 Fod. Og 12 Bælge maae sættes i Bevægelse, inden Kæmpen af fuldt Bryst lader sin rystende Stemme tone.

Bygmesteren, en Tydsker, hed Christian Müller, og har, foruden dette, kun fuldendt eet eneste lignende Værk endnu for en romersk Kirke. Nogle Munke, saa fortæller Sagnet, lode Konstnerens Øine udstinge, for allene at kunne rose sig af hans Mesterstykke.

Fuld af spændte Forventninger traadte jeg ind i Staden, og søgte strax Tilladelse til, endnu samme Dag at besøge Cæcilia's Helligdom. „Skynd Dem! svarte min Vert mig: De kommer i et lykkeligt Øieblik. Der lader sig just høre en fremmed Organist, om hvis Spil man fortæller sande Mirakler."

Jeg traadte ind i det simpelt smykkede, høihvalte Tempel, hvori alt Mange havde samlet sig.

— Allerede ved den første Akkord, der, liig et Ekko, henrullede over os, og med en bævende Klingen tabte sig i Kirkens Haller, saae vi forundrede paa hinanden, som om vi vilde spørge hinanden: „Var det Orgeltoner?" Forundringen blev til stille Gysen, da Tonehavet efterhaands begyndte mægtigere at bølge og at bruse; vor Gysen opløste sig i Henrykkelsens Taarer, naar dette Hav, som om en Christus havde truet det, igjen stilledes, og en sagte Floitelyd, som forvildet af Tonevrimlen, syntes at svæve og forgaae i den modsatte Ende af Kirken.

Af dette Forspil, hvori Konstneren forsøgte sin Magt over det vældige Instrument, udviklede sig snart, fuld af Rolighed og Klarhed, en af hine evige Melodier udaf Haydn's Skabelse: „Med Værdighed og Høihed smykt, med Skjønhed, Kraft og Mod iført, mod Himmelteltet opreist, staaer Menneskет, en Mand, Naturens Konge!"

„Ja vel, en Konge! sukkede ved min Side en henrykt Tilhører, trykkende de foldede Hænder mod sit Bryst: Hist hersker han jo paa Harmoniens Throne!" Og virkeligen aabenbarede sig i dette Spil en Mester, hvem Tonerne adlode, ligesom Aanderne en mægtig Troldmand.

Ved Musikens Slutning gloi Konstnerens Navn fra Læbe til Læbe. Hans Navn var Wilhelm Remt. Og neppe havde Mesteren endt sit sidste Orgelstykke, før jeg iilte op i Choret, at see den Mand, der gav os Saameget at høre.

Men — jeg havde udkastet mig et andet Billed af ham! I hans Ansigtstræk laae noget mørkt, af-

skrækkende, en vis menneskesky Tilbageholdenhed, og den temmelig skjødesløse Paaklædning egnede sig just ikke til at mildne det ufordeelagtige Indtryk.

Jo mere denne Skikkelse overraskede mig, desto dybere indprægede den sig i min Hukommelse. Jeg bevidnede ham min Taknemmelighed for den sjeldne Nydelse, han havde skjænket mig, hvorpaa han svarte mig kort og tort. — En Ven, der logerede i samme Huus som jeg og kjendte Virtuosen nøiere, løste mig Gaaden.

Wilhelm Remt hørte desværre til hiin Klasse af udmærkede Mennesker, som man pleier at kalde: liderlige Genier — Mennesker, i hvilke en god og en ond Genius kæmpe den store Kamp mod hinanden, hvori den sidste vel som oftest vinder, men dog sjelden en gandske afgjort Seier. Ofte, mens Dæmonen triumpherer, hører man langt borte Engelens sagte, vemodige Klager. Taalmodig og tro venter han kun paa det gunstige Øieblik til igjen at svinge sig seierrig over Fjenden. Men ei Enhver forløses af de forsmædelige Baand. — Til at føre Wilhelm Remt tilbage paa den bedre Vei, havde Forsynet udkaaret mig.

Adskillige Aar randt hen. Jeg var imidlertid bleven Præst i Reinfeld. Her savnede jeg fremfor Alt Musikens Nydelser. Dog fandt jeg nogen Erstatning i at veksle Breve med den forhen omtalte Ven, som, fra Tid til anden meddeelte mig det interessanteste Nyt fra Tonernes Rige.

Eet af hans Breve overraskede mig ved en sælsom Efterretning. „Der havde — skrev han — for ikke længe siden, en fremmed Musikus, som kaldte sig Sturmwald, anmeldt en Orgelkoncert, der desværre ikke var kommen istand. Konstneren havde nemlig Aftenen iforveien, i et berygtet Spillehuus ladet sig udplyndre af nogle Bedragere og indvikle i en saa fortrædelig Handel, at Politiet havde maattet give ham det Raad, strax at forlade Staden. Ifølge alle indhentede Efterretninger var denne Sturmwald ingen Anden, end — vor Wilhelm Remt."

Nogle Dage efter, just som jeg vendte tilbage fra en liden Reise, saae jeg ved Landeveien en Mand sidde, som allerede langtfra vakte min Opmærksomhed. Han var allene, men dog lod det paa hans Bevægelser, som om han disputerede heftigt. Min Nysgjerrighed forvandledes snart til medlidende Deeltagelse, da jeg nærved saae en gandske syg og forkommen Skikkelse. Da han blev mig vaer, forstummede han og vendte sig bort; men det afskrækkede mig ikke. Venligt spurgte jeg ham, om og hvorledes jeg kunde hjelpe ham. — Et blegt Ansigt saae paa mig med udslukte dybtliggende Øine. „Min Gud! raabte jeg, gjenkjendende ham: De er Wilhelm Remt, som jeg har at takke for en af mit Livs skjønneste Timer." Forlegen slog han Øinene ned, men fandt dog Kraft til den Usandhed: „Jeg hedder ikke Remt, og trænger ikke heller til Noget. Jeg kan ikke lide, at noget Menneske paanøder mig sin Deeltagelse."

Som om jeg slet ikke havde hørt disse Ord, skyttede jeg mig levende tilbage til Kirken i Harlem. Den inderligste Følelses Sprog maatte, ogsaa mod Konstnerens Villie, finde Vei til hans indsluttede Hjerte. Da jeg, med en Begeistring, som ei behøvede at fremkonstles, især skildrede ham det mægtige Indtryk, hans sidste Phantasie havde gjort paa mig — da drog han et dybt Suk, saae taus paa mig en Stund, og sagde derpaa mildere: „Ja, jeg vil ikke nægte det — jeg har været denne Wilhelm Remt — har været!"

„O, vær det endnu! tog jeg Ordet i bedende Tone: De er maaskee syg? Deres Udseende røber det. Betroe Dem til mig!" Jeg beskrev ham min huuslige Stilling, fortalte ham, at jeg endnu var ugift og at der i mit Huus var Plads nok for en Gjæst. Jeg tilføiede Alt, hvad der lovede at gjøre noget Indtryk paa en saadan Aand i slige Vilkaar, og min Møie var ikke spildt. „Dem, sagde han: er der given Magt over mig; jeg modstaaer ikke længer. Men De paatager Dem en større Byrde, end De ahner!"

Han fulgte hjem med mig. Jeg vidste, at han havde agtet gamle italienske Mesteres Kirkemusik over Alt. Nu var det for kort siden lykkedes mig, at erholde et sjeldent uforligneligskjønt Magnifikat af den store Tonemester Allegri. Beskrivelsen af dette Værk tændte sienfynligt en opflammende Ild i min Ledsagers matte Øine, og da jeg gik over til en begeistret Lovtale over et ikke mindre herligt Requiem af Durante, som han heller ikke kjendte, da saae jeg

ham pludseligt kaste Noget, som han havde skjult under sin usle Kjole, langt fra sig ind i Buskene ved Veien. Spørgende saae jeg paa ham, men hans Tilbageholdenhed og en Ahnelse, som siden stadfæstede sig, afskrækkede mig fra videre Spørgsmaal.

Jeg søgte en anstændig Klædning sammen til ham af mit ringe Forraad, og mod min Forventning tog han derimod. Ogsaa i Kirken til Orgelet fulgte han mig næste Morgen, men vilde dog ikke spille. „Maaskee engang siden i et heldigt Øieblik!" sagde han, vægrende sig. Hvert Middel til at opmuntre ham blev iøvrigt frugtløst, og faa Dage efter faldt han i en haard Sygdom — Følgen af et udsvævende Liv og et forstyrret Gemyt. En erfaren Læge fra den nærmeste By tog ham i Kuur. Det lykkedes ham at lindre Sygdommen. Han stod atter op, men lige sjelesyg var han endnu.

Nu begyndte jeg at virke paa ham. Ei forgjæves vendte jeg mig til ham med Frelsens dyrebare Ord; ei forgjæves sad jeg hos ham halve Nætter, for at forjage Vantroens Tvivl af hans Bryst. Den Engel, som havde været fængslet i ham, fik atter Frihed til at røre sine Vinger, og den fjendtlige Dæmon veeg for den guddommelige Overmagt. Fortvivlelsen opløste sig i stillere Sorg, denne i Haab, og Haabet i Tro.

Med hvilken Henrykkelse saae jeg de første Angerstaarer trille over hans Kinder! — Fra nu af laae ogsaa Remi's hele Liv aabent og klart for mine Øine; han fordulgte mig ingen af sine mangfoldige Forvildelser.

Han havde før været ansat i Elsaß, gift med en brav Hustru, som havde en Steddatter af sit forrige Ægteskab, men ingen Børn fik ved ham. Det geniale Anlæg, som ikke binder sig til nogen Regel, stiftede snart Ufred imellem ham og den jevne ordentlige Kone. Han forlod hende, for at drage omkring som reisende Virtuos, høist beundret, ikke sjelden rigtbelønnet, men ødsel og omflakkende paa forgelige Afveie. Især hengav han sig sin lidenskabelige Lyst til Hazardspil. Gandske forarmet, uden moralsk Støttepunkt, og med Følelsen af en forstyrret Sundhed, var han kommen nær hiin frygtelige Afgrund, hvorved jeg fandt ham — til Vanvid og Selvmord.

Ogsaa efter hans Helbredelse var det mig vanskeligt, at overbevise ham om, at han, da jeg traf ham, havde været allene. Altid kom han tilbage paa den Idee, at han havde havt en gruelig Følgesvend hos sig, fra hvis Selskab han kun havde kunnet befrie sig ved Døden, hvis jeg ikke var kommen ham til Hjelp. Hvad han paa Veien havde kastet fra sig, var, som han nu tilstod mig, en Lommepistol, hvormed han, nogle Minuter sildigere, ufeilbarligen havde endt sit Liv. Navnene, Allegri og Durante, havde vakt ham af hans bedøvede Tilstand, og den Erfaring, at han endnu ikke agtedes uværdig al kjærlig Deeltagelse, gjenoplivede hans Levelysts matte Funke.

Hans kjæreste Underholdning vare de nysnævnte Musikstykker. Altid hørte han dem igjennem paany; thi et Blik paa Noderne erstattede ham den fuldstem-

migste Udførelse. Ofte sukkede han tvivlende, nedsunken i mørke Ahnelser; men atter vaagnede nye Forhaabninger i hans Bryst paa lyse, smertefrie Dage.

Han vilde, saasnart han var bleven fuldkommen rask, vende tilbage til Elsatz, gjenforene sig med sin forladte Hustru, og i stille Indgetogenhed sysselsætte sig med Compositionen af Kirkemusikstykker. Hans Forsoning med Konen var allerede stiftet ved Brevveksling, og man ventede ham saameget længselsfuldere i Hjemmet, som man sandsynligviis havde holdt ham for død. Dog følte han sig endnu for svag til at reise hjem inden Foraaret. Jeg mærkede ret vel, hvor inderligt ogsaa han længtes efter den forsonende, engang saa bittert krænkende Hustru; men jeg læste tillige i hans Hjerte, at Frygt for, at falde mig til Byrde, afholdt ham fra den Bøn, at torde indbyde hende til at reise til ham; derfor tilfredsstillede jeg selv hans hemmelige Attraa, og glædede mig allerede i Stilhed ved Tanken om, hvorledes denne Overraskelse maaskee kunde fuldende hans Helbredelse. Ogsaa Steddatteren havde jeg inviteret.

Men det engang løste Baand skulde ikke gjenknyttes paa Jorden. Usynlig stod Engelen alt bag Skyen, som tilhyller os Landet hinside Graven, og vinkede ham hen til høiere Baner. Engelen hed Cæcilia.

En klar Eftermiddag, silde paa Sommeren, sad jeg med min Gjæst paa Havebænken. Vor Samtale, der i Almindelighed løftede os over Hverdagslivets Kreds til Tonеverdenens høiere Sphære, havde

stemt ham muntrere end jeg nogensinde havde seet ham. I hans Øine straalte en Ild, som forkyndte et gjenvaagnet Liv og gjød en svag Rødme over de blege Kinder. „Idag, sagde han: føler jeg mig først ret helbredt, og en uimodstaaelig Længsel drager mig op til Orgelet. Idag, min dyrebare Ven, tænker jeg, hvis De vil føre mig op i Kirken, at forespille Dem noget, der maaskee vil gjengjelde Dem en liden Deel af den Møie, De har helliget mig Ulykkelige." — Med Glæde opfyldte jeg hans Ønske. Skolemesteren blev hidkaldt, og tilbød selv at træde Bælgen. Forventningsfuld satte jeg mig i en af de fjerneste Kirkestole. — —

Store, uforglemmelige Stund, hvori en gudbenaadet Aand, udreven af Vildfarelse og Fordærvelse, svang sig op paa Harmoniens Englevinger! — Allerede tidt havde den hellige Musiks Kraft, især naar den udstrømmer fra det mægtige Orgel, opløftet mig høit over al Jordisk; men ethvert Indtryk fra tidligere Tid maatte vige for det, den Begeistrede vidste at frembringe nu.

Strax paa de første høitidelige Akkorder gjenkjendte jeg Durante's Værk! de bære de hellige Ords Aand, saa man troede at høre dem selv, bedende mod Himlen: „Evig Fred forund dem, Herre, evigt Lys lad for dem skinne!"

Denne vemodsfulde, som indledte det store „Dies iræ" — det maatte trænge gjennem Skyerne, det fornam jeg paa mine egne mod Himlen hævede Følelser. Jeg hørte den henrykte mindre spille end be-

de; men alle hans Bøns Ord opløste sig i Harmonier.

Hjertet bævede ved Kraften i hans Udtryk, da han nu, efter de sagte, af Floiteregistre baarne Melodier, pludseligt udgjød sig med mægtige Basunbassers fuldtonige Pragt:

„Vækkende Basunen toner
Gjennem alle Jordens Zoner,
Aabner alle Graves Skjød.

Nigt paa Angster vorder Mødet
For Guds Domstol da, naar Kjødet
Skal opstande af sin Død.

En beskreven Bog man bringer.
Klart som Malm dens Stemme klinger
Om hver Daad paa Jorden skeet.

Alt, ak Alt for Lyset kommer,
Alting drøfter Hjertets Dommer,
Intet vorder overseet!"

Og al Tonefyldens jordiske Pragt traadte atter tilbage i Ydmyghed, og opløste sig bævende i en beklemt og beængstet Barms Sukken, ved de Ord:

„Vel af Nødsel maa jeg raabe,
Kan jeg nogen Redning haabe,
Hvor sig Ingen skyldfri veed?

Konge, grib ei Lovens Hammer,
Skaan mig i min dybe Jammer,
Dommer, skjul min Nøgenhed!"

Men nyt Haab til Naade opreiste den Skjælvende i følgende Bøn:

„Fromme Christ, i Støvet baaren,
Mig jo gjaldt Forsoningstaaren,
Ihukom Dit Frelsernavn!

Under Kors Du sank i Knæet,
Du forløste mig paa Træet,
Slip mig ikke af Din Favn!"

Og atter bruste et Hav af Anger, Frygt og Tvivl; men da nu dette Hav beroligede sig i Fortrøstning; da alle denne uforlignelige Phantasies følgende Kræfter fandt deres Hvilepunkt i Slutningsordene, da troede jeg, at Mesteren havde fuldendt sit Værk, og alt vilde jeg, fuld af Taknemmelighed, ile op til ham, da hans Blik endnu engang løftede sig mod Himlen, og en priisfuld Lovsang begyndte. Det var Allegri's Magnifikat! En benaadet Sjels Glæde, Bønhørelsens Jubel — Alt sammentrængte sig i de Ord: „Fecit mihi, magna, qui potens est. etc.

Denne Fylde af Phantasie havde noget Vidunderligt. En sagte Gysen kom over mig med den Frygt, at hiint Overmaal af Begeistring kunde virke fordærveligt paa min Ven. „Det er for meget! raabte jeg, idet jeg ilte derop: Saaledes tør ingen Rekonvalescent spille!"

Men samme Øieblik forvirredes Tonerne, og pludseligt forstummedes de med en hvinende Klang. Kun Basunbassens dybeste Tone strømmede endnu eensom gjennem den rædselfulde Stilhed.

Forfærdet kom ogsaa Skolemesteren ned fra Bælgene, og da vi mødtes paa Choret, fandt vi ham, der nys havde henrykt os ved sine Hymners ophøiede Sving, bleg og stum sammensjunken. De krampagtigt foldede Hænder støttede sig paa den fortklingende Basses Claves; Hovedet hældede bevidstløs mod Orgelvæggen. Et Nerveslag havde rovet ham Bevidstheden. Endnu inden vi fik ham bragt ned i Huset, var, med et dybt Aandedræt, hans Liv bortflygtet.

Jeg fandt Trøst i den søde Fred, hvori han var hensovet, og i den Tanke, at vel sjelden nogen Forvildet, efter lang, jammerfuld Higen, er gangen til sit Hjem ad saa salig en Vei, som Wilhelm Remt.

Paa hans Liigsteen lod jeg, som han selv saatidt havde ønsket, indgrave hans Navn og derunder de Ord af den forlorne Søns Historie: „Jeg vil vende om, og gaae til min Fader."

Nu faldt den Sorg mig tungt paa Hjerte, at den Efterretning, jeg strax sendte hans Kone, maaskee ikke traf hende hjemme mere. — En Dag, da jeg kom tilbage fra Naboſognet, kom et Bud mig iilsomt imøde, og berettede: En Reisevogn holdt udenfor mit Huus; to Fruentimmer vare grædende stegne af, for strax at begive sig ind paa Kirkegaarden. — Faa Miil fra Reinfeld havde de, som jeg siden erfarede, spurgt, at Remt var død.

Jeg iilte til Graven. Moder og Datter laae hulkende i hinandens Arme. Faa Ord gjorde os gjensidigen bekjendte med hinanden.

Først da Taarestrømmen sagtnedes, søgte jeg at opreise de Sørgende med de samme Trøstegrunde, der for havde styrket mig selv. „Hav Tak! sukkede Enken, løftende sit bedende Blik mod Himlen: Hav Tak, at Du har taget den forlorne Søn til Dig, didop, hvor nu Engle frydes ved hans Komme! Ogsaa De være takket! vendte hun sig derpaa til mig — men atter qvalte Graad hendes Røst. Datteren havde grebet min Haand, og inden jeg kunde forhindre det,

hviilte hendes Læber derpaa. „O Gud! hviskede hun: O Gud, hvor maa det gjøre vel, at have frelst en vild, som Sjel!“ Denne ydmygfromme Datter er nu — min Hustru.

(Dr. Pustkuchen.)

Theater-Kaffehuset.

I.

Skuespillet var endt, Vognene rullede bort, og de Komediebesøgende havde efterhaanden fjernet sig fra Thalias Tempel, da fire Venner traadte ind i det nærliggende Kaffehuus, og satte sig roligt bag et Bord. Pragernes larmende Musik var spildt for dem; Ingen agtede paa Tonerne; Alle sadde som drømmende, indtil Markørens Raab vakte dem: „a la poule!“ — Otto stod op, medens Ferdinand greb en Avis, og de to andre Venner, Ludvig og Bernhard vare stille Tilskuere til hvad der foregik i det stærktbesøgte Kaffehuus.

Den artige Vert nærmede sig dem, og indlod sig i en Samtale, der endte med den Yttring af Bernhard, at smukke Piger gjerne ville befale. „Derom kan Ingen give os bedre Besked, tog Ferdinand Ordet: end Otto, som just nu kommer tilbage fra Billardet; lader os spørge ham, om hans Arminia befaler eller lader sig befale.“

„Bliv mig fra Halsen med denne Uting! raabte Bernhard: Tal ikke til mig om denne paa to Fod: der omvandrende æsthetiske Bogsamling; denne Pige — hvis man ellers kan kalde hende en Pige — dømmer om Alt, uden at forstaae noget deraf, og pranger med Floskler, som hun laaner af Andre. Kan I sige mig, hvorledes den flinke Otto er kom: met til at forlove sig med den Pige?" — „Jh hvad! svarte Ferdinand: Giftes vil hun! I Grunden gjør det mig ondt for ham, thi i hendes Aag vil han snart nedsynke til et philistermæssigt Graadyr."

Otto satte sig hos dem. Samtalen berørte af: vexlende snart denne, snart hiin Gjenstand, og blev omsider staaende ved Magnetismen. Bernhard vilde ikke taale at Underholdningen tog en alvorlig Vending; men Ferdinand begyndte pludseligt at fortælle, hvorlunde en Magnetiseur i Petersborg ved physisk Kraft havde beherskет en Dame i Paris, som stod i Rapport med ham. Magnetiseuren var en stor Hader af Dands, og da den elskværdige Skjønne en Aften af en riig polsk Starost blev opfordret til at føre en glimrende Coutillon op med ham, og hun allerede var godt i Tour, standsede hun pludseligt og stak i at græde. Paa Forespørgsel erklærede hun, at hendes Læge i Petersborg havde straffet hende, fordi hun havde overtraadt hans strenge Forbud. Da nu nogle af de unge Herrer smilte vantroe ad denne Tale, erklærede hun videre, og det i høieste Af: fect, at Lægen stod i saadan Rapport med hende, at han kun behøvede at berøre sig selv, og derhos tænke

paa hende, saa fornam hun det strax, om saa han var ved Nord- og hun ved Sydpolen.

„Tør jeg, tog Bernhard Ordet: tør jeg endnu udbede mig et halvt Dusin slige løgnagtige Smaahistorier!"

„Hvo siger Dem, mine Herrer, at det absolut er Løgn?" lød det paa eengang fra et andet Bord. — Studsende saae Vennerne did. En saa tiltrækkende og tillige saa frastødende Skikkelse, som den Talende, havde de aldrig seet. Det var en lang, tør, fortklædt Mand. Paa hans Pande viste sig Spor af gjennemgrublede Aar; om hans Mund spillede den bittreste Spot; den bøiede Næse gav Ansigtet noget Forvovent, og af de sorte Øine sprudede stikkende Lyn. Tyndt rødligt Haar laae i tynde Lokker sparsomt paa hans Hoved; hvor det kun passede, havde han i sin Dragt anbragt et brændende Skarlagenrødt.

Bernhard fattede sig først igjen, og sagde: „Absolute Løgne, er det vel just ikke, men at det er resolute Løgne, vil jeg ikke nægte, hvis ikke Deres Dømmekraft skal forekomme os en Smule disfolut." — „De er et kjækt Menneske, kjære Bernhard!" svarte den Fremmede alvorlig. — „Fanden er Deres Kjære!" foer Bernhard fornærmende op. — „Det er han ogsaa, svarte den Fremmede med Haansmiil: Fanden er overhovedet alle Mands Ven; man miskjender ham kun." — „Kan være! sagde Ferdinand: Men da De, min ubekjendte Herre, engang har blandet Dem i vor Samtale, maa jeg gjøre Dem opmærksom paa, at der i vor Cirkel ei maa passere nogen

Paastand, ei engang nogen Vittighed, som Ophavsmanden ikke kan bevise." — „Dertil er jeg rede, mine Herrer! svarte den Fremmede. Ja, jeg paastaaer endogsaa, det er en let Sag, ved blot at aande paa et Fruentimmer, at gjøre sig hende underdanig i den Grad, at hun fra samme Stund ei mere kan forlade Den, af hvis Aande hun berørtes." — „Beviset vil vel falde Dem vanskeligt!" sagde Otto vantroe. „Det kommer paa et Forsøg an! tog den Fremmede Ordet: Vil De tillade mig, at bevise det ved Deres egen Elskerinde? Har jeg loiet, saa deponerer jeg her tusinde Louisd'orer, og Tabet af dem, være min Straf." — „Velan! raabte Otto: Arminia bibaaner imorgen Opførelsen af Romeo og Julie; jeg skal føre Dem i hendes Loge, og indrømmer Dem fjorten Dage." — „Vel! sagde den Fremmede: Kun betinger jeg mig, at Sagen imidlertid bliver en Hemmelighed for Damen. Imorgen, kort før Skuespillets Begyndelse, træffer De mig her." Den Fremmede deponerede Pengene i sikre Vexler, ønskede Vennerne Godnat, og gik.

II.

Bernhard og Ludvig stode næste Dag ved et Vindue i Kaffehuset, og monstrede de forbigaaende til Skuespilhuset ilende Skjønne. „Der kommer hun! raabte Bernhard pludseligt: Dramet begynder." Nysgjerrig saae Ludvig did, og bemærkede Otto's Forlovede, Arminia, som just ilte i Theatret med sin Moder.

„Hvor gjerne, sagde Ludvig: hvor gjerne udrev jeg vor Otto af denne Sirenes Favn!" Samme Øieblik indtraadte Otto, Ferdinand og den Fremmede. Alle gik sammen i Skuespillet.

Otto førte den Fremmede op i Logen, hvori Arminia var, og blev der med ham. De andre Tre indtog deres sædvanlige Plads i en anden Loge. Stykket begyndte; Bernhard havde foresat sig, ei at tabe hiin Loge af Sigte, men Shakespeares Genius lod ham snart glemme dette Forsæt. Jo mere Kæmpeaandens Værk udviklede sig, desto stillere blev han. Da stødte Ferdinand ham paa Armen og sagde sagte: „See dog derhen engang! Alt siden anden Akts Begyndelse underholder Frøken Arminia sig uafbrudt med den Fremmede!" — „Det kan Du fortælle mig siden, svarte Bernhard: naar vi samles i Kaffehuset; jeg maa see Stykket tilende."

Teppet faldt. Otto samledes med sine Venner, og var som ude af sig selv. „Aldrig saasnart var Teppet gaaet op, fortalte han: før han stillede sig bag hende og aandede paa hende; fra det Øieblik af, agtede hun ikke mere paa de Spillende, ei heller værdigede hun mig et eneste Blik, men underholdt sig uafbrudt med ham. Alt mit Haab er forsvunden med denne Aften."

„Fy! raabte han, idet han i Kaffehuset tømte et Glas efter et andet: Aldrig havde jeg troet Arminia saa falsk; hun saae saa god ud, og syntes at elske mig af Hjertensgrund."

Da Vennerne taug, vedblev han stedse hidsigere: „Saa vil jeg ogsaa bringe hende en Serenade, at det skal ringe for hendes Øren! Jeg har allerede sagt Pragerne Besked. Hvo som har mig kjær, følger med." — „Kjær have vi Dig! svarte Ludvig ham rolig: Men deri kunne vi ikke føie Dig." — „Saa tage I heller ingen Deel i min Skjebne mere! klagede han: Saa har da Alt forladt mig." Han støttede begge Arme paa Bordet, bedækkede sit Ansigt, og stak i at græde bitterligt.

„I Grunden var det dog bedre vi gik med! bemærkede Bernhard: Han kunde let gjøre det altfor broget. Jeg har givet Musikanterne et Vink, og de gaae allerede; maaskee kunde vi underveis snakke ham fra den Grille."

Vennerne gik. Den frie Luft virkede stærkt paa Otto's pirrede Nerver; hans Ruus tog stedse til. Da de kom udenfor det Huus, hvori Arminia boede med sine Forældre, saae de pludseligt, hvor kjærligt hun underholdt sig med den gaadefulde Fremmede, der endogsaa favnede og kyssede hende, uden at hun gjorde mindste Modstand. Da nu Vennerne kom nærmere, forsvandt den Fremmede strax. Arminia trak sig tilbage, lukkede og tillaaste Døren.

Rasende rev Otto sig løs, og inden de Andre kunde forhindre ham deri, havde han slaget adskillige Vinduer ind. Vægterne begyndte at pibe, alle Fire bleve bragte paa Hovedvagten. Her kjendte de til Lykke den vagthavende Officeer, som lod dem gaae hjem, efter at have givet deres Æres-

ord, at ville fremstille sig paa nærmere Opfordring. De bragte Otto hjem, og lagde ham paaklædt i hans Seng, hvor han snart faldt i en dyb Søvn.

III.

Næste Morgen blev Sagen jevnet af Bernhard. Da Vennerne om Aftenen samledes paa deres gamle Sted, fremlagde Otto en Billet, han havde faaet fra Arminia. Den lød saaledes: „Min Herre! Allerede længe troede jeg at have bemærket, at Deres raa Sæder ikke egnede sig for en Ægtefælle, og allermindst for min. I denne Mening blev jeg i Aftes bestyrket ved Deres usømmelige Fremfærd. I mine Forældres og eget Navn beder jeg derfor Dem saavelsom Deres fortræffelige Kloverblad af Venner, aldrig oftere at betræde vort Huus. Siden i Middags er jeg desuden forlovet med Baron v. P.; om nogle Dage skulle vi vies, og saa forlader jeg denne Bye for stedse. Gid De maa vorde saa lykkelig som jeg føler mig nu.

Arminia."

„P. S. Indlagt sender jeg adskillige Forærininger, jeg har faaet af Dem, tilbage; Brystnaalen, jeg har givet Dem, kan De beholde til en Amindelse, men Haarlokken, som laae deri, maa jeg bede Dem sende mig tilbage."

„Har Du gjort det?" spurgte Bernhard. — „Endnu ikke! svarte Otto: Jeg veed ikke selv hvorledes jeg har det. Saaledes at være forraadt

og bedragen, det er skjændigt og skrækkeligt!" — „Du seer nu, tog Bernhard Ordet: at hun alt drig har elsket Dig; giv Dig derfor tilfreds, og tro mig, der gives bedre Piger end denne forskruede Taabe. Giv mig Brystnaalen og hvad Du ellers har; jeg vil bringe hende der, og see om jeg ikke kan bringe hende til at rødme eller blegne."

Faa Øieblikke efter gik han; ængsteligt talte Vennerne hvert Pulsslag til hans Tilbagekomst. Efter en halv Times Fraværelse kom han, ledsaget af den gaadefulde Fremmede. „Her bringer jeg Hr. Baron P., Arminia's Forlovede! sagde han: Han beder os undertegne dette Skrift, som skal bevidne, at han har vundet Veddemaalet." Med disse Ord udbredte han Dokumentet, lod Verten give sig de deponerede Vexler, overrakte begge Dele, efter at Vennerne havde underskrevet, til den Fremmede, som stillende anbefalte sig.

„Saaledes forraadt!" jamrede Otto. — „Hvad hjelper det! trøstede Ludvig ham: Du vil nu vorde et nyt Menneske. Hun havde faa kun taget Dig, for at slippe i Brudesengen." — „Men jeg gad dog vidst, raabte Ferdinand: om det da virkeligen var en magnetisk Kraft, som har bevirket alt dette; Tingen forekommer mig altfor utrolig." — „Det skal jeg strax sige Eder! svarte Bernhard: Den Sorte har givet mig en forseglet Seddel, med Tilladelse, at aabne den naar jeg vilde, dog paa det Vilkaar, at hver af os skal forholde sig passiv 24 Timer efter dens Læsning."

Det lovede Vennerne. Bernhard brød Papiret og læste:

„Mine Herrer! Ogsaa Lærde lader sig skuffe, som jeg seer. Det glæder mig. Saa vide da, at jeg hverken dyrker Magnetismen eller troer derpaa. Det Hele havde jeg aftalt med min elskede Arminia, som jeg allerede lærte at kjende for fire Aar siden, og som jeg allerede dengang havde tilbuden min Haand, hvis den havde været fri.

Med Agtelse
Baron von P."

„Gud være lovet jeg er fri, gandske fri!" raabte Otto. — „Viin hid!" jublede Ludvig. Vennerne klinkede og vare hjerteglade. Da nærmede Verten sig. „Kom De hid! raabte Bernhard: Her begyndte De, her endte De, De maa klinke med. Det skete, og høit lød Skaalen: „Leve Theater: Kaffehuset!"

Harpespillerinden.

En skizzeret Fortælling.

I en Vertshushave i Berlin sad dagligen en ung, bleg Harpespillerinde, og spillede og sang. Naar En af Gjæsterne treen hen til hende og forlangte en Valts eller en lystig Vise, som just var i Moden, saa foer et Træk af den dybeste Sjelesmerte over hendes fine, blege Ansigt, men hun svarte intet, hun sang og spillede, hvad man forlangte; men saasnart hun var tilende dermed, omfattede hun Harpen med begge Arme, og hendes Øine syntes at sige vemodigt: „Tilgiv mig, min eneste Veninde, jeg maa jo gjøre det." Derpaa istemte hun en sørgmodig Sang, og af det Slags kunde hun mange.

Paa samme Maade bar hun sig ad en Eftermiddag, da en Student, som med Adskillige af sine Kamerater, sad ved et Bord i Nærheden, havde forlangt en lystig Studentervise. Først opfyldte hun hans Ønske, derpaa sang hun Følgende:

Naar Solen sender
Et Glimt, som brænder
Paa Rosens Blad,
Dens tørre Bæger
Sig vedervæger
I Duggens Bad.
Men hvor er Dug for mit Hjerte?
Brist, ak brist!
Et Maal for Din Smerte
Du finder hist.

Da stod hun op, strøg det mørke Lokkehaar af sin Pande, og treen, uden at sige et Ord, med Rodebladet hen til Studenterne. Hun blev rigelig lønnet, og vilde gaae videre, da En af dem greb hende ved Haanden, som hun mekanisk lod ham beholde.

„Hvorfor synger Du altid slige Gravsange?" spurgte han hende. — „Det er smukke Sange!" svarte hun ham. — „Du studerer vel flittigt Romaner og andre saadanne Kjærlighedsbøger, Mine, naar Du om Aftenen kommer hjem?" begyndte en Anden. — „Jeg kan ikke læse!" svarte hun. — „Men Noderne kan Du dog!" sagde en Tredie. — „Nei!" — „Hvordan Fanden bærer Du Dig da ad?" — Min Fader, som er blind, og bliver hjemme, udtænker Melodierne, og forespiller mig dem; Ordene dertil indgiver mit Hjerte mig. De andre, jeg mener de lystige Sange, lærer jeg af en anden Harpespillerinde."

„Det er mærkværdigt!" raabte En af Studenterne. — „Mærkværdigt! tog en Anden Ordet: Ja, var det kun sandt! Men den Tøs er ikke Andet, end en udlært Bedragerske, som vil vække vor Interesse, for selv at drage Interesse deraf."

„Jeg troer, Du gjør hende Uret!" sagde Grev Ernst, ligeledes En af Studenterne, en smuk ung Mand, som hidtil havde siddet der, uden at mæle eet Ord.

„Uret? gjentog Hiin: Jh, hvorfor ikke! Hvad kan Du da vente Andet af en Pige, der, som hun, flakker om paa alle Messer, i alle Vertshuse? Hun er klog, og af Klogskab, ikke af Tilbøielighed, er

hun høvisk, som de store Herrer, der ere nedladende af pure Stolthed."

„Hvor det opr ører mig! raabte Grev Ernst: Hvorfor skal der da ikke kunne opblomstre en Rose blandt Tidsler? Den arbeider sig op mellem Piggene, Tidslerne selv maa beskytte den mod Stormene udenfra — og hvorfor vil Du nægte dette, naar Talen er om Mennesker?"

„Meget skjønt, meget poetisk, godt stiliseret, og i sin Anvendelse saare opbyggeligt! svarte den Første: Men pas paa!" Med disse Ord omslyngede han Pigen, og vilde kysse hende. Hun værgede sig ikke, men blev staaende uden Bevægelse; en dunkel Rødme overfløi hendes Ansigt; derpaa blev hun endnu blegere end for, og en Taare traadte i hendes Øie. „Slip hende, for Satan! raabte Ernst heftigt: eller — — " Men Hiin havde allerede trykket et Kys paa de fintformede Læber, og sagde: „Snurrige Ting! Hendes Mund blev stum paa mit Spørgsmaal." — „Desto mere veltalende er hendes Blik!" sagde Ernst.

„Hør, min Tos! vedblev Hiin: Syng engang Visen om de pragtske Studenter; der har Du ogsaa noget for Dit døde Kys!" Dermed kastede han en Daler paa Bordet. „Den Sang kan jeg ikke!" svarte hun. — „Du har dog ofte hørt den!" — „Men ikke beholdt den; det er, som om Vinden vifter slige Sange bort af min Erindring."

Studenten havde imidlertid sluppet hende. Hun gik med Nodebladet til de andre Gjæster, og lod Daleren ligge. „Tag Daleren!" tilraabte Studen-

ten hende, da hun igjen kom forbi. „Jeg vil ikke have den!“ svarte hun, og satte sig derpaa hen, og spillede og sang, som før

„Det er mig ubegribeligt, begyndte Grev Ernst efter en Pause: hvor det kan falde mange Mennesker saa let, at krænke Andre og at saare dem med onde Ord, uden at betænke, at de tidt, i egen Lyst, slaae Vunder, som ofte først læges i sildige Aar, ofte slet ikke.“

„Prosit, Hr. Moralist! sagde Studenten som havde kysset Pigen, og stod op. De Andre fulgte ham, og Alle, Grev Ernst undtagen, forlode Haven.

Alle Gjæster vare efterhaands bortgangne; det skumrede alt. Pigen sang og spillede endnu. Ernst stod op, just som hun endte en Sang med følgende Ord:

„Sørgendes Trosterinde
Est du, huspalende Nat!
Fred i din Skygge kan finde
Sjelen, af Kampene mat.
Vægrene lukkes,
Bladene bugges,
Øinene synke i Blund.
Men over Skumringens Taager
Kjærligheds-Øiet vaager
Klart i den natlige Stund.“

Hun sluttede med uopløste Akkorder. Ernst traadte hen til hende, og roste hende. „Vil de ret høre mine Sange, sagde hun: saa kom til mig i Morgen Aften; om Aftenen er Fader munter.“

Hun betegnede ham sin Vaaning, og forsvandt i Havens Løvgange. Alt hvad hun sagde, var gand-

ske tonløst; hendes Stemme bævede mærkeligt. Grev Ernst vidste ikke, hvad han skulde tænke derom; dog foresatte han sig at komme. Harpespillerinden havde noget meget Tiltrækkende for ham, uden dog at gjøre noget Indtryk paa ham. Han følte sig sikker i Kjærligheden til sin Brud, en fortræffelig Pige i hans Fødeby, og troede derfor, at torde vove Besøget uden Fare, hvilket han ogsaa næste Aften gjorde.

Kun med Møie fandt han den lave Vaaning. Værelset, hvori han indtraadte, var kun sparsomt oplyst af en Lampe, som stod i Hjørnet paa et Bord. Over dette hang et med en Epheukrands smykket Madonnabilled. Ligeoverfor Bordet var redt en Seng paa Gulvet. Her sad, paa Hovedpuden, Pigens blinde Fader, holdende hendes Harpe i sine Arme, og angivende enkelte Akkorder; selv havde hun kastet sig henad Leiet, støttende sit Hoved paa Faderens Knæ. Hun havde løst sine Lokker, og spredt dem over den Side af sit Ansigt som var vendt mod Lyset. Ivrigt var hun iført et hvidt, folderigt Klædebon, uden Ærmer, uden Belte, naaende til hendes Fødder.

Grev Ernst blev staaende i Døren, og blev i Begyndelsen ikke bemærket af dem. „Du er atter saa stille, Hermine! sagde den Gamle: See, da viger al Glæde fra mig, og jeg seer Dig i Aanden, saa bleg, saa bleg, og kunde briste i Graad, naar jeg tænker mig, at Du maaskee virkeligen er saa bleg, som Dit Billed i mig."

„Nei, jeg er glad, min Fader! svarte hun: Jeg er ikke bleg; jeg fryder mig, at den unge Mand, som har været saa god mod Dit stakkels Barn, har lovet at komme; jeg kan dog gjengjelde ham hans Mildhed."

„O vee! jamrede den Gamle: Hvor er det haardt, at lide Nød i fremmed Land —

„Stille, Fader, stille! sagde Pigen: Werner er jo død, og Alt vorder nok godt igjen."

Greven følte sig forunderlig bevæget. Han hostede; Harpespillerinden glattede sit Haar, sprang op, raabte: „Der er han!" og førte ham stiltiende til den eneste Stol som var i Stuen. Ernst satte sig, uden at sige et Ord. Faderen spillede nu en egen Melodie, og Pigen sang dertil:

„Lilien og Aftnens Stjerne
Saae hinanden, ak, saa gjerne!
Lilien mod Himlen saae,
Hilste Stjernen i det Blaa.
Stjernen saae med kjærlig Villie
Ned fra Skyen paa sin Lillie.

Lilien og Aftnens Stjerne
Saae hinanden, ak, saa gjerne!
Lilien med Harm blev vaer,
At den Stjerne lige klar
Fra sit milde Himmelblaa
Ned paa andre Blomster saae.

Lilien i Smerte sukked,
Kalken lukked . . .
Stjernen funkled lige rød,
Lilien var død!"

Hun sang med dybt Udtryk! Ernst følte sig grebet af inderlig Længsel. Hun stod op, traadte hen til ham og sagde: „Det er Sangen om den stakkels

Lilie; den maatte døe, fordi Aftenstjernen ikke kunde smile til hende allene. Lilien ønskede, at være den hele Jord, for at opfange alt dens Lys, og var dog kun den lille, hvide Lilie. Dens Hjerte brast; men det kunne Menneskene ikke vide; thi de ere for stolte til at troe, at en saadan Ting, som en Lilie, har en Sjel, som de, og det endogsaa en, som maaskee føler dybere, end de fornemme Menneskesjele. De seer paa mig, vedblev hun: og veed ikke, hvad De skal tænke om mine Ord og om mig selv. Jeg veed det ikke selv i underlige Timer, og da gruer jeg for mig selv; men jeg lader det gaae saadan hen, indtil der igjen komme Timer, som husvale Hjertet — det Ene faaer da gaae op imod det Andet. Man anseer mig for underlig, for sindssvag stundom, og Folk kunne ikke begribe, at jeg egentligen nu først befinder mig vel, nu, da jeg giver mit indre Selv, gandske som det boer i mig. Tilforn torde jeg det ikke; Verden og mine Forhold formeente mig det; men derfra har Ulykken losrevet mig, og nu har jeg min Frihed."

Grev Ernst tang endnu stedse, og vidste ikke, hvad han skulde svare til alt dette.

„Bliv ikke saa fremmed, Hr. Greve, begyndte hun igjen efter en Pause: thi De er ikke fremmed for mig. Jeg har allerede kjendt Dem i fem Aar. Først saae jeg Dem i Spaa, hvor De sloges med en fornem Ungar, fordi han havde stødt et tiggende Barn; De var dengang atten Aar gammel, jeg ogsaa; det har jeg aldrig kunnet glemme Dem. Siden mødtes vi igjen i Berlin. Da var De nylig bleven Student. Siden kom vi vidt fra hinanden,

men nu samles vi atter her. Det er imidlertid gaaet mig ret broget, og dog i Grunden ret vel, tænker jeg; thi den gode Gud er som en duelig Snedker — han sætter hver Stav paa det Sted, hvortil den hører, og der tager den sig ogsaa bedst ud. Med Mennesker forholder det sig ligesaa, blot de vilde indsee det."

Grev Ernst, der endnu stedse ikke vidste, hvad han skulde tænke om Pigen, var glad, at han omsider, i hendes sidste Ord, havde fundet et Holdepunkt. Saa sælsom bevæget havde han endnu aldrig følt sig. I ham kjæmpede Lyst til at gaae med Lyst til at blive. Forlegen spurgte han: „Og hvorledes er det da gaaet Dem?" Han kunde ikke mindes, at have seet hende før.

Hun gav ham intet Svar, men satte sig til den Gamle, og spurgte ham, gribende hans Haand: „Hvor gaaer det Dig, Fader?" Oldingen svarte ikke. „Du sover! sagde hun: Sov, uden at drømme; vi drømme saa altfor meget, naar vi vaage."

Nu stod hun op, stillede sig bag Grevens Stol, og sagde sagte: „Jeg vil fortælle Dem vor Historie, men De maa ikke see Dem om; tillad mig, at støtte mig paa Deres Skulder, hvis det, imod min Villie, skulde angribe mig formeget. Vi ere fra en stor nordisk Handelsstad. Min Bedstefader var en meget riig Kjøbmand, og hans eneste Søn skulde ogsaa vorde det. Men han havde ingen rigtig Sands for denne Stand; han lagde sig efter allehaande andre Ting, især efter Musik. Han blev sendt paa Reiser, kom til Italien, forelskede sig i en Pige

i Albano, og ægtede hende mod sin Faders Villie, som døde af Ærgrelse derover. Det var vistnok ilde, men hvo kan for, at han elsker; det maa man jo. — Sønnen kom nu med sin unge Kone, efter at jeg var født dem, tilbage til sin Fødeby, og maatte overtage Handelen. Han fortsatte kun de gamle Forbindelser, og var tilsinds, efterhaands at ophæve Alt, da min Moder, som altid havde skrantet og ikke kunde finde sig i det store Liv, døde af Hjemvee. Fader græd, og græd, og græd sig blind tilsidst. Mig gik det endnu værre: Moder havde ladet mig opvoxe paa italiensk Maneer, fri og utvungen; jeg kunde gjøre, hvad jeg lystede, og lærte kun at spille Harpe, at synge og at sige Sandhed. Nu satte Fader mig i et Opdragelsesinstitut, efter en ung Mands Raad, som hed Werner og forestod Husets Forretninger. Men jeg forblev, trods al Skoletugt, den Gamle; de vare, med al Magt, ei istand til at lære mig at læse; de vilde beskjæmme mig, men da kom de først ret tilkort. Jeg fulgte kun det, som jeg ansaae for godt. De sorte dumme Bogstaver behagede mig slet ikke; det levende Sprog var mig kjærere, og jeg kunde jo lade Andre læse mig fore, naar jeg vilde vide, hvad der stod i Bøgerne. Kort, jeg lærte Intet, uden hvad Natur og Vane lære os, og tilsidst lod man mig gaae. Jeg tilbragte hele Dage med at løbe om i Haven eller med at spille paa Harpe. Da tog Fader mig hjem igjen, og sagde mig, jeg skulde ægte Hr. Werner, som han havde valgt til Kompagnon. Det kom mig ret tilpas; Kjærlighed kjendte

jeg ikke; spille vilde jeg nu som før, spille og lege, og saa ønskede jeg da at gifte mig, for at faae Børn at lege med. Men Werner indførte en gandske anden Levemaade, som slet ikke havde mit Bifald; vi maatte gjøre et stort Huus og bede mange Fremmede; kort, han var Herre. Nu kunde jeg ikke sidde mere hos den stakkels Fader, ikke kjærtegne ham, ikke synge for ham, hvad der faldt mig ind; thi nu maatte jeg gaae i Selskaber, og underholde mig med andre Damer, som ovenikjøbet kjedede mig, fordi de lode saa kloge og vare saa dumme. De vilde give mig alle mulige gode Raad, da sagde jeg dem, de kunde selv trænge haardt dertil — det toge de ilde op, og saa bleve vi Uvenner. Paa den Maade kom jeg da lidt til min Frihed igjen. Werner skjændte altid paa mig, og jeg begyndte at hade ham, men det varede kun et Minut eller to, thi Had var fremmed for mit Hjerte. Vi reiste hvert Aar til Badet, for Faders Skyld; der saae jeg Dem, Grev Ernst, og blev som forvandslet. — Lad mig sige Dem, at jeg elsker Dem. Jeg forlanger jo ingen Gjenkjærlighed; men alle mine Følelser samlede sig i eet Brændepunkt, og dette Punkt var De!"

Ernst vilde vende sig rask. Hun taalte det ikke, men sagde: „bliv siddende stille! Jeg er strax færdig. — Jeg er ikke saa kjøbmandssindet, at jeg forlanger Kjærlighed for Kjærlighed, skjøndt jeg, naar Sjelen kommer i Betragtning, er ligesaa meget værd, som De. Men jeg kan ikke sige Dem, hvilken Glæde det

volder mig, at tilstaae Dem min Følelse. Jeg er saa lykkelig i dette Øieblik." —

Hun standsede et Øieblik, treen hen for ham, og saae ham i Øinene med et ubeskriveligt Blik. Han blev siddende uden Bevægelse, thi han vidste ikke, hvad han skulde gjøre. Han piinte sig med Forstanden, medens Følelsen, som allene havde kunnet søge ham det Rette, laug stille. Derpaa indtog hun igjen sin forrige Stilling, og vedblev:

„Vi kom tilbage, og nu blev Werner mig utaalelig. Han var bleven gnaven og opfarende, marterede mig paa al optænkelig Maade, og undveeg min Fader saameget muligt. En Morgen traadte han ind med et Brev i Haanden. Vild og forstyrret saae han ud, som han foregav, af Glæde, fordi han just havde faaet den lykkelige Efterretning fra en berømt Læge i Berlin, at han i Spaa havde taget min Fader i Øiesyn, og var istand til, at gjengive ham Synet — kun maatte han haste, at Kuren kunde vorde fuldendt inden Efteraaret. — Vi reiste næste Dag, Fader, en gammel Tjener og jeg, og ere netop komne til Berlin, da et Tilbud naaer os med det Budskab, at Werner har indladt sig i farlige Handeler, sat hele min Faders Formue overstyr, gjort uhyre Gjeld desuden, og tilsidst aflivet sig selv. Nu havde vi Intet mere. Dog havde jeg min Harpe, jeg var løst af alle Baand, og kunde leve for min Fader og for min Kjærlighed til Dig. Jeg ernærede os Begge saagodt jeg kunde. De levede dengang i Berlin; jeg saae Dem hver Dag, og det gjorde mig lykkelig. — Da reiste De bort, jeg vidste

ikke hvorhen. Jeg vilde efter Dem, men tabte Sporet. Derover sørgede jeg saa dybt, at jeg blev meget syg, thi af Deres Beskuelse udsprang mit Livs Kilde. Men i mine Feberphantasier foresvævede Deres Billed mig gandske tydeligt; derved helbredtes jeg, men svag og bleg er jeg bleven. — Da førte mig min gode Engel hid, og gav mig, da jeg saae Dem igjen, Kraft at bede Dem komme til mig. Nu er Alting godt. Jeg kan døe, og saa døer Fader med, og kun Himlen har Ret til os."

Mat tang hun, lænede sig fastere til ham, og trykte sit Hoved mod hans, saa hendes lange blonde Lokker faldt ned over hans Ansigt. — Det var endnu aldrig forekommet ham; Vantroen rørte sig i ham. Han havde lært at kjende mange fortryllende excentriske Qvinder, men Ingen af dem havde mindste Liighed med denne Pige. — Var hun virkeligen, hvad hun syntes? — Langsomt dreiede han sit Hoved, for ikke at skrække hende, da berørte hans Læber hendes. Uden klar Bevidsthed lod han dem hvile der; hedt rullede Blodet gjennem hans Aarer — men pludseligt traadte nu hans Bruds Billed for hans Sjel. Han vaagnede af sin Tummel, og rev sig med Møie løs fra Hermine. Hun havde omfattet hans Hoved, og trykte utallige Kys paa hans Pande, Øine og Læber. Uden Fatning styrtede han ud af Døren. „Fly kun! raabte hun efter ham: Du elsker mig, Dit Kys har sagt mig det! Fly kun, Du kommer nok igjen!"

Et Øieblik blev han staaende udenfor, for at fatte sig og vorde Herre over sine Tanker. Da hørte han, hvorlunde Faderen jamrede i Søvne: „Vee, vee, mit Barn!“ og som Furiesvøber drevne disse Ord ham bort.

Da Ernst paa sit Værelse kom til Eftertanke, følte han levende, hvor uret han havde handlet, og dog var der igjen noget i hans Indre, som talte for ham. Han havde jo kun taalt hendes Kys, ikke gjengjeldt dem — hvi skulde han da ikke unde det arme, ulykkelige Væsen den korte Lyst. Hun havde jo Intet i Verden, uden sin Kjærlighed til ham. — Disse og lignende Tanker gjennemkrydsede hans Indre, men skjøndt han saaledes stræbte at berolige sig selv og at værge sig mod de Bebreidelser, som rørte sig i hans dybeste Sjel, vilde det dog ikke lykkes ham.

Udmattet kastede han sig paa Sophaen; da faldt hans Blik paa et forseglet Brev, som laae paa Bordet. Det var fra hans Brud. Skjælvende greb han det, og vovede ikke at aabne det; omsider brød han uvilkaarligt og mekanisk Seglet; men af de bekjendte Træk traadte ham Intet uden hans Louises Billede for Øie. Brevet indeholdt kun faa Linier, med den Bøn, at han saasnart muligt vilde komme til hende, da hun følte sig syg, og længtes efter ham. Tydeligt saae han nu, hvad han havde at gjøre, og besluttede at reise ved Dag-

gry. Han bød sin Tjener forberede Alt, og søgte sit Leie, for endnu at hvile nogle Timer.

Men Søvnen flyede hans Øine. Hermine's Billed traadte stedse for hans Indbildningskraft, og trods al Anstrængelse var han ikke istand til at forjage det. Han eftertænkte, hvad Pligt bød ham at gjøre, og fattede den Beslutning, klart og bestemt at sige hende, hvorledes det var gaaet ham med hende, og at han aldrig kunde elske hende. Han sprang op, tændte Lys, og iilte til Skrivebordet. Da faldt det ham pludseligt ind, at det underlige Væsen jo ikke kunde læse. Fortrædelig slukte han Lyset igjen, og sneg sig langsomt tilbage til sit Leie, hvor Søvnen snart lukkede hans Øine.

Det var lys Dag, da han vaagnede. Alt var besørget til Afreisen. — Som det tidt gaaer os i Livet, at det Næstforgangne hurtigst fjernes os af Sinde, just da, naar det medførte noget Betydningsfuldt, saa gik det ogsaa her. Alle hans Tanker vare fæstede paa Lovise, og ihukom han end den arme Hermine, saa afloste dog straxt hendes Minde, af den Glæde, han følte ved, nu atter at tilhøre Lovise gandske.

Han fandt sin Brud lidende af en tærende Brystsyge. Lægerne havde tilraadt hende en Reise til det varmere Italien, og Ernst besluttede, at ledsage hende. For gandske at være bunden til hende, ægtede han hende kort før Afreisen.

Under Welsklands skjønne Himmel vandt Louise snart sin Sundhed igjen. Det behagede dem Begge saa vel der, at de besluttede, først efter to Aars Forløb at vende tilbage til Tydskland. — Det bestemte Tidsrum var næsten udløben; Louise havde imidlertid født en smuk Dreng. Det lykkelige Par tilbragte den sidste Sommer i Albano.

En Aften sad de i en Løvhytte og legede med Barnet. Da kom Vertindens Datter og fortalte dem som Nyhed: Huus og Viinbjerg tilhørte, for meer end 25 Aar siden, en Enke, som havde en eneste Datter. Denne ægtede en ung Tydsker, og drog med ham til hans Fædreland. Enken døde nogle Aar efter; Ingen gjorde Fordring paa Eiendommen, der nu tilfaldt mine Forældre som nærmeste Arvinger. Idag er Datterdatteren pludseligt hidkommen, en rank, bleg Pige, udvortes kold som en Nordboerske, indvortes heed som vi. Hun har kun bedt om, at torde blive her nogle Dage, saa vil hun drage videre. Hun taler lidet, men synger destomere, og spiller paa Harpe, ak, saa skjønt, at Taarerne kommer En i Øinene derved. Nu har hun sat sig paa Bænken udenfor Huset; hør kun, hun stemmer sin Harpe."

En uhyre Rædsel greb Ernst. Hvo kunde det være, uden Hermine? Hendes Moder var fra Albano, hele Beskrivelsen passede. Han vilde staae op, men var ikke istand dertil. Da nærmede sig Pigen med Harpen — det var hende! I Begyndelsen hilste hun Greven og hans Hustru som Fremmede — da gjenkjendte hun ham, og en dyb Rødme

farvede for nogle Øieblikke hendes blege, lidende Ansigt. Tydelige Spor af en indvortes lidende Smerte viste sig i hendes Træk. Louise udstødte et Forfærdelsens Skrig, og iilte bort med Barnet. Hurtigt bedækkede Hermine sit Ansigt med begge Hænder. Derpaa tog hun dem langsomt bort igjen, nærmede sig Ernst, og sagde: „Endelig funden! Imidlertid døde den stakkels Fader af Sorg over sit ulykkelige Barn. Da syntes Livet mig, efter at jeg havde søgt og søgt forgjæves, saalidet værdt, at jeg maallos havde givet mig til Priis for Alle, hvis jeg ikke, siden Du flyede mig, havde gruet for, at berøres af nogen Mand. Det var Din Kone, vel ogsaa Dit Barn? vedblev hun: Gud signe dem med den Velsignelse, han har nægtet mig — og Dig ogsaa!" lagde hun til med bævende Røst.

De sidste Toner vare neppe hørlige. Hun foer med Haanden mod Hjertet, segnede til Jorden, og var død.

(Improvisator.)

Kjærlighed, Verdens Beherskerinde.

Dette store og nidkommelige Thema have ældre og nyere Digtere besjunget saavel i begeistringsfulde Oder, som i smeltende Elegier. Hvor Kjærlighed fremtræder, stige Konger og Fyrster ned af deres gyldne Throner; de stolte Helte og Seiervindere nedlægge deres Sværd under Myrthens Blade. Ogsaa Napoleon — hvo hører den Kæmpe nævnes uden Skræk og Beundring? — Ogsaa Napoleon følte sit stolte, ubøiede Bryst opvarmet af hiin himmelske Funke. Følgende høist mærkværdige Linier skrev han, fra Hovedqvarteret i Tortona, kort efter sin Formæling med Josephine. De skjønne Damer ville, med stoltere Hjerteslag, nyde Yndighedens Triumph, naar de see Aarhundredets store Helt bringe deres ømme Kjøn Hyldingens og Seirens Krands. For den tænkende Læser og Menneskeiagttager vil dette mærkværdige Brev desuden have en gandske synderlig Interesse.

Brev fra Napoleon Buonaparte til sin Gemalinde Josephine. I Hovedqvarteret Tortona, 26 Prairial, Midnat, i den ene og udelelige Republiks sjette Aar.

Siden den 18de, min elskte Josephine, har jeg ikke tilskrevet Dig, fordi jeg troede, Du var kommen til Mailand. Fra Valpladsen ved Borghetto ilte jeg did, og — fandt Dig ikke. Rogle

Dage efter erfarer jeg ved en Kourеer, at Du ikke er reist, og han bringer mig ingen Breve fra Dig. Min Sjel var sønderreven af Smerte. Jeg troede mig forladt af Alt, hvad der fængsler mig til denne Jord. Jeg kan ikke tage mig Noget let. Fordybet i min Smerte, har jeg maaskee tilskrevet Dig i for haarde Udtryk. Skulde mit Brev have bedrøvet Dig? Det vilde gjøre mig utrøstelig.

Tessino er traadt over sine Bredder. Jeg har begivet mig til Tortona, for at vente Dig. Hver Dag red jeg Dig et Par Miil imøde; altid forgjæves. Langt om længe saae jeg Stafetten komme, som bringer mig det Budskab, at Du ei kan komme. Jeg vil ikke beskrive den Uro, hvori jeg befandt mig, da jeg erfoer, at Du er syg, at tre Læger ere hos Dig, at Du svæver i Fare. Jeg er i en Tilstand, som det er mig umuligt at skildre Dig. Man maa have mit Hjerte, man maa elske Dig, som jeg elsker Dig.

Ak, jeg havde ikke troet det var muligt, at bære saa frygtelige Qvaler! Jeg troede, Smerten havde sine Skranker, som den ikke kunde overstige; men den er grændseløs i min Sjel. En hidsig Feber sniger sig gjennem mine Aarer, og Fortvivlelse har grebet mit Hjerte. Du lider, og jeg er fjern fra Dig! Ak! maaskee lever Du ikke mere! Dette Liv . . . jeg foragter det; men min drømmende Fornuft lader mig befrygte, at jeg ikke vil gjenfinde Dig efter min Død, og jeg kan ei udholde den Tanke, ikke at see Dig mere. Den Dag, jeg erfarer, at Josephine har ophørt at leve, skal være min sidste. Ingen Pligt, intet Baand skal knytte mig til Jorden mere.

Maret vil gjerne overtale mig til at troe, at Din Sygdom kun er ubetydelig. Men Du skriver ikke til mig, i en heel Maaned har jeg ikke seet Brev fra Dig. Du er om, fuld af Følelse, og Du elsker mig. Du kæmper med Sygdommen, med Lægerne, Ulykkelige, fjern fra Den, som var istand til at vriste Dig ud af Dødens Favn. . . . Skulde Din Sygdom vedvare, saa skaf mig Tilladelse til at see Dig. Inden fem Dage er jeg i Paris, og inden tolv Dage er jeg atter ved Armeen.

Uden Dig, uden Dig er jeg til ingen Nytte her. Elske Æren, tjene Fædrelandet hvo som kan; min Sjel gaaer tilgrunde i dette Exil, og saalænge min søde Veninde lider, kan jeg ei koldblodig beregne Seiren. Jeg veed ikke, hvad jeg har at gjøre. Hundredgange vil jeg ile til Paris; men Æren, som ogsaa er Dig hellig, holder mig tilbage, trods Hjertets Modstand.

Lad mig endelig strax faae et Brev, om Du end ikke kan skrive det selv, paa det jeg kan erfare Din Sygdoms Characteer, og vide, hvad jeg maa frygte. Vor Lod er saa bitter: neppe gifte, neppe forenede, og alt adskilte! . . . Mine Taarer overstrømme Dit Portrait; dette er det eneste, som aldrig forlader mig!

Lev vel, min Veninde! Jeg kysser Dig millionergange. Troe, at Intet ligner min Kjærlighed, og at den varer saalænge som mit Liv. Tænk paa mig! Skriv til mig togange hver Dag! Udriv mig snart af den Uro, som fortærer mig!"

Mr. Canning i Paris.

Den høie Grad af Interesse, Mr. Canning vakte i Paris, gav sammesteds Anledning til en Mængde kjedelige Rygter. De aristokratiske Salons og de smaae Kaffehuse vare Alle ivrigt sysselsatte med det Spørgsmaal: „Hvorfor er Mr. Canning i Frankrig?" — Følgende er Afskriften af et Brev, som Mr. Canning skal have skrevet til En af sine Venner i London, og som i adskillige Selskabsværelser løb fra Haand til Haand:

Mr. Canning til Lord R***.

„Min kjære Lord! De kan ikke gjøre nogen Idee om min Stilling her. Veiret er herligt, og Vindruerne ere fortræffelige. Jeg vilde være meget lykkelig, om Folk ansaae mig for en mindre betydelig Mand, og ikke vilde forudsætte, at jeg blander Politiken i Valget af Vinene og Retterne, naar jeg tager Deel i et Middagsmaaltid. I alle Sager og paa alle Steder seer man Ministeren, og kun Ministeren, i mig. Man kan ikke begribe, at jeg, naar jeg om Aftenen gaaer tilsengs, sætter min Nathue paa, og slaaer en Sladder af med min Kone, som enhver Privatmand. Du kan ikke troe, kjære Lord, hvormeget alt dette forstemmer mig. Man betragter mig som en Skuespiller paa Scenen. Jeg maa uafladeligt være paa min Post, thi man drager de overordentligste Følger af alle mine Handlinger.

Igaar spiste jeg hos Hr. de Villele, den mindst Theatralske af alle franske Ministre. Med stor Appetit satte jeg mig til Tafflet. To mig nærsiddende Personer, som stolede altfor meget paa min ufuldkomne Færdighed i det franske Sprog, gjorde følgende Bemærkninger:

Seer De, han har taget Mere af den lækre Diudetruffée *).

Mon Jesuiterne skulde have vundet ham?

Tvertimod! svarte den Anden: De mistyder Sagen aldeles. Han har spiist de to Vinger, for derved at betegne, at Jesuiterne aldrig skulle sætte en Fod paa Engellands Grund, og at de, hvis han herskede i Frankrig, ikke vilde være, hvad de nu ere.

Begge Naboerne lode mig nu i Fred nogle Minuter, men snart begyndte de igjen, halv sagte at samtale. Han spiser Macedoine **). Jeg sagde Dem strax, at han er en Grækerven."

Jh bevares! svarte den Anden: Om han end spiser Macedoine nu, saa saae jeg dog nys, at at han tog til sig af den tyrkiske Riis; dette beviser den engelske Politiks hele Macchiavelismus.

Ak! udraabte En af dem igjen efter en Pause: Han spiser Charlotte russe! Det er klart, han vil bedrage hele Verden!

Neppe havde vi forladt Ministerens Spisesal, og begivet os tilbage i Salonen, før jeg hørte

*) Kalkunske Høns bragtes først til Europa af en Jesuit.

**) En Ret, som bestaaer af Grønt.

Frugterne af min ubetænksomme Adfærd. En Herre kom hen til mig og sagde: „Hr. de la Mennais og Pater Roussin ere meget taknemmelige for den Appetit, hvormed De har spiist af den kalkunske Hane.“

Her afbrød Hr. de la Villele dem, idet han smilende spurgte: „Tor jeg troe, hvad jeg hørte nys? Har De virkelig isinde, at tage Macedonien i Besiddelse, for at sikkre Besiddelsen af de joniske Øer?“

Jeg vidste, som De vel kan tænke, ikke ret, hvorledes jeg skulde rime alt dette sammen, og glæder mig, kjæreste Lord, ret hjerteligt til Engelland, for dog engang igjen at kunne spise uden Tvang.

Keadan eller Klosterruinen.

(Sluttet.)

XIII.

Det var i Begyndelsen af Sommeren, at Redskriveren af disse Blade besøgte førstegang med sin Ven, den nye, virksomme Amtmand, den Bygd — hvor Louise levede. Vi lode os den sørgelige Begivenhed fortælle og besøgte med Øyen den rædsomme Ruin, paa hvilken de sidste Aar havde havt en forstyrrende Indflydelse. Ogsaa hos Jomfru

Ritter vilde vi have aflagt et Besøg; men hun frabad sig det. Da Bønderne klagede over, at de ofte mistede Kreature i de brøstfældige Levninger, besluttede Amtmanden saavidt muligt at tilkaste Hullerne; men først lod han Alt nøie eftersee og udkastede selv en Tegning af Hvad der stod tilbage. En Dag, som vi Begge med Blyanten i Haand stode foran de sammenfaldne Steenhobe, raabte en Arbeider op fra den saakaldte Ormegaard: „Her ligger et Liig!"

Med iilsomme Trin traadte vi til Randen og klavrede ned i Dybet. I en Hulning af Muren laae, dækket med Gruus, et forraadnet Legeme, hvis Klædningsstykker ikke lode nogen Tvivl tilbage om at det var Høiers Levninger. Men imedens vi vemodige vendte os derfra og bøde et Par Karle trække Liget op, udbrød en af dem med Forfærdelse: „Han er myrdet! Der sidder en Kniv i Brystet paa ham!"

Vor og Folkenes Bestyrtelse var ubeskrivelig. En retsformelig Undersøgelse blev anstillet, og man forsikrede sig Louises Person. Denne Sagens pludselige Vending greb mig saaledes, at jeg endnu selvsamme Dag vilde reise; men min Ven overtalede mig til dog at overvære det første Forhør.

Retten var sat; Liget laae indhyllet bag et Skjermbræt; Mordinstrumentet, en uhyre Slagterkniv, laae foran Fogden paa et stort Bord, hvorom de Tilstedeværende havde taget Plads. Amtmanden satte sig midt for den indtrædende Anklagede; jeg tog min Plads ved et Vindue, hvorved jeg kom

til at staae hende saa nær, at jeg nøie kunde iagttage hendes Ansigtsbevægelser, Aandedræt o. s. v.

Louises Udseende indgod inderlig Medlidenhed; hun stod med bævende Knæ og taarefyldte Øine — uden Holding; man maatte understotte hende og endelig lade hende sætte sig ned.

Efter den sædvanlige Intimation begyndte Fogden: „De veed formodentlig i hvilken Anledning vi have kaldt Dem hid?" — „Ja!" svarede hun — neppe hørligt. — „Er De bestemt til selv strax at bekjende Alt?"—„Jeg har Intet at bekjende!"— Disse Ord fremsagde hun høit og med en Værdighed, som bragte os Alle til at see paa hverandre.— „Kjender De denne Kniv?" — Hun tog den skjælvende i Haanden og saae et Øieblik stivt paa den. „Nei!" — „Heller ikke dette Liig?" Skjermbrættet floi tilside, og Legemet afdækkedes. Hun gos tilbage. — „Af Klædningsstykkerne kan jeg kjende, Hvad jeg jo forud er underrettet om, at det er Lieutenant Høiers Liig."

Dette blev nu bortskaffet, og Fogden vedblev Forhøret. Uagtet han inquirerede temmelig vel, kom der dog over Pigens Læber, saa afkræftet og næsten opløst hun var, ingen Bekjendelse. Hun gjentog bestandig sit Udsagn og vilde beedige det, at Høier var styrtet ned i Bundløs; og nu fordrede hun Tjenestetyendet, der hiin Aften paa hendes Skrig var ilet til, fremkaldt som Vidne. — Det skete naturligviis. Vidnet forklarede imidlertid kun, at det, efter at være kommet op der, hvor Jomfruen stod, havde seet hende strække Armene ud imod Hu-

len. Nu fandtes Liget ikke der, men i en Fordybning, til hvis steileste Rand man fra Randen af Bundløs kun havde ti Skridt. Høier var gjennemboret i Brystet, var altsaa rimeligviis styrtet baglænds ned i Ormegaarden. Rigtignok havde Liget efter Besigtelsen af Aastedet, ikke ligget paa den Plads, hvor den Myrdede, ved at nedstyrtes, maatte være falden; men det var sandsynligt, at han døende havde slæbt sig hen paa den omnævnte Plads, for maaskee at finde et bedre Leiested. Det Gruus, der havde tildækket Liget, syntes vel ikke at være kastet derover ved Menneskehænder, da endeel af Muren rundt om var nedstyrtet. Imidlertid kunde denne Post, saa vigtig end Retten, med Hensyn til mulige Medskyldige, ansaae den, ingenlunde bestemt afgjøres.

Da Forhøret formedelst Inquirentens Svaghed snart og uden Resultat var sluttet, bleve endeel af de Tilstedeværende endnu sammen. Kun jeg havde en fra de Øvriges forskjellig Mening. Uagtet Saa meget talede imod hende, kunde jeg dog ikke troe, at hun var Morderske. Iblandt dette Meget var et Par Vidners Udsagn, hvilke tilfældigviis havde hørt en Samtale, der samme Dag — Høier ankom, var forefalden imellem ham og Louise. — Hun havde i heftige Udtrykke bebreidet Frits — Hvad, kunde Vidnerne ikke erindre. Derpaa havde hun talt om Brandt, om hvor lykkelig han vilde have gjort hende — og endelig sagt: „Vi ere ikke gifte endnu, Frits!" Da Høier heftig forlod hende, havde hun raabt efter ham: „Gaae, gaae! Jo længere desbedre!"

„Men min Herre, hvad bringer Dem da paa den besynderlige Idee, trods al Sandsynlighed, at tage Pigens Forsvar?" spurgte Fogden noget uvilkig. — „Hendes Røst, hendes Aasyn, hendes Adfærd — og endelig, saavidt jeg kjender dertil, hendes Hjerte;" svarte jeg med Varme. — „Ja saa vilde jeg sandelig ønske, at De kunde gjøre Røst, Aasyn, Adfærd og Hjerte til Vidner for hende, svarte han ivrig: for jeg forsikrer Dem, Intet skulde være mig kjærere end at komme efter hendes Uskyldighed. Men per inductionem er hun virkelig fældet, som mig synes."

„Ja, min gode Ven, tog Amtmanden Ordet: jeg kan sandelig ikke Andet end dele Hr. Fogdens Anskuelse. Saa foreslaae os da en eneste tænkelig Maade til at gjette nogen anden Mulighed?"

„Det nytter vel ikke, svarte jeg uvis: at gjøre Dem opmærksom paa hvor noie Candidat Brandt var indviklet i denne Historie?" — „Men, bedste Ven, han kom jo til Bygden fireogtyve Timer efter det formeentlige Uheldstilfælde?" — „Er det da mathematisk beviist, at det ikke lader sig gjøre at komme op af Keadan — eller Hvad hedder det? Bundløs?" — „Næsten," sagde Fogden. „Men velan, vi ville anstille et omhyggeligt Forsøg og det endnu i dette Øieblik. Vil Deres Høivelbaarenhed og de ærede Herrer bivære det?"

Selskabet var villigt. En flink Bondekarl skulde hidses ned. Vi gik. Forsøget faldt meget slet ud; thi det var efter de nedfaldne Mures nuværende Stilling umuligt at lade noget Menneske vove

en saadan Fart. Selv ved vor Nærmelse til Stedet brusede Gruus og Muursteene ned i Svælget. „Herved er Intet at gjøre!" Dette var den eenstemmige Mening, og med stille Alvor gik vi henad Stien til Landeveien. Amtmanden havde Øiet fasthæftet til den Tegning, vi i Fælledskab havde udkastet. Paa eengang standsede han mig, traadte ud af Veien og sagde, da de Øvrige vare forbi: „Sæt, jeg tiltraadte Deres Mening! Da vilde jeg opkaste det Spørgsmaal: er eller var der ingen Gang fra Ormegaarden til Keadan? See engang paa Kaartet! Begge støde sammen. Skulde vor Phantasie finde en Udvei, da var det igjennem denne Muur."

„Nu og saa?" spurgte jeg, mere for at høre den Idee gjentagen, der i dette Øieblik foer igjennem min Bevidsthed, end fordi jeg ventede en ny Forklaring. — „Og saa? Saa kan den Dem suspecte Brandt let tænkes som Mørder. Vi forestille os den Ulykkelige kommen til sin Bevidsthed og kroben ud igjennem den antagne Udvei til Ormegaarden; Brandt, der jo efter sin Hjemkomst skal have besøgt Ruinerne, har da hørt ham raabe om Hjelp; Jalousien er vaagnet. Den døde Ven bliver den levende Medbeiler; han nedstøder ham. Følgen er Samvittighedens grusomme Nag, frivillig Forsagelse. See der har De i Deres egen Tankeflugt den heel poetiske Mordhistorie!"

Jeg forbausedes. Noget Lignende var kommet mig i Tankerne. Endnu gjorde jeg Amtmanden opmærksom paa Louises Opførsel. Hun syntes midt i sin Rolighed ingenlunde fremmed og forbauset ved

Handlingen. Det var altsaa i Tilfælde af at hun var uskyldig, høist sandsynligt, at hun forlængst havde gjennemskuet Brandt, — at deres Adskillelse og hans pludselige Bortreise stod i den nøieste Sammenhæng med Forbrydelsen. At hun ligesaa lidt vilde blotte ham — som vælte Skylden paa sig selv, det var meget sandsynligt; og forholdt det Hele sig virkelig saaledes, som vor Ahnelse indgav, — saa vilde det være en yderst svær Opgave at løse Gaaden med juridisk Vished.

„Skulde man altsaa ikke nu, spurgte jeg: anvende alle mulige Forsøg paa at overbevise sig om Tilværelsen eller Ikketilværelsen af en Sidegang fra Kaaban?" — „Naturligviis. I denne Eftermiddag lader jeg rydde alt Gruus tilside imod den Væg, der adskiller Hulen fra Ormegaarden." — „Og sæt nu — De finder den paatænkte Vei, er det da muligt paa en saadan Gisning at indstævne Brandt?" — „Naturligviis, mener jeg. Derom maae vi raadslaae med Actor i Sagen."

Min Forventning var spændt paa det Høieste. Amtmanden, Fogden og jeg vare overværende ved Rydningsforretningen. Virkelig fandt man efter flere Dages møisommelige Arbeide, der tildeels var forbundet med Fare for at rive den heldende Muur nyerende, at der, uvist om ved Konst eller Tidens Ødelæggelse, fandtes et skraat nedgaaende Hul fra Ormegaarden til Bundløs. Amtmanden lod en Strikke fremtage og trak en Tidalersseddel ud af sin Tegnebog. „Hvo vover at lade sig hidse ned?"

Arbeiderne saae paa hinanden og tang. Jeg blev utaalmodig og greb Touget. „Nei, nei! sagde paa eengang Amtmanden og Fogden: Vær ikke forvoven. Det er intet Spog. Naar disse Karle betænke sig paa at gjøre Forsøget, saa er det for galt at exponere sig."

Mismodige gik vi tilbage. „Skal Brandt hentes?" spurgte jeg. — „Derpaa kan vel neppe svares foreend efter næste Forhør," meente Fogden. — „Men er han skyldig, lagde Amtmanden til: saa vil nok Frn Justitia's Arme være for korte. Tro mig! Han træffes da hverken i Danmark eller Norge."

Høist utilfreds tog jeg Afsked den følgende Dag; det var ikke min Leilighed at oppebie en, ihvorvel interessant, dog rimeligviis langvarig Justitssags Slutning. — „Retfærdighedens Gudinde staae Dem bi!" sagde jeg ved Afskeden, i det jeg trykkede Fogdens Haand. „Men mit sidste Ord er, at Louise Ritter er uskyldig."

Fogden rystede vantro paa Hovedet. Amtmanden saae tvivlende hen for sig. Jeg reiste. Efter et Par Dages Forløb overfaldt et heftigt Tordenveir mig imellem Fjeldene; Regnen styrtede ned, og jeg jog tilsom afsted til den nærliggende Gjæstgivergaard, hvor jeg ankom gjennemblødt og kold. Man viste mig ind i en liden, mørk Stue. En Reisende gik op og ned ad Gulvet og hilste mig skjødesløst. Jeg forlangte Theevand og bød den Reisende en Kop. „Befaler De ikke først et Glas Madera?" svarede han. See, dette var Begyndelsen til en Samtale med den

unge Mand, hvis Udseende og dannede Stemme interesserede mig.

„Hvad Nyt paa Deres Vei, min Herre! Jeg kommer fra Udlandet og længes efter at høre fra mit Fædreneland."

Et Par politiske Smaafager kom paa Bane. Derefter berettede jeg ham den mærkelige Proces, til hvis Begyndelse jeg havde været Øievidne. — Med en næsten paafaldende Deeltagelse hørte han paa mig — uden at sige Andet end nu og da et paaskyndende: „Naa!" Jeg var neppe færdig med Fortællingen om det Oplyste og det Formodede, førend man meldte, at den Fremmedes Hest stod forspændt. Han skrev i en Hast et Par Ord paa et Stykke Papiir, som han rev ud af sin Tegnebog, førte sit Navn ind i Skydsprotocollen, betalte Tilsigelsen, trykkede min Haand og lod deri det skrevne Papiir tilbage, idet han tilsom styrtede ud. Forundret lukkede jeg Billetten op.

„De har ikke bedraget Dem, min Herre! Wilhelm Brandt er Morderen. Med ængstlig Interesse har han i dette Øieblik af Dem erholdt de høist vigtige Oplysninger — og aflægger Dem herfor sin Tak. Jilsom gaaer nu hans Reise didhen, hvorfra De kommer; han er beredt til at give Retfærdigheden Fyldestgjørelse. Lev vel!

W. B."

Man tænke sig min Forbauselse! Skulde jeg lade sætte efter ham? Skulde jeg i det Mindste med Expresse skikke Øvrigheden hans Billet? — O kjære

Læser! Være Politie hvo der vil! Jeg vil heller synde imod de borgerlige Love, end imod Hjertets; og dette Menneske, saaledes som jeg kjendte ham — og som Du nu kjender ham, kunde ikke skrive disse Ord og flye. „Han kommer vist hurtigere frem end min Expresse vilde komme!" sagde jeg til mig selv og satte mig med oprørt Følelse hen i en Krog.

XIV.

Aldrig indviet i Themis's Helligdomme, har jeg hverken Evne eller Villie til at gjøre et fortsættende Udtog af den foran mig liggende Criminalproces, hvori nu ved Brandts frivillige Tilstaaelse foregik en total Forandring. Uagtet mine Læsere maaskee med nogen Interesse ville forfølge denne Sags Gang, giver jeg dog med den mig som Fortæller uomtvistelige Ret efter for en indvortes Trang — og vender Øiet fra den alvorlige Retsstue til en ganske anden Kant. Jeg seer i den dunkle Uveirsnat et lidet Fartøi boltre sig ikke langt fra det vestlige Norges frygtelige Skjærgaarde. I Kahytten sidder en gammel, ærlig Holstener ved Navn Claas, — det rolige Blik enten hæftet paa Compasset under Loftet, eller paa det foran ham udbredte Søkaart. Mindre rolig i Hu sidder paa Randen af et Koiekammer en før, kraftig Normand, der af og til opmuntrer sin søsyge, spædlemmede Søn, som ligger i Koien, af og til tager sig en oplivende Slurk.

„Naa, Skipper! Hvorledes tænker I det vil løbe af?" spurgte Manden med dæmpet Røst, for ikke at forskrække den Syge. — „Vil Gud bevare

os, saa vi ikke sætte af Coursen, saa gaaer hun vel igjennem, svarte Claas: min Skude har været ude i slig Slingring førend idag; Søen holder hun nok ud." Med denne Trøst forlod han sin Passagéer, i det han saae paa sit Uhr og sagde, at hans Vagt begyndte.

Den føre Mand saae betænkelig efter ham, prøvede forgjæves paa at slaae Ild til sin Pibe og spurgte atter til sin Syge. Da kom Styrmanden iilsom ned ad Kahyttrappen. „Det er aldrig rigtig; vi drive bestemt for østlig!" sagde han hen for sig, i det han tog sig et Stykke Skinke og en Snaps.

„Kan I da ikke stikke længere ud i Sø?" meente den ængstlige Passagéer. — „Aa Hvad forstaaer Han sig derpaa? var Svaret: Kan vi, saa gjør vi. Var det bare ikke saa forbandet sort derude! Men der er ikke en Lanterne tændt paa hele Himmelen."

I det samme hørtes et frygteligt Brag, og Skibet gjorde et pludseligt Ryk. — „Hvad Djævelen! Der gik en Mast over! Naa saa spille vi høit Spil!" raabte den raske Sømand og svingede sig op efter Trapperebet.

Dødsbleghed overtrak Passagerens Ansigt. Han vilde efter, men en Bevægelse af det slingrende Fartøi kastede ham tilbage. Ogsaa det unge Menneske sprang op; Dødsangsten forjog Søsygen, og han klyngede sig tæt op til Faderen. — „Barn! raabte Denne med vild Angst: Forsøg at bede! Jeg kan ikke komme paa nogen Bøn." — „Skee Din Villie, o Gud! Og forbarm Dig over min Sjel!" bad Ynglingen og foldede med stille Resignation sine Hæn-

der. — „O, ikke saa, ikke saa! Den Bøn duer ikke! Lad ikke Vorherre høre slige Ord! Herre Gud i Himmelen! Jeg lover Dig et Par Sølvlysestager paa Alteret og et dydigt Levnet — — o ve, o ve! Det gaaer saa Fanden ivold alligevel! O Gud! Jeg lover — nei jeg skal aldrig komme paa Søen mere! O Gud, frels mig bare dennegang! Jeg skal give mit halve Gods til de Fattige! Jeg skal give det Altsammen! og blive from — Gud hjælpe mig! Fanden annamme det Indfald at tage denne Vei!"

Saaledes blev han ved at bande og bede. Yngslingen sad med tilsluttede Øine og hørte Intet deraf; thi hans Sjel bestod den haarde Kamp imellem Frygt og Haab, — ikke for det Jordiske mere; thi han ventede ingen Redning.

„Nei, jeg maa forsøge det deroppe! Her kan jeg ikke holde det ud!" raabte Manden endelig og krøb hen til Trappen. Uveiret var rasende og tiltog med hvert ængstligt Øyeblik. Skibsfolket arbeidede med at kaste den brækkede Mast overbord; den gamle Claas stod tilrors. Endnu var Haab. Da glimtede Maanen frem i en Skyrift og oplyste et Secund den rædsomme Scene. Men dette Secund var nok til at vise Dødsfaren i dens hele Omfang; thi ikke ti Favne borte ragede Klipperne frem af Dybet, blottede under de taarnhøie Bølgers vildtfraadende Huulgang. Da kom det bange ventede Øieblik: med mægtig Kæmpevælde slyngede Havet det lille Fartøi høit iveiret og satte det derpaa med et susende Sqvulp paa Grund. Stødet kastede de Fleste omkuld, og nu stod Skibet med Eet ganske stille, i det Bølgerne mindre

og mindre høie, ligesom de slikkende Flammer i en stor Ildebrand, strakte sig enten henimod det eller vel ogsaa hen over det for at drage det ned med sig.

Denne rædsomme Overgang fra vild Tumlen til pludselig Stilhed midt i den oprørte Natur, gjorde et ubeskriveligt Indtryk paa den unge Passageer i Kahytten. Faderen stod gauske bedøvet — halv over, halv under Dækket, krampagtig omfattende Lugen. Den Unge arbeidede sig forbi for at høre deres Skjæbne. — Ingen fornam hans Raab; Ingen vilde have kunnet svare. Naturens Oprør syntes nu først at have naaet sin Høide; egentlig vel fordi Contrasten imellem det rasende Hav og det ubevægelige Skib gav Scenen sin fulde Styrke.

„Storm i Liv, Storm i Død! Velkommen Død i Din herligste Triumphgang!" tonede midt i Bragget en reen, fast Stemme tæt ved Ynglingen. Enten disse Toner traf en harmonerende Streng i hans Bryst, eller de maaskee skare en skarp Dissonance — nok, han vendte sig om med det iisnende Hjerte, og i den igjennem de strygende Skymasser fremluende Fuldmaanes Straaler blev han en Mand vaer, der med fravendt Aasyn stod tæt ved ham, klyngende sig fast til Kahytskuret.

Da hørtes en Pladsken af den med Anstrengelse nedhidsede Skibsjolle, og med Raabet: „i Baaden, i Baaden!" kastede Mandskabet sig ud.

Kom! Kom! raabte igjennem Stormen nogle Stemmer henimod Kahytten, og Ynglingen trak mechanisk i Faderen. Men han havde tabt Bevidstheden, og rev, i det han styrtede baglænds ned ad

Kahyttrappen, den svage Yngling med sig. Længe varede det ei, førend Begge befindede sig og med vaklende Fjed stege op paa det nu alt for rolige Skibsdæk. Maanen skinnede klar nok for i uvisse Glimt at oplyse det fraadende Hav. Alt var øde paa Skibet. Men rolig stod med flagrende Lokker den gamle Skipper ved Bagstavnen. De traadte hen til ham.

„De have reddet sig! raabte den føre Mand: Er her ingen Baad tilbage for os?" — „Nei, nei! svarte Claas: De gaae kun deres Død hurtigere imøde. See kun, see kun!" Og neppe vare Ordene af hans Mund, førend man saae Baaden, som var den ladet med Bly, synke ned i Afgrunden. De sloge Hænderne sammen.

„Er det muligt, at vi kunne reddes?" spurgte Manden med anstrenget Røst. — „Ikke efter menneskelig Forstand, svarte Skipperen: men vi staae i Guds Haand."

Kræfterne havde imidlertid forladt Ynglingen; han laae som død udstrakt paa Dækket. Efter nogen Tids Forløb gav den føre Mands Angst efter for Udmattelsen og han bøiede Hovedet i en døsig Dvale. — Da han vaagnede, skuede han forbauset omkring sig. Som en Drøm var den hele, lange Marternat. Solen stod klar paa Himmelen; Stormen var stillet; kun gik de vrede Bølger deres høie Gang.

„Haabet lyser! Godmorgen!" var Claas's begeistrede og begeistrende Udraab; det vækkede ogsaa den blege Yngling. De tre Reddede traadte sammen og gave hverandre Hænderne.

„Nu sætte vi os vel i den lille Baad, Skipper?" — „Nei; Søen gaaer med for høie Brændinger. Fartøiet staaer paa en Sandbanke; nu have vi Ebbe; om faa Timer kommer Floden tilbage, og saa haaber jeg sikkert, vi lettes af. Banken er, saavidt jeg skjønner, ganske liden, og løftes vi ind over den, have vi det sikreste Indløb derhenne." — Virkelig aabnede sig ikke mange Steenkast fra dem en vid Bugt, hvor Bølgerne, der standsedes og tæmmedes ved de paa Siderne optaarnede Klippers Modstand, skyllede jævnt hen over en lang, hvid Sandgrund.

Passagererne drak i lange Træk af den friske Morgenluft det gjenvundne Liv. — „Er det muligt! Er det virkelig muligt, at denne Forfærdelse gik over!" sagde den føre Mand med et Slags Andagt. — „Hvad er umuligt for Gud?" svarte Claas og foldede sine Hænder: „Han vilde, at vort Fartøi skulde sætte paa denne Banke og ikke hverken derhenne, hvor De seer (der om Bagbord, ja vist, ret saa!) den takkede Skjærgaard, eller der om Styrbord, hvor Brændingen gaaer lige op paa den udhængende Klippevæg. Han vilde ogsaa, at Skuden skulde ride midt for op med Forstavnen; thi havde Søen inat taget ind efter Siden, istedetfor hun slog over Agterdelen, saa havde der ikke været to Planker sammen af det hele Skrog. Ak mine brave Kammerader! De vilde selv i Døden! Gud være med deres Sjele!" — „Have vi ingen Læk, som kan blive farlig?" afbrød den Føre ham. — „Nei, ikke saavidt jeg kan opdage. I Dagbrækningen undersøgte jeg Rummet. Imidlertid vil jeg see efter, om vi trænge til at

bruge Pompen. Vi ere da tre Mand om den og have ikke Andet at bestille. Thi forend Middag gaae vi vist ikke af Grund. Nu gaaer jeg ned i Lasten og undersøger Beskaffenheden."

Den Gamle gik. Ynglingen stirrede hen imod den sikre, rolige Kyst, og betragtede med nogen Vemodstelse de raae Klipper, som indenfor optaarnede sig. „Livet er dog sødt! hviskede han hen for sig: Siden ogsaa jeg kan glæde mig derved." — Faderen steeg imidlertid ned i Kahytten for at styrke sig med en god Frokost. Da kom der ham pludselig en Tanke i Hovedet. — Gode Læser! Kan Du sætte Tro til min Fortælling? Jeg gyser over Menneskeheden og vilde gjerne holde op her — eller overspringe den nærmeste Begivenhed. Men den hører jo med i det Hele. — Hurtig aabnede han Skipperens Kiste, bemægtigede sig alle Skibspapirer og Passer — og steeg rask op. Deroppe stod Claas og Ynglingen i vemodig Stemning og pegede hen til en Klippe ude i Fjorden, hvor man saae det sønderslidte Vrag af en Baad flyde. Hist og her slyngede Bølgerne de Forulykkedes Liig op imod Granitvæggen.

„Kan Ingen være reddet?" spurgte den fore Mand i en næsten vild Tone. — „Desværre, nei, det er umuligt!" svarte Claas blød. — „Barn! vedblev Hiin: Gjør mig den Tjeneste at hente herop den Flaske Vin, som staaer ved Fodderne af min Koie. Vi ville drikke et Glas sammen til de Dødes Minde."

Ynglingen gik. Endnu spurgte den Fore om Hvad der videre var at iagttage ved Landingen, og

da han havde faaet Underretning derom — hu! Da greb den onde Mand — nei, det sorte, djævelske Væsen, sin venlige, fromme Vært — den ene Haand om Hovedet, den anden om Ryggen, gav ham med herkulisk Kraft et Knæk — og kastede ham i Vandet.

Ogsaa den Onde, den fuldkommen Onde har Samvittighed; eller rettere, der gives ingen fuldkommen Ond; thi selv den Sletteste besidder endnu den rædsomme Engel, der advedes, da Helligheden omfavnede Synd. — Med blaae Læber, med vildt rullende Blik, med synlige Gysninger igjennem den gigantiske Legemsbygning — modtog han den blege, smilende Yngling, der bragte to Sølvbægre og den forlangte Flaske.

„To Bægre! Nu, det er et for Hver af os, mit Barn!" raabte han i en Tone, som naar Djævelen morer sig. — „Hvor er Capitainen?" — „Han faldt overbord. Naa! De Andre inat", han idag. Gud skee Lov vi leve, Barn!" — Ynglingen kastede forfærdet et Lynglimt paa ham; hans faldt imod Dækket; enhver Muskel forraadte hans Udaad. „Store, evige Gud!" raabte den arme Ulykkelige og sank bevidstløs om.

„Elendige!" lød en huul Stemme som fra Dyber eller fra Himmelen. Da greb en ubeskrivelig Forfærdelse Synderen. Han kastede omkring sig de rullende Øine, hvori Angstens convulsiviske Tryk sprængte Blodet frem. — Intet viste sig, ingen Tone lød — uden de stedse stigende Bølgers eensformige Slag imod Stranden.

„Saa var det kun i min Samvittighed; hm, den blev forbandet høimælet."

Morderens Sjeleangst var stor; ikke vovede han sig ned i Kahytten, hvor han skulde sundet Trøst i Flasken; ikke turde han ruske i den afmægtige Yngling, hvis bebreidende Stemme han tidsnok vilde faae at høre. Imidlertid løftede den høie Flod Skibet hen over Banken, og det lavbundede Fartøi gled jævnt op med Bølgerne imod Stranden. Nogen Virksomhed med Roret og en stor Aare adspredte den føre Mands Hjerteangst noget. Det vilde ikke vel lykkes ham at faae den lille Baad løs; han kastede da Ankeret og vovede sig nu ned i Kahytten, hvor Samvittigheden let og snart lod sig dysse i en sød Slummer. Endelig var det igjen Ebbe. Fartøiet sank lidt efter lidt om paa Siden, og nu ilte den føre Mand med oprømt Hu op paa Dækket, tog, uden at sige et Ord, det unge Menneske, der bedøvet stirrede hen for sig, ved Haanden og førte ham hen til Trappen. „Kom nu, kom nu!" Dermed tog han Ynglingen paa sine brede Skuldre og vadede rask iland.

XV.

Vi ville ingenlunde følge den gruelige Forbryder paa hans Vei igjennem de fra Stranden optaarnede, ved Krat og løse Stene næsten ubestigelige, øde Klipper, hvor en eneste farlig Sti gav den vaklende Fod nogenlunde Fæste. Vi have endnu Nogen at see os om efter paa det øde Skib. Det forfærdende Udraab: „Elendige!" kom ikke uden middelbar fra den

vrede Himmel, og ikke fra den Myrdedes Maner; den kom fra en ædel, ung Mand, som Skjæbnen havde bevaret i den rædsomme Stormnat, da Hel fik saa rigeligt Bytte. Men vi finde ham i en vistnok saare betænkelig Tilstand. Læseren erindrer sig det Udraab igjennem Nattens Rædsler: „Storm i Liv, Storm i Død!" Neppe havde den unge Mand, Jens Ritter er hans Navn, udsagt disse Ord, forend det nedfaldende Storseil kastede ham omkuld og slog sig tungt og gjennemblødt omkring ham. I Faldet var han maaskee styrtet paa et Jernspiger eller et Hjørne; thi fra dette Øieblik af havde han tabt Bevidstheden, der netop vendte tilbage, da den rædsomme Udaad foregik. Med afmægtig Haand havde han just trukket det vaade, tunge Seil bort fra Ansigtet og vilde raabt om Hjælp. I dette Øieblik styrte Morderen den Gamle ud, og istedet for at forlange Hjælpen, foer det ufrivillige Ord ham fra Læberne. Enten havde det voldsomme, af Forfærdelse og Afsky, udpressede Raab, udtømt de faa Kræfter, eller han befindede sig, at hans Liv maatte være forloret, hvis han blev opdaget; nok — han forblev taus og uden Bevægelse. Her havde han Tid nok til at udfinde Sammenhængen — og troede snart at bemærke, at Morderen og hans Søn vare de eneste levende Væsener paa Skibet, ham foruden.

Da han nu hørte Trin under Dækket, listede han sig frem, kastede Øinene forsigtig om sig, iilte forbi den Besvimede og ind i sit lille Koiekammer i den forreste Deel af Fartøiet. Her lukkede han til for

sig, og beredte sig paa, hvis han blev opdaget, at forsvare sig, saalænge han kunde. Nu var det ogsaa paa høi Tid, at den udmattede, gjennemfrosne Yngling tog Næring til sig. Styrket ved et Glas Viin og en Skibstvebak oppebiede han med den Rolighed, en bestemt Beslutning giver, Hvad der vilde skee med Skibet og Hvad den fore Mand videre vilde foretage sig. Det Sidste havde han ondt ved at iagttage; thi hans lille Lukaf fik netop ved en maat Rude af de sædvanlige kugledannede, en svag Lysning fra oven. Endelig, efter et Par piinlige Timer, da Skibet laae paa den sikre Strand, lod den fore Mands Trin ned ad Trappen og derefter Pladsk af hans Vaden fra Fartøiet. Nu stak Ritter Hovedet frem; hans Blik forfulgte den Bortilende, og da Denne med sin Byrde forsvandt imellem Klipperne, steg Ritter, mat og ilde tilmode, op paa Dækket. „Hvad gjør jeg nu?" var hans betænksomme Spørgsmaal. At Morderen vilde udgive sig for Skibets og Ladningens Eier, det blev ham mere end sandsynligt, skjøndt han ei, som vi, havde seet Hiin i Kahytten bemægtige sig Skibspapirerne. Skulde han nu her oppebie de Folk, som den foregivne Claas, saasnart han fandt Mennesker, udentvivl vilde udsende? En ængstlig Følelse modsatte sig denne Tanke: han var da altfor meget i Uhyrets Magt. Bedre altsaa at forfølge Morderens Spor og for nærmeste Øvrighed angive Tildragelsen. Men da var det heller ikke raadeligt at dvæle længere paa det eensomme Skib. „Til Mennesker, til Mennesker!" lod en Stemme i hans Bryst, og med en liden Vadsæk,

nogle Tvebakker og den velforsynede Tegnebog forlod han det strandede Fartøi. Middagssolen oplivede det øde Landskab; brat og møisom at træde var den ubaanede Klippesti, om vi ellers saaledes kunne nævne den eneste fremkommelige Fordybning i Fjeldene, da neppe Nogen havde betraadt den forend den bredskuldrede Morder med sin afmægtige Søn — og nu den udmattede Yngling.

Snart frygtede han for at møde Morderen, der maaskee nu vendte tilbage fra en nærliggende Hytte: snart fordobledes hans Skridt ved Følelsen af den hjælpeløse Tilstand, i hvilken han — langt fra Mennesker — snart vilde befinde sig. Først imod Aften havde han naaet Høiden af Strandbreddens Fjelde. Solen forgyldte de fjerne Aaser; en kold Aftenvind peeb igjennem det øde Krat og forkyndte en Storm, lig den, der den forrige Nat havde raset. Da blev han til Høire vaer Røgen fra en Skorsteen.

„Der maa jeg hen, og sikkert er han der!" var den blandede Følelse, som ved dette Syn gjennemfoer ham. Han nærmede sig langsomt og med bankende Bryst. Tæt ved Bondegaarden rislede en Kilde ud fra en skovbevoxet Fjeldklint; allerede længe havde hans Tunge klæbet til Ganen af Tørst, og han kastede sig ned i Mosset ved de klare Sølvbølger. — Han havde neppe nydt den velgjørende Lædskedrik, forend endeel raae Stemmer vakte hans Opmærksomhed.

„Saa J er Lensmanden?" — „Ja Hr. Claas! og jeg har før bragt Alt i Rigtighed ved saadan Ulykke." — „Egentlig vilde jeg gierne jo før jo heller være af

med Skude og Ladning; for jeg har vigtige Forretninger. Kunde I paatage Jer, at — — — —"

Dette Brudstykke af en Samtale mødte Ritters Øre, uden at han følte Kald til at fremtræde. Man vil maaskee bebylde ham for utidig Forsagthed; men vi ville erindre, at Jens Ritter førstegang saae Verden udenfor de sikre Familie- og Vennefor-hold — at hans Tid var henrunden paa et stille Comptoir, og endelig, at hans Sjels- og Legemskræfter vare udtømte af Anstrengelse. — Da Skyggerne af de Vandrende havde tabt sig, traadte Ritter atter ud paa den banede Vei. Saa modig han var, undveeg han dog Gaarden af Frygt for, at den Feber, som allerede nu knugede ham sammen, skulde overgive ham i Morderens Hænder. Stedse hurtigere iilte han da fremad, i Haab om at finde et andet og sikrere Ly. Men med den fuldkommen indbrydende, stormklædte Aften, hvori den truende Pladskregn brød løs, forlode Kræfterne ham aldeles. Mat satte han sig hen under et Træ, svøbte sig ind i Kappen — og overlod sin Skjebne i Forsynets Haand.

Ikke meget langt fra Ritters vaade og kolde Leie — men høit over ham, hvor de nogne Skalhjerge netop tilbøde Reen- og Hvidmosen den tarvelige Næring, var den saakaldte Steffensgaard, hvorom man har fortalt en heel Deel modsigende, forvirret Tøi. Nogle ville vide, at den var opført af svære Steenblokke, der vare kastede i tilsyneladende Uorden; Andre paastode, at Steffensgaarden var under en Klippehuling. Man har endogsaa fortalt om mægtige, underjordiske Haller, hvorfra Gange førte hele

Fjerdinger hen under Jorden. Det Fabuleuse i disse Fortællinger er indlysende; især naar man kjender Noget til dette i sig selv høist usle saakaldte Folge. Men Sagen er den, at overalt, der Spor af Huler og Deslige findes i de Egne, hvor dette Folge drev om, og maaskee tildeels endnu existerer, der har man ladet Phantasien anlægge en mere og mindre udsmykket Steffensgaard. I Grunden havde nok Steffen og hans Bande Huus i hver Busk, eller i det Mindste et Tilhold paa ethvert afliggende Sted, hvor et fast Medlem holdt Dug og Disk. Dog staae vi her ved en Bolig, som Steffen virkelig i sine første Streifeaar skal have anlagt, og som han og endeel af Hans havde besluttet at lave tilrette for Vinteren, da den unge raske Amtmand og hans Stovere begyndte alvorlig at forurolige det ædle Selskab.

Udenfra havde man virkelig al tænkelig Moie med at ansee den uhyre Mængde af tørre Qviste, Trærødder og løse Stene for Vægge og Tag til en Hytte, der magelig rummede tyve Personer. Egentlig bedækkede disse Ting ogsaa kun Hytten, hvis største Ubeqvemhed var, at en Mand deri umulig kunde gaae opreist, og at Røgen af det i en Klippefordybning anlagte Arnested fyldte Rummet, inden den fandt en sparsom Canal, som ved Kunst eller Natur førte den iveiret meget langt fra Hytten. Ikke mindre forsigtig maatte det sparsomste Dagslys liste nogle faa Straaler ind til Beboerne, naar

de ikke, som vel for det Meste var Tilfældet, havde antændt et lysende Baal.

Den Aften, vi her omtale, bestod Hyttens Personale af en aldrende Mand, en ung, firskaaren Karl — og inderst inde i en Krog ved Arnen, en mager, i Pjalter indhyllet qvindelig Skabning, der snorkede høit. For ihast at antyde gammelt Bekjendtskab, ville vi nævne Mændene ved Navn.

Einar. Forbandede Skabilken! Hun snorker som en Lindorm. — Arngrim. Lad hende snorke, saa spyer hun ikke Edder og Galde. Veed Du Hvad, Einar: jeg vilde før sove med Fanden end være alene med den Hex. Tro mig: der er Ingen som veed alt Det, hun forstaaer. Jeg bliver fæl en, naar jeg seer paa hende, og naar hun synger sine gale Viser. — Einar. Hvorfor Djævelen slog de ikke det Aasen ihjel? Hvad vil Steffen føde hende for? Slipper hun engang fra os, saa er Fanden løs. — Arngrim. Ja Steffen er en underlig Griis. Han har byttet Sølvringen med hende; derfor skal hun leve. Men os gjør hun ikke Noget, om hun saa kommer løs. — Einar. Hvem da? — Arngrim. Forbandede Snak! Tænker Du hun vil Steffen ilde? Nei, men for Thorkild blev det nok en Fandens Dag. Ham er hun flyvende gal paa. — Einar. Han har vel ogsaa dræbt denne Unge, som hun bestandig snakker om. — Arngrim. Aa, der var hun vel med selv. Nei, men det sidste Spectakel —

Et Slag paa Døren afbrød Samtalen. De Talende tav lyttende. „Hop Hare! Hei Hund!" raabte en Stemme.

„Hund snuser Hund!" saa gav Arngrim Contrasignal og lukkede op for en høi, smuk Karl. Godaften Christopher.

Christopher. Godaften Helvedhunde! Dovne Bæster! Sidde her og varme sig og have det godt, som en Sognepræst. See her, Hvad jeg har gjort for Fangst! Slig Hare har Du ikke drevet op i Din hele Tid, Einar!

Han slængte en Vadsæk hen ad Gulvet og rystede de vaade Klæder.

„Hvad er det? spurgte de to Mænd: Hvor har Du hentet den Skindsæk?" — Christopher. Væk bare paa Bæstet derhenne! Hun kan grave efter.

Einar trak i Valborg og rakte hende Vadsækken. Hun foer gnaven op. Arngrim skjænkede imidlertid en Dram til den Hjemkomne og tog ved samme Leilighed selv en. Christopher. Hvor jeg har hentet den? Under Hovedet af en fiin Herre, som ligger og fryser ihjel nede ved Baklien. Naa Valborg! Kan I faae Næverne frem? — Valborg. Vil Du være skikkelig, Christopher! Jeg lukker op naar jeg vil. Steffen er min Herre; jeg lystrer ikke Dig. Dertil er Du for kort, saa lang Du seer ud. Der kommer nok den Vile, som gjør Dig kortere. — Arngrim. See saa! Nu spaaer hun igjen. — Einar. (Som imidlertid nysgjerrig har seet i Vadsækken.) Deilige Skjorter! Lad mig see! —

Valborg. (Slaaer ham over Haanden.) Bedre Karl har baaret dem, end Du bliver. Vakre Ungersvend! Deilige Guldhaar! Velkommen, der trænges vel til Dig! — Einar (Til de Øvrige.) Kunde ikke En faae Trold i Maven over sligt Satanstøi!

Det bankede. Alle taug. „Hop Hare! Hei Hund!" — „Hund snuser Hund!" svarte Arngrim den Bankende og lukkede op. Steffen traadte vranten og forfrosen ind. „Varmt Øl, Valborg! raabte han: En halv Pot til Mands. Hvad Fanden er det for en Fangst?" — Christopher traadte stolt frem og aflagde Rapport.

Steffen. Alt vel; end Brevtasken og Uhret? — Christopher gjorde et langt Ansigt. Arngrim og Einar gjorde Miner til hinanden.

Steffen. Er Du ikke en Koter? Troer Du ikke den fine Herre, som har slig en Vadsæk, har en Skillingspenge og en Næpe i Lommen. Herud! Einar kan følge med. Bring mig Fyren herhid. Kanskee han kan give os Efterretninger. — Arngrim. Det er dog imod al god Skik at vise Fremmede Veien til Gaarden. — Steffen. Ja, men jeg har nu ifinde at gjøre en Undtagelse, forstaaer Du. Skulde det være fornødent, saa kan vi putte ham bort; men tager jeg ikke feil, saa er han en Person, som jeg længe har skullet have Fingre paa. Og nu afsted.

Christopher og Einar adlode. Arngrim satte sig til at skure et Par lange Knive, og Steffen gav sig imidlertid af med Vadsækkens Indhold, hvorved Valborg forholdt sig taus, men syntes urolig

at lytte hen imod Indgangen. — Efter en god Times Forløb kom Karlene bærende med Ritter, som vel var ganske kraftesløs, men dog ikke havde tabt Bevidstheden: „I gode Folk, som tage Eder af en stakkels vildfarende Reisende!" sagde han mat.

Steffen gav de Indtrædende et Vink, og Ritter blev bragt hen til Valborg, som lagde varme Klæder om ham og gav ham varmt Øl. Hun greb et Øieblik, da Roverne vare beskjeftigede med deres Maaltid — og hviskede ham et Par Ord i Øret. Saa udmattet han var, havde han dog fattet Meningen og sagde med svag Røst, i det han reiste sig og vendte sig imod Steffen: „Lad mig drikke af Dit Kruus og bide af Dit Brød, min gode Vært!"

Steffen kastede et lynende Blik paa Valborg; men hun sad med fravendt Ansigt ganske rolig ved Arnen og kogte Grød. I det han betvang sin Mistanke, gik han nølende hen til Ritter med Kruset. „Der ligge underlige Ord i Din Mund, Kammerat; men hvorom Alting er, Du kalder mig Vært og er min Gjæst. Steffen drikker Dig til. Valborg! Sorg for vor Gjæst til imorgen. (Sagte til Arngrim.) See at faae tilside Vadsækken, at han ikke faaer Øie paa den. Hvad han har paa sig maa ikke røres."

Det var en slem Nat for Ritter, som ikke kunde tvivle om i hvilket Selskab han befandt sig. Hans Feber havde imidlertid, som det lod, opløst sig i en velgjørende Sveed, hvortil den ophedede Stue ikke bidrog mindre end det varme Øl. Med opmærksomt Øie forfulgte han enhver af de Tilstedeværendes

Bevægelser og lagde endelig Mærke til, at Valborg var lænket om Livet og til Skorstenen, hvorved hendes Leie stod. Man anviste ham en Seng i den anden Ende af Stuen, og det øvrige Selskab lagde sig paa Skindfælde udenfor hans Leiested.

XVI.

Flere Dage vare henrundne, og Ritter laae endnu paa sit Leie, svævende imellem Liv og Død. En stærk Feber, der blev forøget ved den slette Pleie og det muligst elendige Locale, havde kæmpet med hans sunde Natur. Man havde flyttet hans Seng i Nærheden af den fængslede Valborg, for at hun kunde komme ham tilhjælp. Endelig vaagnede han en Nat op som af en Dvale. Sygdommen var overstanden. Med fuld Bevidsthed, men yderlig svag, reiste han det matte Hoved fra Puden og stirrede om sig. Rundtom laae en halv Snees Mænd og Qvinder i dyb Søvn. Kun een Mand sad ved Døren med Flasken foran sig. Men ogsaa han nikkede og lagde Hovedet paa Bordranden. Det varede længe, førend Ritter kunde gjenkalde sig de senere Begivenheder. Endelig erindrede han sin lænkede Pleierinde, og vendte sig imod den Bænk, paa hvilken hun laae. Munter reiste hun sig iveiret, saae med et Nik paa ham og rakte ham en Drik.

„Du har overstaaet Sygdommen, min Gut! hviskede hun: Vær nu vakkert forsigtig, og glem ikke Valborgs Raad. Naar Steffen vaagner, saa tal til ham og sig Tak for godt Gjæsteven-

skab — og beed ham gjøre sig betalt i Din Tegnebog. Saa er jeg vis paa, Du slipper vel fra det. Men saasnart Du kommer til Folk, saa skaf Mandskab, som kan befrie mig. Jeg maa frelse Din Søster."

Ritter saae forundret paa hende. „Kjender I min Søster?" — „Ja vist! svarte Valborg: Men stille nu! Glem ikke Føigumtind over Bjøsedalen, hvor de saa slæbe Dig hen. Tag saa Bønder med og kom hid ved Nattetid. Midt paa Fjeldet ligge to hvide Stene. Gaae imellem dem, og tæt her udenfor staaer en gammel Varde. Døren kan Du ikke finde; men naar Du skriger høit ved Varden: „Hop Hare, hei Hund!" saa gaaer en Lem op tæt ved."

En Bevægelse af den Vagthavende ved Døren standsede den Hviskende. Hun vendte sig fra ham og efterlod ham i den piinligste Uro. At Qvindens Tale undertiden lignede en Vanvittigs, havde han vel fra den første Aften af mærket; imidlertid talede hun nu saa sammenhængende, saa fortrolig, — at han med Forbauselse dvælede ved Erindringen om den nævnte Søster og hendes Fare. Intet Under, at hans Blod igjen kom i Kog. Kun Frygten for atter at hensynke uvirksom i dette afskyelige Opholdssted gav hans Villie en Energie, som opretholdt ham. Med halvlukkede Øine blinkede han hen over den vilde Sværm. Da reiste sig sagte en Mand, hvis elegante Reisefrakke underlig contraſterede imod de Øvriges Antræk — og viste, at han umulig kunde høre til dette Selskab.

Manden gik hen til Steffen, der just gned sine Øine. „Er Du vaagen Steffen?" — „Ja. Vil Du afsted Thorkild?" — „Først en Dram; saa gaaer jeg." — „Naa saa tak for god Reise, Broder!" svarte Steffen idet han hævede sit Glas: Du er dog vel fornøiet med Din Deel? For, seer Du, Steffen vil ingen Gnier være." — „Aa ja vist er jeg fornøiet. Skuden og Ladningen har betalt mig rundeligen den Umag at tigge Vorherre om Livet."

„Men hvad gjør Du med Tøsen?" — „Jeg troer min Sjel, jeg expederer hende ud af denne Jammerdal. For hun er ikke at troe. Du veed, hvorfor jeg tog hende med. Efter det som er foresfaldet, kan jeg naturligviis ikke gjøre Noget med hende. Hun er færdig at angive mig for den første den bedste Præst eller Prophet. Jeg har nu ingen Samvittighed af at gjøre Ende paa hende; for det var jo hendes Agt at drukne sig, da jeg tog mig af hende. Nu kan hun døe salig; ellers havde jo Fanden taget hende." — „Kors, Du snakker for Dig som en Præst! Sandt at sige seer jeg ikke, at Du tør lade hende beholde Livet." — „Nei vistnok. Naar hun nu giver Ungen af sig, saa kommer hun i Hænderne paa Sjeleførger og Medhjelper, og saa kan Fanden ikke lukke hendes Mund. Saa længe jeg er hos hende, tier hun nok, Satan. Men nu er jeg kjed af at agere Hr. Claas; det er desuden ikke sikkert med den Efterspørgsel, som kunde komme fra Familien. Herfra reiser jeg som Holt."

„Frisk op Broer! Sæt hende tilknivs!" — „Din Mæhæ! Du er saa dygtig til at give gode Raad;

hvorfor Djævelen slaaer Du ikke Hjertet istykker paa Hexen derhenne, som tilsidst for Din fordømte Ægtekjærlighed ruinerer os Allesammen?" — „Thorkild! Steffen er en honet Karl. Snak ikke om sligt! Ærlighed varer længst; hun har byttet Ring med mig." — „Ja Du har det nu med mange Ceremonier og Hokuspokus. Naa Farvel da! Pas mig vel paa Valborg. Gid jeg saae hende med Næsen iveiret, saa var jeg sikker paa; at hun ingen Fortræd gjorde."

„Har Du hørt noget Nyt hjemme fra?" — „Ikke uden Hvad Du forud fortalte mig om Brandt. Den arme Tyv! Det er en lystig Historie! Jeg har just ingen Lyst til at hilse paa ham. Nu, mit Ophold paa disse Kanter bliver ikke langt. Jeg sælger Gaarden rub og stub underhaanden til Brynhjolf, og dermed skal det være afgjort i et Par Uger. Saa trækker jeg afsted over Grændsen; for retnu ækles det lidt for mig her og der." — „Dersom det bliver Alvor, saa tales vi dog vel først engang eller to. Men hør nu, vil Du over Bygdefjeldet inden Folk ere oppe, saa gaae nu."

De ædle Brødre rystede hinanden Hænderne, og Steffen fulgte udenfor. „Saa nær og saa fjern har jeg Dig, Nederdrægtige!" sagde Ritter ved sig selv, i det han i afmægtig Harme knyttede Haanden. „Men Hvad vil han sige med Brandt! Hvorledes kommer han til at kjende Wilhelm? Dog der kan være Mange af det Navn. Han vil altsaa atter myrde, fortæller han koldblodig. Og jeg Ulykkelige ligger imellem disse afskyelige Mennesker og kan hverken

hævne den begangne eller forhindre den forestaaende Udaad! Jeg bliver vel endog selv et nyt Offer for deres Dolke, hvis ikke denne fjantede Qvinde kan beskytte mig!" — Denne mørke Monolog blev afbrudt ved Steffens Indtrædelse. — Mistænkelig traadte han hen for Ritters Leie — men beroligedes ved Dennes forstilte Søvn.

Banden reiste sig iveiret, og efter en kort Tummel trak Alle afsted med Undtagelse af Steffen og hans Lieutenant, den aldrende Arngrim. Deres sagte Samtale gik ud paa hvad Bestemmelse, der ved deres forestaaende Opbrud skulde tages med den Syge.

„Thi endnu idag bør vi afsted;" meente Steffen. — „Nu saa stor Hast har det vel ikke." — „Ja det veed Du ikke. I denne Rede findes vi vel ikke let; men vi kan jo ikke mure os inde her, og Amtmanden har lange Arme." — „De ere da ikke længere nu end før," pukkede Arngrim. —„Kan Din Køter ikke engang lære, at Steffen har god Grund i alt det — han gjør? Naa saa maa jeg fortælle Dig, at Thorkild — " Her blev Stemmen sagte, og Ritter kunde Intet høre. — „Og saa naar han er Fanden i Vold, give de os Skylden. Ja nu forstaaer jeg," — „Derfor har jeg ifinde i denne Aften at bryde op. Fyren derhenne faae vi drage dygtig i Ring med og saa lægge ham af ved en Plads." — „Du gjør saa store Complimenter for den Jyde, synes jeg." — „Han har drukket af mit Kruus," sagde Høvedsmanden alvorlig. „Steffen er ingen gemeen Karl. Forend han slipper fra os skal han —"

— „Betale til Bunden af sin tykke Tegnebog!" afbrød Arngrim. — „Javist, nu traf Du det, tænker jeg! Nei min Faer. Ingen understaae sig at røre en Skilling. Vil han betale, saa er det godt. Det kan I dele I Andre, jeg vil Intet have."

„Stort skal det være! brummede Arngrim i Skjægget: Naa, hvad skal han da?" — „Aflægge en Eed, ikke at give Øvrigheden noget Spor paa os." — „Ha, ha! Hvorlænge holder han den?" — „Alle Folk ere ikke saadanne Kjeltringer som Du, Arngrim. Desuden, det er jo dog en Forsigtighed." — „Og en liden Trudsel kan der vel lægges til?" — „Ja, og den saa drøi — Du vil. Men væk nu paa Valborg. Vi maa have noget Varmt i Livet."

Efter en Tids Forløb strakte Ritter sig, reiste sig og rakte Steffen Haanden. Denne lod til at blive oprømt ved hans Velbefindende og rystede hans Haand med et Slags Trohjertighed, som i Forbindelse med hans forrige Ytringer indgav Ritter nogen Agtelse og Tillid. Ogsaa Valborg var paa sin Viis oprømt og snakkede en Hob underligt Tøi. Men da hun hørte, at de skulde afsted næste Nat, blev hun pludseligt bragt ud af sit venlige Humeur. Mændene brøde sig ikke synderlig derom.

„Ja hør nu, Kammerad! tog Steffen Ordet imod Aften: Nu faaer Du lave Dig til at gaae; thi her er ikke længere Sted for os. Paa Veien have vi endnu et Par Ord at tale sammen, vi To; thi jeg følger Dig ud paa Landeveien. — Du Arn-

grim bliver her hos Valborg til de Øvrige komme! — Naa, en Reisedram!

Ritter havde imidlertid taget sin Tegnebog op og deelte Indholdet i to lige Dele. „Jeg skylder Eder Liv og Pleie, Godtfolk! Jeg er just ingen fattig Karl; men dog forsikrer jeg, at næsten Alt hvad jeg eier i rede Penge findes her. Jeg har deelt lige; tag derfor hvilken Pakke, Du vil, Steffen."

„Naa, naa! sagde Arngrim: Til en Storfant at være, er Du endda ganske raisonnig." — „Nei hør Kammerad! sagde Steffen: Det blev dog noget Grovt til at være Betaling for et Par Dages Huusly. Eller hvormeget slaaer Du hver Pakke an til?" — „Fem hundrede Rigsdaler." — „Fem og Fem var Ti!" mumlede Arngrim uvillig.

Steffen trak Øiebrynene sammen og saae vredt paa ham. Derpaa vendte han sig til Ritter. „Med en Dalerspenge kunde vel den hele Bekostning være betalt. Men Du mærker nok kanskee, at det ikke er saa rigtigt med Værtskabet. Læg hundrede Daler af paa Bordet. Det er ikke for min Skyld; jeg vil ikke have en Hvid. Men — han saae til Siden: Jeg kan ikke altid handle som jeg vil. Arngrim, tag Sedlerne og deel dem som Ret og Skjel er. Jeg rører ikke min Haand ved dem."

Ritter kastede et forbauset Blik paa den ædelmodige Rover og vilde lægge et Hundrede til. Arngrim greb efter Sedlerne.

„Nei! raabte Steffen med Tordenstemme: Nu er Dommen fældet over Din røde Bog. Ikke et Ord mere! Og der har Du endnu en liden Forære, som kan komme tilpas engang." Han trak en Sølvring af Fingeren. „Du har vel sagtens ingen Lyst til at pynte Dig med den; men see her! Han tog et Stykke Seglgarn og bandt den deri: Hæng den om Din Hals; og hender det sig, at Nogen vil have Fingre paa Dig, saa viis den frem, og er det Folk, som kjende Steffen, saa røre de Dig ikke et Haar. Nu afsted!"

„Farvel, Valborg!" sagde Ritter næsten rørt — og greb efter hendes tørre Haand. Hun gav sig til at græde og vendte sig bort.

Da Ritter kom udenfor med sin Ledsager, aandede han begjerlig den længe savnede rene Luft. Aftenen var skyet men behagelig. Tause skrede de to Vandrende fremad; Steffen syntes forlegen. Endnu havde de en god halv Miil at gaae, førend de ad krumme Fjeldstier i forsætlig valgte Omveie kunde naae Landeveien.

Steffen vendte sig pludselig om og saae sin Ledsager skarpt i Ansigtet. „Jeg skulde tage en Eed af Dig, Kammerad. Men enten er Du en ærlig Karl, og det seer Du mig ud for; saa behøves det ikke; — eller Du er en Hundsvot, og saa hjælper det ikke. —Ræk mig Din Haand paa, at Du ikke angiver, hvor Du er bleven huset! Andet fordrer jeg ikke; for andet Løfte kan Du ikke som brav Mand give."

Ritter slog varmt sin Haand i hans, og en Taare perlede i hans Øie. — „Ærlighed varer længst!" svarte Roveren, og saa synderlig de Ord end maatte passe i hans Mund, forekom de i dette Øieblik Ynglingen ganske naturlige. — „Du er i et slet Selskab, Steffen!" udbrød han i en saa venlig, saa rørende Tone, at Roveren sukkende saae ned for sig. — „Lad os ikke tale derom, svarte han rolig: og nu Farvel! Derhenne seer Du Røgen af en Skorsteen. Der boer Skriveren. Du seer — jeg troer Dig vel."

Derpaa lettede Steffen paa sin Hat og bøiede af i Skoven; men Ritter brast i Graad over det Rørende i Menneskeadel under Forbrydelsens Gruusdynge.

Han stod ved Indgangen til den betegnede Sorenskriverbolig. Overveiende standsede han et Øieblik; det randt ham iſinde, hvorlunde Spørgsmaale om det nu saa efterfulgte Følge kunde forvirre den forvildede Vandrer, hvis Læber ikke vare vante til usande Omsvøb. Paa den anden Side frygtede han for, af Steffen at blive mistænkt, hvis man virkelig opspørede deres Tilflugtsted. Hurtig tog han sin Beslutning og vandrede, saa træt han var, rask videre. Snart begyndte han imidlertid at angre denne Forsigtighed; thi Veien krummede sig i tykke Skovpartier, og laae der hist og her en usel Hytte ved Siden, saa var den saa indbydende, at Ritter tabte Lysten til at hvile sig. Allerede begyndte Morgendæmringen at blande sig i Nattens Skygger; hist og her hilste Smaafuglene den

rødmende Aurora. Kun i Ritters Sjel var ikke Morgen; ængstlige Tanker krydsede der. Louise, hvis Navn Valborg gaadefuld havde nævnet, Wilhelm og endelig den skjændige Holt, hvis Forbrydelse det var hans Pligt at angive, og der maaskee i dette Øieblik stod i Begreb med at fuldbringe en nyalt dette tilsammen tilsnørede hans Bryst. Endelig stod han ved Enden af Skoven, og i venlig Belysning udbredte en livlig Slette sig for hans Øine. Fra Veien af slyngede sig imellem grønne Agre en Fodsti, og paa en Bakke laae en stor Bondegaard, omringet af lyse Løvtræer.

XVII.

Tungsindig vandrede Thrine Borth en varm Foraarsdag fra sine Huusfolk hen til Lems Gaard, for at høre hvad Trøst eller Haab, den deeltagende, gode Caroline kunde give hende. Til sin Bedrøvelse hørte hun, at Frøkenen ikke den Dag kom ud paa Godset. Hun vilde allerede gaae tilbage, da Huusholdersken, en sladdrende gammel Pige, kaldte paa hende. Længe havde Jomfru Berthel været nysgjerrig for at vide, hvorledes det egentlig hang sammen med denne Jomfru Borth og hendes Bekjendtskab til Frøkenen. Thrines Forfatning lod sig ikke skjule mere, og det øvrige Huusgesinde havde saa ofte henvendt sig til Jomfru Berthel, for at erholde Underretning om den Ubekjendte, at hun nu ikke saa let vilde lade Leiligheden slippe, til at sætte sig i Besiddelse af den vigtige Hemmelighed. Med Venlighed aabnede hun derfor Vinduet, lagde sig ud paa de fede Arme og bad

med et honningsødt Smiil Jomfruen trædе indenfor. Thrine hilste høflig, men svarede, at hun kun skulde tale med Frøken Lem.

„Ei Du min Gud! Hun kommer vist snart herud paa Gaarden, for Hestene ere i Byen med Vaitonen. De maa saamen drikke en Kop Caffe med mig saalænge, gode Jomfru! Vær dog saa artig!" Thrine saae frygtsom ned for sig, trak Kastetørklædet nærmere sammen og gik ind.

Der blev en Examen! Jomfru Berthel vidste saa snildt at tale om Frøken Carolines Fortrolighed, der sagde hende „Alting, ret Alting" — antog den medlidende Mine af en kun altfor vel Underrettet, og lod falde saa mystiske Ord om, at hun nok var Den, der kunde give Jomfruen bedst Underretning: at Thrine, inden hun hvælvede den lille Kop, havde meddeelt sig fuldkommen. Men nu var ogsaa Berthels Nysgjerrighed tilfredsstillet, og hendes Interesse for den arme Pige var borte. Med foragtende Hovmod slog hun paa Nakken og tog sig en Priis, talte om Ukydskheds skrækkelige Følger, om Verdens Dom og Guds Dom, om Spindehuus og Politie. Derefter, da endnu den arme Ulykkelige med saaret Uskyldigheds Adel nævnede sit retmæssige Haab om Brandts Haand, foer hun med Haanlatterens Jispust hen over det smertespændte Hjerte — og fortalte med et Slags medlidende Spot: Da fik nok Jomfruen længe at vente; thi han havde just reist op til Norge for at gifte sig, og var han ikke gift, saa varede det ikke mange Uger til, det kunde hun forsikre. — „Den unge Ritter, der saa halv om halv er Frø-

ken Carolines Kjereste, i det Mindste holde de To en Klat af hinanden, og Justitsraaden har nok Intet derimod, for Ritter er en excellent Ungdom, skjondt han just ikke har Meget tilbedste; det han arvede efter Tanten, nu Herregud, det var da Lidt at begynde med — — ja, Hvad jeg nu vilde sige, Ritter har jo nylig faaet Brev fra Brandt og fra Bruden, som er hans Søster. Derfor slaae Hun saadanne Indbildninger af Hovedet, naar man ikke veed bedre at holde paa sin Ære, saa —"

Men fy! Vi have allerede altfor længe hørt paa de uværdige Læber, hvis giftige Tale ikke engang har den elendige Fortjeneste at være original. Bleg sad den arme Thrine foran hende. Om hun endog var sig sit bedre Værd bevidst og indvortes var oprørt ved en Følelse af Stolthed imod en modbydelig Skabning, der saalidt talede i sit Herskabs Aand: hun besad dog ingenlunde den Evne, som kun Verdensdannelse formaaer at give, ved et fast, værdigt Svar, at bringe Ondskaben til Taushed. Den Gamles Haan blev stedse utaaleligere. Endelig viste hun den Ulykkelige saagodtsom Døren og lod hende ikke utydelig mærke, at Caroline for Ritters Skyld fandt sig berøiet til at unddrage hende sin Bistand.

„Nei! raabte Thrine grædende: Det gjør Frøkenen ikke! Det kan hun ikke ville! Nu maa jeg oppebie hende, og om De end ikke tillader mig at blive herinde, saa kan jeg dog sætte mig ude i Gaarden."

Dette syntes den Gamle, der nu mærkede — at hun var gaaen for vidt, slet ikke om. Noget forle-

gen betænkte hun sig og besluttede heller at gjøre et dristigt Forsøg paa at bortfjerne Pigen — end udsætte sig for den Krænkelse, som vilde paafølge, naar Frøkenen kom efter denne Samtale. Hun gav sig altsaa et Slags fortrolig Nedladenhed og forsikrede, at Frøkenen netop havde overdraget hende den Commission at faae Jomfru Borth afviist. Man ønskede, at hun saasnart muligt vilde see sig om et andet Opholdssted, o. s. v.

Med knust Hjerte gik den forladte Pige bort. Natten fandt hende i Taarer paa den brede Landevei. Hun skred fremad uden at tænke paa hvor hendes Fødder bare hende. Dunkle Forestillinger opstege i den Ulykkeliges Sjel; hun lyttede til de sagte sqvulpende Bølgers Slag henover den nære Strandbred. De forekom hende saa fortrolig vinkende.

„Tør jeg, o gode Gud! Tør Dit elendige Barn flye til Dig? Vil Du give mit Hjerte Fred, eller vil Du fortørnet vende Dit Aasyn fra mig?" — Tvivlsom blev hun staaende paa en Brink og stirrede ned i det blaae, lyse Huulspeil. Atter vendte hendes Blik sig opad og med vild Smerte raabte hun, vridende sine Hænder: „Brandt! Brandt! Saavidt har Du bragt mig! O Wilhelm! Og Du kunde bedrage mig saa grædseligt!"

Denne Scene var ikke bleven ubemærket. Faa Skridt fra Strandveien sad under en Busk en Mand, som havde været nysgjerrig men uvirksom Tilskuer til den Ulykkeliges Jammer. Ved Udraabet: „Brandt!"

reiste han sig opmærksom iveiret og lagde Haanden et Par Øieblikke over Øinene.

„Naa, der kom jeg hverken for tidlig eller for seent! sagde han ved sig selv og gik hurtig hen imod den forskrækkede Thrine: Stakkels Pige! Hun er nok i en slem Betryk. Fortro Sig til en brav Mand; maaskee kan Hendes Nød og Jammer snart gaae over." — „Min Jammer borttager ingen Menneskehaand!" sagde Thrine med Fasthed. — „Hvem er Hun, gode Barn?" — „Hvad kan bevæge Dem til at spørge mig derom, Herre? Lad mig gaae i Fred." Hun gjorde en Bevægelse til at ile bort. Holt greb hendes Arm. „Høre paa mig kan Hun dog. Jeg kjender Hendes Stilling ret godt. Ikke sandt, Hr. Wilhelm Brandt, som nu er i Norge — — " — „Gud! Kjender De — hvoraf veed De? — " — „Hun er jo Jomfru — naa da, Navnet har jeg opskrevet — " — „Opskrevet? — Thrine Borth! — men — " — „Ganske vist, Jomfru Thrine Borth. Brandt er jo min gode Ven — " — „Og har sendt Hilsen til mig? For Himlens Skyld! Saa sig mig — " — „Ja Jomfru, han lader Hende hilse at — — " — „O jeg kan gjette det, at han forskyder mig og ægter — har maaskee alt — " — „Nu, nu! Giv Tid! Han hilser Hende, at Hun skal betroe Sig til mig: jeg har lovet at føre Hende i god Behold op til ham."

Zitrende af Fryd, Angst, Haab, Tvivl, stod Pigen for ham. Hun greb hans Hænder og besvor ham at sige Sandhed. „Er han mig virkelig tro! Vil han ikke ægte Jomfru Ritter!"

„Ja, seer Hun, det er en egen Sag med den Fraværelse. — Men han er nok gaaen i sig selv, og naar Hun saa kommer, saa har han god Grund til at tage sit Ord igjen."

Det er formodentlig unødvendigt at fortælle denne Samtale. Læseren vil allerede have sat sig ind i Sammenhængen. Holts Haab om Louises Haand var vakt ved Høiers Død. Brandts ubeleilige Hjemkomst opbragte ham paanyt, og heldigere kunde han nu ikke faae Middel ihænde til at skille sig af med sin Medbeiler — end ved at bringe ham en Brud, som havde saa store Rettigheder. Vel fæstede han ikke Lid til at Brandt saa let lod Louises Haand fare for Thrines Skyld; men han stolede paa, at den almindelige Mening og at Jomfru Ritters krænkede Følelse skulde komme ham tilhjælp. Netop laae Skibet klart at seile. Der var ingen Tid at give bort. Holt ilte just til Kjøbenhavn for at gaae ombord, og nu førte han sin nye Veninde, hvem han ihast, for at undgaae Opsigt, skaffede en Mandsdragt, ved sin stærke Arm ombord. Sagtens svandt Thrines første Glæde ved Holts nærmere Meddelelse. Den raae Mand forplumrede sig snart i sin Beretning og tilstod endelig, at Brandt just ikke havde givet ham noget Ærinde; men han forsikrede hende isvrigt om sin Bistand. Dette nedslog den arme Pige. Hun on-

skede sig atter Døden; men Holts Forsikring, at hun maatte staae paa sin Ret, blev ikke uden Virkning.

„Jeg skylder mit Barn et Forsøg", sagde hun ved sig selv, og skjulte det blege Aasyn i Koiepuden.

Den uventede Slutning af denne Reise forandrede aldeles Holts Plan. Saa vigtig som han havde anseet Thrine for at være ham, saa forhadt og farlig blev hun ham nu. Skurkens Sikkerhed syntes unegtelig at fordre, at hun blev bragt af dage. Man veed, hvilke Efterretninger, Holt ved sin Hjemkomst maatte have erholdt om det opdagede Mord, om Louises Fængsling og Brandts senere Tilstaaelse. Skulde han endnu ønsket hendes Haand, saa maatte disse Begivenheder dog bestemme ham til at opgive Dennes Besiddelse. Saaledes var da Thrine ham en ligesaa unyttig som farlig Byrde; og at han ikke strax skilte sig ved det farlige Vidne til Udaaden, kan vel kun forklares af den Medlidenhed, hun havde opvakt hos ham; eller maaskee er det rettere at sige: det laae saaledes i Tingenes evige Nødvendighed. — Vi opsøge det Døden indviede Offer i en Bondestue, hvori Holt har indlogeret hende for, som han har lovet, saasnart hans Tid tillader, at føre hende til Wilhelms Boepæl. En venlig, gammelagtig Bondekone sad ved den larmende Væv inde hos det blege, unge Menneske, og slap nu og da Bommen for at underholde den stakkels bedrøvede Herre.

„Ja der er mangeslags Elendighed til i Verden. Hver har nu sin Plage at trækkes med. Men naar man endda har en god Samvittighed og tør see Folk

i Øinene, saa betyder al anden Nød ikke Noget. I kan troe, det staaer ikke vel til der, hvor Fogden reiste hen igaar." — „Hvad da, Moer?" spurgte Thrine adspredt. — „Aa, det er gruelige Ting! En Jomfru, et ungt deiligt Menneske, har gjort en svær Ugjerning. Hun har dræbt sin Kjereste. Der var vel Ingen som saae det; men Vorherre deroppe, han sover ikke. Sligt bliver nu aldrig dulgt. Herregud! da jeg saae Jomfru Ritter sidst, da tænkte jeg ikke, der laae saadanne Ting paa hendes Sjel."

Navnet gjorde naturligviis Thrine opmærksom; og nu fortalte Konen Begivenheden saaledes, som den gik i alle Munde indtil Brandts pludselige Fremtræden. — Man begriber, hvorledes Thrine maatte blive rystet. Saaledes skulde hun vorde befriet for sin Medbeilerinde! Saaledes! Med Møie holdt hun sig ivеiret. — Konen sad atter ivrig beskjæftiget med sin Væv; Thrine saae med ængstlig, trykkende Smerte ud over det skjønne Morgenlandskab. Hun ventede Holt, som hun kjendte under Navn af Mørch, thi saaledes nævnede han sig i Danmark, — og som hun med den høieste Overvindelse siden Landingsscenen maatte kalde Claas, naar Nogen hørte det. Det frygtelige Forhold, i hvilket hun stod til Forbryderen — som Medviderske — fuldendte den Armes Elendighed. Om hun end erkjendte sin Pligt efter Lovene at angive ham, modsagde dog hendes Hjerte at forraade Den, der havde reddet hendes Liv fra Fortvivlelsens Afgrund, og der efter hendes Mening af reen Menneskekjærlighed havde gjort Saameget for hende. — Med bange Skjælven tænkte hun paa at træde frem for

Brandt; — langtfra at forstille sig, at hun skulde staae for sin store Skyldner, frygtede hun for hans mørke Blik. Sandelig en beklagelsesværdig Stilling! Dertil kom endnu hendes Tilstand; hun havde faa Uger tilbage af sit Svangerskab og var saare svag.

Da kom en Mand med hurtige Skridt henad Veien imod Huset. Med urolig Glæde saae Pigen efter ham. Det var ikke Mørk; men maaskee et Bud fra ham, der skulde afhente hende. Thi saaledes var Aftalen, hvis han ikke selv kunde komme. Paa eengang forvirredes hendes Blik; et Øieblik endnu tvivlede hun; men nei, nu var han nær nok; det var ikke muligt at tage feil; det var Jens Ritter! Glæde og Angst betog hende. Det var den ulykkelige Louises Broder! Med et høit Skrig styrtede hun om paa Gulvet. Den forskrækkede Kone ilede tilhjelp, bragte den Afmægtige med Møie ind i Sengekammeret og gav sig med den tilkaldte Datter iværd med hende.

XVIII.

Det var høit opad Dagen, da Ritter efter en qvægende Søvn vaagnede i Bondestuen. Den gode Kone havde Saameget at bestille med den Syge, hvis Kjøn og Tilstand hun naturligviis allerede havde opdaget, at vor hungrige Reisende neppe kunde faae en Ringe Mælk. De øvrige Husfolk vare i Marken, og førend Middag blev ingen Hest at erholde. Endelig kom Konen ind igjen og bragte en Hilsen fra Thrine, om Herren vilde vmage sig ind til hende.

„Kanskee I kjender Madamen eller Hvad hun er! sagde Konen og saae noget mistroisk paa Ritter: Jeg blev ikke lidet forskrækket idag, da hun

pludselig faldt om og maatte bæres i Seng. Det var just som I kom. I de tre Dage, hun har været her, vidste jeg saamen ikke Andet, end at det var en ung, pyntelig Herre."

Man begriber let, at Ritter gjorde store Øine. Han faldt strax paa den grundede Formodning, at den forklædte Pige var Morderens til Døden bestemte Ledsagerinde, og hans Hjerte slog høit ved Haabet om ei allene at frelse hende — men ogsaa ved hende at bemægtige sig Skurken. Underlig tilmode ilte han derfor ind til den Syge. Men hvo maler hans glade Forundring, da han ved første Øiekast gjenkjendte Thrine, hvis formeentlige Selvmord havde saa inderlig rystet ham!

„Er det muligt? Er det virkelig Dem, Jomfru Borth?" — „Ved hvilket Underværk træffer jeg Dem, Hr. Ritter! O Gud! Jeg trænger mere end nogensinde til Ven og Raadgiver!" — „Begge Dele skal Du finde i mig, arme Pige!" raabte Ritter med Følelse og greb hendes Haand. — „Ak, De er selv saa ulykkelig — arme Mand! Men forlad mig ikke i min Nød!" Hun gav sig bitterlig til at græde.

„Selv saa ulykkelig? gjentog han for sig selv: Hvad vil hun sige med det? Men han fik ikke Tid til at spørge; thi Bondekonen kom ind med Besked til den Fremmede, hvem af dem maatte de selv afgjøre, at der var En ude, som skulde afhente ham.

Det er mig Ulykkelige! raabte Thrine angst: Ak naar De vilde tage Dem af mig, — " — „Rolig, rolig, kjære Pige! De kommer ikke fra mig.

Jeg veed maaskee bedre Beskeed om Deres Ledsager, end De selv." Lidt betænkelig gik han ud imod den Anmeldte; men just lød Middagsklokken, og Folkene nærmede sig med deres Leer. Nu vidste Ritter Raad. Den Anmeldte, i hvem han strax gjenkjendte Landstrygeren Einar, studsede ved at see ham. — „Hvad har Du at sige mig?" spurgte Ritter rolig. — „Jer har jeg nok intet Ærinde til," svarte Einar idet han betragtede den unge Mand, hvis Træk han rimeligviis troede at gjenkjende. — „Ja saa, da faaer Du gaae indenfor; thi en anden Rei: Reisende ligger derinde og er syg?" sagde Ritter i i en skjødeslos Tone og lukkede Døren op for ham.

Neppe var Personen inde, førend den værdige Yngling vinkede heftig til de kommende Bønder. „Gaaer ind og griber det Menneske! Jeg tager Alt paa mig. Han har en Ugjerning ifinde." — Bønderne saae en Stund paa hverandre. „Roler ikke, vedblev Ritter: ellers trækker jeg Eder til svært Ansvar." Verten traadte til, og man lovede Bistand. I et Øieblik stod Einar omringet af en halv Snees Karle. — „Pas vel paa ham, og nu paa Øieblikket Bud efter Lensmanden!" raabte Ritter. — Einar var ganske ude af sig selv. Hans tause Forfærdelse gave Ritters Ord Vægt, og i et Nu vare hans Hænder bundne paa Ryggen. — „Naa, Hvad er det da for en Karl?" begyndte Bønderne. — „Tys! Lad Ingen mærke Noget. Udentvivl kommer endnu en Fugl i Fælden, dersom vi ere forsigtige. Hurtig, efter Lensmanden! I det samme rullede en Kariol over Gaarden. „Det er vor

Foged!" sagde Verten. — „Han kommer som kaldet! raabte Ritter: Saa bliver kun her; jeg skal tale med ham."

Med et tungt Hjerte, træt og mødig, steeg den gode Foged af Kariolen; han havde tilendebragt en sørgelig Forretning. Ritter fortalte ham med faa Ord Begivenheden paa Skibet og den saakaldte Claas's formodentlige Komme, naar man i Stilhed beholdt den første Udsending. — „Deres Navn unge, brave Mand?" spurgte Fogden og rystede med Bifald hans Haand. — „Jens Ritter, Kjøbmand. Mit Pas staaer til Tjeneste; men nu, om De synes saa, er det vel bedst at forhøre Slyngelen derinde." — „Ritter, Ritter! O jeg kjender disse Træk! — Kun eet Ord om Deres egne Affairer. Jeg kan vel vide, hvorledes De er tilmode. Deres Søster er uskyldig. Mere naar vi ere færdige herinde." — „Min Søster? Uskyldig? Trediegang hører jeg min Søster eller min Ulykke omtale? Hvad i Guds Navn er da paafærde?"

Men Fogden var allerede inde, og Ritter stod der bleg og ængstlig med høit bankende Bryst. Han vilde efter, men hans Knæ formaaede ikke at bære ham, og zitrende satte han sig paa Dørtrinet. — Endelig kom Fogden ud med nogle haandfaste Bønder. „Der Gutter! Lægger Jer rolig i Baghold. Han maa komme efter inden en Time, saavidt Stymperen derinde kan forklare sig. De, Hr. Ritter, kjender ham jo. Herfra Trappen kan vi see ud over Veien. Naar den Rette kommer frem i Bakken, saa giver De et Tegn med Tørklædet. Og saa Alle som en Mand

ind paa ham, Karle! I kaste ham omkuld og binde ham."

Den fangne Einar bragtes imidlertid i et Udhuus. Fogden foreslog Ritter, at de strax, inden Morderen kunde ventes, skulde gaae ind til Jomfruen for at indhente Oplysninger. — „Tillad mig, Hr. Foged! Jeg kan Intet foretage, Intet tænke, førend De har løst den mig saa rædsomme Gaade. Hvori er min Søster uskyldig? Hvad skulde hun have forbrudt?" — „Gode Gud! De veed det ikke? Ja saa. Saa gjør det mig inderlig ondt, at jeg saa pludselig — " — „Hvad! For Himlens Skyld, Hr. Foged! Hvad? — " — „Deres Søster var beskyldt for at have myrdet en Lieutenant Hoier. Der var den høieste Grad Sandsynlighed derfor." — „Forfærdeligt! Hvilket rasende Udfund af Ondskab og Dumhed! Han styrtede jo i en Afgrund?" — „Ja, min Ven! Den Historie er ikke saasnart fortalt. Myrdet er han rigtignok. Men Morderen er funden og paagreben." — „Skrækkeligt! O min arme Louise! hvorledes har man behandlet Dig? — Herre! Jeg er hendes Broder, og jeg fordrer streng Retfærdighed for denne afskyelige Krænkelse." — „Stille, unge Mand! De følger mig imorgen derhen. Tag tiltakke hos mig iaften, saa skal De faae Sagens hele Gang at vide." — — Og hun har overlevet denne Jammer, den ulykkelige, uskyldige Pige! Sig mig, hvorledes er det med hende? I grusomme Mennesker have vel sønderknust hendes Sjel og Legeme, som en spansk Inquisitor, naar han faaer et uskyldigt Slagtoffer." —

„Overiil Dem nu ikke, gode, brave Mand; Retten er uskyldig som Deres Søster." — „Men nu maa jeg herfra. Jeg har gjort min Pligt; det er ikke min Sag at være Politieadjutant. Mine Broderpligter kalde. Af hendes egen Mund vil jeg erfare Alt og vide Hvad jeg har at gjøre." — „Bruushoved! Saa reis! Men nu er her Ingen at sende efter Hest. Saa tag da min. Men det siger jeg Dem, De faaer ikke Lov at kjøre Tommen, ellers ødelægger De baade Hest og Kariol."

Denne Mandens blide og beredvillige Adfærd slog den oprørte Ritter. „Har jeg fornærmet Dem?" sagde han blød, og rakte Fogden Haanden. — „Vist ikke. Men hør nu: Deres Søster er jo fri. Enten De kommer idag eller imorgen saa tidlig — De selv bestemmer, er det ikke omtrent det samme? Saa kan jeg i Roligheds sætte Sagen ud fra hinanden, og De vil da bedre vide, hvorledes De paa vaersomste Maade skal møde Deres vistnok meget svage Søster. Tro mig, hun trænger høilig til Skaansel, og De vil fortryde min Advarsel, hvis De uden selv at være bekjendt med Alt, styrter ind paa hende."

Ritter maatte, imod sin Villie, erkjende det Rigtige i den retskafne Mands Tiltale. Han følte sig saa angreben ved den frygtelige Efterretning og ved den Spænding, hvori Uvisheden om den rette Sammenhæng holdt ham, at han ikke torde forkaste det gavnlige Raad. — Fogden vidste meget vel Hvad han gjorde. Ved det nøie Bekjendtskab, han under

Sagen havde skaffet sig til de arme Menneskers Livsomstændigheder, var han ogsaa bleven underrettet om den unge Ritters Venneforhold til Brandt, og han vidste derfor, hvilken nye Storm der biede Yndlingen, som hidtil ikke kunde ahne, hvem der skulde træde op som Morder i Louises Sted. Nu fandt Ritter sig i Alt. Han gik med Fogden ind til Thrine, der tilligemed Bondekonen var i største Uro. Neppe havde man vexlet nogle Ord med hende, førend begge Mændene bleve udkaldte. En Gaaende havde viist sig. Det var ganske rigtig efter Ritters Forsikring den saakaldte Claas, som han kjendte under Navnet Thorkild, og i hvem Fogden til sin Forundring gjenkjendte Landkræmmer Holt. — „Naa, saa skal da hans Maal være fuldt! raabte han heftig: At det er en slet Karl, det har hele Verden længe vidst, og naar en Skurkestreg har været begaaet i Egnen, har jeg altid troet, at Holt ikke var langt borte. Men hidtil har han vidst at snoe sig. Naa, naa! Seent er bedre end aldrig!"

Imedens Holt langsomt og forsigtig gik speidende fremad, havde Fogden endnu Tid til at uddele Rollerne. Saasnart Tegnet var givet og Bønderne styrtede ind poa den gigantiske Mand, trak Ritter sig tilbage og gik ind til Thrine, der nu var oppe og befandt sig nogenledes. Ganske udenfor sig selv, med en Blanding af rasende Harme og uendelig Forfærdelse, lod Holt sig slæbe ind i Stuen, hvor Fogden stod. — „Ei! Er det Dem, Holt! Hvorledes har De baaret Dem ad, siden man bringer Dem saaledes ind til mig?" — „Neppe, svarte Hiin

med et ædret Smiil, have disse Folk anfaldt mig rolige Vandringsmand, uden Hr. Fogdens Ordre; skjøndt jeg med nogen Forundring oppebier at faae vide Aarsagen." — Han kastede urolig Øiet til Kammerdøren, og udentvivl beroede hans Haab paa, at Einar kunde have bragt Thrine bort eller dræbt hende. „Aa Snak, min gode Hr. Holt! vedblev Fogden: Deres Forundring er vel ikke saa stor. Deres Veninde her hos den arme Pige, hvis Liv Forsynet har reddet fra Deres smukke Kammerads Hænder, er mig fuldkommen vel bekjendt." I det samme gik Døren op, og Thrine vaklede ind i sin Mandsdragt. „Er det virkelig Dem, Hr. Claas? De har længe ladet mig vente," vare de Ord, hvormed Thrine efter den hende givne Instrux tiltalede ham. — „Claas? Hvad er Dette? Heder De ogsaa Claas?" spurgte Fogden i en forundret Tone.

Holt blev forlegen; han skjød de lynende Øine frem og tilbage og kunde ikke ret finde Ordet, da Ritter rask traadte til og rakte ham Haanden.

„Velkommen, velkommen, Hr. Morch! De kjender mig ikke igjen? Vi have dog gjort den frygtelige Søreise sammen. Men siden den første Aften, vi taltes ved paa Kjøbenhavns Rhed, sad De jo indmuret i Cahytten. Hvor har De gjort af Claas, vor ærlige gamle Skipper?"

Fraaden stod Synderen paa Læberne. Man vedblev uafladelig fra alle Sider at bombardere ham med hans tre Navne, og Følgen af den forvildende

Samtale var, at Fogden udpiinte en Art Bekjendelse af den forstokkede Morder, den han strax nedskrev og oplæste for Vidnerne.

Vi ere atter komne ind paa Themisses os ubekjendte Territorium og vogte os vel for at indlade os nærmere i juridiske Details. Tilfreds sluttede den brave Embedsmand sin Forretning og overgav den syge Thrine til Bondens nøiagtige Opsyn og Ansvar; Ritter anbefalede hende til den omhyggelige Kones Pleie og besteg en Skydshest for at følge Fogden hjem.

XIX.

Med venlig Jilsomhed kom Fogdens Kone sin Mand imøde — og tog med norsk Gjæstmildhed imod den Fremmede.

„Hvad har Du til os, Moer?" spurgte Manden. — „Jeg haaber vor Gjæst tager tiltakke med koldt Kjøkken." — „Javist, Moer! Og saa laver Du et Glas Punsch. Lad os faae Maden ind i Gjæstestuen, for vi to Mænd have Et og Andet at snakke sammen om."

Den gode Moder, som var vant til Husfaderens hyggelige Nærværelse hos Familien, gjorde store Øine og maalte den Fremmede med et nysgjerrigt Blik. Fogden gik over i Gjæstestuen med Ritter, holdt derpaa en kort Kjøkkensamtale med sin snille Kone, hvorefter hun med vaade Øine nikkede til ham — og nu var han aldeles sin elskværdige Gjæsteven opofret.

Af den for Jens Ritter saa vigtige Underretning skulde det være overflødigt for Læseren at høre Andet end følgende Udtog af Brandts Bekjendelse:

„To Dage efter min Hjemkomst, den tredie Dags Morgen efter Lieutenant Høiers Fald i Hulen Bundløs, gik jeg til Ruinerne, fuld af Tanken om min arme Vens Skjæbne. Mine Forhaabninger om at erholde den af mig stedse elskede Jomfru Ritters Haand, gjorde mig Høiers Tab vel mindre smerteligt — men desto mere rørende. Netop var jeg færdig til at vende tilbage fra dette sørgelige Sted, da en sagte Raaben om Hjælp fra den nærliggende Fordybning: Ormegaarden, vakte min Opmærksomhed. Fra Muren af saae jeg ned, og til min Bestyrtelse og Glæde blev jeg Høier vaer, som i den ynkeligste Forfatning raabte op fra Gruset. Underlige Følelser kæmpede med hverandre i mit Bryst. Han levede! Min Høier var reddet, naar jeg ilte ham tilhjælp! Men med Bevidstheden om at han var frelst, flygtede Medlidenhed og Kjerlighed. Jeg saae nu i ham den forhadte Medbeiler, som jeg — jeg selv — skulde drage ud af Dødens Svælg — for at bringe ham i den Piges Arme, hvilken jeg nu havde lært at anse for min Brud. „I hendes Favn vil han styrte, og jeg, Redskabet for hans Frelse, jeg skal lade mig nøie med de to Lykkeliges kolde Taknemmelighed!" Saaledes følte jeg det. Da blinkede, som om Skjæbnen havde rakt den frem af Afgrunden, en lang Kniv ved mine Fødder. Ude af mig selv greb jeg den, styrtede ned efter den Ulykkelige og borede den i hans Hjerte. „Du er jo alt indviet Døden, Frits! Bliv i dens

Favn; her har Du ikke mere at gjøre!" Saa raabte jeg i vild Harme, og han sank livløs til Jorden.

Ak, da vaagnede Samvittigheden! Med unævnelig Rædsel iilte jeg tilbage — ikke til min Brud — nei til Høiers Enke! Hun var mig fra denne Stund af mere forhadt, end jeg var mig selv. Drømmende henslæbte jeg et halvt Aar. For mig var Verden øde. Jeg drog til Danmark for at opfylde en forglemt Pligt. Ogsaa dette var forseent. Da erfarede jeg, i det jeg atter drog tilbage, at man havde fundet den Døde og den arme Louises Stilling, og jeg havde nu ingen Rolighed, førend jeg gav Retfærdigheden Fyldestgjørelse."

Det gjælder om aandelig som om legemlig Smerte, at den erkjendes kun indtil en vis Høide; stiger den over samme, da ophører Følelsen og et Slags bedøvende Forbauselse træder i dens Sted. Derfor skred ogsaa Ritter med langsomme Skridt op og ned ad Gulvet og kastede paa Enhver, der talede til ham, et Blik, som mere syntes at spørge end at lide. Dog robede den matte, skjælvende Stemme, at den kom fra et sammentrykket Bryst. Fogden havde den inderligste Medlidenhed med ham. Men Medlidenhed letter ligesaa lidt som Taarer den sværeste Kummer. Selve Heden forbyder den tropiske Luft at afkjøle sig i en velgjørende Regn.

Med den frembrydende Morgen stege Fogden og Ritter i Reisekjærren, og først i det Jens laae i Louises Arme, brast han ud i Hulken.

„Ja, jeg har lidt, min Jens! Du stirrer paa disse blege Kinder og leder efter Louises Træk. Men jeg har lidt frygtelig. Der var en Tid, da man frygtede for min Forstand, den er intet Gode for mig mere." — „Ahnede Du da ikke, Du arme, uskyldige Pige, at Wilhelm var Morderen?" — „O Gud, jo! Jeg vidste det allerede, da han i Forvivlelse reiste herfra. I sin oprørte Stemning ved Afskeden lod han Ord falde, som gjennemiisnede mit Hjerte. Ukjerlig og hadefuld lagde den Ulykkelige Skylden paa mig — og drog bort." — „Paa Dig?" — „Ak, Du kjere Jens? Du maa vide Alt. Jeg har altid elsket Wilhelm. Vel torde jeg ikke sige Frits Nei, da han begjerte min Haand; thi jeg vidste jo ikke, om Brandt elskede mig endnu; men da jeg saa vel var forlovet, kom der et Brev fra ham; o dette Brev, som aandede lutter Ømhed og Haab og Glæde, knuste min Sjel. Det var forsildigt! Nu var han tabt for mig — denne Mand, som jeg holdt for den Første iblandt Mænd. Denne Følelse gjorde mig ikke skikket til at vise mig saa kjerlig imod Frits, som hans Hjerte fortjente og fordrede. Uvillie og Kulde opkom imellem os, i det Mindste hos mig. Kun halv forsonet efter en heftig Scene, gik Frits ved min Arm til Ruinen, hiin ulykkelige Aften. Alt dette fortalte jeg Wilhelm — og lod ham skue ind i min Siel, der først ved Høiers Død stod ved Indgangen til Livets Lykke. Ja Aftenen før den skrækkelige Gjerning, da jeg fortrolig støttede mit Hoved til hans Bryst, (jeg vil tilstaae Dig det, Broder! Den Kummer,

der synes at gjøre denne Stilling undskyldelig, var ikke mere i mit Hjerte) og den gamle Præst sagde vemodig hen for sig: „Var Dette dog en tung Drøm! Traadte dog Frits nu ind til os!" Ak, kjære Jens! Da hviskede jeg letsindig til Wilhelm, i det jeg trykkede mig tæt op til ham: „Gud forbyde det! Da blev jeg gyselig elendig!"

Ritter saae paa Jorden. Han vilde saa gjerne trøste den Nedbøiede; men hans ædle Sjel saaredes ømfindtlig ved at høre Louises Bekjendelse. Endelig sagde han sagte: „Wilhelm havde dog ikke derfor den mindste Ret til at give Dig Deel i Misgjerningen. Har Du seet ham siden hans Ankomst?" — „Da jeg endnu i Verdens Øine bar hans Brøde, afslog jeg at see ham; siden har jeg villet besøge ham; men han har frabedet sig mit Besøg." — „Gud skee Lov, han dog endnu ikke var saa dybt sjunken, Louise, at han lod Dig i Stikken! Nei, nei! Det var ogsaa for slet. Saaledes kunde Brandt ikke handle. Det maa dog røre ham, at Du saa høimodig fortaug Sammenhængen. Men Louise! Saavidt burde Din Ædelmodighed, Din Kjerlighed ikke gaaet." — „Jeg kæmpede ofte med mig selv. Men Kjerlighed seirede, og jeg tilstaaer det, den Formodning, at Sammenhængen dog vilde blive oplyst. Paa blot Mistanke kunde man jo dog ikke dømme mig."

Man seer hvorledes Begges Sind efterhaanden beroligedes under den fortrolige Samtale. Efter en øm Omfavnelse forlod Ritter sin Søster for at be-

søge den arresterede Brandt, førend det Forhør aabnedes, hvori han selv skulde træde op imod Holt. Til Ritters Forundring og Fortrydelse afslog Brandt at see ham. „Imorgen ved Forhøret over mig kunne vi jo sees!" havde han svaret.

Med Smerte havde Jens Ritter gjort den tunge Gang til den engang saa høit agtede Vens skumle Værelse. Med endnu større Smerte saae han sig afviist, og kun Nødvendighed gav ham Kraft til at træde ind i Retsstuen, hvor man ventede ham i Anledning af Landkræmmerens Arrestering. Holt havde faaet sin trodsige Fatning, sin smidige Tunge, sit opfindsomme Snille tilbage. Han følte dog, at det var forseent. Gaarsdagens Overraskelse havde fældet ham, og der var ingen Udvei mere. Sagen var saa klar, at man kun for Formens Skyld behøvede hans egen Tilstaaelse. — Pludselig reiste sig en Støi i Thingstuen. „Afveien! Afveien!" raabte en hæs Qvindestemme. Det var Valborg. Hun skjød Alt tilside og kom, uagtet man vilde hindre hende, frem til Bordet.

„Valborg!" raabte Ritter forbauset, imedens Fogden ved spurgte: Hvad det gale Qvindemenneske vilde.

Valborg nikkede venlig til Ritter; derpaa vendte hun sig til Fogden og fremrakte sine blodige Arme og Hænder imod Holt.

„Her har jeg nok vel Saameget at bestille som I Andre. See mine Arme! See hvor de have snøret mig fast! Det var for Din Skyld, Thorkild! Store Skarn! For at jeg ikke skulde fortælle, Hvad

Du har gjort." — „Forbandede Daarekistelem!" raabte Holt, og vilde fortsat; men det blev ham betydet at tie. Endelig efter megen forvirret Snak kom Valborg til Ende med sin Fortælling.

„Jeg laae, hvor jeg pleier ligge, naar Maanen er fuld og gjør mig underlig, dernede i Ormegaarden. Jeg vilde søge efter Gjertrud, som den Hund, der staaer, har slaaet ihjel. Men saa begyndte det at rykke i mit Dielaag, og jeg fik Løglugt i Næsen. Saa vidste jeg vel, han levede, den blege Dødningblomme, som jeg har drømt om og snakket om i mange Aar. Da kom min Mand og hans Kammerad og vilde have mig med sig. Jeg bad dem hjælpe mig at tage ham op; men de vilde ikke høre paa det Ord. Saa rendte jeg fra dem. Da jeg kom igjen, var han krøben igjennem Skraagangen, hvor Holt kastede min Gjertrud, og stod nu i Ormegaarden. Saa kom denne Djævel forbi, og jeg raabte paa ham. Da han hørte, at Lieutenanten levede, rendte han til, det Skarn — og dræbte min fine Ungersvend."

„Hvad svarer I dertil, Holt?" spurgte Fogden, og en næsten glad Gysen foer igjennem de Tilstedeværende. — „Hvad skal jeg svare paa en gal Qvindes Sludder?" sagde han opbragt.

Valborg saae sig betænksom om. „Ei, ei! raabte hun: Der ligger Din Kniv oppe paa Skabet. See selv efter, om der ikke staaer T. J. S. H. paa Bladet."

Mordinstrumentet laae fra de første Forhører af henkastet paa et Skab. Man ansaae Retshandlingerne fra den Tid af, Brandt havde angivet sig som

Morder, for blot Form, og der havde ikke været tænkt paa at undersøge Kniven mere.

Synderen vilde ikke see paa Kniven og blev aldeles forandret i Ansigtet.

Ogsaa her gjør jeg Undskyldning for min juridiske Ukyndighed — og fortæller kun, at man fik Holts egen Tilstaaelse. Ved Høiers Død havde han paanyt faaet Haab om Louise og hentes Tantes Formue. Da nu Valborg standsede ham i hans Giftermaalsdrøm ved at raabe: „Høier lever!" ilte han rasende frem og fuldbragte Udaaden. Frygt for Steffen afholdt ham fra strax at bortrydde det farlige Vidne — maaskee ogsaa Rædsel for at forøge Antallet af sine Dødsoffere. Han slæbte hende da afsted til Banden, hvor han for Broderen fremstillede Sagen. Valborg blev dømt til evig Fængsling. Hvorledes hun nu havde skuffet sine Vogtere, blev aldrig ganske oplyst. Banden var splittet og forsvunden, og aldrig har man siden faaet Kundskab om Steffen.

XX.

Holt var bragt bort. Med jublende Følelser og luende Blikke sadde og stode de Tilstedeværende. Ritter rev et Vindue op og græd, i det han foldede sine Hænder til en stille Takkebøn. Nogen Tid overlod den brave Foged sig til den almindelige Glæde. Endelig erklærede han atter Retten sat og lod Brandt hente.

Brandt traadte ind med stille Rolighed, med faste Skridt. Da Ritter sprang ham imøde, rakte han ham taus Haanden og vendte sig til Fogden. Efter

et indledende Forhør, hvorved han med Bestemthed gjentog sin forrige Selvangivelse, læste man op for ham det nylig Afsluttede. Han skiftede Farve flere Gange under Oplæsningen, trak efter Veiret og tørrede den klare Sved af Panden.

„Drømmer jeg eller vaager jeg! vare hans første Ord, da man ædede hans Erklæring i Anledning af det Oplæste: Er altsaa Holt upaatvivlelig Morderen?"

„De forlade mig, Hr. Brandt! svarte Fogden rort: Det tilkommer mig at spørge, Dem kun at svare." — Wilhelm saae en Stund ned for sig. Endelig trak han et forseglet Brev frem, brækkede det hurtigt og rakte det til Fogden. Udskriften var til Literatus Linow i Kjøbenhavn. Brevet selv var skrevet med ubekjendte Charakterer.

„Vil De tillade mig at træde til Bordet og nedskrive det i dette Brev brugte Alphabet?" Da han havde gjort dette, begyndte Fogden at stave — men overlod ham derefter selv Brevet, hvilket efter hans Dictat blev ført til Protokollen.

„Ven og Broder! Jeg staaer ved Dødens Port. Jeg staaer der freidig — for førstegang siden lang Tid ret rolig, ret tilfreds. Ligegyldig lader jeg mig og mit Eftermæle sværte med det skrækkelige Mordernavn. Der ere kun tvende Mennesker tilbage i Verden, for hvilke jeg nødig vilde staae saaledes tegnet. Den Ene, min elskværdige Jens, min Sjels Yndling, maa jeg lade blive i Vildfarelsen; Dig, min Dyrebare, kan jeg forklare mig for.

Metastats siger:

Poco è funesta
L'altrui fortuna,
Quando non resta
Ragione alcuna
Nè di pentirsi, nè d'arrossir.

Dette tør jeg vel ikke anvende ganske paa mig; thi der hviler Meget ret tungt paa min Samvittighed; men som sagt: ret rolig er jeg; thi jeg er ikke Morder. „En Brøde skal sones ved Offer for en Andens!" vare de mystiske Ord, Din Anna udsagde, da hun engang lagde Kaart for mig. Nu opfyldes hendes gaadefulde Tale. Vistnok, kjære Linow, kunde jeg fatte mig meget kort og derved befrie Dig fra det moisommelige Arbeide, at læse Meget af denne Chifferskrift. Men jeg har saa god Tid her, hvor jeg sidder, og det er mig en saa herlig Tilfredsstillelse, at kunne endnu engang i Verden udgyde mit Hjerte for en tro Ven. Derfor bær over med min Vidtløftighed.

Da jeg styrtede ind til Dig sidst og paa mit iilsomme Spørgsmaal om den ulykkelige Thrine fik det kolde Svar, hvormed Du rev Dig løs af mine Arme: da foer Dødens Vinter over mit Hjerte. „Jeg er hendes Morder! Hendes Uskyldighed, hendes Lykke og Fred, hendes Haab til Gud og Menneskene, hendes favre Ungdomsliv har jeg myrdet!" Saa sagde jeg mig uafladelig selv, og min smertelige Vellyst var, ret at gjennemtænke min Ulykke.

Da jeg reiste ned til Danmark for at opspørge Thrine, var det ikke blot Pligtens stridige Stemme, der kaldte mig. Det var Længsel efter, ved hendes skyldfrie Barm at finde Noget af mit tabte Paradiis igjen. O Du saae min bitre Grædmmelse; midt i Din retfærdige Vrede ynkedes Du over Synderen! Linow! Du kjendte ikke mine Qvaler, Du kjendte kun den halve Deel deraf. Jeg maa sige Dig Alt. Om jeg med mine Dages, o, en usel — Opoffrelse kjøber Louise Ritter hendes Ære for Verden og hendes sørgelige Liv: saa finder jeg mig dog ikke forpligtet til at bebyrde mig med hendes Skyld ogsaa i Dine Øine. Altsaa, Broder! —

Tredie Dags Morgen efter min Hjemkomst drev en underlig Længsel mig hen til min Vens dybe Grav. Efter længe at have stirret ned i Keadan, som Du veed — vi kaldte Stedet, gik jeg vemodig i Hu omkring til vore sammenfaldne Barndomsherligheder. Endelig klavrede jeg ogsaa ned i Klosterhaven, der ligger udenfor Muren, ligesom Keadan tæt indenfor. Mit Øie løb om imellem Krat og Gruus. Da blev jeg noget Rødt vaer; en Gruushob dækkede det; jeg trak det frem; det var Høiers — Liig! I Brystet sad en lang, blodig Kniv! — Forfærdelige Fornemmelse! Du forlader mig aldrig, og Du er mig stedse ny! — Ja, Dyrebare! I Kjerligheds Affindighed, for at blive min, har hun myrdet ham, den ædle, skyldfrie Yngling! Forfærdelige Lidenskab, som vender Engle fra Lyset til Mørkhedens Gjerning! — Uden tydelig Bevidsthed skrabede jeg atter Gruset over den Myrdede og ilede, som om jeg vilde løbe fra

mig selv, til Huset. Der sad hun hos den gamle Onkel! O Himmel og Helvede! — „For mig! For mig!" Saaledes raste en Stemme i mit Indre og tvang mig til at elske, hade, foragte, begræde den elendige, fortabte Pige.

Gudskelov, han døde den værdige Olding, min anden Fader! Han gik med Bekymring over os, men dog med Fred til sin Hvile. Fred svæve over hans Levninger! Han var en Fredsens Engel.

I Afskeden fra Louise, da jeg vilde søge min Thrine, brød Hemmeligheden fra mine Læber. Louise er en frygtelig Skabning; Letsind og Fripostighed, Ømhed og Hengivenhed ere synderligen smeltede sammen i hendes Jeg. Du skulde hørt os i denne Scene; det var som om jeg var Morder, Louise uskyldig.

Men jeg bliver vidtløftig. Angergiven, fortvivlet, vender jeg tilbage til Norge. Paa et Gjestgiversted møder jeg en Fremmed, der fortæller mig, at Høiers Liig er fundet og Louise sat fast. Man har endnu ikke bragt hende til at bekjende. Fremdeles fortæller Mennesket mig sine og nogle Andres Formodninger. I Mordet antager han Louise uskyldig, — men har derimod en heel Historie sammensat om hvorledes Høier er, efter et Par Dages bevidstløs Tilstand, kommen op af Hulen i en af disse Mennesker formodentlig drømt Sidevei til Klosterhaven. Den Morgen da jeg, som nu sandt er, gik derhen, har jeg fundet Høier levende; min Jalousie er vaagnet, og jeg har stødt ham ned. Med levende Deeltagelse hører jeg paa dette opbyggelige Eventyr, der

er digtet paa min Bekostning. „Qu'il soit!" tænker jeg glædeløse, strafværdige Menneske ved mig selv. „Det var for Dig — hun gjorde Misgjerningen; vel-an! Saa bød for hende og Dig, og gjør Bod til Thrines Maner!" — Jeg benytter den hele Underretning, reiser til Fogden, som var bragt paa de Fremmedes Idee, og angiver mig selv som Morder. Lede til Livet, Samvittighedsnag, Medlidenhed med Louise bestemte mig, og endnu angrer jeg ikke min Beslutning. Med Rolighed gaaer jeg den forsonende Død imøde; men for Louise føler jeg dyb Foragt. Thi see! Hun tog mit Offer uden Omstændigheder, uden at opponere, ja uden at takke. Dog, det er sandt, hun vilde langt om længe besøgt mig i min Arrest; men jeg frabad mig det.

Fugle eller Orme fortære mit Støv, naar Du læser dette, gamle Linow. Men Du vil tilgive og elske og ofre en Taare til Den, der ved en frivillig Skjændselsdød forsonede Ungdommens Daarskaber. Farvel Elskede! For evig Farvel! Din W. B."

Ritter glemte Retten og de Omstaaende og styrtede i Wilhelms Arme. Fogden havde nok nær gjort det samme, og med Møie tvang han sig til at iagttage den passende Embedskulde. Sagen var naturligviis ingenlunde juridisk afsluttet, og Brandt blev under en Art Bevogtning.

Jeg har forfulgt Vennernes Livstraade, deres Knuder og disses Løsning. Det skulde være at matte Læseren, om jeg vedblev med samme Nøiagtighed som hidtil. Ingen bærer Tvivl om den desuden maaskee af Flere læste Høiesteretsdom i denne Sag,

der imod Sædvane inden kort Tid gik frem igjennem Retterne. Rørende var Brandts og Louises første Møde. — „Skrækkeligt have vi miskjendt hinanden, Louise!“ — „Men ærligen have I lidt for hinanden!“ sagde Ritter og greb Begges Hænder.

„Nu høre vi hinanden til, Louise! Det vil sige, vi dele den Smule Lykke, der endnu kan blomstre i vore uddøde Hjerter. O Louise! Havde jeg som Du en let Samvittighed! Min Ro tog den ulykkelige Thrine med sig i Graven.“

„Wilhelm!“ sagde Louise med et sjelefuldt Blik, og de blege Kinder farvedes. „Ja vi skulle høre hinanden til som Søskende, som inderlige Venner, uadskillelige i Livet. Men tag nu af Din Søsters Læber en glædelig Efterretning. Din Thrine, Din Kone, lever og vugger Din Søn paa sine Arme, og længes efter det glade Øieblik, da hun skal synke i Din Favn.“

Brandts glade Forbauselse var maalløs. Ledsaget af Fogden, Louise og Ritter reiste den proforma Fangne til Bondegaarden, hvor Thrine henrykt rakte ham det sunde Barn. Valborg sad ved Vuggen. Hun fulgte siden med Brandts til Vestindien, hvor Ritter havde skaffet ham en indbringende Handelspost. Aaret efter, da den gamle Lem døde, drog Ritter med sin Caroline til Compagniets Plantager, hvortil Handelsconjuncturer, som ikke vedkomme Fortællingen, skal have bestemt ham. Om Linow har jeg siden Intet hørt; han har vel længe hvilet de trætte Been.

(M. C. Hansen.)

Veddelebs-Giftermaal.

I Lapland betragtes det som en Forbrydelse, at ægte en Pige mod hendes Villie, eller mod hendes Forældres og Venners. Naar en Mand vil gifte sig, indbyder han begge Familiers Lemmer til et Veddeløb. Pigen faaer da et Forspring, der udgjør en Trediedeel af den hele Vei, saa det er umuligt at naae hende, naar hun ikke selv vil. Naaer hun Maalet før hendes Beiler, saa er dette et usvigeligt Tegn, at hun ikke skjøtter om ham, og saa maa han forlade hende. Elsker hun derimod sin Beiler, saa løber hun vel i Begyndelsen af alle Kræfter, men lidt efter lidt vorde hendes Skridt saa korte og langsomme, at han uden Møie indhenter hende, og saa er hun hans.

Mirakelfuglen.

I et talrigt Selskab viste sig pludseligt en Fugl, der kom som flyvende fra Himlen. I Skjønhed og Farvepragt lignede den Kolibrien, og dens Sang var fortryllende. Unge og Gamle grebe efter den, og under den sælsomme Jagt hørte man en blandet Brimmel af Stemmer:

A. Seer De, ligeover Dem flyver den! — B. De feiler, den sidder jo paa Deres Skulder. — C. Aldrig i Verden! Hist lader den sig jo kjærtegne af den smukke Frue. — D. Hvor kommer De paa det Indfald? Hist hviler den jo i den gamle Herres Skjød. — E. Komiske Bedrag! Seer De da ikke, at den sidder hist i den lille Piges blonde Lokker? — F. De spøger! De har den jo selv i Haanden. o. s. v. — Hvor var da Fuglen egentlig, og hvad var den? Denne Mirakelfugl — overalt og ingensteds — er Lykken, som Enhver savner, Enhver griber efter, og aldrig finder hos sig selv, men altid hos Andre.

Yndlings-Blomsten.

Jomfruer have i Almindelighed deres Yndlinger i Flora's Rige. Den Ene hylder f. Ex. Violen, den Anden Rosen, den Tredie Forglemmigeien, den Fjerde Immortellen, o. s. v.

Dog kjender jeg en Vext — den pranger ei —
Men grønnes bør den paa hver Ungmøes Vei;
Thi derved hænger Pige-Vel og Vee —
Du gjetter vel? — Noli me tangere!

(Richard Roos.)

Notitser af Talma's Lommebog.

Jeg har staaet Fadder med Keiserinden.

Jeg har bragt upuddret Haar i Moden.

I min Ungdom sagde Dulis til mig, idet han strøg mig Haaret af Ansigtet: „Det er en Pande, hvorpaa jeg læser mange Forbrydelser."

Den sidste Gang Le Kain spillede Vendome, havde han stillet sin Elskerinde mellem Coulisserne. Aldrig har han spillet denne Rolle saa mesterligt som dengang. Han havde givet denne Pige følgende Ægteskabsløfte: „Jeg lover min Konge og Gud, at træde i ægteskabelig Forbindelse med o. s. v."

Le Kain: Ørneflugt, som stiger langsomt. Han stræbte aldrig efter lydeligt Bifald. Det er ogsaa det eneste Middel til at vorde en god Konstner. Togange fik han Klap i Mahomet. For at naae det, maa man allerede have erhvervet sig stor Magt over Publikum. Kun ved mange Aars Erfaring kan man komme saavidt.

At moderere sine egne Kræfter, er det sikkreste Middel til at vorde forstaaet og at spille med Sandhed. Femten Aar af mit Liv har jeg anvendt paa, at lægge min Skrigen af. Man kjender endnu ikke Konstens Klipper. Der høre flere Aar til at vorde en stor fremstillende Konstner, end en stor Maler.

Keiseren sagde til mig: „Levede Corneille endnu, da vilde jeg gjøre ham til min første Minister."

De underlige Naboborn.

To Naboborn af betydelige Huse, Dreng og Pige, i forholdsmæssig Alder, for engang at vorde Ægtefæller, lod man i denne behagelige Udsigt, opvoxe med hinanden, og Forældrene paa begge Sider glædede sig til en fremtidig Forbindelse. Dog bemærkede man snart, at Hensigten syntes at mislykkes, idet der, mellem de begge fortræffelige Naturer, yttrede sig en besynderlig Utilbøielighed. Maaskee lignede de hinanden formeget. Begge alvorlige, tydelige i deres Villie, faste i deres Forsætter, elskede af deres Jevnaldrende, altid Modstandere naar de vare sammen, altid opbyggende for sig allene, altid gjensidigt forstyrrende hvor de mødtes, ikke med Kappelyst stræbende efter eet Maal, men altid kæmpende for eet Meed, velartede og elskværdige i høi Grad, og kun hadende, ja ondskabsfulde, hvor de stødte sammen.

Dette underlige Forhold yttrede sig alt ved barnlige Lege, det yttrede sig ogsaa ved tiltagende Aar. Og som Drenge pleie at lege Krig, at dele sig i Partier, at levere hinanden Feltslag, saa stillede den trodsigmodige Pige sig engang i Spidsen for den ene Hær, og fægtede mod den anden med saadan Magt og Forbittrelse, at den var bleven slagen skjændigt paa Flugt, hvis ei hendes enkelte Modstander havde endelig afvæbnet hende. Men endnu værgede hun sig saa kjækt, at han, for at frelse sine Øine, maatte rive sit Silke-

halstørklæde af og binde hende Hænderne paa Ryggen dermed.

Det tilgav hun ham aldrig. Hun gjorde endog saa hemmelige Anstalter og Forsøg paa at tilfoie ham Skade, at Forældrene, som allerede længe havde holdt Øie med disse sælsomme Lidenskaber, bleve enige med hinanden om, at adskille begge de fjendtlige Væsener og opgive hiint behagelige Haab. Drengen udmærkede sig snart i sine nye Forhold. Alslags Underviisning slog an hos ham. Soldaterstanden var hans Bestemmelse. Overalt hvor han kom, var han æret og elsket, og han var i sig selv, uden tydelig Bevidsthed, ret lykkelig ved at have mistet den eneste Modstander, Naturen havde tiltænkt ham.

Pigen derimod traadte paa een Gang i en forandret Tilstand. Hendes Aar, hendes tiltagende Dannelse, og endnu mere en vis indvortes Følelse drog hende bort fra de heftige Lege, hun hidtil havde øvet i Drengenes Selskab. I det Hele syntes der at feile hende Noget. Der var i hele hendes Omgivelse Intet, som havde Værd nok, for at vække hendes Had. Elskværdig havde hun endnu ikke fundet Noget.

En ung Mand, ældre end hendes fordums Modstander, af Stand, Formue og Betydenhed, yndet i Selskab, søgt af Kjønnet, skjænkede hende sin hele Tilbøielighed. Det var førstegang en Ven, en Elsker, helligede hende sin Opmærksomhed. Det Fortrin, han gav hende for mange, som vare ældre, mere dannede, mere glimrende og fordringsrigere end hun, gjorde hende saare vel. Hans fort-

satte Opmærksomhed, der dog var uden al Paatrængenhed, hans tro Bistand i forskjellige ubehagelige Tilfælde, hans for hendes Forældre vel yttrede, dog rolige og haabfulde Beiler-Ønske: alt dette indtog hende for ham, hvortil ogsaa de udvortes, nu af Verden som bekjendte antagne Forhold, bidroge deres. Hun var saatidt bleven kaldt Brud, at hun tilsidst ansaae sig selv derfor, og hverken hun eller Nogen tænkte paa Nødvendigheden af en Prøve, da hun vexlede Ring med Den, der i saa lang Tid havde gjældt for hendes Brudgom.

Den rolige Gang, hele Sagen havde taget, var ikke bleven fremskyndt ved Trolovelsen. Man lod Alt gaae saa stille hen paa begge Sider; man frydede sig ved Samlivet, og vilde nyde den gode Aarstid som det alvorligere Fremtidslivs Vaar.

Imidlertid havde den Fraværende uddannet sig til den skjønneste Ungersvend, besteget et fortjent Trin af sin Bestemmelse, og kom med Oriov at besøge sin Slægt, Paa en gandske naturlig, men dog besynderlig Maade stod han atter ligeoverfor sin skjønne Naboeske. Hun havde i den sidste Tid kun næret milde, brudelige Familiefølelser hos sig; hun var i Overeensstemmelse med Alt, hvad der omgav hende; hun troede at være lykkelig, og var det paa en vis Maade ogsaa. Men nu stod, førstegang i lang Tid, atter Noget ligeoverfor hende: det fortjente ei at hades — hun var ei istand til at hade mere; det barnagtige Had, der egentligen kun havde været en dunkel Erkjendelse af indre Værd, yttrede sig

nu endogsaa i glad Forundring, velvillig Beskuelse, nødvendig Nærmelse, og alt dette var gjenstridigt. En lang Skilsmisse gav Anledning til længere Underholdninger. Selv hiin barnagtige Ufornuft tjente dem nu til spøgefuld Erindring, og det var, som om man nu maatte gjøre hiint drillende Had godt igjen idet mindste ved en venskabelig, opmærksom Behandling.

Fra hans Side blev Alt i et forstandigt, ønskeligt Forhold. Hans Stand, hans Forhold, hans Stræben, hans Ærgjerrighed sysselsatte ham saa rigeligt, at han med Behagelighed optog den skjønne Bruds Venlighed som en Tilgift, der var Taks værd, uden derfor at give den nogen synderlig Hentydning, eller at misunde hendes Brudgom den, med hvem han iøvrigt stod i bedste Forstaaelse.

Hos hende derimod saae det heel anderledes ud. Hun var som vaagnet af en Drøm. Kampen med hendes unge Nabo havde været hendes første Lidenskab, og denne Kamp var dog kun en heftig, ligesom medfødt Tilbøielighed. I Erindringen kom det hende heller ikke anderledes fore, end som om hun altid havde elsket ham. Hun smiilte ad hiin fjendtlige Søgen med Vaaben i Haand; hun vilde mindes den behageligste Følelse, da han afvæbnede hende; hun indbildte sig, at have nydt den største Salighed, da han bandt hende, og Alt, hvad hun havde foretaget sig til hans Skade og Fortræd syntes hende kun et saare uskyldigt Middel til at fængsle hans Opmærksomhed. Hun forbandede hiin Ad-

stillelse, hun græd over den Sovn hvori hun var falden, hun beklagede sig over den slæbende Sædvane, hvorved en saa ubetydelig Brudgom var falden i hendes Lod — hun var gandske forvandlet.

Havde Nogen kunnet udvikle de Følelser, hun holdt gandske hemmelige, og dele dem med hende, da vilde han ikke have bebreidet hende dem. Thi vistnok kunde Brudgommen ikke udholde nogen Sammenligning med Naboen, saasnart man saae dem ved Siden af hinanden. Kunde man ikke nægte den Ene en vis Tiltro, saa vakte den Anden den fuldkomneste Tillid; ønskede man den Ene til Selskabsmand, saa ønskede man den Anden til Staldbroder; og tænkte man paa høiere Deeltagelse, paa overordentlige Tilfælde, saa havde man vel mistvivlet om den Ene, medens den Anden gav fuldkommen Ridhed. For slige Forhold er der medfødt Qvinderne en synderlig Takt, og de have Aarsag som Leilighed til at uddanne den.

Jo mere den skjønne Brud gandske hemmeligt nærede slige Følelser hos sig, jo mindre Nogen havde Anledning til at yttre, hvad der kunde tale til Brudgommens Fordeel, hvad Forhold, hvad Pligt syntes at tilraade og at byde, ja, hvad en uforanderlig Nødvendighed utilbagekaldeligt syntes at fordre: desto mere begunstigede det skjønne Hjerte sin Eensidighed, og idet hun, paa den ene Side, ved Verden og Familie, Brudgom og eget Tilsagn, uopløseligt var bunden, medens den opadstræbende Yngling, paa den anden, ikke lagde Dølgsmaal paa sine Følelser, Planer og Udsigter, ikke viste sig mod

hende uden som en tro, ei engang om Broder, og nu endogsaa begyndte at tale om sin Afreise, syntes det, som om hendes tidligere barnagtige Aand gjenvaagnede med alle sine Ræfker og Voldsomheder, for nu, paa et høiere Livstrin, at virke stærkere og fordærveligere. Hun besluttede at døe, for at straffe den fordum Hadede og nu saa heftigt Elskede for hans ringe Deeltagelse, og, aldenstund hun nu ikke skulde besidde ham i denne Verden, dog idet mindste at formæle sig evigt med hans Indbildningskraft, hans Anger. Han skulde ikke vorde hendes døde Billed qvit; han skulde ikke ophøre, at gjøre sig Bebreidelser, fordi han ikke havde erkjendt, ikke udforsket, ikke sat Priis paa hendes Hjertelag.

Dette sælsomme Vanvid fulgte hende overalt. Hun skjulte det under allehaande Former, og om hun end forekom Andre underlig nok, var dog Ingen opmærksom eller klog nok til at opdage den indre, sande Aarsag.

Imidlertid havde Venner, Slægtninger og Bekjendte udtømt sig i Anordninger af mangehaande Fester. Neppe hengik nogen Dag, at der jo kom noget Nyt og Uventet tilsyne. Neppe var der nogen smuk Plet i Omegnen som man jo havde udpyntet og beredt til mange glade Gjæsters Modtagelse. Vor Ungersvend vilde ogsaa vise sig, inden han reiste, og indbød det unge Par, tilligemed en snevrere Familiekreds, til en Lystseilads. Man besteeg et stort, skjønt, veludsmykket Skib, og foer saaledes med Musik henad den store Strøm.

Selskabet havde, i den hede Dagstid, forsamlet sig i de nedre Rum, morende sig med Aands- og Lykkefvil. Den unge Vert, som aldrig kunde være uvirksom, havde sat sig til Roret, at aflose den gamle Skipper, som var indslumret ved hans Side, og den Vaagende behovede just al sin Forsigtighed, da han nærmede sig et Sted, hvor to Øer gjorde Flodleiet snevert, og beredte et farligt Farvand, idet de strakte deres stenige Bred frem, nu paa denne, nu paa hiin Side. Den omhyggelige og skarpsseende Styrmand var just i Fristelse, at vække Skipperen; dog fattede han Mod, og styrede frem. Samme Øieblik traadte hans skjønne Fjende op paa Dækket med en Blomsterkrands i Haaret. Hun tog den af, og kastede den paa Ynglingen. „Tag den til et Minde om mig!" raabte hun. — „Forstyr mig ikke! svarte han hende, idet han opfangede Krandsen: Jeg har alle mine Kræfter og al min Opmærksomhed nødig." — „Jeg skal aldrig meer forstyrre Dig! raabte hun: Du seer mig aldrig mere!" Med disse Ord ilte hun fremmest paa Skibet, og sprang fra Forstavnen ned i Vandet.

Nogle Stemmer raabte: „Redder! Redder! Hun drukner!" Den gamle Skipper vaagnede, og vil gribe Roret; Ynglingen vil overgive ham det, men Tiden er for knap, Skibet strander, og samme Øieblik kaster han Klæderne, styrter sig i Vandet, og svømmer efter sin skjønne Fjende.

Vandet er et venligt Element for Den, der er bekjendt dermed og veed at behandle det. Det bar

ham, og den færdige Svømmer beherskede det. Snart havde han naaet Pigen; han greb, løftede, bar hende. Begge bleve bortrevne af Strømmens Magt, indtil Floden begyndte at vorde bredere og flyde roligere. Nu først kom han til sig selv; i den første, truende Nød havde han blot handlet mekanisk, uden Bevidsthed. Med opløftet Hoved saae han sig om, og svømmede hen mod en buskет Plet, som løb ud i Floden. Her bragte han sit skjønne Bytte paa det Tørre; men ingen Livsaande var at spore i hende. Han var i Fortvivlelse. Da fik han Øie paa en betraadt Sti, som snoede sig gjennem Krattet, og skimtede et eensomt Huus, hvor han fandt gode Folk, et ungt Ægtepar. Man forsømte Intet, for at kalde det skjønne stivnede Legeme tilliive. Det lykkedes. Hun slog Øinene op, hun saae den Elskede, hun omslyngede hans Hals med sine Arme. Saa laae hun længe; en Taareström styrtede af hendes Øine, og fuldendte hendes Helbredelse. „Vil Du forlade mig, raabte hun: da jeg finder Dig saaledes igjen?“ — „Aldrig! raabte han: aldrig!“ og vidste hverken hvad han sagde, eller hvad han gjorde. „Kun skaane Du Dig! tilføiede han: Tænk, for Din og min Skyld, paa Dig selv!“

Nu tænkte hun paa sig selv, nu bemærkede hun først den Tilstand, hvori hun var. Hun kunde ikke blues for sin Yndling, sin Frelser; men hun lod ham gjerne træde ud, at han kunde sørge for sig selv. Thi endnu var han dryppende vaad.

De unge Ægtefolk gik paa Raad med hinanden. Manden tilbød Ynglingen, Konen Ungmøen sin

Bryllupsdragt. Inden kort Tid vare de Begge pyntede. De saae allerkjæreste ud, betragtede studsende hinanden, da de mødtes, og sank, med umaadelig Lidenskab, i hinandens Arme. Ungdommens Kraft og Kjerlighedens Fyrighed gjorde dem, i faa Øieblikke, fuldkommen karske og muntre igjen, og der fattedes kun Musik, for at opfordre dem til Dands.

Gandske hensjunkne i hinanden, kunde de først efter nogen Tids Forløb tænke paa de Tilbageladtes Angst og Bekymring, og selv kunde de næsten ikke uden Angst og Bekymring tænke paa, hvorledes de igjen skulde træde dem under Øine. „Skulle vi flyv? Skulle vi skjule os?" sagde Ynglingen. — „Vi ville blive hos hinanden!" sagde hun, idet hun omslyngede hans Hals.

Landmanden, til hvem de havde talt om det strandede Skib, iilte ned til Bredden. Lykkeligt kom Fartøiet hidseilende; med megen Møie var det gjort flot igjen. Man seilede paa Lykke og Fromme, idet Haab, at gjenfinde de Forsvundne. Da derfor Landmanden med sin Raaben og Vinken vakte de Seilendes Opmærksomhed, vendte Skibet sig mod Bredden, og — hvilket Skuespil da de landede! De Forlovedes Forældre stege først iland; den elskende Brudgom havde næsten tabt sin Bevidsthed. Neppe havde de hørt, at de kjære Børn vare frelste, før disse traadte frem af Krattet i deres sælsomme Forklædning. Man gjenkjendte dem ikke før de kom gandske nær. „Hvad seer jeg!" raabte Mødrene. „Hvad seer jeg!" raabte Fædrene. De Reddede kastede sig

ned for dem. „Eders Børn! udraabte de: Et Par!" „Tilgiv os!" bad Pigen. „Velsign os!" bad Yngslingen. „Velsign os!" bade Begge, da Alle forstummede. „Eders Velsignelse!" lod det trediegang, og hvo havde kunnet nægtet dem den.

(J. W. Goethe.)

Tiggerqvinden fra Lokarno.

Ved Alpernes Fod, nær Lokarno, stod et gammelt, en Marchese tilhørende Slot, som man nu, naar man kommer fra St. Gotthardt, seer ligge i Gruus og Ruiner: et Slot med høie og vidtløftige Værelser. I eet af disse havde Husfruen engang af Medlidenhed ladet rede et Straaleie til en gammel syg Qvinde, der tiggende havde banket paa. Marchesen, som, ved Hjemkomsten fra Jagten, tilfældigviis traadte ind i dette Værelse, hvor han pleiede at sætte sin Bøsse fra sig, bød i Vreden Qvinden staae op af den Krog, hvori hun laae, og forføie sig hen bag Kakkelovnen. Idet hun nu stod op, gled hun med Krykken paa det glatte Gulv, og beskadigede Krydset paa en farlig Maade, saaledes, at hun vel med usigelig Møie kom paa Benene igjen, og gik, som hende var befalet, tversover Gulvet, men aldrig saasnart var kommen til Kakkelovnen, før hun segnede ned og opgav Aanden.

Adskillige Aar efter, da Marchesen, ved Krig og Misvæxt, var kommen i betænkelige Formuesvilkaar, indfandt sig hos ham en florentinsk Ridder, som vilde afkjøbe ham Slottet for dets skjønne Beliggenheds Skyld. Marchesen, som det var meget om denne Handel at gjøre, lod sin Kone anvise den Fremmede det nysomtalte Værelse, som var meget smukt og prægtigt indrettet. Men hvor forbausedes Ægteparret, da Ridderen midt om Natten, bleg og forstyrret, kom ned til dem, høit og dyrt forsikkrende, at det maatte spøge i det Værelse, thi Noget, som havde været usynligt for hans Øine, havde, med en Lyd, som om det havde ligget paa Straa, reist sig i en Krog, hvorpaa det, med horlige Trin, dog langsomt og skrøbeligt, var gaaet tversover Gulvet, og, stønnende og vaandende sig, segnet ned bag Ovnen.

Marchesen blev ræd, han vidste ikke selv hvorfor. Dog udloe han Ridderen med tvungen Munterhed, sigende, han vilde strax staae op, for, til hans Beroligelse, at overnatte i Værelset med ham. Men Ridderen bad ham om Tilladelse til at tilbringe Natten paa en Lænestol i hans Sovekammer, og saasnart det gryede ad Dag, lod han spænde for, anbefalte sig, og reiste.

Denne Tildragelse, som gjorde overordentlig Opsigt, afskrækkede, paa en for Marchesen høistubehagelig Maade, flere Kjøbere. Blandt hans eget Tyende begyndte nu ogsaa det Rygte at udbrede sig, at det spøgede i hiint Værelse ved Midnatstid. For nu at nedslaae det ved en afgjørende Fremfærd, be-

sluttede han, selv at undersøge Sagen næste Nat. Saasnart det begyndte at skumre, lod han sin Seng flytte ind i Stuen, og oppebiede Midnatstimen, uden at sove. Men hvor rystedes han, da nu Klokken slog tolv, og han virkeligen, med egne Øren, hørte den ubegribelige Puslen. Det var, som om et Menneske reiste sig af et Straaleie, gik tversover Gulvet, og stønnende nedsank bag Ovnen. Da han Morgenen efter kom ned, spurgte Marquisen ham, hvorledes det var løben af, og da han saae sig om med sky og uvist Blik, tillaasede Døren, og forsikkrede, at det havde sin Rigtighed med Spøgeriet, foer hun sammen af Rædsel, og bad, at han, før han talte til Andre derom, endnu engang vilde underkaste Sagen en koldblodig Prøvelse i hendes Selskab. Men virkeligen hørte de, tilligemed en tro Tjener, som de havde medtaget, næste Nat den samme ubegribelige, spøgelsemæssige Puslen, og kun det inderlige Ønske, at vorde Slottet qvit, ihvad det saa skulde koste, formaaede dem til, i Tjenerens Nærværelse at undertrykke deres Rædsel og at skyde Skylden paa en eller anden ligegyldig og tilfældig Aarsag, som jo vel maatte lade sig opdage. Tredie Dags Aften, da Begge, for at anstille endnu en Prøve, med bankende Hjerte gik derop, indfandt sig Gaardhunden, som man just havde løsladt, tilfældigviis udenfor Kammerdøren. Uden nogen bestemt Erklæring, maaskee i den uvilkaarlige Hensigt, at have et tredie, levende Væsen hos sig, toge de Hunden ind til sig. To Lys satte de paa Bordet; Marquisen beholdt Klæderne paa, Marchesen

lagde Kaarde og Pistoler paa rede Haand, og saaledes satte de sig, henimod Elleve, hver paa sin Seng. Mens de, saagodt de formaae, underholde sig med hinanden, lægger Hunden sig midt paa Gulvet, og sover ind. Ved Midnatstid høres atter den gruelige Lyd; En, som intet Menneske med Øine kan see, reiser sig paa Krykker i en Krog af Stuen; man hører Straaet, som rasler under Gjenfærdet, og med det første Skridt: Trap! Trap! vaagner Hunden, reiser sig pludseligt, spidser Øre, knurrer og gjøer, som om Nogen kom gaaende henimod den. Den trækker sig tilbage, ad Ovnen til. Ved dette Syn reiser Haaret sig paa Marquisens Hoved — hun styrter ud, og medens Marchesen, som har grebet sin Kaarde, raaber: „Hvem der?" og, da Ingen svarer, lig en Rasende hugger gjennem Luften i alle Retninger, lader hun spænde for, fastbesluttet, øieblikkeligt at kjøre til Staden. Men idet hun ruller ud af Porten, seer hun allerede Slottet gaae op i Flammer paa alle Kanter. Overvældet af Forfærdelse havde Marchesen grebet et Lys, og, kjed af sit Liv, stukket det i Brand paa alle fire Hjørner. Forgjæves sendte hun Folk ind, at redde den Ulykkelige; han var allerede omkommen paa den ynkeligste Maade, og endnu ligge, sammensankede af Landboerne, hans hvide Been i den samme Krog, hvorfra han havde bedet Tiggerqvinden fra Lokarno reise sig.

(H. v. Kleist.)

Vidunderlige Nyheder.

I Nasse's Tidsskrift for Anthropologie staaer en Afhandling af Professor Gruithuisen i München, som indeholder gandske vidunderlige, uhørte Ting. Her nogle Meddelelser og Berigtigelser deraf:

Sol, Maane og Stjerner ere Dyr, som vi; Jorden er ogsaa et. — Hele Verdenslegemer, eller store Stykker deraf, falde ned paa Jorden. Saaledes ere Øerne Ceilon, Nyholland, Nyguinea, Landet Böhmen o. s. v. faldne ned af Luften i fordums Tid. — Det er dog i Sandhed ret sørgeligt, om vi ikke mere skulle kunne gjøre os en Spadseretour uden at befrygte, at et stort Stykke Geographie skal falde os paa Nakken. Hvad skal beskytte os derimod? Her hjelper ingen Skjerm af Taft og intet Fiskebeen. Vel siger Hr. Gruithuisen, at Sagen ikke er saa farlig, som den seer ud til. Ikke blot Skabningerne paa hine af Luften nedstyrtede Verdenslegemer forblive ilive, paastaaer han, men ogsaa Jordbeboerne i den Egn, hvor disse Legemer falde ned, forudsat, at de ikke ere altfor uforsigtige og tungbenede. Men ikke Enhver er en Liniedandser eller Springer, og hvilken Springer er vel flink nok til at undvige en Ø Ceilon, et bredt Nyholland eller et plumpt Bohmenland?

Hvor ere Menneskene komne fra? Hvor er deres Fædreland? Ak, de Ulykkelige! De have intet Fædreland, de have kun et Fædrevand. Menneskene — sige Prof. Gruithuisen — have deres Oprin-

delse af Havet. De og alle Landdyr have engang været Sødyr, og ere først lidt efter lidt blevne tørre. Gives der da noget sørgeligere, end den Forestilling, at Menneskeheden er bleven opfostret med Saltvand istedetfor Ammemelk? Vel kan det maaskee smigre mange Menneskers Stolthed, ei at nedstamme fra de simple Borgerfolk Adam og Eva, men fra en Hvalfisk; Familien vorder derved mange Aartusinder ældre; den vorder ædlere. Men gode Gud, hvilken Adel! En Østers til Oldemoder, en Stokfisk til Stamfader! Desværre beviser Hr. Gruithuisen det med Menneskenes Kjærlighed til Salt og Vand. Menneskene laae engang i Salt; derfor elsker det Salt — det Bevis er meget fyndigt. Badning er et Slags Hjemvee; Menneskene bade sig af Patriotisme. Mennesket spiser gjerne Fisk, altsaa har det ogsaa været en Fisk tilforn, siger Gruithuisen. Men det spiser ogsaa gjerne Oxekjød; kan man slutte deraf, at det nedstammer fra Oxne?

Nu til Maanen. I Aaret 1796 opdagede Schröter, i en vis Provinds af Maanen, en af klare, fuldkommen lige Striber bestaaende Figur, som lignede en Komethale. Da han ikke havde bemærket denne Figur 1788, saa maa den først være bleven til i denne Mellemtid. Slige regelmæssige, tyve Miil lange Striber kan Naturen ikke tegne; de maa være et Værk af Konsten. Hvad Øiemed kunne Maanebeboerne have ved Anlæggelsen af sligt et uhyre Konstværk? Kun to Dele lade sig tænke her. Enten have de villet knytte en Underholdning med os ved Hjelp

af Tegn, eller billedligt fremstille en Planets Sammenkomst med en Komet.

Professor Gruithuisen har fremdeles udfundet, at Maanen under Æquator formeligen vil sammentræffe med Jorden, hvorom den bevæger sig i stedse snevrere Kredse, og indsænke sig i dens Overflade. Dog kan der endnu forløbe en 25 til 30,000 Aar, inden det skeer. At Maanen engang vil komme ned til Jorden, har Ossian allerede paastaaet for 1500 Aar siden. I en af sine Sange siger han: „Ogsaa du vil falde i natlig Stund, og forlade din blaa Sti paa Himlen! Da oploste Stjernerne deres Hoved — de, som din Glands beskjæmmer nu, de skulle juble!" Men om Menneskene ville juble, er stor Tvivl underkastet. Hvad mig angaaer, jeg er rolig, thi jeg lever ikke saalænge; men hvad Skjebne foreslaaer Efterkommerne, naar Maanen dratter ned? Enten blive de ilive, og saa vorde de foragteligt begegnede af Maaneboerne, der skulle være hele Kæmper, eller ogsaa Maanen slaaer dem ihjel i sit Fald.

Men inden det kommer saavidt, skal der indtræffe Jordskjælv, Vulkaner, Folkevandringer til Norden. Krige o. s. v. Saa kommer den nye Guldalder. Jorden dreier sig da hurtigere, Veiret vorder regelmæssigere, Atmosphæren tættere — med eet Ord: vi faae en ny Jord.

(R. Roos.)

Recept mod Elskovsfeberen.

(Meddeelt.)

Ogsaa i gamle Piece kan man ofte finde god gammel Sandhed. Saaledes fandt jeg nys i en følgende Recept mod Elskovsfeberen:

Rec. Essentia cognitionis sui;
Balsamum moderaminis;
Tinctura abstinentiæ;
Aqua clara;
Panis siccus;
Spiritus: Noli me tangere;
Decoctum curarum —

hvilket jeg — ulykkelige Feberpatienter til Gavn og Baade — vil gjengive i fri Oversættelse, saa godt jeg kan:

Et Huusraad: Tag imens
Dig Elskovsfebren plager uden Naade:
Lidt Selverkjendelses-Essents,
Dertil den Balsom: Maal og Maade —
Afholdenheds-Tinctur — klart Vand —
et Stykke Brød —
Den Spiritus: Noli me tangere!
Drik dertil tidt en Koppe Kummersthee —
Saa har med Feberen det ingen Nød.

Christian Roat.

Din Æthervei Du vandred heltefast!
Et Liig nedstyrted Du, Ulykkelige,
Da Fæstet under Dine Fødder brast —
Dog blev Din Aand paa Englens Himmelstige.

(A. F. Elmquist.)

Jöde-Doctoren.

I.

„Hvad bringer Du der?" spurgte Nytaarsaften 1459, en Student ved Universitetet i Prag sin indtrædende Contubernal. — „Nyt Stof for det nye Aar!" svarte Denne, pegende paa nogle Folianter, som han pustende havde slæbt op ad de høie Trapper. — „Du kaster Dig ogsaa over alle Ting, tog den Anden Ordet: uden mindste Plan og Orden, og intet Menneske veed, hvad Studiosus Wilibald Vischer egentlig studerer. Med Juristerne trættes han om den romerske Ret; med Theologerne om den nye Lære — disse troe derfor han er en hemmelig Hussit, skjøndt han i Grunden slet ingen Tro har. Nu, hvor har Du de Bøger fra?" — „Fra en Jøde, som man har fordrevet fra Helmbstädt!" svarte Wilibald. — „Gud være lovet! raabte Wilhelm, den anden Student: Altsaa er det Pak ogsaa fordrevet fra denne By!" — „Ja, Gud være lovet! spottede Wilibald: Og min gamle Rabbi Aben Bechai med. Den gamle Mand, med sit ærværdige, sneehvide Skjæg, er en dygtig Læge, oprindelig fra Spanien, sidder fuld af talmudisk og arabisk Viisdom, og har desuden en Skat af Manuscripter, som er ubetalelig, hvoriblandt mange gamle Syriske og Arabiske, hvilke han gjerne laaner mig, som Figura viser."

Med disse Ord tog han en omhyggeligt sammenviklet Pergamentrulle af sin Barm, udbredte den med inderligt Velbehag paa Bordet, og bøiede sig derover. Men Wilhelm tog en af Folianterne frem, slog den op, og læste med høi Røst, af og til seende paa Wilibald, Følgende:

„Der staaer skrevet i den kanoniske Ret: Ingen Geistlig eller Læg skal æde Jødernes usyrede Brød, heller ikke boe hos dem, ikke kalde dem til sig i Sygdom, ikke tage Medicin af dem, ikke bade sig med dem. Gjør en Geistlig det, skal han afsættes; gjør en Læg det, skal han sættes i Ban."

„Prøver Alt og beholder det Gode!" raabte Wilibald, idet han saae op til sin ivrende Contubernal. Men Denne smak Bogen i, og gik ud, uden at sige et Ord. Wilibald lod sig ikke forstyrre, men vedblev at studere i sit gamle Haandskrift.

II.

Fra vor Frue Kirke lød den tolvte Times sidste Slag. Over tretusinde Studenter havde samlet sig paa Gaderne, og Luften gjenlød af høie Raab: „Pereat det gamle Aar! Vivat det nye!" Det var en smuk, klar Stjernenat. Om et blussende Baal havde en heel Sværm af Musasønner leiret sig, med den fulde Pokal i Haanden, under Jubel og Sang. Efterhaands deelte Hoben sig; Mange listede sig bort, for at feire Nytaarsnat i Borgernes Huse; en større Skare drog over den skjønne Moldaubro, for at bringe de fire Nationers regjerende Herrer et tordnende

Hoch. En tredie Hob, der havde nydt meer end tilbørligt af den fyrige Vin, blev liggende om Blusset.

Blandt den anden Hob var ogsaa Wilibald. Da han med sine Kamerater drog over Broen, standsede han uvilkaarligt ved det Sted, hvor, hundrede Aar tilforn, Johan af Nepomuck, paa Kong Wenceslai Befaling var bleven nedstyrtet, fordi han ei havde villet aabenbare Denne, hvad Dronningen havde betroet ham i Skriftemaalet. Studenterne istemte en Haanvise om den liderlige Wenzel, og droge videre. Wilibald blev eftertænksom tilbage. Tankefuld saae han ned i Moldaus Bølger, hvori de klare Stjerner speilede sig. „Hvad har du da, du fattige, foragtelige Liv, udbrød han: som man af gandske Hjerte kunde stræbe efter? Hvad byder du vel meer, end Skinlykke? Hvad — —

Da lød pludseligt et forvirret Skrig. Enkelte Studenter ilte ham forbi med dragne Klinger; Ingen af dem besvarte hans Spørgsmaal. Omsider saae han Wilhelm, og spurgte ham, hvad den Tumult skulde sige. „Hoben ved Baalet er raget i Klammerie om Kjætternes Lærdom! svarte Denne: Nogle tale om, at Hussiter have skjult sig i Staden, og dem ville de ønske et glædeligt Nytaar. For at forebygge det, er en Senior kommen paa den Tanke, at give Opmærksomheden en anden Retning, og har foreslaaet at turbere Jøderne en Smule, især de Nyankomne. De meest Berusede have da alt begivet sig paa Veien. Men de kunne, formedelst deres Ruus, ikke komme ret hurtigt afsted, og Mangen af

dem vil det gaae som Moses, der saae det forjættede Land, men ikke kom derind. De faa Fornuftige ville strœbe at forebygge det Uvæsen, hvis det er muligt, thi de Hjelpløse molesterer og turberer ingen retskaffen Bursch."

Ad den korteste Vei ilte Wilibald nu, uden at svare ham, til Jødestaden. Stiltiende fulgte Wilhelm.

III.

Hos Aben Bechai sad den vise Rabbi Mardochai Japhe, som var kommen, at spørge om Raad for et indvortes Onde. Efter de jødiske Lærdes brugelige Maade havde Mardochai dreiet Samtalen hen paa adskillige mørke og tvetydige Steder af Talmud. Da de slet ikke kunde vorde enige, sagde Aben Bechai, han vilde hellere, istedetfor at kives, tilberede den Lægedom, hvortil Mardochai trængte. Men med stigende Harme havde denne ved Lovens Bogstav hængende Mand bemœrket, at Lægen, til at blande Medicamentet, betjente sig af et Bœger, som var udskjaaret af kostbare Stene; hans Ærgrelse voxte til uhyre Rœdsel, da Aben, uden at tœnke noget Ondt derved, rakte ham Kalken, at han kunde drikke Mixturen deraf.

„Schemah Israel! (hør, Israel!) raabte han: En Kalef (Kalk), og den byder I mig, Rabbi! Staaer der da ikke skrevet i Sepher Toledoth Adam Bechawa: Kalk og Rœgelsekar bruges kun af Afgudsdyrkere?" — „Det, svarte Aben Bechai fortrœdelig: det er at forstaae om Karrene, som de Gojim

bruge ved deres Gudstjeneste, men staaer ikke i mindste Forbindelse hermed." — „I ingen Forbindelse! svarte Hiin: I drømmer, Rabbi. Ord bliver Ord, og maa ikke tydes anderledes, end skrevet staaer." — „Ah, lad nu det være godt! sagde Lægen: Vil I tage det, inden det vorder dovent? Ellers vil det ikke hjelpe Jer meget." — „Hvad? Af den Kalk? raabte Japhe, Nei aldrig!" — „Nu, saa lad det blive, svarte Lægen: og bliv ved at være syg."

„Hvor skulde jeg gjøre saa stor en Synd, og handle mod den hellige Lov! ivrede Mardochai: Men jeg saae det strax. I hører til de Minim, og forbandet være min Fod, om jeg igjen sætter den indenfor Eders Dør! Thi det hedder i Avoda Sara: Menneskет skal ei have med Kjættere at gjøre, ei heller lade sig helbrede af dem. Men jeg vil til Kachal (Menighedsforstanderen) og I skal ikke blive i Prag en Time længer." Rask gik han med disse Ord, men Aben Bechai greb ham ved Armen og sagde: „Jalkut Schimoni siger; Fire Hobe komme ikke for Guds Ansigt: Hyklernes Hob, Spotternes Hob, Løgnernes Hob og Bagvaskernes Hob." — Mardochai Japhe udstødte endnu en Forbandelse over den Vanhellige, som han kaldte ham, der maaskee endogsaa var meschummad (døbt), og ilte bort.

Dette, saavelsom den hele øvrige Deel af Samtalen, var bleven sagt paa hebraisk, og vakte den hidstormende Studenterskares Opmærksomhed. De grebe fat paa Mardochai, og bød ham sige, hvor den største Christenfjende boede. Han tænkte strax paa de Rædselsscener, som, 70 Aar tilforn (1389), vare fo-

refaldne i Prag, hvor man næsten havde myrdet alle Jøder, fordi de skulde have haanet en Præst med Sacramentet. I dobbelt Hensigt, deels for at slippe desto lettere, deels for at hævne sig paa Kjætterne, viste han dem Aben Bechai's Hus, og forsikkrede, at han, som Læge, havde søgt at bibringe mange Christne Gift. Øieblikkeligen sloge de Døren ind, men tvang Bagvaskeren, trods al hans Bøn og Modstand, til at følge med dem.

Da de stormede ind i Aben's Stue, traadte Denne dem rolig imøde, og spurgte, hvad de begjerte. „Er Du en Jøde?" raabte En. — „Vilde jeg ellers boe her?" var Svaret. — „Og en Doctor?" skreg en Anden. — „Jeg kjender Naturens lønlige Kræfter, svarte Aben Bechai: og har reddet mangen Christens Liv ved min kinge Indsigt og min redelige Villie." — „Men endnu Flere har Du expederet i Graven! raabte en Student: Han her paastaaer det, og den ene Jøde bagvasker vel ikke den Anden; I pleie jo at hænge sammen som Ærtehalm. Han siger, Du har givet mere end een Christen Gift istedetfor Medicin." — Aben kastede et alvorligt Blik paa Mardochai, rystede med Hovedet, og tang.

„Fanden fare i det! skreg En af de meest Berusede: Hvad underhandler I længe! Støder ham ned, og stikker Huset i Brand over hans Hoved!" — „Stille! tordnede en Tredie overmodig: Man maae gaae Rettens Vei, han maa piinligt ingvireres."

„Ja, ja, vi ville holde Ret her, vi ville holde Thing her! raabte Nogle derimellem: Den bøhmiske Senior skal være Justitiarius og de Andre Bisiddere!"

Imidlertid havde En revet Lovrullen ud af et Skab i Væggen, og udbredt den som et Teppe for Senioren. Mardochai Japhe kunde ikke udholde at see derpaa; ængsteligt forlangte han at løslades. Han bød Guld over Guld; men det hjalp ikke. To kraftige Studenter holdt ham fast; hylende og tænderklaprende faldt han paa Knæe. Men man tvang ham til at staae og blive. Aben Bechai's rolige Holdning aftvang derimod Studenterne uvilkaarlig Agtelse. „I ere ingen Christne! sagde han til de Vildeste blandt dem: Værre end Hedninger ere I!" Disse Ord gjøde Olie i Ilden. „Ned med ham! raabte mange Stemmer: Han vil lære os Mores! Det skal Fanden forbyde ham! Til Helvede med ham!"

Raseriet havde naaet sin høieste Spidse. Alt laae Aben paa Gulvet, og Klingerne lynte over ham. Da fløi pludseligt en Sidedør op, og ind i Stuen styrtede en ung Pige af blændende Skjønhed. Med utrolig Kraft trængte hun gjennem den tætte Hob, som studsende veeg tilside for hende, og kastede sig henover Aben, for at beskytte ham med sit Legeme. „Vee! raabte hun: Min Fader! Min Velgjører! Skaaner ham, og dræber mig!"

Studenterne kom igjen i deres forrige Tummel; nye Begjeringer kom i Flamme; Vinen gjorde dem afsindige. „Et Phænomen, en blond Jødetøs!" raabte Een. — „Hun er deilig!" en Anden. — „Hid med hende!" raabte Mange. Flux rev man Begge iveiret, og en polsk Student trængte ind mod Pigen.

„Tilbage! skreg pludseligt Aben Bechai: Hun er en Christinde, betroet til min Varetægt. Vee

Den, som berører hende! Værgeløs har jeg givet mig i Eders Vold, men først over mit Liig gaaer Veien til hende!"

Samme Øieblik trængte Wilibald og Wilhelm ind. Kraftfuld kastede Wilibald Studenten tilside, som havde omslynget Pigen. „Hvo ham fornærmer, fornærmer mig! raabte han: En Skurk, hvo ham rører!"

„Hvorfor vixer I ikke hellere den Anden? raabte Wilhelm: Det er den argeste Aagerkarl i Staden. Har han talt ilde om Lægen, saa har han bagvasket ham. Der er ikke en god Blodsdraabe i ham." — Fy! raabte Wilibald: Værgelose ville I turbere? Det gjør ingen retskaffen Bursch."

„Han har Ret, det har Wilibald Vischer! skrege Mange: Det er sandt! De Drukne ere Skyld i det Altsammen. Lad dem løbe!"

Ruſen havde imidlertid sat sig hos Mange, og de angrede, hvad de havde gjort, men de havde ikke vovet, at modsætte sig Mængden. Nu grebe Disse de meest Beskjænkede, trængte dem ud, og næsten Alle forlode Huset.

„Men den Gamle skal med! raabte den polske Student, rasende over, at have maattet slippe sit skjønne Bytte: Han skal med, i den dybeste Brønd skal han, med en Steen om sin Hals."

Man greb Mardochai, trods al hans Modstand, og slæbte ham ud. Wilhelm ilte efter, for at forebygge videre Ulykke. Wilibald blev tilbage hos Aben Bechai.

Samme Øieblik traadte Universitets-Pedellerne ind i Huset med en Skare Krigsfolk, og førte Wilibald, da de ingen Anden fandt, til Rector magnificus.

IV.

Fire Dage siidigere traadte Wilibald ind i Aben's Stue, just som Denne var ifærd med at indpakke Bøger og Manuscripter. I den anden Ende af Værelset sad Anna — Aben's Pleiedatter — og indsyede Guldstykker i et Belte.

„Jeg kommer at tage Afsked fra Dig, gamle Ven! sagde Wilibald: Universitetssenatet, som længe har havt et Horn i Siden paa mig, har relegeret mig, da det med Vold vil have mig anseet for Ophavsmanden til den sidste Tumult. Inden 24 Timer forlader jeg Prag og Bøhmen, mit Fædreland. Det smerter mig dybt, saaledes at skilles fra min kjære Elbstod; men Strømmen iler ad Havet til, jeg vil ogsaa derhen. Maaskee vinker mig en bedre Skjebne under fremmed Himmel."

„Os træffer samme Lod! svarte Aben: Mine Medbrødre i Troen have sat mig i Ban, liig en Spedalsk. Man flyer mig som en skabbet Hund, og fra Synagogens hellige Trin bortstøder man mig med Forfærdelse."

„Dig? Dig, hvis Liv var een Velgjerning? Og hvorfor?" raabte Wilibald forundret.

„Ak, for min Skyld! sukkede Anna, og strøg de blonde Haar tilbage fra de bedrøggede Øine: Mardochai har anklaget ham for Menigheden, fordi han

har opdraget, underviist, elsket mig — derfor have de forbandet ham. De have anmeldt det for Raadet. Jeg skal sky ham; jeg kan ikke, vil ikke. Jeg forlader ham ikke, før han har fundet et sikkert Tilflugtsted, hvor han kan ende sine Dage i Fred."

„Gamle, vi følges ad!" sagde Wilibald, rækkende ham Haanden. — „Ingenlunde! svarte han: Veed I da ikke, unge Herre, hvad det betyder, at være i Ban?" — „Og Anna?" spurgte Wilibald, istedet for at svare. — „Jeg vil til Spanien; der gaaer hun i et Kloster, hvis man ogsaa forbyder mig, at opholde mig der."

„I et Kloster! raabte Anna: Aldrig!" — „Anna! sagde Wilibald, og saae hende troe og fast i Øinene: Vi blive hos ham i Nød og Død." — „I Nød og Død! svarte hun dybtrørt: Gud være lovet, som sendte Eder, I vil være os til Forsvar."

„Det behøver jeg ikke! svarte Lægen: Haarene paa mit Hoved ere talte, som mit Jordlivs Øieblikke. Forlanger jeg da Nøget af Menneskene? Min Regning er afsluttet. Den Gud, som lod mig vorde Jøde, gav mig ingen Ret til at fordre, men kun Ret til at gjøre vel."

„Og er det ikke det skjønneste?" spurgte Wilibald. — „Nei! Hvo som veed, at han Intet har at fordre, ham vorder det uendelig lettere, at give. Jeg har stillet mig paa det Punct, at jeg ei vil være Nogen takskyldig, uden Naturen, og denne Skyld betaler jeg til Naturens Børn."

„Du maa sige, hvad Du vil, vi blive sammen!" sagde Ynglingen; men Aben rystede paa Hovedet, og tang.

„Du vil ikke være mig Tak skyldig! vedblev Wilibald: Men jeg vil være Dig det. Lad mig være Din Ven, Din Discipel, Din Tjener! Jeg vil bære Omhu for Jer paa Reisen. I behøver en kraftig Haand som kan beskytte Eder mod Pøbelspot. Vi bytte: Du giver mig Viisdom og Ro, jeg laaner Dig min Arms Styrke. Din Vei gaaer mod Syden; min gaaer ud i den vide Verden. Lad os følges ad!" — „Lad os, Fader!" bad Anna.

Efter kort Betænkning svarte Oldingen: „Lad saa være! Herren kunde kalde mig. Ranken maa have et Elmetræ, at slynge sig om. Kun Dig eller Klosteret betroer jeg hende — dog helst Dig, thi til den sande Herre forundes det mig vel neppe at overantvorde hende. I Morgen Nat ville vi reise. Farvel saalænge!"

Da Wilibald gik, fulgte Anna ham til Døren. „I Morgen Nat! sagde hun, og greb hans Hænder, som hun trykkede hjerteligt til sit Bryst: Gud velsigne Eder! I er et ædelt Menneske!"

Fuld af hidtil ukjendte Følelser iilte Wilibald bort. Paa sit Værelse fandt han en Mængde Studenter. „Vi ville komittere Dig, Broder!" raabte den bøhmiske Senior. — „Hjertelig Tak, kjære Venner! svarte Wilibald: Min Vei er eenlig, jeg betræder den i stillen Midnat."

„Du er en underlig Fyr, Du! sagde hiin polske Student: Men, Gud straffe mig, den braveste Karl jeg har kjendt. Hør engang, saa aparte maa Du ikke stille Dig; jeg troer, min S..., Du er forliebt. Den

blaasiede Pige i Jødeqvarteret — ikke sandt? Gaae kun til Bekjendelse!"

Nu først erkjendte Wilibald pludseligt, at ei blot Aben Bechai's Væsen og Lærdom var den Magnet, som tiltrak ham saa uimodstaaeligt. Bestormet af ubegribelige Følelser slog han Øinene ned, og ledte efter et Svar, som om det laae paa Gulvet. Da foer lykkeligviis en anden Student derimellem med det Spørgsmaal: „Men for Satan, saa sig mig dog, hvorfor have de gamle Lurendreiere relegeret Dig?"

„Hvorfor have de vel gjort det? tog en Anden Ordet: Fordi han omgikkes formeget og for offentligt med den gamle vise Jøde. Hvor De seer et godt Hoved, som ikke besøger deres Collegia flittigt og krummer sig dybt for dem, men betræder en anden Vei end den, hvorpaa deres logiske Næse er Veiviser, der lugte de strax en Kjætter, en anden Huß, og skaffe ham væk over Hals og Hoved."

„O, de Hunde! skreg en Senior: Min Hals er bleven gandske tør af Ærgrelse. Kom, Wilibald! Du maa kommersere med os endnu engang hos Simon Kachel! Vi ville vise de Karle, at vi kunne oversætte deres Formaning ret: Nulla dies, sine Linea — hver Dag en Streg!"

„Du maa med!" raabte de Øvrige. — „I Guds Navn!" svarte Wilibald. — „Vivat Wilibald Vischer!" lød det kort efter i den tykke Simon Kachels Viinstue, saa det klirrede i Vinduerne, og mere end eengang traadte Taarerne ham i Øinene derved.

V.

Da Wilibald ved Midnatstid traen reisefærdig ind i Aben Bechai's Stue, fandt han kun Anna her. Hun var klædt som en Ungersvend, og hyllet i kosteligt Peltsværk. Under den høie Baret med vajende Svingfjer fremboelgede hendes lange blonde Haar; hendes Ansigts Liliehud havde, ved en gunl Saft, faaet en mandig Farve. Over den grønne Kjole hang paa Brystet en lang Guldkjæde med Carl den Fjerdes Billed, og om Hofterne slyngede sig et rigt Belte, hvorved der hang en let Kaarde. Ved hendes Fødder hviilte en stor Bulbider, som slog frygteligt an, da Wilibald traen ind. I Hænderne havde hun en Luth, som hun afslokkede skjønne Melodier. Hun klappede Hunden og sagde: „Stille, Strutho! Hvo hilser saaledes paa sin Reisefælle!" Derpaa vendte hun sig til Wilibald og sagde: „God Aften, min dyrebare Ven!"

„Hvor er Aben?" spurgte han, efter at have besvaret hendes Hilsen. — „Mardochai ligger farligt syg. Aben, som kjender hans Tilstand nøie, har ikke kunnet undlade, at gaae til ham og blive hos ham — thi om faa Timer vil det tage en Forandring med ham, enten til Liv eller til Død."

„Mardochai! tog Wilibald Ordet: Er det ikke den Samme, som er Skyld i hans Banlysning?" — „Den Samme!" svarte hun. — „Sandeligen, en saadan Tro har jeg ikke fundet i Israel!" raabte Wilibald.

„Lær kun nøiere at kjende den gamle herlige Mand, sagde hun: og I vil velsigne det Øieblik, der førte Eder sammen med ham. Mens han er borte, maa

I tage tiltakke med mit Selskab. Til Reisen er Alt beredt; saasnart han kommer tilbage bryde vi op."

Pludseligt reiste Hunden sig iveiret, og slog an. „Besøg paa denne Tid? raabte hun: Hvo kan det være?" Døren gik op og Wilhelm traadte ind. „Jeg kunde ikke udholde det længer paa mit Leie, Wilibald! sagde han: Jeg maatte dog trykke Dig til mit Hjerte endnu engang. Hvo veed, om det skeer tiere i dette Liv. See, nu staaer jeg gandske allene!"

„Du troe Sjel! udbrød Wilibald, dragende ham til sit Bryst: Saa godt som Du, har endnu aldrig Nogen meent det med Wilibald Vischer, og hvo veed, om jeg finder Nogen igjen, som mener mig det saa ærligt."

„Vær trøstig! svarte Wilhelm: Istedetfor mine dunkle Stjerner vil der skinne et Par klarere paa Din Livsvei, og de mene Dig det sikkert ligesaa redeligt. See ind i disse klare blaa Øine! Ikke sandt, skjønne Mø, Du vil erstatte ham hans Ven, Du vil være ham endnu mere, end jeg var istand til at være ham, thi om han end ikke vil gaae til Bekjendelse, saa elsker han Dig dog, som Guds Engle Alfader."

Anna og Wilibald sloge Øinene ned i piinlig Forlegenhed. Da traadte Aben Bechai ind. „Han har overstaaet den farlige Crisis! sagde Oldingen: Under Bønner og Forbandelser er han vorden bedre, og har bedt sin Gud om Forladelse for den Synd, at han har taget Lægedom af min Haand. Afsted nu, inden Dagen gryer!"

„Een Villighed maa Du vise mig endnu, Wilibald! sagde Wilhelm: Lader os, til en Amindelse

om denne Time, bytte Kaarder; min har en ypperlig Klinge, og i Nødsfald kan Du ogsaa bruge Skeden."

Smilende samtykkede Wilibald, gav ham sin Kaarde, og tog hans istedet, uden at bemærke, at denne stak i en usædvanlig tyk Skede. Under hjertelige Favntag adskiltes de. — En Time sildigere havde vort fordrevne Kloverblad Prags Taarne bag sig, og ilte uden Ophold ad Grændsen til.

VI.

Det var en klar Vinteraften, da vore Reisende holdt udenfor Nürnbergs Porte og begjerte at indlades. „Hvad hedder I?" spurgte Portvægteren. — „Wilibald Vischer, Student fra Prag!" svarte Wilibald, og saae paa Anna, tvivlraadig, hvad han videre skulde sige. Hun nikkede ad ham, og han vedblev: „Denne min Reisefælle hedder Martin Sternaug og er ligemaade Student."

„Alt godt!" sagde Vægteren: „Men I?" spurgte han Lægen med forskende Blik. — „Jeg hedder Aben Bechai!" sagde Denne. — „Med Forlov, gamle Herre! tog Vægteren Ordet: Det klinger underligt, og er et sælsomt Navn, som jeg aldrig i mit Liv har hørt Mage til." — „Et sælsomt Navn er det vel just ikke, sagde Lægen: men et jødisk er det."

„Gud bevares! raabte Vægteren: Saa kan jeg ikke lade Jer slippe igjennem; i den frie Stad Nürnberg maa ingen Jøde blive Natten over. Reis til Furth, der taaler man sligt Pargads."

„Uforskammede!" raabte Wilibald heftigt, og drog Sværdet. — „Til Hjelp!" skreg Vægteren, og

ud kom ti Hellebarderer og en Corporal. „Hvad er der?" spurgte den Sidste. — „Joden og Studenterne der have villet forgribe sig paa mig, fordi jeg ikke vilde aabne Portene for det Pak." — „Den gamle Vise om de pragske Studenter! loe Corporalen: I komme ikke ind, og dermed Basta." — „Ikke ind! skjar Wilibald Tænder: Nu, det er sandt, hos Eder ere Oxnene aldrig Kalve, men strax oxemæssig grove!"

Han vilde vedblive, men Aben laae sig derimellem og sagde rolig: „Lever Synherren Werner Wittenbach?" — „Ja vist lever han! svarte Corporalen: Men hvad har Du Jode med ham at gjøre?" — „Saa bring ham ufortøvet denne Skrivelse, sagde Aben: og tillad os at træde ind i Vagtstuen, til der kommer Svar."

„Det gaaer ikke an! tog Corporalen Ordet: Efter Solens Nedgang maa ingen Jode opholde sig her, og Eders Brev har det vel ogsaa Tid med til i Morgen." — „I udsætter Jer for Straf, hvis I tøver!" erklærede Lægen. — „Saa giv hid!" svarte Hiin: Strax her udenfor Porten er et Herberg — der kan I tøve, til Svaret indløber. Jeg skal give Jer en Veiviser med."

„Dermed kunne vi være tilfredse!" smilte Anna, og glattede med Haanden Rynkerne paa Wilibalds Pande. Strutho løb paa deres Vink forud. Ved Siden af dem gik Hellebarderen, skottende til det frygtelige Dyr. Saaledes kom Karavanen til det eensomme Herberg. „Her er Stedet!" sagde Soldaten. „Det til Løn!" svarte Anna, og trykte ham et Guldstykke i Haanden. Forundret saae han, snart paa hende,

snart paa Pengene. „Tag det kun! smilte hun: Vort Guld er ikke Bly. I har vel ogsaa Kone og Børn hjemme. Hjelp os kun først af Hesten."

Da de vare afstegne og komne ind i Gjæstestuen, takkede Hellebarderen Anna endnu engang ret hjerteligt, og gik. „Der har I atter gjort en Sjel glad, kjære Anna!" sagde Wilibald. — „Og er det ikke velgjort? svarte hun: Men hvad er det, Wilibald! vedblev hun: Har Eders Kaarde en gylden Klinge? I har Ret, med Guld kan man fægte sig bedre gjennem Verden, end med Jern. See dog!"

Wilibald spændte sin Kaarde af, og ved nærmere Undersøgelse fandt de, at Skeden var dobbelt, og, paa den ene Side, fyldt med Guldstykker. „Derfor var det altsaa, han endeligen vilde bytte med mig, den gode Sjel!" udbrød Wilibald. „Jeg kunde strax mærke det! tog Anna Ordet: Dog vilde jeg ikke forstyrre ham i hans Kjærlighedsværk, thi I fortjente Begge, at være glade med hinanden. Nu, da Skeden underveis er gaaet itu, og Guldstykkerne skinne igjennem, maatte jeg gjøre Jer opmærksom."

Hun sprættede nu Skeden gandske op, og 80 Guldmønter rullede ud. Den sidste var indsvøbt i et Papiir, hvorpaa stod skrevet: „Forglem mig ei!"

„Saa høit elskte han Jer, saa høit elskte Alle Jer, Wilibald! sagde Anna: Hvad har I ikke forladt!" — „Meget, og dog Intet, naar Du elsker mig!" svarte han, og drog hende til sig.

„Om jeg elsker Eder, Wilibald? sagde hun grublende: Ja, vedblev hun fyrig: bort med al jomfruelig Frygt! Ja, jeg elskede Eder fra første Øieblik."

„Og Du vil være Min?" spurgte han. — „Naar min Skjæbne er afgjort, ja!" svarte hun. — „Maaskee snart! sagde Aben: Gaaden er sin Opløsning nær. Elsker hinanden, men træder ikke ud af Paradiset, før Faderhaand fører Eder ind i Livet."

Wilibald drog Jomfruen til sit Bryst. Hun slyngede sine Arme om hans Hals, og Begge glemte sig selv i et langt Kys. „Gud velsigne Eder! sagde Aben rørt, og en klar Taare rullede i hans sneehvide Skjæg: Menneskehedens Gud velsigne Eder!"

Pludseligt bankede det paa Døren. Corporalen traadte ind med fire Hellebarderer og bøiede sig ærbødig. „Den velvise Synherre, Werner Wittenbach, sagde han: lader Eder hilse; jeg skal give Eder sikkert Leide til ham."

„Vi følge Jer!" svarte Aben. Og nu gik Toget gjennem den vidtberømte frie Rigsstad Nürnbergs Porte og Gader til Werner Wittenbachs Huus.

VII.

„Her er det! sagde Corporalen, og blev staaende udenfor et stort Huus: Træder ind! Man venter Jer med Længsel." Vort Kløverblad traen ind. En gammel Tjener modtog de Reisende, og førte dem ovenpaa, hvor han bad dem tove, til Herren kom. Modig satte Aben sig paa en Stol, og Anna blev staaende hos ham, medens Wilibald saae sig om. Paa et Bord fandt han en opslagen Bog, og opdagede ved nærmere Betragtning, at det var en faustisk Bibel. „Hvor priser jeg denne Opfindelse! raabte han: Skulde man ikke tro, at en

Munk havde arbeidet derpaa i mange hundrede Aar, saa net og nøiagtigt er hvert et Blad." Idet han betragtede Bibelen endnu nøiere, fandt han følgende Ord skrevne paa Titelbladet med skjønne Træk:

J. F. amico carissimo W. W. *)

„Altsaa foræret af Faust selv! vedblev han: Jeg gad gjerne kjendt ham, denne Mand, som, kjækt trodsende Klerkenes Nid og Had, ikke byggede Bedrag paa Bedrag, men gav sin Flids Værk for det, det var."

„Jeg har kjendt ham og elsket ham! sagde Aben, idet han stod op: Det er ham!" Med disse Ord førte han ham hen for et paa Væggen hængende Maleri, der forestillede en Mand, som stod grublende foran en opslagen Bog. „Hvor disse Træk ere mig bekjendte! raabte Anna: De stige op for mig, som en halvglemt Drøm!" — „Ogsaa Du har kjendt ham og elsket ham!" svarte Aben. Stundsende saae hun paa ham. „Forsk ikke! vedblev han: Alle Gaader have deres Opløsning, thi kun Jorden har Gaader, Himlen har ingen, og Kjærligheden har heller ingen."

„Det er vist og sandt!" sagde Wilibald trohjertig, og trykte Anna fast til sig, men slap hende strax igjen, da en Sidedør gik op, og en ærværdig Olding treen ind. Han var rigtklædt i Pelts-

*) J. F. (Johannes Faust) til sin kjæreste Ven W. W. (Werner Wittenbach).

værk, hans Ansigt viste Spor af sand Tilfredshed. En Guldkjæde, ligeledes prydet med Carl den Fjerdes Billed, hang om hans Hals.

„Nærer velkomne, I Pillegrime! sagde han: I fandt Werner ilive; dog er han En af de Sidste af de tregange Ti."

Wilibald og Anna saae studsende paa hinanden, og vidste ikke, hvad de skulle svare, thi Werners Ord vare dem gandske uforstaaelige.

Det var ikke Tilfældet med Aben, som strax tog Ordet: „Vær hilset, du Støtte for de tregange Ti! Jeg bringer Besiddelse og Udsæd! lagde han til, pegende paa Wilibald: Men udtalt Ord gjelder kun Een."

„Saa kom, svarte Syvherren: at det kan begynde at staae fast." Aben fulgte ham ind i et Sidegemak. Inden han gik, sagde Werner til det tilbageblivende Par: „Medens vi sørge for Eders Hjerte, skal ogsaa Eders legemlige Trang vorde afhjulpen. Nyder derfor, og værer veltilmode, thi I nærme Jer Maalet."

De gik. Forundret saae Wilibald, Anna ligegyldig efter dem. „Det lader, som man vil lege med mig her, og det behager mig ikke! raabte han fortrædelig. For Din Skyld, Anna, fulgte jeg med; men Aben lader, som jeg kun er her for ham, og til at være en Udsæd, er jeg dog allerede skudt for høit iveiret!"

„Vær dog ikke underlig! svarte Anna: Saalænge jeg kan tænke, sørger Aben for mig som en Fader — jeg kunde gjerne sige, som en Gud, hvis

det ikke var Synd — og nu bærer Du Tvivl til ham! Om vi end ikke forstaae deres Tale — at de mene det godt endda, er gandske vist."

Wilibald var snart beroliget, thi med disse Ord havde Anna udtalt det første, fortrolige Du, og det lod ham glemme Alt omkring sig.

En rigtklædt Tjener traadte ind, og satte Spise og Viin paa Bordet. Da han var gaaet ud, raabte Anna: „Det kom ret tilpas! Jeg er baade sulten og tørstig. Kom, min Bjørn, sagde hun spøgende til Wilibald: kom, og spiis! Med en fyldt Mave bærer man bedre Tidens Gjenvordigheder. Vi ville engang holde Taffel ret paa Studentermaneer. Gaudeamus hedder jo Din Yndlingsvise." Wilibald gik ind i Spøgen, og Begge vare de gladeste Mennesker i Verden.

Efter en Stunds Forløb traadte Aben atter ind med den gamle Herre: „Vi gaae ikke til Spanien, men til Mainz! sagde han: Men vi maa ile! Hvorfor, skulle I erfare, naar Tid er."

Under hjertelige Favntag skiltes de fra Werner Wittenbach, og brøde næste Morgen op til Mainz.

VIII.

Uden at opholde sig i det dengang blomstrende Frankfurt am Main, ilte de til deres Bestemmelsessted. „Vi tage ikke ind i noget Herberg, sagde Aben udenfor Porten til sine Ledsagere: thi vi ere ved Maalet."

„I synes at være bekjendt her!" forskede Wilibald. Men Gubben svarte ikke. Han førte beg-

ge sine Yndlinger stiltiende, men med glædelysende Ansigt, gjennem de snevre, mørke Gader, indtil han standsede udenfor et stort Huus. Inden han traadte over Tærskelen, sagde han: „Vær velsignet, Du Abrahams Gud, Du, som leder Din Tjener til Velgjørenheds Porte og til Gjengjelds Hjem!"

Nye Spørgsmaal svævede den utaalmodige Wislibald paa Tungen; men da han saae, at Aben ikke var tilbøielig til at svare, fulgte han ham maalløs. I Forstuen modtoges de af en bedaget Tjener, som, da Aben tiltalte ham: „Vær hilset, ærlige Henrik!" blev ude af sig selv af Henrykkelse, og faldt ham om Halsen med det Udraab: „Mester Bechai!"

„Saa er I her da langt om længe! vedblev han: Der er kommen et Brev fra Werner Wittenbach; Herren er meget utaalmodig, og har allerede tregange havt Bud ved Drususporten, for at spørge, om I endnu ikke var indpasseret."

Medens han sagde dette, var han med ungdommelig Hurtighed ilet foran dem, og lod dem træde ind i et høit Gemak, hvori, bag et Studerebord, sad en aldrende Mand, som, ved Tjenerens Udraab: „Der ere de!" gik dem imøde med glad Hast og vilde slutte Aben i sine Arme. Det var Johan Faust. —

„Kjærligheden gaaer foran, Johannes! sagde Aben: Der er Din Anna; jeg bringer Dig hende igjen, som jeg modtog hende af Dig, ren, god og taknemmelig. See, Anna, det er Din sande Fader!"

Grædende flød Pigen til hans Bryst. Faderens Taarer blandede sig med Datterens, og stiltiende stode Begge der i inderlig Bevægelse.

Imidlertid vinkede Aben ad Wilibald, som forlegen og fremmed holdt sig tilbage, deels glædende sig med Anna, deels frygtende, at denne Begivenhed skulde gjøre en Ende paa hans skjønneste Haab. Angstet af bange Forventning, fulgte han Lægen ind i et Sideværelse, hvor Denne tiltalte ham med følgende Ord: „Det er Tid, min vakre Wilibald, at jeg løser Dig Gaaderne. Mine Fædres Gud har velsignet mig, og opfyldt mine Ønsker. Anna's Fader er hiin Johannes Faust, den samme Mand, som alle Nationer skylde Saameget, fordi han værnede om det af Guttenberg saaede Frø, saa det skjød kraftigt op, og trivedes velsignet. Men saasnart det begyndte at spire, arbeidede Munkenes Avind ivrigt paa at undergrave Roden, paa det den unge Plante kunde døe. Da forenede sig trende i Konster og Videnskaber velerfarne Mænd til et fast og hemmeligt Forbund, som af al Magt, Avind og Klereſi til Trods, skulde befordre den ædle Bogtrykkerkonst. Blandt dem var ogsaa jeg. Min Indsigt i Naturens lønlige Husholdning havde i Udlandet forskaffet mig et større Navn end jeg fortjente, og saaledes blev jeg da kort efter kaldet til Paris som Livlæge hos Kong Carl VII. Efter mit Raad fulgte Faust mig did, hvor han solgte sine trykte Bibler til en Priis, der vakte den høieste Forundring, og her sluttede vi en ubrødelig Venskabspagt. Imidlertid døde hans Hustru, efterladende ham An-

na som deres Kjærligheds eneste Pant. Personer, der havde afkjøbt ham hans Bibler som Manuscripter, og nu erfarede, at de vare en ny Opfindelses Værk, lode sig ophidse af avindsyge Munke til at forfølge ham, og han maatte redde sig ved hastig Flugt. Da var det, han overantvordede mig sin Datter; hos mig troede han hende sikker, thi hos en Jøde vilde vel Ingen søge den christne Pige. Naar jeg da havde fundet en Mand, som var hende værdig, en Mand, lærd og kraftig nok til at understøtte det begyndte Værk, en Mand, som elskede hende og blev gjenelsket af hende, da skulde jeg give ham hende til Ægtehustru, og med hende hele Faderens Efterladenskab, hvis den Almægtige skulde kalde ham til sig forinden. Gud være lovet, han lever endnu, og maa nu selv afgjøre, om jeg bringer en værdig Udsæd for de tregange Ti."

„Han har afgjort det! sagde Faust, indtrædende med Anna: Mit første Værk være, at grunde min Datters Lykke, at den kan staae fast paa Jorden. Tag hende, og kom til mit Bryst, min Søn!"

„Nu tilgiver Du mig dog vel ethvert Bedrag? sagde Aben: Som min Reise til Spanien, saa var ogsaa min Banlysning opdigtet. Skjøndt Mardochai i sin zelotiske Iver vilde have mig udstødt, retfærdiggjordes jeg dog af Menighedens Overhoveder, da de erfarede Grunden til min Handlemaade. Jeg maatte prøve Dig strengt, men Du bestod i Prøven."

„Fortjener jeg da en saadan Lykke?" raabte Wilibald glædedrukken.

„Vel fortjener Du det! svarte Aben Bechai: Du troede paa det Gode, og gjorde det. Men Troen paa det Gode og Udøvelsen deraf forbinder alle sande Mennesker; thi det kommer fra en Gud, som er og bliver den Ene-Store, og har sit Tempel i deres Hjerter, ligemeget, om de vende Alteret mod Osten eller Vesten."

(Improvisator.)

Pigen fra Buenos-Ayres.

Blandt de rige Gjæstgivere, som i Cadix havde gjort deres Lykke, var en vis Joseph ***, født i Miasino, en Landsby, som ligger ikke langt fra Orta. Han vendte ikke, som hans Landsmænd pleie, tilbage til sit Fædreland Italien, men lagde sig efter Handelen, og snart gjennemskjar mere end eet Skib, ladet med Vare, som han sendte til den anden Hemisphære, Oceanet. Sin eneste Søn, der ogsaa var født i Miasino, havde han, indtil hans syttende Aar, ladet give en fortræffelig Opdragelse i Salamanka; siden havde han ladet ham lære Handelen i Cadix og endelig sendt ham til Buenos-Ayres, for her at gjøre et betydeligt Indkjøb af Huder.

Denne Søn, hvis Navn var Victor, var en smuk velvoxen Ungersvend. Hans Sæder vare elskværdige og behagelige, og af Naturen var han udstyret med hiin Blanding af indsmigrende Ynde og mandig Fasthed, hvorimod det svage qvindelige Hjerte ikke er istand til at væbne sig.

Han boede i Buenos-Ayres hos en gammel Handelsven af sin Fader, en Mand paa omtrent 60 Aar, fuld af Mildhed og Godhed. Han havde havt to Koner, en Indianerinde og en Fransk; Begge havde mistet Livet samme Øieblik, de gave en Datter det. Den Ældste, Indianerindens Barn, heed Mariane. Hun var stor af Skikkelse, havde sort glindsende Haar og endnu mørkere Øine. To svulmende Læber, Længsels Billed, viste, naar hun aabnede dem, en Rad af Tænder, hvidere end de Perler, hvormed hun smykkede sin runde Hals og fyldige Barms brune Teint. Hun var riig og eiede allene i Modreneard over hundredtusinde Daler.

Den Anden, af reen-europæisk Blod, heed Rosa, og vel sagde man med Rette, at hun, i ungdommelig Blomstrina og blu Uskyldighed, lignede denne Blomsternes Dronning. Dengang levede hun endnu i et Kloster, hvor hun opdroges. Mariane var hjemme hos Faderen. Victor følte sig, af medfødt Egenhed, hvorfor han ikke vidste at gjøre sig selv Regnskab, ikke tilbøielig til at elske Brunetterne, hvor fortryllende de end maatte være. Ikke destomindre begyndte han dog, maaskee af eiendommelig Artighed, maaskee af Vane, at gjøre sig behagelig for Ma-

riane. Dog kom det aldrig til nogen Erklæring, ei engang til et Kjærligheds Ord imellem dem.

Mariane indbildte sig, at den italienske Ungersvend elskede hende. Da han strax i Begyndelsen havde behaget hende vel, saa syntes han hende nu den Skjønneste og Elskværdigste af alle Dødelige, og med al Lidenskabens Ild skjænkede hun ham sit Hjerte. Victor mærkede det snart. Jomfruens brændende Blikke, de heftige, men undertrykte Suk, den Bleghed, som lagde sig paa hendes Ansigt, saasnart han talte om andre Fruentimmer, alt dette viste ham, at medens han kun havde søgt med hende, var hendes Sjel paa det forrigste bleven gjennemtrængt af ham.

Men snart skulde han endnu tydeligere lære at kjende den Lidenskab, han havde indgydt hende. En Dag, just som han havde holdt en meget lang Siesta, gik han ind i et Sideværelse, som vendte ud til Haven. Den nedgaaende Sol syntes at stikke Oceanet i Brand, og udgjød over Himmel og Jord Strømme af Purpur og Guld, med en Glands og en Pragt, hvorom man paa vor Halvkugle slet ikke har noget Begreb. Victor betragtede det ophøiede Skuespil. Da skjulte den glimrende Dagsstjerne gandske sine Straaler i Verdenshavet, og paa den modsatte Side opsteeg Maanens Sølverskive majestætisk paa Horizonten, for at oplyse Natten.

Victor kunde ikke losrive sig fra dette Sted. Henreven af milde, sværmerske Følelser, greb han en Guitarre, og sang og spillede en længselsfuld Kjærlighedsromance. Han troede sig ene og uhørt; da skjød en Dør op — og see! Mariane, der henrykt hav-

de lyttet til Sangen, som hun hentydede paa sig, iler til ham, slynger sine blottede Arme om hans Hals, og hænger sig ved hans Bryst. Hendes Hjerte truede at sprænge hendes Barm, og attraaende syntes hendes Læber at fordre det første Kys: ses himmelske Nydelse.

Gjæstevenskabets og Ærens Stemme holdt Victor ædru. Han beroligede den elskende Pige med smigrende Ord, og søgte Ensomhed. Idet han nu eftertænkte det Foregangne, indsaae han, hvor uforsigtigt han havde handlet ved at give et saa flammende Hjerte Haab, og erkjendte, at han enten maatte forlange hende til Hustrue, eller rive hende ud af hendes Selvbedrag. Hans Hjerte talte ikke til hendes Fordeel, og at tage en Kone for Pengenes Skyld, dertil tænkte han for ædelt. Han besluttede derfor, at opklare hende den Vildfarelse, hvori hun var falden, og meddeelte hende i et med stor Opmærksomhed affattet Brev, at det, hvor riig hun end var paa Skjønhed, Aand og Dyd, dog ikke stod i hans Magt, at gjengjelde hendes Kjærlighed, efterdi Hjertet pleier at lade sig lede af Sindsstemningen og ikke af Forstanden.

Mariane forlod, under Paaskud af Sygdom, i en heel Maaned ikke sit Værelse. Omsider kom hun igjen til Bordet, og Victor læste ei andet i hendes Aasyn, end Skamfuldhed over erklæret og ikke gjengjeldt Lidenskab. Han fordoblede sin Høflighed mod hende, men iagttog dog en vis ærefrygtsfuld Tilbageholdenhed, og efterhaanden kom det ham fore, som Pigen havde gjenvundet sin forrige

Sjelero. Men hvor feilede han! Hendes Roligs hed lignede en gjærende Vulkan, hvis indre Brand er skjult af Aske.

Imidlertid kom Rosa, den yngre Søster, hjem. Hun var i Alt forskjellig fra Mariane. Opflammede Denne Sandserne, saa fremstillede derimod Hiin den reenjomfruelige Uskyld. Blonde vare hendes Lokker; hendes Øine vare blaae og havde noget Himmelsk i sig. Hun var mindre af Vext end Mariane, men nettere bygget. Victor saae hende, og elskede hende. Han elskte hende, og følte, at hendes Besiddelse vilde gjøre ham lyksalig. Men sjelden saae den blye Pige op til ham, som altid fæstede sine funklende Øine paa hende. Ved sine indsmigrende Ord høstede han Intet, uden at han saae, hvor rød hun blev, naar hun hørte sig roses saa stærkt. Hans Kjærligheds Heftighed, den Qval, ei at kunne gjøre sig forstaaelig for hende, den Frygt, at vise sin Lidenskab for Andre, og den Ligegyldighed, han troede at møde hos Rosa, spændte vexelviis hans Sjel paa Pinebænken.

Endeligen traf det sig, at Døttrene med hele Familien, Victor og en Sværm af Frænder og Venner vilde feire Faderens Fødselsfest i en Villa, som laae paa en Øe, en Miil fra Staden. Efter at have spiist, forenede de sig til Dands og Ungdomsleeg. Victor betragtede Rosa med flammende Blikke, og hvergang han berørte hendes Haand, gjennemfoer det ham som en electrisk Funke. Han ønskede at tale med hende ilon. Omsider syntes der at komme et gunstigt Øieblik. Pigerne

adspredtes til alle Sider, at plukke Blomster. En af dem havde lovet Den, som bandt den skjønneste Krands, en Belønning. Rosa traadte ind i en Busket af Granater, gjennemvoxet med Heliotroper, Hyazinther og Natjasminer. Victor nærmede sig hende ubemærket, kastede sig paa Knæ for hende, greb hendes Haand, bedækkede den med Kys, og sagde hende Alt, hvad Lidenskabens Veltalenhed er istand til at indaande en elskende Ynglings Læber. Hidtil havde Rosa Intet elsket, uden sine Blomster og sine Legesøstre i Klostret. Den sande Kjærlighed, de forskjellige Kjøns, var hende ubekjendt, om ei af Navn, saa dog af Væsen. Forundret hørte hun paa Victor, som En, for hvis Blikke der aabenbarer sig en ny Verden. Hun vilde drage sin Haand fra ham og flye, men hun havde ikke Kraft dertil. Som tvungen af en tryllende Magt, blev hun staaende, og indsugede hans Ord. Langt om længe samlede hun al sin Styrke, og flyede den smigrende Elsker, men først sagde ham et ømt Blik og et dybt Suk, at hans Kjærlighed fandt Gjenlyd i hendes Hjerte.

Vi ville gjøre Fortællingen kort: To Maaneder efter forbandt Victor sig med Rosa. Mariane havde i nogen Tid været taus og mørk. En erfaren Jagttager vilde have sagt, at hun skjulte en anden lønlig Plan i sit Inderste. Men Victor læste i hendes mørke Handlinger Intet uden skuffet Kjærligheds Harm, og søgte derfor, ved den opmærksomste Artighed, at gjenvinde hendes Venskab. Men

hun pønsede paa Hævn, paa frygtelig, fordærvende Hævn.

En Dag førte hun Rosa afsides: „Kjære Søster! sagde hun til hende: Du veed, hvor kjær Du altid har været mig. Kun tyve Maaneder ældre end Du, havde jeg ingen anden Legesøster i min Barndom. For ogsaa i Dag at give Dig et Tegn, hvor kjær Du er mig, ønsker jeg, at Du vil modtage disse Perler, som jeg har arvet efter min Moder. Hun vurderede dem til hundrede Unzer Guld. Tag dem med Dig til Europa, hvis gjerrige Beboere foretrække Rigdom for Dyd, og hvergang Du smykker Din blændende Hals med dem, ville Du ihukomme Din kjærlighedsfulde Søster."

Rosa brast i Graad, omfavnede hende, og sagde, at hun stedse vilde bevare hendes Minde i kjærligt Hjerte, men at hun ikke vilde berøve hende det kostbare Smykke. Men Mariane bandt dem om hendes Hals, og lukkede hendes Mund med et Kys.

Otte Dage efter førte Mariane Rose ned i Haven, gik med hende ind i en konstig Grotte, og begyndte saaledes at tale: „Søster! Opdragen i et Klosters Uerfarenhed, kjender Du kun lidet til Menneskene, og slet intet til Europæerne. De betragte os Qvinder kun som Redskaber for deres Lyst og som Offre for deres Luner. At bedrage os, tykkes dem hæderligt. Victor lader nu, som han elsker Dig, og maaskee elsker han Dig virkeligt. Men saasnart Du har forladt Amerika, skal Du see, hvor den flygtige Sjel vil skifte Tilbøielighed. Du

blegner ved disse Ord, min Søster! Nu vil jeg give Dig et sandt Beviis paa min Hengivenhed. Du veed, at Yukaernes Efterkommere have opbevaret hine Hemmeligheder, som i deres Regjeringstid anvendtes af Solens Præster. Een af dem er en Drik, som tvinger Den, der tommer den, til, aldrig at vende sin Kjærlighed fra Den, som rakte ham den. Min Bedstefader var ved det fortroligste Venskab forbunden med denne ulykkelige Stammes næstforrige Overhoved, og levede med ham i adskillige Aar i Dalene Taxomala, hvor Kongernes Grav findes. En Time før sin Død kaldte han mig til sig, kyssede mig, og gav mig det Kosteligste han eiede, denne Guldflaske, som indeholder nogle Draaber af hint uskatteerlige Fluidum, med hvis Kraft han gjorde mig bekjendt. Jeg giver Dig det, min Søster; lad det overbevise Dig om min Kjærlighed. Jeg behøver det ikke mere. Inden en Maaned ægter jeg Cazikens Søn, som behersker Guaranernes Stamme. Du husker nok, hvor forelsket han var i mig, da han kom til Buenos-Ayres, at slutte Fred. Nys har han skikket Gesandter, som anholde om min Haand til ham. Hans Godmodighed saavelsom hans Sæders Reenhed ere mig Borgen for hans Kjærlighed. Men ei bruge Du, Rosa, dette underfulde Middel, før Du med egne Øine har seet, at Din Mand er vorden en Forræder imod Dig. Brugte Du det før, da blev det uden Virkning."

Efter saaledes at have talt, lagde hun Guldflasken i hendes Hænder, og forlod hende heftigt bevæget. Rosa stak Flasken i sin Barm, og vendte

med langsomme Fjed tilbage til Victor; hun havde ikke Mod til at betroe ham det Foregangne. Han trykte hende saa ømt til sit Hjerte, at hun sagde ved sig selv: „Hvor er det muligt, at han nogensinde kan bedrage mig!"

Kort efter forsvandt Mariane. Tre Dage havde man forgjæves søgt efter hende; da fandt en Fisker hendes Liig i Plataflodens Bølger. Fjerde Dags Aften nærmede sig en indianst Qvinde Victor med hemmelighedsfuld Mine, gav ham et Brev, og fjernede sig saa hastigt, at han ei fik Tid, at spørge hende om noget. Han foer sammen, da han gjenkjendte den ulykkelige Marianes Skriftræk; Brevet lød saaledes:

Troløse! Du har bragt mig til det gruelige Skridt. Dig er det, der har styrtet mit Legem i Død, min Sjel i Fordærvelse. Men vægrer Himlen sig ved at straffe Dig, da vil, haaber jeg, Helved gjøre det. Ja, Du skal døe ved den Haand, som er Dig kjærest. Men naar Du forinden, paa hvad Deel af Jorden Du ogsaa lever, seer Dine Nætter foruroligede af et truende Gjenfærd, saa minde dette Dig om den af Dig forraadte

Mariane.

Victor meddeelte intet levende Væsen dette Brev, og Marianes ulykkelige Død blev en Gaade for Alle, uden for ham. Bestyrtet og inderlig bedrøvet over en Piges skrækkelige Endeligt, som ei havde anden Brøde, end den, at have elsket ham for varmt, besluttede han at seile til Europa. Rosa beredte sig til at følge ham. Under hede Taarer losrev hun sig fra sin Fader og det Sted, hvor hun havde tilbragt Uskyldighedens gyldne Dage, og vilde endnu engang omfavne sine kjære Legesøstre i Klostret. Hvor ubegribelig er Ahnelsens Magt! Idet hun bøiede sig

for den Korsfæstedes Billed, brast hun pludseligt i Graad; hun faldt paa Knæe, kysfede Frelserens gjennemborede Fødder, og raabte: „Min Gud! Min gode Gud! Jeg havde aldrig skullet forlade dette Kors!" Hun bøiede derpaa sin Mund mod Abbedissens Haand, og sagde sukkende: „Hvi har jeg ikke af Eders Hænder annammet det hellige Slør som Christi Brud!"

Et Skib, ladet med Bomuld og Huder, afseilede kort efter fra Buenos-Ayres. Det bragte de Nygifte til Spanien. Det var ved Midnatstid, da Skibet naaede det Sted, hvor della Plataflodens uhyre Bølger forene sig med det salte Hav. Plaget af Hede og urolig Slummer, stod Victor op, mens Rosa laae i Søvnens Favn. Han gik op paa Dækket, at indaande den friske Natluft. Maanen skinnede ikke; Himlen blev overtrukken jo længer jo tættere. Da bares det ham fore, som om han, faa Skridt fra sig, saae en qvindelig Skikkelse. Hun bar et hvidt Klædebon, og saae bleg ud som Døden. Da hun nærmede sig ham, troede han at gjensee Mariane. Kold Sved bedækkede hans Pande; en Gysen gjennemfoer hans Been. Han vilde tale, men Skikkelsen vendte ham foragteligt Ryggen, og styrtede sig i Havet. Bølgerne aabnede sig, for at modtage hende, men han hørte hende ikke styrte.

Da han havde fattet sig lidet, gned han sine Øine og sagde: „Min Phantasie er forstyrret; den lader mig see de Afdødes Skygger, og gjør mig tilbøielig til Overtro, som om jeg var en Qvinde eller en Dreng. Jeg vil vende tilbage til Rosa. Denne Engel paa Jorden er bedrøvet over at have forladt

sit Fædreland. Vaagnede hun, og fandt mig ikke ved sin Side, vilde hun maaskee tage sig det nær."

Fra Mundingen af La Plata til Høiden af Cap St. Vincent var deres Fart meget heldig. Alt hilstes Skibet langt borte af Cadix's Taarne, da Havets Dæmon pludseligt vakte en Storm. Med sorte Skyer var Himlen bedækket, og de løsladte Vinde kastede Skibet om paa de oprørte Bølger. Den frygtelige Storm raste hele Natten, og da den var paa det høieste, saae Victor, eller troede ved en Lampes Skin at see Marianes Gjenfærd, siddende ved Roret. Med Morgenrøden lagde Uveiret sig, og Skibet løb lykkeligt ind i Havnen.

Victor fremstillede sin unge Viv for sin Fader, som modtog hende med inderlig Kjærlighed. Efter at have ordnet sine Sager, tog han hende med sig til Madrid, hvorfra han vilde begive sig til Italien. I Spaniens Hovedstad opbød Victor Alt, for at glæde og opmuntre Rosa, men med stor Smerte bemærkede han, at Skinsygens Dæmon havde indsneget sig i hendes Hjerte. Skjøndt hun aldeles ingen Aarsag havde til at mistænke sin Mand, havde dog Marianes Ord fæstet dybe Rødder i hendes Hjerte, og hendes skrækkelige Endeligt, som endnu var hende en ubegribelig Hemmelighed, lagde noget Prophetisk og Rædselfuldt til den sidste Samtale, hun havde havt med hende.

I Foraaret begave de sig paa Reisen til Italien, og kom, efter to Maaneders Ophold i Turin, mod Udløbet af Julius til Mailand.

Den tredie August feires i Orta det hellige Bjergs Fest, som bivaanes af alle Omegnens Beboere. Victor vilde føre Rosa derhen. De naaede Miasino Dagen forud.

Det nysnævnte Bjerg hæver sig trehundrede Fod over Søens Overflade, og udmærker sig ved sine smukke Plantager. I disse ligge nitten Kirker eller Kapeller, hvori Maler- og Billedhuggerkonsten har fremstillet de vigtigste Optrin af St. Franciskus's Liv. Paa Spidsen af Bjerget ligger Hovedkirken og Klostret.

Paa en Græsplet mellem det tredie og fjerde Kapel sad Victor og Rosa med En af sine Slægtninger hele Familie. Deres Bord var dækket paa det grønne Teppe; Træerne gave en behagelig Kjølighed. Da gik et lidet Selskab forbi. En af Damerne blev staaende opmærksom; hun var omtrent tyve Aar gammel, meget smuk og rigt klædt. Efter at have betragtet Victor nogle Øieblikke, udstødte hun et Glædes- og Forundringsskrig, kaldte ham høit ved Navn, og ilte hen imod ham med aabne Arme. Det var hans tredie Søster, hans eneste, da begge de Andre nys vare døde. Victor gjenkjendte hende øieblikkeligt. Angiolina — det var hendes Navn — var, for to Aar siden, bleven gift med en riig Bjergværksforpagter i Agaquadalen.

Ømt trykte Victor den elskede Søster til sit Bryst. Han havde besluttet, at besøge hende en af de næste Dage, og var hjerteglad ved at see hende igjen. Men nu indgav hans onde Genius ham en ulykkelig Plan. Idet han betragtede Rosa, blev

han vaer, at hun blegnede bestyrtet, da hun saae ham omfavne en fremmed Qvinde. Pludseligt faldt det ham ind, at gjøre et Forsøg, der gandske skulde hel brede hende for Skinsyge. Hans Hensigt befordre des ved den Omstændighed, at Rosa kun forstod Spansk og Fransk, men slet ikke Italiensk. Ven dende sig til hende, sagde han smilende: „See, Rosa, er det ikke en meget elskværdig Dame? Jeg forestiller Dig hende. Hun var min Barndoms Le gesøster, og skjøndt jeg altid har holdt meget af hende, behøver Du dog ikke at vorde skinsyg, thi den Kjær lighed, jeg bærer til Dig, er gandske forskjellig fra denne."

Idet han saaledes skjulte, at Angiolina var hans Søster, vilde han mage det saa, at Rosa skulde see en Medbeilerske i hende, og, som sædvan ligt, opflammes til Skinsyge, for at han siden kunde betage hende hendes Vildfarelse og beskjæmme hende for hendes Mistanke. Kun til een eneste Dag vilde han udstrække denne Prøve; men ak, den var for haard for Rosa.

Victor bød Angiolina Armen, og indlod sig i en dyb Samtale med hende. Dermed hengik et Par Timer. Rosa, fulgt af en Frænde, ledsagede dem tilligemed det øvrige Selskab. Deres Underholdning var visnok meget uskyldig, men den skinsyge Hustru, som i Angiolina saae en tidligere, lykkelig Medbei lerske, følte sig i sit Inderste krænket ved denne For trolighed.

Nu skiltes man ad. „Hvorledes behager min Veninde Dig? spurgte Victor, idet han atter bød Rosa sin Arm: Har jeg ikke en god Smag?"

Hun var ei istand til at svare ham. Smerten betog hende Mælet. Hun bøiede sit Hoved, for at dølge sin Forlegenhed for ham.

„I Morgen, vedblev han: ville vi Alle tilsammen gjøre en Valfart til Klippens Madonna. Da skal Du gjøre nærmere Bekjendtskab med det fortræffelige Væsen, og, som jeg haaber, vorde hendes Veninde."

Da de vare komne hjem, forlangte Victor, heed af den lange Lystvandring, et Bæger hvidt Viin, blandet med Vand, til sin Forfriskning. Rosa gik ud, at besørge det. „Nu er Øieblikket der! sagde hun ved sig selv: Nu er det Tid, at bruge det Middel, Mariane betroede mig. Den ulykkelige Søster sagde sandt. Hvor havde hun ogsaa kunnet lyve, Døden saa nær! Victor er bleven mig utro. O, den Grusomme! Han vovede endog, at prale med sit Forræderie for mine Øine . . . . . Nu, eller aldrig! . . . . . "

Ved disse Ord tog hun Phiolen frem, og gjød dens Indhold i Bægret. Arme, ulykkelige, lettroende Qvinde! Du troede, det var en Elskovsdrik, og det var derimod en Gift! . . . . den samme stærke Gift, som de Vilde i Amerika tillave af fordærvelige Planters Saft. Plaget af Tørst tømte Victor Bægret i eet Drag, og gav derpaa Rosa det igjen med de Ord: „Den Viin smagte bitter, som Døden!"

De gik tilsengs. Victor havde Lyset i Haanden, Rosa gik foran ham. Han blev et Øieblik staaende i Forsalen, og Rosa traadte, efter at have aabnet Døren, ind i Sovekammeret. Pludseligt styrtede hun ud igjen, halvdød af Skræk. Da Victor saae hende saa bleg og skjælvende, spurgte han om Aarsagen. Med forvirret Blik og bristende Stemme svarte hun: „Mariane er derinde . . . hun sidder paa vor Seng! . . . . "

Ikke tilbøielig til Overtro eller Fordomme, havde Victor, i de to foregaaende Syner, ei seet Andet, end en bevæget Indbildningskrafts Drømme og Billeder. Men dette uforsonlige Væsens Aabenbarelse for Rosa, som ei vidste noget af det Altsammen, bragte ham til at gyse. Da han imidlertid ei var vant til, udvortes at lade sig mærke med sin Sindsstemning, aabnede han Døren rask, treen først ind, tog Rosa ved Haanden, og viste hende kold, at Gjenfærdet kun spøgede i hendes Indbildning. Hun saae intet mere, men var dog frygtsom endnu. Skjælvende klædte hun sig af, og Begge lagde sig i dybsindig Taushed.

Omtrent en Time havde Victor sovet, da heftige Smerter vakte ham, og tvang ham til, at klage sig høit. Rosa stod op, og da hun forgjæves havde prøvet Adskilligt, sendte hun Bud efter en Læge. Han kom, og anvendte alle sin Konsts Hjelpemidler, men forgjæves. Efter at have betragtet Symptomerne nøie, sagde han omsider: „De er forgivet! Det seer jeg klart paa alle Tegn. Men den Gift, De har taget, er heftigere end nogen i Europa bekjendt, thi den modstaaer alle Modgifter. De staaer paa Gravens Rand;

Lægekonsten kan ikke redde Dem. Jeg vilde skuffe Dem, hvis jeg gav Dem Haab. Benyt de faa Øieblikke, som endnu ere Dem givne, til at anraabe Guds Naade og afslutte Deres Regning med Menneskene."

Med disse Ord forlod han ham. En Straale af et rædsomt Lys aabnede Rosa's Øine. Hun knælede ned ved Sengen, og bekjendte Alt med hede, strømmende Taarer. „Gud er det — raabte hun tilsidst: Gud er det, som vilde straffe mig, fordi jeg fæstede Liid til Trolddom. Hans almægtige Retfærdighed har forvandlet hiin Elskovsdrik til Gift."

Victor bad hende staae op, slyngede sin Arm om hende, og sagde: „Ubesindige, hvad har Du gjort? Viid, at Mariane elskede mig heftigt, og at hun, af Harm over, at Du blev hende foretrukken, styrtede sig i Bølgerne. Med forrædersk Kunst har hun betroet sin Hævn i Dine uskyldige Hænder. Viid fremdeles, at den Qvinde, som vakte Din Skinsyge, er min Søster, og at jeg i min Uforsigtighed vilde lægge denne Snare for Dig, for at beskjæmme Dine høist uretfærdige Tvivl om min Troskab. Rosa, jeg dør! Den grusomme Indianerindes Spaadom er opfyldt: Du skal dø ved den Haand, som er Dig kjærest. O, min høitelskte Hustru, saa maa jeg da forlade Dig, og Dig er det, Dig, som har givet mig Døden. Jeg tilgiver Dig, og føler, at jeg aldrig har elsket Dig saa høit som nu, da jeg skal skilles fra Dig. Tag dette Fredens Kys! Din Sjel, reen som Himlen, kunde ikke ahne Bedraget. Selv i det Øieblik,

Du dræber mig, erkjender jeg Dig for uskyldig, og omfavner Dig."

Giftens Magt tillod ham ikke at tale videre. Rosa vilde svare ham, men Smerten overvældede hende saa gandske, at hun segnede bevidstløs hen, og maatte bringes ind i et andet Værelse. En Geistlig kom; Victor skriftede, og fik Afløsning. — Fuld af Tillid til den Gud, som har forløst os, gik han over i Glædens Himmerig.

Det var allerede høit op paa Dagen, da Rosa igjen kom til sig selv. Hun spurgte til Victor, og Ingen svarte. „Saa er han død! raabte hun: Denne Taushed siger mig det, han er død!"

Hun betragtede Phiolen, om Intet var levnet deri, men hun havde tømt den til sidste Draabe. „Jeg fortjener Døden! vedblev hun derpaa: Den haardeste Død. Jeg vil overantvorde mig selv til Retfærdigheden, jeg vil angive mig som skyldig, og lide Misdædernes Død for min Brøde. Men vil Du, Victor, uden Smerte kunne see ned paa Din Hustru, Din Hustru, som Du elskede saa høit, naar hun dør paa Retterstedet? — O, hellige Jomfru, Du, de Bedrøvedes Moder, Du klare Morgenstjerne, hjelp Du mig! Tænd Du et Lys for min Sjel i dette frygtelige Mulm!"

Saaledes bedende, syntes hun, henstrakt paa Gulvet, at ville skjule sin Bestyrtelse og sin Blusel for Solens Lys. Og ei forgjæves opsteeg hendes Bøn til den Himmel, hvorfra al menneskelig Trøst maa komme. Et himmelsk Lys udgjød sig over hen-

des Sjel, og det tilkommende Livs Haab lindrede hendes jordiske Smerter.

Hun stod op, traadte ind i det Værelse, hvor Victors Liig laae, og fandt det omringet af Præster i hvide Klæder, med brændende Fakler, som sang Dødspsalmer. Her knælede hun og bad med dem. Derpaa kysede hun den Henblegnedes kolde Haand, og begav sig til Orta, i Ursulerindernes Kloster, hvor hun tilbragte Resten af sit Liv i Bod og Bøn.

(Bertoletti.)

Den Forskudte.

I.

Ofte pleiede vi at vandre ved Stranden om Aftenen, naar Vindene taug. Vi saae Ingen, vi bekymrede os om Ingen, vi bestege mangen steil Sti, hvilte os paa mangen moosgroet Steen, og fortalte hinanden om den Kjærlighed som gjensidigen opfyldte vore Hjerter. Saaledes bleve vi hos hinanden, indtil Aftenstjernen, liig et Englevie, saae ned paa os. Da reb hun sig løs af min Favn, og ilte til sin Landsby; men jeg fulgte hende med mine Øine.

Vi bleve viede, skjøndt mine Frænder havde meget derimod. Det kom os fore, som om Solen tilskinnede os Velsignelse, som om Jorden blomstrede under

vore Fjed. I en langtbortliggende lille Stad bosatte vi os, for her at forsøge, om Kjærligheden vilde udfolde sine Vinger under et Liv fuldt af Arbeide og Moie. Alting lykkedes for os. Min lille Handel kom snart i Flor. Min Viv var saa elskelig, saa forekommende mod Alle, at Enhver som kun eengang havde undt os sin Søgning, sikkert kom igjen. Og naar vi nu om Aftenen lukkede Boden, og satte os sammen i vor lille Stue, hvilken Nydelse var det! Hun sang for mig, jeg læste for hende, og til Herren bad vi Begge for hinanden. — Hvor herlige vare vore Søndage! Vi pyntede os, og gik med vore Naboer til Herrens Huus. Der var det, Constanze og jeg sendte vor inderlige Tak til Verdens Fader; der var der, min Stolthed hævede sig saa tidt, naar jeg bemærkede, hvorlunde hun var den skjønneste Qvinde som var i Kirken.

II.

Mit ældste Barn kjendte allerede Bogstaver, havde allerede et Begreb om den evige Fader i Himlen, kunde knæle og bedende folde sine Hænder. Det Andet var allerede saa vidt, at det kunde støtte paa Benene, og liste sig om ved Stolen; det havde fire Tænder og fem Kjærlighedsord, som det kunde sige, da jeg gyngede det tredie Barn paa mit Knæ. Hvor elskede jeg de Børn, thi de vare den huldes Moders udtrykte Billed, skjønt hun paastod, at Constanze havde mine Øine, Wilhelm mit hele Ansigt, og Sophie mit Smiil. Dobbelt arbeidede jeg, for at stræbe for dem. Vi indskrænkede

os stedse mere for at sørge for deres Opdragelse, og jeg anmeldte, at vi søgte en Logerende.

III.

Aldrig har jeg seet noget mere indtagende Væsen end den Mand havde, som flyttede ind til os. Vi maatte foreslaae ham hvad vi vilde, han samtykkede i Alt. Halve Dage pleiede han at lege med Børnene, og fordrev os de lange Vinteraftener med mangen smuk Fortælling om det som var mødt ham paa hans Felttog i Ægypten, Italien og Spanien. Ofte istemte han vor Sang, ofte forelæste han os med velklingende Stemme. Vi fik ham saa kjær som vor Broder, og den Dag, som havde ført os sammen, blev ihukommet af os som en Festdag.

IV.

Jeg bemærkede først, at vore huuslige Andagter begyndte at gaae istaa. I Huusholdningen gik det heller ikke saa rigtigt mere; selv vore Kunder maatte vente i Boden. Børnene gik ikke mere saa reenligt som tilforn; Constance selv var skjødesløs i sin Paaklædning, og hendes Mine var aldrig glad. For første Gang undveeg hun mine Kjærtegn; hun higede efter Forlystelser udenfor Hjemmet, efter kostbar Pynt; hun følte sig aldrig vel hos mig, men var helst i Hr. Kuhlmanns Selskab.

V.

Hun tilstod mig Alt: Tid, Sted, og de Konster, hvormed han havde bedaaret hende. „Jeg tør ikke leve! sagde hun: O, tag en Kniv og dræb mig.

Hvor dybt sjunken jeg end var ved ham, havde han dog gjerne gjort mig endnu elendigere; men, min bedre Natur seirede. Jeg saae ham skjælve, da han hørte mig erklære, at ville sige Dig Alt. Giv mig Døden, Du giver mig den største Velgjerning!" Hun havde omfattet mine Knæe, og bad til hun sank afmægtig om. Jeg stirrede paa hende, som hun der laae, og vidste intet af mig selv. Tale kunde jeg ikke; mit Blod steeg og sank; mine Lemmer bævede. Omsider fik mine Taarer Luft, jeg vendte mig bort og græd høit i min Kummer.

Han levede endnu. Jeg greb en Kniv og løb ind i hans Kammer. Han var bortflygtet. Rasende styrtede jeg over hans Seng, og gjennemstødte Klæderne. Jeg vilde tilintetgjøre mig selv, men Guds Haand holdt mig tilbage. Jeg iilte tilbage til hende og græd; rase kunde jeg, men ikke vredes paa hende; trods sit Fald, var hun mig Alt. „Gaae! raabte jeg: Kys Dine Børn og gaae! Forson Himlen ved Bod og Bøn. Søg et Tilflugt under Din Faders Tag. Den Almægtige tilgive Dig som jeg. Du skal ikke døe, men ikke lægger jeg mit Hoved til Hvile, før han, den Elendige, udaander sit Liv for mine Fødder.

VI.

Snart var jeg ham paa Spor. Han sov samme Nat i Kreitz, og søgte en Fører som næste Morgen kunde lede ham over Bjergene. Forklædt tilbød jeg ham min Tjeneste, og blev antagen. Nu havde jeg mit Bytte. Hundredegange stod jeg op om Nat-

ten, for at see om Dagen ikke gryede endnu; fast havde jeg greben min Dolk, og forestillede mig, hvad jeg vilde føle, naar jeg havde dyppet det blanke Staal i hans forræderske Hjerteblod.

Dagen dæmrede; stiltiende begyndte vi vor Vandring. „Leed mig sikkert, sagde han: og jeg vil lønne Dig rigeligt." Jeg nikkede med Hovedet. Tause stege vi videre, og naaede Bjergets Spidse. „Nu, min Ven! sagde han: Vi have tilbagelagt en herlig Vei." Et Hovednik var alt mit Svar. „Har Du ingen Tunge at tale med, min ærlige Fører? spurgte han: Eller have Kummer og Kjærlighed bundet den?" — „Begge Dele!" svarte jeg. — „Saa er Du ilde faren! vedblev han: Men hvorledes? Har maaskee en egensindig Hyrdinde viist Dig bort?" — „Nei!" — „Og endda er Du nedslagen?" — „Vi ere Mand og Kone!" — „Har I Børn?" — „Tre!" — „Og I ere lykkelige med hinanden?" — „Vi vare det!" — „Saa er hun vel trættekjær?" — „Værre! Der kom en Ridding og forførte hende." Han foer sammen. Jeg vedblev at tale med forvendt Mæle: „Gjæstfri modtog jeg ham, jeg gjorde mit Huus til hans, jeg behandlede ham som min Broder og indsluttede ham i min Bøn. Til Gjengjeld har han styrtet mig i Fortvivlelse."

Han taug længe; derpaa spurgte han mig: „Og nu?" — „Og nu! sagde jeg med indædt Harme: Nu følger jeg ham Dag og Nat indtil Verdens Ende. Hævnen laaner mig Vinger. I et lykkeligt Øieblik skal jeg ramme ham."

Han stirrede paa mig. Da rev jeg Hatten af Hovedet og raabte: „Værg Dig, Blodhund!" — Han

gjenkjendte mig, gjøs, og stod som forstenet. Bleg som Døden greb han efter Klingen, men formaaede ei at drage den af Skeden. „Værg Dig! raabte jeg: Liv for Liv! Jeg har svoret Dig evig Hævn. See, Glenten lurer paa sit Bytte, og Satan venter Din Sjel!" Han rev Sværdet ud, jeg styrtede over ham, vristede ham det af Haanden og kastede ham til Jorden. Nu vilde jeg dræbe ham med Dolken; jeg stødte til, og traf ham i Øiet. Afmægtig laae han der, han var mig alt for ynkelig. Jeg stødte ikke andengang, jeg havde jo mærket ham for Livstid. Jeg vendte mine Fjed, og overlod ham til Gud og hans Samvittighed.

VII.

Hvidklædt sad hun paa sin Seng. Aldrig har jeg seet Noget saa rørende. Da jeg traadte ind, viste mig hendes døende Øie, at Alt var forbi. Graven var at læse i hendes Ansigt. Ved hendes Seng stod et lidet Bord, hvorpaa laae en opslagen Bibel. Hun havde bedet for sin Sjæl. Da jeg indtreen, blegnede hun og slog Øinene ned. „Ei havde jeg ventet, sagde hun: at min Husbond vilde glæde mig endnu engang og komme hid at see mig inden jeg dør. Jeg kan ikke sige Dig hvad jeg har lidt siden hiin skrækkelige Dag, eller hvor inderlig jeg har bedet Gud lade mig tømme Kalken allene. Og nu kommer Du tilbage til mig, til Dine grædende Smaae. Ak tilgiv mig, saa vil jeg lægge mit Hoved ned og døe. Omfavn mig endnu engang; da tør jeg haabe, at see Dig hist i uomskiftelig Kjærlighed."

„Constanze! raabte jeg: Du maa ikke dø! Hvorledes skal jeg bære Livet, naar det er forbi med Dit!" Ak, jeg kunde ikke mere fængsle den flygtende Sjel. Dagligen saae jeg hendes deilige Ansigtstræk vorde blegere og blegere; som Vaarsnee saae jeg hende svinde hen. „Græd ikke! sagde hun: Du har atter seet paa mig med venligt Øie. Gud vil tilgive! Forglem Constanze og hendes Brøde!" — Forglemme! O, mit Hjerte, gid Du kunde glemme hende. Jeg knælede og bad, jeg græd og raste. „Jeg gaaer bort, min Elskte! sagde hun: Læg Din Arm om mig, og lad mig see Børnene i de huldе Øine indtil mine briste."

VIII.

Hun var død! Ene stod jeg paa Jorden, dybt bedrøvet. Jeg følte mig sønderknust. „Hvor er hun?" — I den stumme Grav! svarte mit syge Hjerte. Mine Børn fordrede Brød; jeg hørte ikke hvad de sagde. Al menneskelig Omgang flyede jeg, Dag og Nat græd jeg paa hendes Grav.

Da vakte mig pludseligt af min Bedøvelse det Skrig: „Dit Barn dør!" Mit Barn, den smilende Patteglut, min eneste Trøst. Da erfarede jeg, at der endnu var Noget paa Jorden, hvorved min Sjel hang. Men ak, Smitten havde ei nok i det ene Offer, den greb ogsaa begge de Andre, og snart fulgte det Andet det Yngste i Graven. Der laae de for mig paa Baaren, kolde, døde! Jeg holdt den ældste Dreng syg i mine Arme, og veeg ikke fra hans Seng. Med sine smaae Hænder klappede han mine

brændende Kinder; endnu seer jeg ham, hvor han tørrer Taarerne af mine Øine, idet han siger: „Græd ikke for mig; Du siger jo selv, at gode Børn komme til Gud, naar de døe. Der finder jeg Wilhelm, og Sophie, og Moder. Naar jeg fortæller Moder, at Du græder hernede, saa græder ogsaa hun hiftoppe."

Jeg kan ikke videre. — De reve den døde Dreng af min Favn, og lagde ham i Graven. Der hviler ogsaa mit Hjerte med dem, det ikke kunde redde.

Jeg vedblev at leve, det vil sige, jeg levede som de vilde Dyr i den dunkle Skov, aad, drak, sov, men jeg smilte ikke, græd ikke, og havde ingen Følelse. Dagene randt hen og Nætterne kom, men jeg skjelnede hverken Dag eller Nat. Jeg brød mig om Intet i Verden. De vare Alle bortgangne. Jeg saae mig om og fandt Ingen som var mig kjær. Jeg arbeidede ikke, thi enhver af mine Anstrængelser var kun et Smertenssfrig.

IX.

Men den bittre Mangel kom over mig; den kan bøie det haardeste Hjerte, den gjør slovere end alle Jordens Lidelser. Naturen forlangte Underhold. Døden var mig i Hælene, og dog frygtede jeg den; saa forunderlig en Skabning er Mennesket. Jeg vilde til Hæren, men Krigen var forbi. Hjelpløs jog man mig ud af mit Huus. Intet Øie ynkede mig, ingen Haand hjalp mig.

X.

Jeg gik forbi et Huus, hvori et Vindue stod aabent. Ingen var tilstede. Jeg sprang ind, og stjal

saameget Brød jeg kunde spise. Derpaa gik jeg til min Elskedes Grav, knælede og tog maallos Afsked. Nu sprang jeg op, og vendte mig bort fra hvert levende Øie. Jeg søgte den dunkle Skov, for der at lægge mig ned og — døe.

Saaledes fandtes han efter mange Dages Forløb. End kjæmpede Livet i ham med Døden, men Øieblikket efter vare hans Øine brustne. Hos ham laae hans Lommebog med de her givne Fragmenter. Med frygtelig Klarhed havde han optegnet sine Lidelser fra Dag til Dag. En Bøn sluttede det Hele; med ulæselig Haand stod allernederst Ordet: „Naade!"

Marquisen af O....

Denne Fortælling er grundet paa en sælsom Betingelse. Indrømmer man denne, da er den udført fortræffeligt og i store Træk. Man kan kalde den klassisk.

Ludwig Tieck.

I M..., en betydelig Stad i Over-Italien, lod Marquisen af O....., en Enke af ubesmittet Rygte og Moder til to velopdragne Børn, ved Aviserne bekjendtgjøre, at hun, sig selv unævidende, var kommen i andre Omstændigheder, at Faderen til det Barn, hun gik med, skulde melde sig, og at hun, af Familiehensyn, havde besluttet, at ægte ham. Damen,

som, dreven af uforanderlige Omstændigheder, med saadan Sikkerhed gjorde et saa sælsomt, Verdens Spot vækkende Skridt, var en Datter af Hr. von G . . ., Kommandant i Citadellet ved M . . . For omtrent tre Aar siden havde hun paa en Reise mistet sin Mand, Marquis d'O . . ., som hun var hengiven med den ommeste Kjærlighed. Efter hans Død havde hun forladt det Landsted, hun hidtil havde beboet ved V . . ., og var med sine Børn vendt tilbage til sine Forældre i Kommandanthuset. Her havde hun i de næste Aar sysselsat sig med Konst, Lectüre, Børneopdragelse, og det i største Indgetogenhed, indtil den . . . Krig pludseligt fyldte Omegnen med Tropper næsten fra alle Lande, endogsaa fra Rusland. Oberst von G . . ., som havde Ordre at forsvare Pladsen, opfordrede sin Gemalinde og sin Datter til, at begive sig paa Landet. Men inden man kunde beslutte sig dertil, var Citadellet allerede berendt af de russiske Tropper, og opfordret til at overgive sig. Obersten erklærede, at han nu vilde forholde sig, som om han slet ingen Familie havde hos sig, og svarte med Kugler og Granater. Fjenden bombarderede, stak Magazinerne i Brand, erobrede et Udenværk, og da Kommandanten, efter gjentagen Opfordring, endnu nølede med Overgivelsen, anordnede Fjenden et natligt Overfald, og erobrede Fæstningen med Storm.

Just som de russiske Tropper, under en heftig Kugleregn, trængte ind udenfra, fængede den ven-

stre Fløi af Kommandanthuset Ild, og nødte Qvinderne til at flye. Datteren iilte med begge sine Børn ned ad Trappen; Oberstinden fløi efter hende, og tilraabte hende, at man maatte blive sammen og skjule sig i Hvælvingerne under Huset. Men en Granat, som samme Øieblik sprang sønder i Huset, fuldendte Forvirringen deri. Marquisen kom med sine Børn ud paa Pladsen foran Slottet, hvor Skuddene allerede, i den heftigste Kamp, lynte gjennem Natten, og joge hende, gandske raadvild, hvorhen hun skulde vende sig, tilbage i den brændende Bygning. Just som hun her vilde liste sig gjennem en Bagdør, mødte hende ulykkeligviis en Trop fjendtlige Skarpskytter, som, ved Synet af hende, pludseligt bleve stille, hængte Bøsserne over Skuldrene og førte hende med sig under de afskyeligste Grimasser. Forgjæves raabte hun om Hjelp; den gruelige, indbyrdes uenige Bande, trak hende, snart hid, snart did. Man slæbte hende ind i Baggaarden, hvor hun just, under de skjændigste Mishandlinger, var gandske synkefærdig, da en russisk Officeer, hidkaldt af Damens Angstraab, viste sig, og med rasende Hug adspredte de Hunde, som vare lystne efter saadant Bytte. For Marquisen stod han som en Himlens Engel. Han stødte endnu den sidste fæiske Mordknegt, som holdt hendes ranke Liv omslynget, i Ansigtet med sit Kaardefæste, saa han tumlede tilbage, medens Blodet udstrømte af hans Mund. Derpaa bød han Damen, under en forbindtlig fransk Tiltale, sin Arm, og førte hende, som var gandske maalløs af alle disse Optrin, hen

i Palladsets anden Sal, som Flammen endnu ikke havde grebet. Gandske bevidstløs sank hun til Jorden her. Her — — traf han, da hendes Terner kort efter indfandt sig, de fornødne Anstalter til hendes Gjenoplivelse, forsikkrede, idet han satte sin Hat paa, at hun snart vilde komme til sig selv, og vendte tilbage til Kampen.

Snart var Pladsen gandske erobret, og Kommandanten, som kun endnu værgede sig, fordi man ingen Pardon vilde give ham, trak sig just med synkende Kræfter tilbage til Husets Portal, da den russiske Officeer, med blussende Ansigt, treen frem deraf, og tilraabte ham, at han skulde overgive sig. Kommandanten svarte, at han kun havde ventet paa denne Opfordring, rakte ham sin Kaarde, og udbad sig Tilladelse til, at begive sig ind i Slottet, for at see sig om efter sin Familie. Den russiske Officeer, som, at dømme efter den Rolle, han spillede, maatte være En af Anførerne ved Stormen, gav ham, under Ledsagelse af en Vagt, denne Frihed, satte sig med megen Ilfærdighed i Spidsen for et Detaschement, afgjorde Kampen, hvor den endnu vaklede, og bemandede hastigt Fortets faste Punkter. Kort efter vendte han tilbage paa Vaabenpladsen, gav Befaling at standse Ilden, som begyndte at gribe rasende om sig, og gjorde selv Underværker af Anstrengelse derved. Kommandanten, som imidlertid var traadt ind i Huset, blev yderst bestyrtet ved Efterretningen om det Uheld, der var mødt Marquisen. Hun var, som den russiske Officeer havde forudsagt, allerede kommen gandske til sig selv; hun blev sjele-

glad ved at see alle Sine frelste, og vogtede kun Sengen, for at berolige dem. Hun forsikkrede, hun havde ei andet Ønske, end at torde staae op, for at bevidne sin Redningsmand sin Taknemmelighed. Hun vidste allerede, at det var Grev F . . ., Oberst-lieutenant ved det T . . . ske Jægerkorps og Ridder af adskillige Ordener. - Hun ønskede inderligt, hendes Fader vilde bede ham, ei forlade Citadellet, for han havde visst sig i Slottet et Øieblik. Kommandanten, som ærede sin Datters Følelse, vendte ogsaa ufortøvet tilbage til Fortet, og foredrog ham paa Voldene, hvor han just traf ham, sin vorte Datters Ønske. Greven forsikkrede, han ventede kun paa et roligt Øieblik, for at bevidne hende sin Ærbødighed. Han vilde just spørge, hvorledes Fru Marquisen befandt sig, da han han atter blev revet tilbage i Tumlen. Da Dagen gryede, kom de russiske Troppers Chef, og besigtede Fortet. Han bevidnede Kommandanten sin Høiagtelse, og gav ham, paa hans Æresord, Frihed at begive sig, hvorhen han vilde. Kommandanten takkede, og yttrede, hvormeget han paa denne Dag var bleven Russerne skyldig, navnligen den unge Grev F..., Oberstlieutnant ved det T... ske Jægerkorps. Generalen spurgte, hvad der var forefalden, og da man herpaa underrettede ham om det formastelige Anslag paa Marquisen, viste han sig yderst forbittret. Han hidkaldte Grev F . . ., roste hans ædelmodige Forhold, saa Greven blev blussenderød derved, erklærede, at ville lade de Nederdrægtige skyde, som brændemærkede Keiserens Navn, og bød

ham sige, hvo de vare. Grev F . . . svarte i en forvirret Tale, at han ikke var istand til at opgive deres Navne, eftersom det havde været ham umuligt, ved det svage Lygteskin i Slotsgaarden, at gjenkjende deres Ansigter. Generalen, som havde hørt, at Slottet allerede dengang stod i Lue, undrede sig derover; han bemærkede, at man dog vel kunde gjenkjende bekjendte Folk paa deres Røst, og gav ham, da han med et forlegent Ansigt trak paa Skuldrene, det Hverv, paa det ivrigste og strengeste at efterspore Sagen. Samme Øieblik meldte En, som trængte sig frem af Kredsen, at En af dem, Grev F . . . havde saaret, var sygnet om i Corridoren og bragt i Forvaring af Kommandantens Folk. Generalen lod ham føre hid, der blev holdt et kort Forhør over ham, og da han havde nævnet sine Medskyldige, blev hele Banden, Fem i Tallet, fusilleret. Efter at have efterladt en liden Besætning, gav derpaa Generalen Ordre til de øvrige Troppers almindelige Opbrud. Officererne adspredtes hver til sit Corps; Greven traadte hen til Kommandanten, og beklagede, at han, under disse Omstændigheder, ærbødigst maatte anbefale sig Fru Marquisen, og inden en Times Forløb havde Russerne rømmet Fortet.

Familien tænkte nu paa, hvorledes den i Fremtiden skulde finde Leilighed til, at give Greven en Ytring af sin Taknemmelighed; men hvor stor var dens Skræk, da den erfarede, at han, samme Dag han brød op fra Fortet, havde fundet sin Død i en Fægtning med de fjendtlige Tropper. Koureren, som

bragte denne Efterretning til M . . . , havde med egne Øine seet, at man havde baaret ham, dødeligtruffen i Brystet, til P . . . , hvor han, som man havde sikkert Budskab om, havde opgivet Aanden i det Øieblik, Bærerne vilde tage ham af Skuldrene. Kommandanten, som selv begav sig paa Posthuset for at erkyndige sig om de nærmere Omstændigheder derved, erfarede endvidere, at han paa Valpladsen, samme Moment, Skuddet traf ham, havde raabt: „Julietta! Denne Kugle hævner Dig!" og derpaa lukket sine Læber for evigt. Marquisen var utrøstelig over, at have ladet Leiligheden gaae forbi, til at kaste sig for hans Fødder. Hun gjorde sig selv de bitreste Bebreidelser, fordi hun ikke selv havde opsøgt ham; beklagede den Ulykkelige, som var hendes Navner, og som han endnu i Døden havde ihukommet; stræbte forgjæves at udforske hendes Opholdssted, for at underrette hende om denne ulykkelige og rørende Begivenhed — og adskillige Maaneder henrandt, inden hun selv kunde glemme ham.

Familien maatte nu forlade Kommandanthuset og flytte til Staden. Alt vendtes snart tilbage i sin gamle Orden. Marquisen begyndte igjen paa sine forrige Sysler, men paa eengang følte hun, ellers Sundhedsgudinden selv, gjentagne Upasseligheder, som i mange Uger forbøde hende at komme i Selskab. Hun led af Qvalme, Svimmel, Afmagt, og vidste ikke, hvad hun skulde tænke om sin besynderlige Tilstand. En Morgen, da Familien sad ved Theebordet, og Faderen havde fjernet sig et

Øieblik, sagde Marquisen, vaagnende af lang Tankelosshed: „Sagde en Kone mig, at hun havde en Følelse, som jeg nu, da jeg greb Koppen, da vilde jeg tænke ved mig selv, at hun var i velsignede Omstændigheder.“ Fru von G. sagde, hun forstod hende ikke. Marquisen tog Ordet igjen, og sagde, hun havde just nu havt en Fornemmelse, som dengang, hun var svanger med sin anden Datter. Fru von G. sagde, hun gik maaskee frugtsommelig med Phantasus, og loe. Morpheus idetmindste, eller En af Drømmene i hans Følge, vilde være hans Fader, svarte Marquisen, og spøgte ligeledes. Men Obersten kom. Samtalen blev afbrudt, og hele Sagen glemt, da Marquisen, nogle Dage efter, kom sig igjen.

Kort efter havde Familien, just som ogsaa Forstmester von G . . ., Kommandantens Søn, var hjemme, den sælsomme Skræk, at Kammertjeneren traadte ind, og meldte Grev F . . . . „Grev F . . . !“ sagde Fader og Datter paa eengang, og Forundringen gjorde Alle maalløse. Kommandanten sprang straxt op, aflukke ham ind, hvorpaa han indtraen, skjøn som en ung Gud, lidt bleg i Ansigtet. Efter de første Forundringsyttringer vendte Greven sig til Datteren, og spurgte, hvorledes hun befandt sig. Hun forsikkrede: „Meget vel!“ og vilde kun vide, hvorledes han igjen var opstanden fra de Døde. Men han veeg ikke fra sin Gjenstand. Han svarte, hun sagde ham ikke Sandheden, i hendes Ansigt udtrykte sig en forunderlig Mathed; Alt maatte skuffe ham, hvis hun ikke var upaaselig.

Marquisen, godt stemt ved den Hjertelighed, hvormed han forebragte dette, tog Ordet: Nu ja; denne Mathed kunde, om han saa vilde, gjelde for Spor af en Upasselighed, hvoraf hun havde lidt for nogle Uger siden; imidlertid frygtede hun ikke, at den vilde have videre Følger. Hvorpaa han med opflammende Glæde svarte: Han ei heller! og tilføiede, om hun vilde ægte ham.

Marquisen vidste ikke, hvad hun skulde tænke om denne Adfærd. Blussenderød saae hun paa Moderen, og Denne med Forlegenhed paa Faderen og Sønnen, medens Greven treen hen for Marquisen, tog hendes Haand, som om han vilde kysse den, og gjentog, om hun havde forstaaet ham?

Kommandanten spurgte, om han ikke vilde sætte sig, og bød ham forbindtlig dog alvorlig, en Stol. Oberstinden sagde: „Vi kunne ikke troe andet, end at De er en Gjenganger, saalænge De ikke har fortalt os, hvorledes De er opstanden af den Grav, hvori man havde lagt Dem i P . . . .“

Greven satte sig, idet han slap Damens Haand, og sagde, at han, tvungen af Omstændighederne, maatte fatte sig kort; at han, dødeligtruffen i Brystet, var bleven bragt til P . . . , at han her adskillige Maaneder havde svævet i Dødsfare; at Fru Marquisen havde været hans eneste Tanke i al den Tid; at han ikke kunde beskrive den Lyst og Smerte, som havde favnet hinanden i denne Forestilling; at han endeligen, efter sin Helbredelse, var gaaet til Armeen igjen; at han der havde følt sig martret af den meest levende Uro; at han adskillige

Gange havde grebet Pennen, for i et Brev at give sit Hjerte Luft; at han pludseligt var bleven sendt med Depescher til Neapel; at han ikke vidste, om han maaskee derfra blev beordret videre til Constantinopel; at han vel endog kunde vente, at vorde sendt til St. Petersborg; at det imidlertid var ham umuligt, at leve længer, uden at være kommen paa det Rene med en nødvendig Fordring i sit Inderste; at han ikke havde kundet undlade, ved sin Reise gjennem M . . . , at gjøre nogle Skridt i dette Øiemed — kort, at han nærede det Ønske, at kalde Marquisen Sin, og at han ret indstændigt udbad sig en gunstig Erklæring desangaaende.

Kommandanten svarte, efter en lang Pause, at dette Andrag, hvis det, som han ikke omtvivlede, var alvorlig meent, vel smigrede ham meget, men at hans Datter forlængst havde besluttet, ei at gifte sig tiere. Da hun imidlertid var saa dybt i hans Gjeld, var det ikke umuligt, at hendes Beslutning derved kunde forandre sig efter hans Ønsker; han udbad sig kun nogen Betænkningstid.

Greven forsikkrede, at denne gunstige Erklæring vel tilfredsstillede alle hans Forhaabninger; at den ogsaa, under andre Omstændigheder, vilde gjøre ham fuldkommen lykkelig; at han endvidere indsaae, hvor usømmeligt det var, at forlange mere, men at han dog, paa Grund af bydende Forhold, hvorover han ei var istand til at ytre sig nærmere, maatte ønske en bestemtere Erklæring; at de Heste, som skulde befordre ham til Neapel, allerede vare spændte for Vognen, og at han paa det indstæn-

digste bad, at man, hvis Noget talte til hans Fordeel i dette Huus — her saae han paa Marquisen — ikke vilde lade ham afreise uden fyldestgjørende Trøst.

Obersten studsede ved denne Adfærd, og svarte, at den Taknemmelighed, Marquisen følte for ham, vel berettigede ham til Meget, dog ikke til Saameget; hans Datter maatte, før hun erklærede sig, gjøre hans nærmere Bekjendtskab; han bad ham, naar hans Reise var fuldendt, komme tilbage til M . . ., for en Tidlang at være Gjæst i hans Huus. Naar da Marquisen torde haabe, at vorde lykkelig ved ham, vilde ogsaa han, men før ikke, med Glæde høre, at hun havde givet ham et afgjørende Svar.

Greven yttrede, idet en Rødme steeg op i hans Ansigt, at han vel, paa hele Reisen, havde spaaet sine utaalmodige Ønsker denne Skjebne; at han imidlertid saae sig styrtet i den yderste Bekymring derved; at et nærmere Bekjendtskab ei kunde ander, end være til hans Fordeel, da det udentvivl vilde bøde lidt paa den ugunstige Rolle, han nu var nødt til at spille; at han troede, at torde indestaae for sit Rygte; at den eneste slette Handling, han i sit Liv havde begaaet, var ubekjendt for Verden, og at han alt var paa Veie, at gjøre den god igjen; at han, med eet Ord, var en ærlig Mand, og bad, at denne Forsikkring maatte finde Tiltro.

Kommandanten indvendte ikke et Ord derimod, men erklærede dog, at det maatte have sit Forbliivende ved hans forrige Besked, indtil han havde

raadført sig, saavel med sin, som med Hr. Grevens Familie.

Herpaa yttrede Greven, at han var forældreløs og fri. Hans Onkel var General K . . . , for hvis Samtykke han indestod. Han lagde til, at han var Eier af en anseelig Formue, og vilde kunne beslutte sig til, at gjøre Italien til sit Fædreland.

Kommandanten bukkede forbindtligt, gjentog sin Erklæring endnu engang, og bad ham ikke tale mere om den Sag, for han havde fuldendt sin Reise.

Efter en kort Pause, hvori Greven lagde den største Uro for Dagen, sagde Denne, idet han vendte sig til Moderen, at han havde gjort sit Yderste, for at undvige denne Forretningsreise, og at han nu saae sig styrtet i den dybeste Jammer derved. Efter nogle Øieblikkes Taushed erklærede han, at han, hvis han derved kunde komme sine Ønskers Maal nærmere, gjerne vilde udsætte sin Reise en Dag eller længere, for at forsøge det. Derhos saae han, snart paa Kommandanten, snart paa Marquisen, snart paa Moderen. Den Første saae misfornøiet ned for sig, og svarte ham ikke. Oberstinden sagde: „Gaae, Hr. Greve, gaae! Reis til Neapel! Skjenk os, ved Deres Tilbagekomst, den Lykke, at see Dem hos os nogen Tid, saa vil Resten nok finde sig."

Greven sad et Øieblik, og syntes at søge, hvad han havde at gjøre. Derpaa stod han op, satte sin Stol bort, og sagde: Da han selv maatte erkjende det Haab, hvormed han var indtraadt i dette Huus, for overilet, og Familien stod saa fast paa et nærmere Bekjendtskab, vilde han sende sine Depescher tilbage

i Hovedqvarteret, og paa nogle Uger tage mod det Tilbud, at være Husets Gjæst.

Kommandanten svarte, at det vilde gjøre ham meget ondt, om den Lidenskab, han syntes at have fattet for hans Datter, skulde paadrage ham alvorlige Ubehageligheder; at han imidlertid maatte vide, hvad han havde at gjøre og at lade — Depescherne kunde han altsaa bortsende, og flytte ind i de for ham bestemte Værelser.

Man saae Greven blegne ved disse Ord; han bukkede, gik, afærdigede Depescherne, flyttede ind i Huset, klædte sig om, gik ud at melde sig hos Gouverneuren, og kom først tilbage ved Aftenstid.

Imidlertid var Familien i den meest levende Uro. Da Greven omsider kom, ventede man, at han igjen skulde bringe Sagen paa Bane; da vilde man med forenet Kraft bestorme ham, han skulde dog, om det var muligt, tage det ulykkelige Skridt tilbage, han havde gjort. Men han undveeg med Flid Alt, hvad dermed stod i Forbindelse; han talte med Kommandanten om Krigen, med Forstmesteren om Jagten. Kun een Gang kom han, i Samtalens Løb, til at sige Marquisen, at han elskede hende overordentligt; blodrød saae han derpaa ned paa sin Tallerken, og tang.

Da Greven havde forladt Familien, stod den igjen og vidste ikke, hvad den skulde tænke. Kommandanten meente, man maatte lade Sagen have sin Gang — han gjorde sandsynligviis, ved dette vovelige Skridt, Regning paa sin Families Forbon — ellers kunde han vente, at vorde infam kasseret.

Fru von G . . . spurgte sin Datter, hvad hun da meente om ham? Og om hun vel kunde begvemme sig til en Ytring, hvorved en Ulykke kunde forebygges? — Marquisen svarte: „Kjæreste Moder, det er ikke muligt. Det gjør mig ondt, at min Taknemmelighed stilles paa saa haard en Prøve. Men jeg havde besluttet, ei at gifte mig igjen; saa letsindigt sætter jeg ikke min Lykke i Vove."

Forstmesteren spurgte, hvorledes han da, for sin Person, behagede hende?" — Marquisen svarte med nogen Forlegenhed, idet hun beraabte sig paa de Andres Følelser: „Han behager mig, og han mishager mig."

Oberstinden sagde: „Naar han kommer tilbage fra Neapel, og det, vi imidlertid spørge om ham, ikke modsiger det Indtryk, Du allerede har faaet af ham: hvorledes vilde Du da erklære Dig, hvis han gjentog sit Andrag?"

„I dette Tilfælde, svarte Marquisen: vilde jeg — da hans Ønsker synes saa fyrige — her standsede hun, og hendes Øine tindrede, idet hun sagde dette — opfylde disse Ønsker, for at betale den Gjeld, hvori jeg staaer til ham."

Moderen, som altid havde ønsket, at hendes Datter vilde gifte sig andengang, havde Møie med at skjule sin Glæde over denne Erklæring, og eftertænkte, hvad der lod sig gjøre deraf. „Man kunde jo, tog hun Ordet: give ham den Erklæring, at Du, indtil han kom tilbage fra Neapel, ikke vilde indlade Dig i nogen anden Forbindelse."

Marquisen sagde: „Denne Erklæring kan jeg give ham; jeg frygter kun, at den ikke vil berolige ham." — „Det være min Sorg!" udbrød Moderen med levende Glæde, og saae sig om efter Kommandanten. Da han havde samtykket, lod man Greven bede, hvis han endnu var oppe, komme ned til Familien et Øieblik. Han skulde strax have den Ære at komme, lod Greven svare, og neppe var Kammertjeneren der med denne Besked, før han selv, med Trin, som Glæden bevingede, traadte ind i Værelset, og i den meest levende Bevægelse, sank ned for Marquisens Fødder. Kommandanten vilde sige Noget; men han stod op, sagde, nu vidste han nok, kyssede hans og Moderens Hænder, omfavnede Broderen, og bad kun, at man strax vilde skaffe ham en Reisevogn.

Skjøndt Marquisen var bevæget af dette Optrin, sagde hun dog: „Jeg frygter Hr. Greve, at Deres raske Haab fører Dem —

„Ingenlunde! svarte han: Der er Intet skeet, hvis De hører Noget om mig, som modsiger den Følelse, der kaldte mig tilbage til Dem i dette Værelse."

Herpaa omfavnede han Kommandanten hjertelig; Forstmesteren tilbød ham strax sin egen Reisevogn, en Jæger sløi paa Posten, for at bestille Konreerheste, og der var større Glæde ved denne Afreise, end der pleier at være ved nogen Modtagelse. Han haabede, sagde Greven: at indhente Depescherne i B . . . , hvorfra han nu vilde tage en nærmere Vei til Neapel, end over M . . . . I Neapel vilde han gjøre Alt, for at undgaae Reisen til Con-

stantinopel, og saa haabede han, at komme tilbage om fire til sex Uger. Derpaa tog han sin Hat, treen hen for Marquisen, greb hendes Haand, og sagde: „Velan, Julietta, saa er jeg da nogenlunde beroliget, skjønt det var mit inderligste Ønske, inden min Afreise, at ægte Dem."

„Ægte!" raabte Alle. — „Ægte!" gjentog Greven, kyssede Marquisens Haand, og forsikkrede, da Denne spurgte, om han ogsaa var ret klog: „Der kom nok den Dag, da hun vilde forstaae ham!"

Familien vilde blive vred paa ham, men han tog paa det varmeste Afsked fra dem Alle, bad dem ikke tænke videre over denne Ytring, og reiste.

Adskillige Uger henrandt. Kommandanten fik fra General K., Grevens Onkel, et meget artigt Brev; Greven selv skrev fra Neapel; hvad man hørte om ham, talte til hans Fordeel; kort, man ansaae Forlovelsen for saa godt som afgjort, da Marquisens Onde indfandt sig igjen, endnu betænkeligere, end før. Hun saae sin Skikkelse forandret paa en ubegribelig Maade. Med fuld Frimodighed betroede hun sig til sin Moder, og sagde, hun vidste ikke, hvad hun skulde tænke om sin Tilstand. Moderen blev ængstelig, og sagde, hun skulde sporge en Læge tilraads. Marquisen, som haabede, at hendes Natur skulde seire, vilde ugjerne dertil; adskillige Dage tilbragte hun, uden at følge Moderens Raad, under de smerteligste Lidelser, indtil Følelsen, som stedse vendte tilbage, styrtede hende i den meest levende Uro. Hun lod en Læge kalde, som

besad hendes Faders Tillid, nødte ham, da just Moderen var fraværende, til at sidde, og meddeelte ham, efter en kort Indledning, spøgende, hvad hun troede om sig selv. Lægen kastede et forskende Blik paa hende, taug endnu, efter at have fuldendt en nøiagtig Undersøgelse, en Tidlang, og svarte derpaa med en meget alvorlig Mine, at Fru Marquisen gandske havde truffet det. Efter at han, paa Damens Spørgsmaal, hvorledes han forstod dette, havde erklæret sig gandske tydeligt, og sagt med et Smiil, som han ikke kunde undertrykke, at hun var gandske sund, og ingen Læge behøvede, drog Marquisen i Klokkesnoren og bad ham gaae. Halvsagte, som om han ikke var værd at tale med, mumlede hun ned for sig: hun havde ikke Lyst, at spøge med ham om slige Gjenstande. Doctoren svarte stødt: hun maatte ønske, at hun altid havde været saa lidet oplagt til Spøg, som nu, tog Hat og Stok, og lavede sig til at gaae. Marquisen forskrækkede, at hun vilde underrette sin Fader om disse Fornærmelser. Lægen svarte, at han kunde beedige sit Udsagn for Retten, aabnede Døren, bukkede sig, og vilde forlade Værelset. Idet han optog en Handske, som han havde tabt paa Gulvet, spurgte Marquisen: „Og Muligheden deraf, Hr. Doctor?" — Doctoren svarte, han behøvede vel ikke at forklare hende de Tings sidste Grunde, bukkede nok engang, og gik.

Marquisen stod som rørt af Lorden. Hun vilde ile til sin Fader, men den Mands besynderlige Alvor, af hvem hun var fornærmet, betog hende al

Kraft dertil. I den største Bevægelse kastede hun sig ned paa Divanen. Hun gjennemløb, mistroisk mod sig selv, alle det forgangne Aars Momenter, og holdt sig for afsindig, naar hun tænkte paa det sidste. Omsider kom Moderen, og paa det bestyrtede Spørgsmaal, hvorfor hun var saa urolig, fortalte Datteren, hvad Lægen nys havde erklæret. Fru von G... kaldte ham en Uforskammet, og bestyrkede Datteren i hendes Beslutning, at underrette Faderen om hans Fornærmelse. Marquisen forsikkrede, at det havde været hans bestemte Alvor. Ikke lidet bestyrtet, spurgte Fru von G..., om hun da troede paa Muligheden af en saadan Tilstand? „For, svarte Marquisen: at Gravene kunne befrugtes, og et Foster udvikle sig af Ligenes Skjød!"

„Nu, Du kjære, forunderlige Kone! sagde Oberstinden, idet hun trykte hende fast til sig: Hvad forurolliger Dig da? Naar Din Bevidsthed frikjender Dig, hvad bryder Du Dig da om Andres Dom?"

„O Gud! sagde Marquisen med en konvulsivisk Bevægelse: Hvorledes skal jeg kunne berolige mig! Har jeg ikke min egen indvortes, mig kun altfor velbekjendte Følelse imod mig? Vilde jeg ikke, naar jeg vidste min Følelse i en Anden, selv dømme om hende, at det havde sin Rigtighed dermed?"

„Det er forfærdeligt!" svarte Oberstinden. — „Jeg beder, vedblev Marquisen, De ville lade en Gjordemoder kalde, at jeg kan faae Vished; saa vil jeg berolige mig, ihvad det saa er."

„En Gjordemoder! raabte Fru v. G...: En reen Bevidsthed, og en Gjordemoder! — "

„En Gjordemoder! gjentog Marquisen, idet hun knælede for hende: og det øieblikkeligt, hvis jeg ei skal miste Forstanden."

„O, meget gjerne! svarte Oberstinden: Kun beder jeg, at Nedkomsten ikke maa skee i mit Huus."

Og dermed stod hun op, for at gaae. Marquisen fulgte hende med udbredte Arme, kastede sig paa sit Ansigt, omfavnede hendes Knæe. „Hvis et ustraffeligt Liv, raabte hun med Smertens Veltalenhed: giver mig nogen Ret til Deres Agtelse, saa forlad mig ei i disse græsselige Øieblikke!"

„Hvad er det, som forurolliger Dig? spurgte Moderen: Er det intet videre, end Lægens Udsagn? Intet videre, end Din indvortes Følelse?" — „Intet videre, min Moder!" svarte Marquisen, og lagde Haanden paa Brystet.

„Intet, Julietta? vedblev Moderen: Besind Dig dog! Hvor ubeskriveligt end et Feiltrin vilde smerte mig, saa lod det sig dog vel tilgive, men hvis Du, for at undvige Din Moders Bebreidelser, kunde opfinde et Eventyr om en Afvigelse fra Naturens Love — det var skjændigt, det kunde jeg aldrig tilgive Dig!"

„Gid Forløsningens Rige engang maa ligge ligesaa aabent for mig, som min Sjel for Dem! raabte Marquisen: Jeg har Intet fordulgt for Dem, min Moder."

„O Himmel! raabte Denne: Mit elskværdige Barn! Hvor Du rører mig!" Og hun løftede hende

op, og kyssede hende, og trykte hende til sit Bryst. „Hvad i al Verden frygter Du da? vedblev hun: Kom, Du er meget syg." — Hun vilde føre hende tilsengs. Men Marquisen forsikkrede, hun var gandske rask, hende fattedes slet Intet, uden hiin besynderlige og ubegribelige Tilstand.

„Tilstand! raabte Moderen igjen: Hvad for en Tilstand? Kan da en dunkel, indvortes Følelse ikke skuffe?" — „Nei, nei! sagde Marquisen: Den skuffer mig ikke! Vil De lade Gjordemoderen kalde, skal De høre, at det Gruelige er sandt."

„Kom, min kjæreste Datter! sagde Fru v. G., som begyndte at frygte for hendes Forstand: Kom, følg mig, og gaae tilsengs. Hvad mener Du, Lægen har sagt Dig? Hvor Dit Ansigt blusser! Hvor Du skjælver! Hvad var det, Doctoren sagde Dig?" Og dermed drog hun Marquisen med sig. Men Denne sagde, idet hun smilte med grædende Øine: „Dyrebareste Moder! Jeg er mine Sandser gandske mægtig. Lægen har sagt mig, at jeg befinder mig i velsignede Omstændigheder. Lad Gjordemoderen kalde, og saasnart hun siger, at det ikke er sandt, er jeg rolig igjen."

„Godt, godt! svarte Oberstinden, undertrykkende sin Angst: Hun skal strax komme; har Du Lyst til at lade Dig udlee af hende, skal hun strax komme og sige Dig, at Du er en Drømmerske, ikke ret klog."

Og dermed sendte hun Bud efter Gjordemoderen. Marquisen laae endnu med bølgende Bryst i Moderens Arme, da denne Kone kom, og Oberst-

inden sagde hende, af hvilken sælsom Foreſtilling hendes Datter leed.

Marquiſen svor, at hun havde holdt sig dydig, men alligevel anſaae hun, skuffet af en ubegribelig Følelse, det nødvendigt, at en sagkyndig Kone undersøgte hendes Tilstand.

Idet Gjordemoderen lod sig underrette derom, talte hun om ungt Blod og om Verdens Forførelse; yttrede, da hun havde fuldendt sit Ærinde, at slige Tilfælde ikke vare saa nye; de unge Enker, som kom i hendes Forfatning, meente Alle, at have levet paa ode Øer; beroligede imidlertid Fru Marquiſen med den Forsikkring, at den muntre Korsar, som havde landet ved Nattetid, nok vilde vise sig.

Ved disse Ord faldt Marquiſen i Afmagt. Oberstinden, som ikke kunde overvinde sin moderlige Følelse, bragte hende vel, med Gjordemoderens Hjelp, tillive igjen. Men Harmen feirede, da hun var kommen til sig selv. „Julietta! raabte Moderen i den meeſt levende Smerte: Vil Du betroe Dig til mig, vil Du nævne mig Faderen."

Men da Marquiſen yttrede, at hun frygtede for sin Forstand, sagde Moderen: „Gaae, gaae! Forbandet være den Stund, jeg fødte Dig!" — Dermed gik hun.

Nu spurgte Marquiſen Gjordemoderen med qvalt Røst, hvorledes Naturen virkede paa sine Veie? Og om en uvitterlig Undfangelse var mulig? Gjordemoderen smilte, løsnede hendes Torklæde, og sagde, Fru Marquiſen befandt sig dog vel aldrig i dette Tilfælde. — „Nei, nei! svarte Marquiſen. Jeg

vil kun vide i Almindelighed, om sligt er muligt i Naturens Rige?" — Gjordemoderen svarte, at naar man undtog den hellige Jomfru, var sligt ikke tilstødt nogen Qvinde paa Jorden. — Marquisen ryslede stedse heftigere. Hun troede, at Nedkomstens Øieblik var forhaanden, og bad Konen blive hos hende. Hun forsikkrede, at Fødselen endnu var en god Tid borte, nævnte hende de Midler, hvorved man i slige Tilfælde kunde undgaae Verdens Omtale, og meente, Alt blev nok godt. Men da disse Trøstegrunde fore som Knivstik gjennem den ulykkelige Dames Bryst, fattede hun sig, sagde, hun befandt sig bedre, og bad om, at maatte være allene.

Neppe var Gjordemoderen gaaet, før der bragtes hende et Brev fra Moderen, hvori denne udlod sig saaledes: „Hr. v. G... ønskede, at hun, under de stedfindende Omstændigheder, vilde forlade hans Huus; han sendte hende hermed de Documenter, som angik hendes Formue, og haabede, Gud vilde forskaane ham for den Jammer at see hende igjen."

Brevet var imidlertid vædet med Taarer, og i et Hjorne deraf stod et halvudslettet Ord: „dicteret." Fortvivlende gik Marquisen til sin Moders Værelser. Man sagde, hun var hos Obersten. Did vaklede hun nu. Da hun fandt Døren lukket, sank hun, med jamrende Stemme, kaldende alle Helgene til Vidne paa sin Uskyldighed, ned udenfor. Her havde hun vel ligget nogle Minuter, da Forstmesteren traadte ud, og sagde hende med flammende Ansigt: Hun hørte jo, at Kommandanten ikke vilde see hende.

Marquisen raabte hulkende: „Min kjæreste Broder!" trængte sig ind i Værelset, raabte: „Min høitelskte Fader!" og udstrakte Armene efter ham.

Kommandanten vendte hende Ryggen, og ilte ind i sit Sovekammer. Da hun fulgte ham did, raabte han: „Bort!" og vildeslaae Døren i, men hun trængte sig igjennem, kastede sig for hans Fødder, og omfavnede skjælvende hans Knæ — da gik en Pistol af, samme Øieblik, han rev den ned af Væggen, og Skuddet foer i Loftet.

„Fader i Himlen!" raabte Marquisen, stod op, bleg som et Liig, og ilte ud. Man skal strax spænde for, befalede hun sine Folk, satte sig, mat til Døden, paa en Stol, klædte sine Børn hastigt paa, og lod sine Sager indpakke. Hun havde just, gandske reisefærdig, sit mindste Barn paa Skjødet, da Forstmesteren traadte ind og i Kommandantens Navn forlangte, at hun skulde lade Børnene blive tilbage.

„Disse Børn? spurgte hun, og stod op: Siig Din umenneskelige Fader, at han kan komme og skyde mig ned, men ikke fraribe mig mine Børn!" Med Uskyldighedens hele Stolthed tog hun begge sine Børn i Favn, bar dem ned i Vognen, uden at Broderen vovede at standse hende, og kjørte bort.

Denne skjønne Anstrengelse lærte hende først at kjende sig selv; pludseligt reiste hun sig nu, som ved sin egen Haand, af den Afgrund, hvori Skjebnen havde styrtet hende. Det Oprør, som sønderrev hendes Bryst, lagde sig. Hendes Forstand gav sig gandske fangen under Verdens store, hellige og uforklarlige Indretning. Snart veeg Smerten for det heltemo-

dige Forsæt, med Stolthed at ruste sig mod Verdens Anfald. Hun besluttede, med udelukkende Iver at hellige sig begge sine Børns Opdragelse, og med fuld moderlig Kjærlighed at pleie det Tredie, hvormed Gud havde gjort hende en saa uventet Foræring. Hun vilde, saasnart hendes Nedkomst var overstaaet, sætte sit lidet, forfaldne Landsted istand; hun saa i Haven, og tænkte, medens hun strikkede smaae Huer og Strømper for smaae Been, hvorledes hun bedst kunde indrette og fordele Værelserne. Saaledes var den Tidspunkt, da Grev F. skulde vende tilbage fra Neapel, endnu ikke udløben, da hun allerede var gandske fortrolig med sin Skjebne, at leve i evig klosterlig Indgetogenhed. Dørvogteren fik Befaling, ei at lukke noget Menneske ind. Kun den Tanke var hende utaalelig, at det unge Væsen, som hun havde undfanget i den største Uskyldighed og Reenhed, ikke skulde have nogen Fader. Et besynderligt Middel var rundet hende i Tanke til Faderens Opdagelse: et Middel, som, førstegang hun tænkte det, bragte hende til at gyse i sit Inderste. I søvnløse Nætter vendte og dreiede hun det saalænge, til det tabte Noget af sit Afskrækkende. Men endnu stedse vægrede hun sig ved, at træde i nogen Forbindelse med det Menneske, der havde bedraget hende saa grusomt; thi hun sluttede, at han dog, uden al Redning, maatte høre til Udskuddet af Menneskeheden. Men da Selvstændighedsfølelsen stedse blev mere levende i hende, og hun betænkte, at Stenen beholder sin Værdi, hvorledes den end er indfattet, saa fattede hun en Morgen, just som det unge Liv igjen rørte sig i hende, et fast Mod,

og lod sin besynderlig Opfordring, som man har læst i Indgangen til denne Fortælling, indrykke i de M... ske Intelligentsblade.

Saasnart det lod sig gjøre, tiltraadte Grev F... Tilbagereisen fra Neapel, og kom til M... faa Dage efterat den Frist var udløben, han havde bestemt. Kommandanten modtog ham med et forlegent Ansigt, sagde, at et nødvendigt Ærinde kaldte ham ud, og bad Forstmesteren underholde ham imidlertid. Denne spurgte ham, om han vidste, hvad der i hans Fraværelse havde tildraget sig. Greven svarte blegnende: „Nei!" Herpaa underrettede Forstmesteren ham om den Skjændsel, Marquisen havde bragt over Familien. Greven slog sig med Haanden for Panden. „Hvi lagde man mig saamange Hindringer iveien! raabte han, glemmende sig selv: Havde hun ægtet mig, da var al Ulykke forebygget!"

Forstmesteren gjorde store Øine, og spurgte, om han var rasende nok til at ønske, at være gift med denne Uværdige?

Greven svarte, at hun var mere værd, end den hele Verden, som foragtede hende, at han troede fast paa hendes Forsikkring om sin Uskyldighed, og at han endnu idag vilde reise til hende, for at gjentage sit Andrag. Han greb sin Hat, anbefalte sig til Forstmesteren, der troede ham forrykt, og gik.

Han besteg en Hest, og galloperede ud til V.... Dørvogteren ved Marquisens Landsted sagde ham, at Fru Marquisen ikke talte med noget Menneske. Han bøiede om et Hjørne, og listede sig om Havemuren. Gjennem en Laage, som han fandt aaben,

gik han ind i Haven og gjennemløb Gangene — da saae han Marquisen, i sin hemmelighedsfulde Skikkelse, sidde i et Lysthuus. Han nærmede sig hende saaledes, at hun ikke kunde see ham, før han stod tre Skridt fra hende.

„Grev F...!" sagde Marquisen, da hun slog Øinene op, og Overraskelsens Rødme overfløi hendes Ansigt. Greven smilte, blev staaende nogle Øieblikke i Indgangen, uden at røre sig, satte sig derpaa ned hos hende, og slog, inden hun endnu, i sin fælsomme Stilling, havde fattet en Beslutning, sin Arm om hendes Liv.

„Hvorfra Hr. Greve? Er det muligt?" spurgte Marquisen, og saae bly ned for sig. — Greven sagde: „Fra M...! og trykte hende gandske sagte til sig: Gjennem en Bagdør, som jeg fandt aaben. Jeg troede, at turde gjøre Regning paa Deres Tilladelse, og traadte ind." — „Har man da ikke sagt Dem i M... —?" spurgte hun, og rørte sig ikke i hans Arm. — „Alt! svarte Greven: Men fuldkommen overbeviist om Deres Uskyldighed —"

„Hvorledes! sagde Marquisen, idet hun stod op og løsrev sig: Og De kommer alligevel?" — „Vorden til Trods! vedblev han, idet han holdt hende fast: Og Deres Familie til Trods, endogsaa dette fortryllende Syn til Trods!" Her trykte han et brændende Kys paa hendes Bryst.

„Bort!" raabte Marquisen. — „Saa overbeviist, sagde han: Julietta, som om jeg var alvidende, som om min Sjel boede i Dit Bryst."

Marquisen raabte: „Slip mig!" — „Jeg kommer! sluttede han, og slap hende ikke: Jeg kommer, at gjentage mit Andrag og af Deres Haand at modtage de Saliges Lod, hvis De vil bønhøre mig."

„Slip mig øieblikkeligt! raabte Marquisen: Jeg befaler Dem det!" — Dermed losrev hun sig med Magt fra ham og flyede. Han efter hende. „Elskede, Dyrebareste! raabte han: Kun eet eneste Ord lade De mig tilhviske Dem!" og hastigt greb han efter hendes Arm.

„Jeg vil Intet vide!" svarte Marquisen, stødte ham tilbage, undflyede og forsvandt. — Vred paa sig selv, fordi han havde sluppet hende af sine Arme, forlod han Haven, forat opsøge sin Hest.

Om Aftenen, da han, i det sletteste Lune af Verden, havde indfundet sig ved et offentligt Bord i M..., traf han Forstmesteren, som strax spurgte ham, om han lykkelig havde anbragt sit Andrag i B...?

„Nei, svarte Greven kort: jeg har besluttet at afgjøre det skriftligt." — Forstmesteren beklagede, at hans Lidenskab for Marquisen lod ham glemme ethvert Hensyn, og fortalte, hvorledes hun allerede var paa Veie, at træffe et andet Valg. Dermed rakte han ham det Blad, hvori hun havde indrykket Opfordringen til sit Barns Fader.

Greven læste dybtbevæget. Forstmesteren spurgte, om han ikke troede, at den Person, Marquisen søgte, nok vilde lade sig finde? — „Udentvivl!" svarte Greven, og fjernede sig kort efter, gandske paa det Rene med sig selv.

I Kommandantens Huus herskede imidlertid den meest levende Bevægelse. „Hvad i al Verden troer Du om den besynderlige Opfordring?" spurgte Fru G... sin Mand. — „O, hun er uskyldig!" sagde han. — „Hvorledes! raabte hun studsende: Uskyldig?" — „Hun har gjort det i Søvne!" svarte Kommandanten. — „I Søvne! tog hun Ordet: Og det skulde være muligt?" — „Du er en Tosse!" raabte Kommandanten, og forlod hende.

Næste Avisdag læste Oberstinden, da Begge sadde ved Frokostbordet, i et Intelligentsblad, som kom lige fra Pressen, følgende Svar:

„Vil Fru Marquise J. O... indfinde sig i sin Hr. Faders Huus den 3die .... Kl. 11 om Formiddagen, da vil Den, hun søger, møde sammesteds, og kaste sig for hendes Fødder."

Oberstinden rakte Kommandanten Bladet. Han gjennemlæste det tregange, som om han ikke troede sine Øine. „Sig mig nu for Himlens Skyld, Lorenzo, raabte hun: hvad tænker Du derom?"

„O, den Skjændige! svarte Kommandanten, og stod op: O, den udlærte Hyklerske! Slig en Mine! Slige to Øine! En Cherub har dem ikke troere!" — „Men er det en List, tog hun Ordet: hvad i al Verden er da hendes Hensigt dermed?" — „Hendes Hensigt? gjentog Obersten: Med Magt vil hun sætte sit skjændige Bedragerie igjennem. Udenadlært er den allerede, den Fabel, de Begge, hun og han, ville binde os paa Ærmet den 3die Kl. 11. Min kjære Datter, skal jeg sige: det vidste jeg ikke, det er en anden Sag, hvo kunde tænke det! Tilgiv

mig, tag min Velsignelse, og vær god igjen! Men en Kugle Den, som træder herind den 3die!"

Faa Dage efter fik Kommandanten, med Hensyn paa denne Avisartikel, et Brev fra Marquisen, hvori hun, da den Naade var hende nægtet, at betræde hans Huus, paa en ærefrygtsfuld og rørende Maade bad, at Den, der meldte sig hos ham den 3die, maatte vorde viist ud til hende.

Oberstinden var just nærværende, da Kommandanten fik dette Brev, og da hun tydeligt saae paa hans Ansigt, at han vaklede i sin Mening — thi var det et Bedragerie, hvad Motiv skulde da ligge til Grund derfor, da hun slet ingen Fordring syntes at gjøre paa hans Tilgivelse? — blev hun drisstig, og rykkede frem med en Plan, som hun længe havde baaret paa. Hun havde et Indfald! sagde hun: Vilde han tillade hende at kjøre ud til V . . ., da vilde hun, hvis Marquisen kjendte Den, der i Avisen havde svart hende som Ubekjendt, ved en List tvinge hende til at røbe sig selv. Kommandanten svarte, idet han rev Brevet itu: Hun vidste, at han Intet vilde have at skaffe med den Vanartige, og han forbød hende, at træde i mindste Forbindelse med hende. Han slog en Convolut om Stumperne, og sendte dem tilbage istedetfor Svar.

Hemmelig forbittret over denne haardnakkede Egensindighed, besluttede Oberstinden, at udføre sin Plan mod hans Villie. Hun tog En af Kommandantens Jægere med sig, og kjørte næste Morgen aarle ud til V . . . . Dørvogteren sagde, at Fru Marquisen ikke talte med Nogen.

Fru von G . . . svarte, at hun var underret-tet om denne Forholdsregel, men at han alligevel skulde gaae og melde Oberstinde von G . . . hos hende. Hvorpaa han gjenmælede, at dette intet vilde nytte, da Fru Marquisen ikke talte med noget Menneske i Verden. Fru von G . . . meente, med hende gjordes nok en Undtagelse, da hun var Marquisens Moder.

Neppe var Dørvogteren gaaet ind i Huset, før ogsaa Marquisen kom styrtende ud, og kastede sig paa Knæ ved Oberstindens Vogn. Denne steeg ud, og løftede Datteren op. Marquisen førte hende, med hyppigt strømmende Taarer, ind i sine Værelser. „Min dyrebareste Moder! raabte hun: Hvilket lykkeligt Tilfælde har jeg at takke for Deres Besøg?" — Moderen svarte, hun kom, at bede hende om Forladelse for den Haardhed, hvormed hun var bleven forstødt af Faderens Huus. — „Forladelse?" afbrød Marquisen hende, og vilde kysse hendes Hænder.

Men hun formeente hende det, og vedblev: „Thi ikke nok, at det i de sidste offentlige Blade indrykkede Svar har overbeviist os om Din Uskyldighed — jeg maa ogsaa sige Dig, at han selv, til vor store Forundring, har viist sig i vort Huus igaar."

„Hvo har viist sig?" spurgte Marquisen, og Forventning spændte enhver af hendes Miner. — „Han, svarte Fru von G . . .: Svarets Forfatter, han, Du havde opfordret til at vise sig." — „Nu da! sagde Marquisen med uroligtarbeidende Bryst: Hvo er det? Hvo er det?"

„Det, svarte Moderen: det kunde jeg fristes til, at lade Dig gjætte; thi tænk Dig, igaar, som vi sidde ved Theebordet og læse det besynderlige Avertissement, styrter et Menneske af vort nøieste Bekjendtskab ind i Stuen med Fortvivlelsens Mine, og falder os tilfode. Vi, som ikke vide, hvad vi skulle tænke derom, opfordrede ham til at tale. Derpaa siger han, hans Samvittighed lader ham ingen Ro, han er den Skjændige, som har bedraget Fru Marquisen, han maatte vide, hvorledes man bedømte hans Forbrydelse, og vilde man have ham straffet, saa var han her."

„Men hvo? Hvo? Hvo?" raabte Marquisen. — „Som sagt, vedblev Fru von G . . . : et ungt, ellers velopdraget Menneske, som vi aldrig havde tiltroet det. Men ræddes vil Du ei, min Datter, naar Du erfarer, at han er af simpel Stand og blottet for alle Fordringer, som man ellers kunde gjøre til Din Ægtefælle."

„Ligemeget, min fortræffelige Moder! sagde Marquisen: Gandske uværdig kan han ikke være, da han har kastet sig for Deres Fødder først. Men hvo? Hvo? Siig mig blot: hvo?"

„Velan! svarte Moderen. Det er Leopardo, Jægeren, som Fader, for ikke længe siden, forskrev fra Tyrol. Jeg har, som Du maaskee saae, bragt ham med, for strax at forestille ham for Dig som Din Brudgom."

„Leopardo! Jægeren!" raabte Marquisen, og trykte Haanden mod Panden med Fortvivlelsens Ud-

tryk. — „Hvad skrækker Dig? spurgte Oberstinden: Har Du Grund til at tvivle derom?"

„Hvorledes? Hvor? Hvornaar?" spurgte Marquisen forvirret. — „Det, svarte Hiin: vil han kun betroe Dig selv. Undseelse og Kjærlighed gjøre det, som han siger, umuligt for ham, at sige nogen Anden det, end Dig. Men om Du vil, saa aabne vi Forgemakket, hvor han med bankende Hjerte venter paa Udfaldet — saa kan Du, medens jeg gaaer bort, aflokke ham hans Hemmelighed."

„Gud, min Fader! raabte Marquisen: Engang var jeg indslumret i Middagsheden, og saae ham gaae fra min Divan, da jeg vaagnede!" — Og dermed lagde hun begge Hænder for sit af Blussel flammende Ansigt.

Ved disse Ord sank Moderen paa Knæe for hende. „O, min Datter! raabte hun: O, Du Fortræffelige! og slog Armene om hende. O, jeg Afskum!" og skjulte Ansigtet i hendes Skjød.

Bestyrtet spurgte Marquisen: „Hvad fattes Dem, min Moder?" — „Thi vid, vedblev Denne: vid, Du Englerene, at af Alt, hvad jeg sagde Dig, er ikke et Ord sandt; at min fordærvede Sjæl ikke kunde troe paa en Uskyld som den, der omstraaler Dig, og at jeg først behøvede denne skjændige List forat overbevise mig derom."

„Min dyrebareste Moder!" raabte Marquisen, og bøiede sig dybtbevæget ned mod hende, og vilde løfte hende op. — „Nei, sagde Hiin: ikke viger jeg fra Dine Fødder, før Du siger mig, om Du kan tilgive

mig min Redrighed, Du Herlige, Du Overjordiske!" — „Jeg tilgiver Dem, min Moder! Staae op, raabte Marquisen: jeg besværger Dem —"

„Du hører, sagde Fru von G...: jeg vil vide, om Du endnu kan elske og agte mig saa oprigtigt, som før?" — „Min tilbedte Moder! raabte Marquisen, og kastede sig ligeledes paa Knæ for hende: Ærefrygt og Kjærlighed ere aldrig vegne af mit Hjerte. Hvo kunde, under saa uhørte Omstændigheder, skjænke mig sin Tiltro? Hvor lykkelig er jeg, at De er overbeviist om min Ustraffelighed!"

„Nu da! svarte Fru von G..., idet hun, understøttet af Datteren, stod op: Saa vil jeg bære Dig paa mine Hænder, Du kjæreste Barn. Du skal komme ned hos mig. Aldrig i mit Liv viger jeg fra Din Side mere. Jeg byder hele Verden Trods. Jeg vil ingen anden Ære meer, end Din Skam, naar Du kun vil glemme den Haardhed, hvormed jeg forstødte Dig!"

Marquisen søgte at berolige hende; men Aftenen kom, og Midnatstimen slog, før det lykkedes hende. Næste Dag kjørte Moder og Datter og Børneborn, som i Triumph, tilbage til M.... De vare yderst fornøiede paa Reisen, og havde deres Løier med Leopardo, Jægeren, som sad foran paa Bukken. Moderen sagde til Marquisen, hun bemærkede, at hun blev rød, saa ofte hendes Øine faldt paa hans brede Ryg. Marquisen svarte, halvt sukkende, halvt smilende: „Hvo veed, hvo der tilsidst indfinder sig den 3die Kl. 11?"

Jo nærmere man kom M..., desto alvorligere stemtes igjen Gemytterne i Ahnelsen af de afgjørende Optrin, som endnu foreſtode dem. Fru G., som ikke lod ſig mærke med ſine Planer, førte ſin Datter ind i hendes gamle Værelſer, og gik bort. Efter en Times Forløb kom hun gandſke heed tilbage. „Nei, ſaadan en Thomas! ſagde hun lønligglad: ſaadan en vantro Thomas! Har jeg ikke brugt en Klokketime til at overbevise ham! Men nu ſidder han og græder."

„Hvo?" ſpurgte Marquiſen. — „Han! ſvarte Moderen: Hvo uden han, ſom har den ſtørſte Aarſag dertil?" — „Dog ikke Fader?" raabte Marquiſen. — „Som et Barn!" forſikkrede Moderen. — „Og det for min Skyld! udbrød Marquiſen: og jeg —

„Ikke af Stedet! ſagde Fru von G...: Hvorfor dicterede han mig Brevet? Her opſøger han Dig. Hvorfor greb han efter Piſtolen? Kommer han ikke inden iaften, reiſer jeg videre med Dig imorgen." — Marquiſen fandt det haardt og uretfærdigt; men Moderen ſvarte: „Berolige Dig! — thi hun hørte juſt En komme hulkende: han kommer allerede!" — „Hvor?" ſpurgte Marquiſen, og lagde Øret til —

Samme Øieblik traadte Kommandanten ind med Tørklædet for Øinene. „Min høitelſkte Fader!" raabte Marquiſen, og ſank i hans Favn. — To ædle Hjerter vare forſonede.

Nu gjaldt det, ved næſte Morgengry, det ſtore Spørgsmaal: Hvo der i al Verden vilde vise ſig Kl. 11.

Thi imorgen var det den frygtede Tredie. Fader og Moder og Broderen med, som da ogsaa havde ladet sig forsone, stemte ubetinget for Ægteskab, hvis Personen kun var nogenlunde taalelig. Alt, hvad der var muligt, skulde skee, for at gjøre Marquisens Stilling lykkelig. Var Personen derimod under al Kritik, saa modsatte Forældrene sig Giftermaalet; da vilde de beholde Marquisen hos sig nu som før, og adoptere Barnet. Marquisen derimod syntes villig, i hvert Tilfælde, naar kun Personen ei var ryggesløs, at opfylde sit givne Ord, og, det maatte koste hvad det vilde, at give sit Barn en Fader.

Om Aftenen spurgte Moderen, hvorledes man skulde forholde sig ved Personens Modtagelse? Kommandanten meente, det var sømmeligst, at man lod Marquisen allene Kl. 11. Marquisen derimod vilde, at baade hendes Forældre og hendes Broder skulde være nærværende, da hun ikke vilde dele nogen Hemmelighed med denne Person. Hun meente ogsaa, at han selv ønskede det, da han i sit Svar havde foreslaaet Kommandantens Huus til Sammenkomsten, hvisaarsag ogsaa dette Svar, som hun frit maatte tilstaae, havde behaget hende særdeles. Moderen bad Datteren, lade Mændene blive udenfor; derimod lovede hun, selv at være tilstede, og dette Forslag blev omsider antaget.

Natten tilbragtes i spændt Forventning; Dagen, den frygtede Dag, gryede. Da Klokken slog Elleve, sadde Moder og Datter, festligt paaklædte, som til Trolovelse, i Besøgsværelset. Det ellevte Klokkeslag

gjenlød endnu, da Jægeren Leopardo indtraadte. Ved dette Syn blegnede de. „Grev F..., sagde han: holder udenfor, og lader sig melde."

„Grev F.!" raabte Begge paa een Gang, kaste: de af een Bestyrtelse i en anden. — Marquisen raabte: „Lukker Dørene! Vi ere ikke hjemme for ham!" og stod op for selv at tillaase Døren, da Greven al: lerede traen ind til hende, i samme Uniform, med samme Ordener og Vaaben, som han havde baaret ved Fortets Erobring.

Marquisen troede at skulle synke i Jorden af Forvirring; hun greb efter et Tørklæde, som hun havde ladet ligge paa Stolen, og vilde flye ind i Sideværelset — men Fru von G... greb hendes Haand, raabte: „Julietta!" og Tanker qvalte Or: det paa hendes Tunge. Hun fæstede sine Øine stivt paa Greven, og gjentog: „Jeg beder Dig, Juliet: ta, hvem vente vi da?"

Marquisen raabte, idet hun pludseligt vendte sig: „Nu? Dog ikke ham?" Og slog ind paa ham med et Blik, funklende som en Lynstraale, medens Dods: bleghed overfløi hendes Ansigt. Greven havde bøiet et Knæ for hende; den høire Haand laae paa hans Hjerte; hans Hoved var nedsunket paa hans Bryst; hans Kinder brændte, men han sagde ikke et Ord.

„Hvem ellers? raabte Oberstinden med beklemt Stemme: Hvem ellers, vi Afsindige, naar det ikke er ham?"

Marquisen stod ubevægelig ligeoverfor ham, og sagde: „Ja, det koster mig min Forstand!"

„Du Tosse!" svarte Moderen, drog hende til sig, og hviskede hende Noget i Øret. Marquisen vendte sig, og styrtede med begge Hænder for Ansigtet, ned paa Sophaen. — Moderen raabte: „Ulykkelige! Hvad fattes Dig? Hvad er da skeet, som Du ikke var belavet paa?"

Greven veeg ikke fra Oberstindens Side; han greb, endnu stedse knælende, den yderste Søm af hendes Kjole, og kyssede den. „Dyrebare! Naadige!" hviskede han, og en Taare rullede ned af hans Kinder.

Oberstinden sagde: „Staae op, Hr, Greve, staae op! Trøst hende, saa ere vi Alle forsonede, saa er Alt forladt og forglemt."

Grædende stod Greven op. Atter knælede han for Marquisen, greb sagte hendes Haand, som om den var af Guld. Men hun raabte: „Gaae, gaae, gaae! — Paa en Lastefuld var jeg forberedt, men ikke paa en — — — Djævel!" Hun aabnede Døren, idet hun undveeg ham som en Pestsmittet, og sagde: „Kald paa Obersten!"

„Julietta!" raabte Oberstinden forundret. — Marquisen saae med dræbende Vildhed snart paa Greven, snart paa Moderen; hendes Bryst floi, hendes Ansigt blussede: en Furie har ei et skrækkeligere Øiekast.

„Med denne Mand, Fader, sagde hun: kan jeg ikke gifte mig!" Dermed forsvandt hun.

Kommandanten spurgte forundret, hvad der var forefaldet, og blegnede, da han i dette afgjørende Øieblik saae Grev F... i Værelset. Moderen tog

Greven ved Haanden, og sagde: „Spørg ikke! Denne unge Mand angrer af Hjertet Alt, hvad der er skeet; giv Din Velsignelse, saa vil Alt endnu faae en lykkelig Ende."

Greven stod som tilintetgjort. Kommandanten lagde sin Haand paa ham; hans Øine blinkede, hans Læber vare hvide som Kridt. „Himlens Forbandelse vige fra denne Isse! raabte han: Hvornaar tænker De at gifte Dem?"

„Imorgen! svarte Moderen for ham, thi han kunde ikke frembringe et Ord: Imorgen, eller idag, som Du vil." — „Saa har jeg den Fornøielse, imorgen Kl. 11 at finde Dem i Augustinerkirken!" sagde Kommandanten, bukkede for ham, kaldte Kone og Søn bort, for at forføie sig med dem til Marquisen, og lod ham staae.

Forgjæves søgte man, af Marquisen at erfare Grunden til hendes sælsomme Adfærd; hun laae i den heftigste Feber, vilde ikke vide af noget Giftermaal at sige, men bad om Eensomhed.

Faderen, som aabenbart saae hende i en overspændt Sindsforfatning, erklærede, at hun maatte holde sit Ord, forlod hende, og anordnede Alt til Formælingen, Han forelagde Greven en Ægteskabskontract, hvori Denne frasagde sig alle en Ægtemands Rettigheder, men derimod underkastede sig alle de Pligter, man vilde fordre af ham. Greven underskrev. Da Kommandanten næste Morgen overrakte Marquisen dette Papiir, havde hendes Aander beroliget sig lidet. Hun gjennemlæste det, siddende i Sengen, adskillige Gange, foldede det grublende sam-

men, aabnede det, og gjennemlæste det igjen. Derpaa erklærede hun, at hun Kl. 11 vilde møde i Augustinerkirken. Hun stod op, klædte sig paa, uden at sige et Ord, steeg, da Klokken slog, tilvogns med alle Sine, og kjørte did.

Først ved Kirkens Portal var det Greven tilladt, at slutte sig til Familien. Marquisen saae, under Høitideligheden, stivt paa Alterbilledet; ei engang et flygtigt Blik blev den Mand til Deel, med hvem hun vexlede Ringe. Greven bød hende, efter fuldendt Vielse, sin Arm; men saa snart de vare ude af Kirken, neiede Grevinden for ham. Kommandanten spurgte, om han stundom torde vente den Ære, at see ham i sin Datters Gemakker, hvorpaa Greven stammede Noget, som Ingen forstod, hilste Selskabet og forsvandt.

Han flyttede ind i et Logis i M..., hvor han tilbragte adskillige Maaneder uden at sætte sin Fod i Kommandantens Huus, hvor Grevinden opholdt sig. Kun, den fine, værdige Adfærd, han viste overalt, hvor han kom i nogen Berørelse med Familien, havde han at takke for, at han efter Grevindens Nedkomst med en Søn, blev indbuden til Dennes Daab. Grevinden saae ham kun et Øieblik; han viste sig i Døren, og hilste hende med dyb Ærefrygt. Blandt de Foræringer, hvormed Gjæsterne hilste den Nyfødte, kastede han to Papirer paa Vuggen; det ene indeholdt en Gave til Drengen paa 20,000 Rubler; det andet var et Testament, hvori han, hvis han døde først, indsatte hende til Arving af hans hele Formue.

Fra denne Dag af blev han, efter Oberstindens Foranstaltning, oftere indbuden; Huset stod ham altid

aabent; snart forgik ingen Aften, at han jo viste sig deri. Da hans Følelser sagde ham, at man havde tilgivet ham, begyndte han atter at heile til sin Gemalinde, fik, efter et Aars Forløb, et andet Jaord af hende, og der holdtes ogsaa et andet Bryllup, gladere end det første, hvorefter hele Familien drog ud til V....

En heel Række af unge Rusfer fulgte nu efter den Første, og da Greven engang, i en lykfalig Time, spurgte sin Viv, hvorfor hun, hiin frygtelige Tredie, da hun syntes belavet paa enhver Lastefuld, havde flyet for ham, som for en Djævel, svarte hun, idet hun faldt ham om Halsen: Han vilde dengang ikke være forekommen hende som en Djævel, hvis han ei, da hun førstegang saae ham, var forekommen hende som en Engel.

(H. v. Kleist.)

Liigseeren i Horsens.

(Efter en mundtlig Tradition.)

Ved det russiske Hof i Horsens tjente for treogfyrretyve Aar siden en Mand, som i sin Tid havde reist udenrigs med Christian den Syvende, høilovlig Ihukommelse, og af Alle, som kjendte ham, var anseet for en Characteer af ubesmittelig Redelighed og Sanddruhed. Han havde i det nysnævnte Aar, tas

get en Pige paa sexten Somre til Kone, og levede med hende et saare lykkeligt Liv, saameget lykkeligere, som hun allerede faa Maaneder efter Bryllupsfærden, berettigede ham til, at vente sig en Faders Glæder.

Just som den unge Kone kunde være nogle Maaneder henne, begav det sig, at Begge en Nat vendte tilbage fra et Bal paa Raadstuen til deres Bopæl paa Hjørnet af Søndergade og Store-Torv. Det var en skjærende Vinterkuld; tætindhyllede og sluttende sig nær til hinanden, ligesom for at holde Varmen destobedre, ilte de over den tilsneede Gade. De kunde omtrent være komne midt deri, da den ellers saa ømme og opmærksomme Mand pludselig slipper Konen, drager sin Arm til sig, og styrter, som afsindig, ind paa Fortouget, ad hvilket han, i fuldt Løb, fortsætter Veien til sit Hjem. Konen, som slig Behandling aldrig før var vederfaret, standser et Øieblik, og kan ikke komme sig af sin Forundring; hun seer efter ham, raaber efter ham, det kommer hende ogsaa fore ved Skinnet af en Lygte, som han seer sig om efter hende, men da han, uden at svare et eneste Ord, fortsætter sit Løb i usædvanlig Fart, har hun intet Valg, uden at tridse ene efter ham, hvilket hun da ogsaa gjør, gubrende af Kulde, med det bestemte Forsæt, ved sin Hjemkomst at lade ham undgjelde vedbørligt for den uhørte Uartighed, saa tidligt i Ægteskabet, i disse Omstændigheder, at lade hende staae saaledes i det.

Men neppe kommer hun hjem, neppe seer hun Manden sidde der som halvdød, bleg, rystende, bedækket med Sved, før hun glemmer sin Harme, og falder ham

om Halsen med det Spørgsmaal, hvad Grueligt der er ham vederfaret, som har kunnet gjøre et saa dybtrystende Indtryk paa hans ellers saa friske, livsmuntre Sind. Lidt efter lidt kommer han igjen til sig selv, seer paa hende med kjærligt Blik, trykker omt hendes Haand, men hun maa trænge saa dybt ind i ham, som hun vil, han svarer intet paa alle Spørgsmaal, han gaaer stiltiende tilsengs, og falder langt om længe i en beroligende Søvn. Naar han vaagner, tænkte Konen, vil det være bedre med ham, og saa erfarer jeg vel, hvad det har været.

Men Manden vaagnede, og hun erfarede Intet. I de næste Dage iagttog han endnu saa dyb en Taushed, at den unge Kone just vilde til at lægge det milde Ansigt bort og tage det sure paa, for at pukke sig til, hvad hun ikke kunde vinde med det Gode, da han en Aften uventet tog Bladet fra Munden, og sagde: „Pas paa, Cæcilia, der skeer snart Dødsfald i Kammerherre Beenfeldt's Huus!"

„Men min Gud, kjære Johan! udbrød hun, idet hun bekymret slog Hænderne sammen: Hvor falder Du paa de Griller? Du er vel syg endnu?"

„Nei, svarte han: det er forbi, Gud være lovet! Men at der om føie Tid vorder en Død udbaaren fra Kammerherrens Huus, det veed jeg saa vist, som om jeg selv engang skal døe."

Hun spurgte forundret videre, og han fortalte: „Forleden Aften, da jeg med Dig var kommen omtrent midt paa Søndergade, seer jeg gandske tydeligt, hvorlunde Kammerherrens Port langsomt aabner sig, og en stor Liigkare kommer ud — jeg seer endnu den

pragtfulde Kiste, seer de otte Præster, som fulgte den, og hvad der ydermere vakte min Opmærksomhed, var dette, at hele Følget havde Parapluier over Hovedet, røde, gule, grønne og blaae i broget Afvexling.

„Og derfor var det, Du løb fra mig?" spurgte hun, endnu mere forundret end før. — „Derfor var det jeg løb fra Dig over paa det modsatte Fortoug! sagde han: Gjentagen Erfaring har lært mig, at Den som seer sligt, bør gaae afveien derfor; men da jeg i Flugten vendte Hovedet om, for at see efter Dig, gik Du lige gjennem Kisten, Præsten og hele Liigskaren."

„Og det Eventyr kunde Du ikke fortælle mig strax?" vedblev hun vantro. — „Det er intet Eventyr, siger jeg Dig! forsikrede han i den bestemteste Tone: Ei heller kunde jeg fortælle Dig det før. Hvad Du hidtil ikke har vidst, bør Du dog vide engang: Naturen har udstyret mig med den vistnok ikke misundelsesværdige Gave, at kunne forudsee Liig. Fra min tidlige Alder har den yttret sin Virksomhed hos mig. En Nat i min Ungdom, da jeg, efter at have arbeidet længe paa Christiansborg Slot, gik hjem til mit Logis i Gothersgaden, vaktes min Opmærksomhed ved noget Uforklarligt, som frembød sig for mine Øine lige paa Hjørnet af Øster- og Kjøbmagergade, hvor Urtekræmmeren samme Nat hængte sig paa sin Dør. Med min Stok vilde jeg berøre det, for at undersøge, hvad det dog kunde være, men min Nysigenhed havde nær kostet mig Livet. Siden den Tid gaaer jeg altid stiltiende afveien, saa ofte der om Natten kommer mig noget Uhyggeligt imøde. Lad Dig nøie med denne korte Forklaring; jeg taler ikke gjerne derom. Ei heller

havde jeg talt derom endnu, hvis jeg ikke havde frygtet et umildt Ansigt af Dig, om jeg længer havde tiet — og, som sagt, Du maatte jo dog vide det engang."

„Men betænk dog, tog hun Ordet: hos Kammerherre Beenfeldts er jo ikke et Menneste sygt!" — „Idag rød, imorgen død! sagde Manden: Mit Syn kan ikke skuffe mig, det maa træde i Virkeligheden, og det indtil de allermindste Omstændigheder."

„Mener Du? vedblev hun tvivlende: Sig mig da blot, hvor skulde de otte Præster komme fra? Her er jo ikke flere end Tre i Byen." — „Ligemeget hvor de komme fra, paastod han: men komme maa de, komme skulle de, om de saa skulde forskrives dertil!"

Konen mærkede, at Manden blev alvorlig, og vilde ikke friste ham ved videre Tvivl. Tiden maatte jo vel beskjæmme den ubegribelige Drømmer, meente hun, og virkeligen var der alle Tegn til, at hun skulde see denne Mening gaae igjennem. Thi der henrandt fire — fem — sex Uger, og endnu var der ikke baaren nogen Død ud af Kammerherre Beenfeldt's Port.

Da begav det sig, at en Fru Grambow, Hofdame hos En af de russiske Prindsesser, sødelig hensov, og da hun ikke torde begraves fra Pallaiet, blev Liget bragt i Kammerherre Beenfeldts Huus, med hvem hun var beslægtet, for derfra at flyes til Jorde. Og da vort unge Ægtepar, faa Dage efter, stod i et aabent Vindue, som gik ud til Søn-

dergade, saae Begge, hvorlunde den store Liigskare bevægede sig langsomt ud af Kammerherrens Port, og otte Præster fulgte den prægtige Kiste, men hele Følget havde Parapluier over Hovedet, røde, gule, grønne og blaae, thi det var, hele samme Dag, en skyllende Regn.

„Gode Gud! sagde Konen: Hvor dog Alt maa træffe ind! Men hvor ere da alle de Præster fra? Jeg kjender kun de Tre herfra Byen."

„De Tre ere den Afdødes Sønner, tog han Ordet: de To ere hendes Svigersønner. Vil Du nu troe mig herefter?"

Men hun bøiede sit Hoved mod hans Bryst og taug.

(A. F. Elmquist.)

Strandkontrolleuren.

En sand Begivenhed.

(Original.)

Ved Indløbet til det friske Haf paa den østlige Kyst af Preussen rager en smal, men langagtig Ø frem af Havet, nordlig omgjærdet af Østersøen, sydlig af Weichselfloden. Egnens faa Beboere, som

her langs med Kysten have opslaaet deres Baaninger, leve for det meste af Fiskerie, og for en ubetydelig Vinding vove de Liv og Blod. Det er derfor ei sjeldent, at de vise sig som modige Haandlangere ved de talrige Smuglerier, som udøves ikke blot her, men langs med hele den preussiske Kyst. Varene skjules paa ikkun dem bekjendte Gjemmesteder, indtil Beboerne finde Leilighed, efterhaanden at bringe dem over Weichselfloden til Fastlandet. Uagtet Regjeringens Aarvaagenhed og den haardeste Straf, har det ei været muligt, at standse dette Uvæsen tilfulde.

Det friske Haf skiller den omtalte Ø fra en ligeoverfor liggende Halvø, paa hvilken Pillau hæver sit Taarnspiir i Veiret. Her var det, hvor i Aaret 1821 den 28de Septbr. Strandkontrolleur K.... reed langs med Kysten for at recognoscere, og neppe havde han speidet en Time, førend han opdagede et Skib, som kastede Anker omtrent en Fjerdingvei borte fra den nysnævnte Landstrimmel. Trods Uveir og Storm og Havets brusende Bølger ilede nogle Baade fra Øen henimod Fartøiet. Overbeviist om Udøvelsen af en lovstridig Handling, samlede Strandkontrolleuren, hvem jeg med hans Fornavn vil kalde Rudolf, i Hast de nærmeste Colleger, for med deres Hjelp at modsætte sig Varenes Indsmugling; men uden en Omvei af flere Mile kunde de ei komme hen til det Sted, hvor Baadene seilede i Land, til Søes derimod var Afstanden ikke betydelig. „Jler med mig!" raabte Rudolf: Værer uforsagte! Med forenede Kræfter vil det vor-

de os let at seire over Elementernes Kamp!" — Men Ingen vilde vove sit Liv; thi frygtelig oprørtes Havet. „Kan da ikke Følelsen af Eders Pligt, begyndte den nidkjære Embedsmand atter: opflamme Brystet med Mod, da ihukommer den Løn, som I efter lykkelig fuldbragt Gjerning kan vente!" Men Alt var forgjæves. — „Nu, saa seiler jeg ene, raabte Rudolf: trods Bølge og Storm!" og med det samme styrtede han ned imod Strandbreden, løsrev en Fiskerbaad, og begav sig ud paa det vilde Hav, hen mod det smuglende Skib.

Ei langt fra det Sted, hvor Kontrolleuren stødte fra Land, boede Oswald paa et venligt lille Gods, hvis Indtægter netop vare tilstrækkelige til at henleve et sorgfrit lykkeligt Liv. Siden nogen Tid Enkemand, levede han gandske for sin eneste Datter Emma, en blid og høistelskværdig Pige, som gjengjeldte Faderens Kjærlighed med den barnligste Ømhed og Hengivenhed. Elsket af Enhver, som kjendte ham, tilbragte Oswald sit Liv i stille Rolighed, med et Hjerte i Brystet, som bankede varmt for sine Medmennesters Vel. Neppe blev denne Mand Vidne til Rudolfs Forvovenhed, førend han er betænkt paa at frelse den Ubesindige, hvis Foretagende, han indseer, umuligen kan lykkes i den skummende Brænding, der som en rygende Dampsøile vælter sig op imod Land. Han iler ud, han vinker, han raaber; men intet Tegn giver Rudolf at vende tilbage. Uden at tænke paa egen Fare, løsner Oswald den største Baad, samler i Hast flere Folk, og iler efter den Ulykkelige. Men neppe er Baaden fra

Landet, forend han seer, at Bølgerne fraadende slaae sammen over Rudolfs brøstfældige Planker. Alligevel seiler han did, for om muligt at frelse, og hvor stor er hans Fryd og Henrykkelse, da han netop kommer i det Øieblik, hvor den svømmende Rudolfs Kræfter ei mere mægte at holde ham op over Bølgen. Han frelses, men er neppe i Land, forinden han bevidstløs segner til Jorden.

Med Varsomhed blev den Afmægtige bragt op til Gaarden, hvor Oswald betroede ham til sin syttenaarige Datters Pleie. En heftig Feber rystede Rudolfs Lemmer, og Lægen, som strax blev hentet fra Pillau, gav ikke det bedste Haab om hans Liv. Emma pleiede den Syge med Omhu, rakte ham selv Medicinen med største Paapasselighed, vaagede om Natten ved hans Leie, og tørrede Sveden af hans blegnede Kinder og Pande. Omsider seirede hans ungdommelige Kraft, og lidt efter lidt begyndte hans Ansigt atter at straale i Sundhedens luende Roser; men endnu var det ham ikke tilladt, at udsætte sig for Egnens skarpe Efteraarsvinde og Clima. Den Frelstes første Ord var Taknemmelighed, men Oswald, glad ved Bevidstheden om at have udøvet en Handling, som ikkun den indvortes Følelse giver sit høieste Værd, bød ham — at tie. Fader og Datter havde faaet den unge Mand kjær, og med inderlig Velbehag smilede Oswald, naar han bemærkede, hvorlunde den Fremmede med betydningsfuldt

Blik betragtede Emma og atter, som om han grandskede dybt, slog Øinene ned. Pigens Deeltagelse forvandledes snart til en ømmere Følelse, og vort velsignede Oswald den Pagt, som de elskende Hjerter havde sluttet. Glæden, som efter Moderens Død en Tidlang var dæmpet, hævede nu atter sin jublende Røst og gjenlød i Mark og i Vange; intet forstyrrede den skjønne Harmoni, der slyngede sit Rosenbaand om det elskende Par. Saaledes bortsvandt en Tid, da Tungsinds Skyer begyndte at mørkne Kjærlighedens hidtil saa venlige Himmel. Indesluttet i sig selv vankede Rudolf omkring, og da hans Forlovede prøvede at udfritte Grunden, søgte han i Forstningen at undgaae baade Spørgsmaal og Svar, men endelig omfavnede han med Vemod den yndige Mø og sagde: „Lad ikke min Adfærd forstyrre Din Rolighed, elskede Pige; saa skjøn, som Nutiden svævede for mit glædedrukne Øie, ønsker jeg blot, at det stedse maa blive." — „Du tvivler?" spurgte Emma, og kastede et ømhedsfuldt Blik til den Elskede. — „Det er min Fremtid, svarede Rudolf: som nedtynger mit Sind. Naar skal et skjønnere Baand for stedse sammenknytte vore Hjerter? Du veed, bedste Emma, af min Stand leve der mange i Staten, og, uden Patroner, frygter jeg, ikke saasnart, maaskee aldrig, at kunne forandre min Stilling, og saaledes, som den nu er for nærværende Tid, kan jeg jo ikke vente, at see min skjønneste Tanke kronet med Held!" — „Stol paa det alvise Forsyn, min Rudolf! svarede Pigen: Vær virksom i Dit Kald, da vil den algode og retfærdige Gud vist høre Dit lønlige Suk!" — Her aabnedes Døren og

Faderen treen ind. Ogsaa han bemærkede den Tungsind, der spredte sin giftige Taage omkring hans elskede Born, men da han erfarede Grunden, opklaredes pludseligt hans Aasyn, og efter et Vink maatte Rudolf følge ham ud. Oswald førte den Nysgjerrige til Gaardens ubeboede Fløi, aabnede Døren paa et jerngittret Værelse, hvor han løftede Laaget af en meget stor og centnersvær Kiste; men hvo maler Rudolfs Forbauselse, da den skjønneste Bernsteensglands blændede hans stirrende Øine. „Jeg troer at kjende Dit Hjerte, begyndte nu Oswald: og vil derfor trygt betroe Dig min Hemmelighed, hvorom endog selve min Datter ei veed. Her seer Du denne Kiste, fyldt med de herligste Bernsteensstykker, som jeg i 15 Aar har samlet, medens jeg boede her. Vel veed jeg den Lov, som under Straf af Galeierne byder Enhver, at indsende hvert Stykke til Kronen; men Kjærlighed til min Emma overdøvede Pligtens Stemme. Ei ansaae jeg min Handling for nogen moralsk Forbrydelse; thi min var Grunden, hvorpaa jeg i mange Aar møisom har samlet; min øvrige Vandel være Dig Borgen for mit Hjerte. Tag denne Skat, min Søn, omsæt den udenlands i Penge, og lev lykkelig med min Datter, for hvis Skyld jeg opoffrer Alt.“ — Glad styrtede Rudolf i Faderens Arme og derpaa hen til sin Brud, for at meddele hende sin Lykke. — Nu nærmede Tiden sig, hvor Rudolf atter maatte tænke paa at opfylde sine Embedspligter; Brylluppet blev bestemt om fem Uger, og med Taarer skiltes Fader og Datter fra den bortdragende Elsker, der lovede

i muligste Skyndning at tilberede Alt til den forestaaende Høitid.

Fire Uger vare alt forundne. I kjærlig Samtale mellem Oswald og Emma henrullede Tiden, og da de en Dag, som sædvanlig, talte om Rudolf og Gjensynets Glæde, aabnedes Døren og et Brev overraktes til Faderen. „Fra Rudolf!" sagde Denne, idet han aabnede det. Med længselsfulde Blikke hang Emma ved hans gladtindrende Øie, og da han nu efter et Øieblik raabte: „Han kommer paa Mandag!" sprang Pigen jublende op fra sit Sæde og gjentog: „Han kommer! Han kommer!" og smilende iilte hun ind til sit Værelse, for endnu engang at mynstre og ordne den herlige Brudestads; men blv sank hun atter i Faderens Favn, da Denne sagte havde listet sig efter hende og med salige Følelser betragtede den travle Pige. „Vær lykkelig!" hviskede han, medens Emma bortkysfede den i hans Øie bævende Taare.

Den festlige Dag oprandt, paa hvilken Rudolf blev ventet. Ingen Sky mørknede Solens blide Efteraarsstraaler, og ligesom Himlens luende Flammekugle, blussede Ilden i Brudens elskovaandende Barm. Vel hundrede Gange saae hun ud af Vinduet og løb op paa en lille Høi nærved Gaarden, Øinene henvendte til det Sted, hvorfra hendes Rudolf idag skulde komme. Det blev Middag; han kom ikke. En bange Ahnelse begyndte at ulme i Pigens Hjerte, som, uagtet Oswalds Foreſtillinger,

ei vilde slukkes. Klokken slog 3; men Ingen var kommen. Paa hendes Knæ opsendte nu Emma en Bøn til den himmelske Fader for Rudolfs Lykke og Vel. „Kjæreste Datter! beroligede hende Oswald: Hvorfor saa usigelig bange; endnu er jo Dagen ei omme, hvorfor vil Du lade Tankernes Hav slaae knusende Bølger mod Dit Bryst? Adspred Dine Tanker; gaae, kjære Emma, ifør Dig Dit Brudesmykke, for i denne Dragt at overraske Din Rudolf, der snart, det ahner mig, snart vil komme." — Taus adlød hun, og da hun havde endt sin Paaklædning, ilede hun ned — men savnede Rudolf. Det var et sjeldent smukt Syn, at see denne herlige Figur, prydet med en sort Silkekjole, som sluttede tæt om de yndige Former. En Rose flammede paa Liliebarmen og trykte sit Kys paa et Bernsteenskors, som i straalende Perler hang ned fra den blændende Hals, og en Myrthekrands slyngede sig gjennem de blonde, i gyldene Bølger nedrullende Lokker. Men skjønnere end Alt, tindrede Øiet som et Speil af det ædeltbankende Hjerte.

Saaledes stod hun i bange Forventning, da aabnedes Døren, og Rudolf, den tilbedte Rudolf traadte ind, ledsaget — af otte, med dragne Sabler væbnede Gensd'armer. Med et Glædesskrig fløi Oswald og Emma hen mod den Kommende; men da de saae det uventede Følge, standsede Begge uvilkaarlig deres Skridt og — Myrthekrandsen faldt ned af de yndige Lokker. — „Katastrophen er fuldendt! sagde Rudolf til den overraskede Oswald: Alt længe ahnede jeg Din Haandtering, da Du al-

drig indsendte Tribut fra Din bernsteensvulmende Kyst; den blegnæbbede Pige hist henne tjente mig som Middel til at naae Mistankens Overbeviisning. Gensd'armer, gjører Jer Pligt!"

Med et høit Forfærdelsens Hvin styrtede Emma ud af den aabnede Dør, og søgte sit Gravsted i Bronden. — Med frygtelig stirrende Øine og blegnede Læber stod Oswald der; Haaret reiste sig op paa hans Isse, krampagtig sammenknugedes hans Hænder, men tale — kunde han ikke.

Oswald sønderslides paa Galeierne af raslende Lænker; men Rudolf er bleven ophøiet, og nyder for Øieblikket, i preussisk M..... i det forrige W.....n, det første Toldofficiant : Embede, som Løn for hans Gjerning.

Men høit over Stjernernes Bue
Der blinker en straffende Dolk
I Evigheds flammende Lue,
Som Retfærds den hævnende Tolk.
Naar Mennesket mindst det da tænker —
Gjenlyder den Eviges Røst;
Og knusende Dolken nedsænker
Sig dybt i Forbryderens Bryst.

(F. C. Julin.)

Grillparzer's Tale ved Beethoven's Baare.

Vi, som omringe den Hensovedes Baare, staae her som en heel Nations, det store tydske Folks Repræsentanter, og udtale dets Sorg ved Tabet af den ene Halvdeel af hvad der endnu var blevet tilbage af Fortidens straalende Mønstre paa germanisk Konst og fædrelandsk Aandsskjønhed. Vel lever endnu, og gid han endnu længe leve, det tydske Sprogs og Tungemaals Mesterfanger; men hedengangen er Strengelegens sidste Mester, Tonekonstens sødtalende Barde, Arvingen til Händels og Bachs, Haydns og Mozarts udødelige Roes, den han selv forøgede og udvidede; og grædende staae vi nu og see paa de brustne Strenge af den forstummede Mesterharpe. — Mesterharpe! Ja den eiede han, thi han var en Konstner, og hvad han var, det var han ved Konsten. Livets Torne havde dybt saaret ham, og som den Skibbrudne knuger sig fast til Strandbreddens Klippe, saaledes holdt han sig fast ved din Arm, du fra Himlen nedsendte Konst, du det Skjønnes og Sandes herlige Søster, Livets huldе Trøsterinde. Fast holdt han sig ved din Arm, og selv da Døren var lukket, hvorigjennem du treen ind til ham, og da han var bleven blind for dine Træk, og ikke kunde høre naar du talte til ham, da bar han dog dit Billede i Hjertet, og da han døde, laa det endnu paa hans Bryst.

Ja, Konstner var han, og hvo staaer nu ved hans Side? Som Behemot farer hen over Havets

Flade, saa gjennemsløi han sin Konst fra dens ene til dens anden Ende. Fra Duens kjælne Klage til Kordenens høie Bulder, fra dædaliſk Sammenflyngning af Konstens fineſte Traade indtil det frygtelige Punct hvor det Dannede overlades til ſtridende Naturkræfters regelloſe Vilkaarlighed, Alt havde han afmaalt, havde han opfattet. Hvo der opſtaaer efter ham, har Intet at fortſætte, han maa begynde noget Nyt, thi hvor hans Forgjænger hørte op, der hører hele Konſten op. Adelaide og Leonore; Vittoria's Seiershymne; gudhengiven Messeſang; tre og fem forenede Stemmers huldе Bøn; lydklingende Symphonier; Glæde, Elyſiums Datter; ſørgende Svaneſang; ſtiller Eder med Strengelegens Muſe omkring hans Grav, og beſtrøer den med Laurbær.

Ja, han var Konſtner, men ogſaa Menneſke, i enhver og i den høieſte Betydning af Ordet. Fordi han undveeg Verden, kaldte man ham menneſkefjendſk; fordi han gik Følſomheden af Veien, kaldte man ham ufølſom. Ak, hvo der veed ſig haard, han flyer ei. Det er de fineſte Spidſer, ſom tidligſt blive ſtumpe, ſom bøies eller brækkes. Hvo der altid føler dybt, undviger Følevorenhed. Han undveeg Verden, fordi han i ſit elſkende, altomfattende Hjerte ikke fandt et Vaaben til at værne ſig mod dens Anfald. Han undveeg Menneſkene, da han havde meddeelt dem ſit Hjertes rige Skatte, og ikke havde faaet en Skjærv af dem. Han blev eenſom, fordi han ikke fandt en anden ſig ſelv. Men til ſin Død bevarede han for alle Menneſker et men-

neskeligt Hjerte, et faderligt for sine Nærmeste, Gods og Blod for hver Trængende.

Saaledes var han, saaledes døde han, saaledes vil han leve for alle Tider. Men I som have fulgt ham til hans sidste Bolig, værer Herrer over Eders Smerte. I have ikke tabt ham, nei I have vundet ham. Thi Udødelighedens Haller betræder ingen Levende; for Støvet er afrystet, aabne sig ikke Evighedens Porte. Han, hvem I offre Sorgens Graad, han staaer nu først iblandt de Store, som leve for alle Tider, hvis Roes fast i en Evighed ei rokkes. Derfor vandrer fra Graven sørgende, men fattede. Og naar hans Skabningers Vælde igjen fører Eder bort med sig, som Stormen, der vil fødes, og naar Begeistring for ham henriver Eder i Midten af en endnu ufødt Slægt, saa mindes denne Stund, og tænker: vi vare med da de lagde ham i Jorden, og vi græd da han døde.

Fru Defrene's mærkværdige Livsskjebne.

Efter Proces-Akter fortalt

af

Georg Lotz.

Blomstrende som en Rose, var Maria Elisabeth de Tillay, i sit syttende Aar, traadt ud af den skumle Klosterhal i det venlige Liv. Hendes Fader var Præsident i Mortier, en rig og ansee Mand. Den huldе Piges Fremtrædelse vakte almindelig Opsigt i hele Provindsen, og fra alle Sider strømte Ynglinger hid, at sole sig i hendes Yndigheders Glands. Men først da den unge og skjønne Marquis Pierre Hennequin Defrene traadte i hendes Beundreres Række, sneg Kjærligheden sig ind i hendes uerfarne Hjerte, og fyldte det i kort Tid med de ømmeste Følelser for den indtagende Mand. Stolthed og Forfængelighed vare Hovedtrækkene i hans Characteer; overbeviist om, at Præsidenten vilde gjøre sig en Ære af, at have ham til Svigerson, bad han ham om Datterens Haand, men fik til sin Forundring — Afslag. Defrene var ung, smuk og rig, men hans heftige, lidenskabelige Gemyt, hans overalt fremtrædende Anmasselse, som han dog vidste at skjule i sin Elskedes Nærværelse, vare for den ømme Fader varslende Mindelser, ei at lægge sin eneste Datters Lykke i hans Hænder. Jo visere han havde været paa Præsidentens Sam-

tykke, desto heftigere flammede han nu op i Vrede over den formeentlige Fornærmelse. I sin krænkede Forfængelighed svor han, at ville tilegne sig Maria's Haand og hævne sig paa hendes Fader. Hvor mægtigt virke ei Ord og Eeder af elsket Mund paa en lettroende Piges Hjerte! Og hvo undres vel over, at det omsider lykkedes hans Smigerkonst, at bevæge sin Elskede til, at flye med ham fra Fædrehjemmet, hvor man, som hun meente, vilde adskille to Hjerter, som gandske vare skabte for hinanden!

Hvo maler de ulykkelige Forældres Skræk, da de overbeviste sig om Datterens Flugt! Man sendte Kourerer og Ilbud til alle Sider, for at efterspore dem, men forgjæves. Langt om længe erfarede man, at de vare flygtede over til Engelland, hvor en formelig Vielse havde knyttet dem uopløseligt til hinanden. De dybtkrænkede Forældre fandt sig da, skjondt med blødende Hjerte, i det Uforanderlige, tillode de Flygtede at komme tilbage til Frankrig, og billigede af Tvang en Forbindelse, hvoraf de aldrig torde love sig noget Godt.

Tolv Maaneder levede det unge Par i Kjærlighedens Eden; da begyndte den ubestandige Mand at kjølnes. Han blev ukjærlig, ligegyldig. Erindringen om den Fornærmelse, Faderen havde tilfoiet ham, oppustede paany en Vrede i hans Sjel, som han var uretfærdig nok til at overføre paa sin Gemalinde. Bortkastet blev nu det Elskværdighedens Slør, hvorunder han hidtil havde skjult sin sande Gestalt, og den Skuffede følte den Elendighed, hvori hun, ved et overilet Skridt, havde styrtet sig selv,

saameget dybere, som hun bluedes ved, at beklage sig for sine Forældre. Hendes Forhold til Marquis Defrene blev med hver Dag mere trykkende, men endnu haardere skulde hun straffes for sin Letsindighed. Det laae i den lidenskabelige Mands Character, med Lynsnarhed at gaae over fra eet Extrem til et andet, og aldrig saasnart var Kjærlighedens milde Sol gandske slukt i hans Hjerte, for Had til den Opoffrede begyndte at besjele ham. Fra nu af ponsede han kun paa, hvorledes han bedst skulde skille sig ved den Ulykkelige. Efterat han, kold og mørk, havde grublet paa en Plan, som skulde opfylde hans Ønske og tillige sætte ham i Besiddelse af sin Kones betydelige Formue, fattede han en frygteligoprørende Beslutning, som man kunde kalde utrolig, hvis ikke authentiske Procesakter dokumenterede dens Sandhed. Han besluttede nemlig, med sin Lidenskabs udkaarne Offer, at begive sig til En af Frankrigs sydligste Søstæder, og her at indskibe sig med hende, for enten underveis at styrte hende i Havet, eller, hvis ingen Leilighed skulde frembyde sig dertil, at sælge hende som Slave i Tyrkiet.

Vant til, uden Indvending at adlyde ham, modsagde hun ham ikke, da han bad hende lave sig til en Reise til Italien, fordi, som han foregav, hans Sundhedstilstand gjorde det nødvendigt for ham, at bruge Badene i Pisa. Ledsagede af adskillige ham gandske hengivne Tjenere, naaede de Lyon, og toge herfra, over Beauvoisin og Savoyen, Veien til Italien. Den stumbygte Marquise maatte betroe sit ungdommelige Legeme til et Muuldyrs Ryg, forat besti-

ge de steile Alper. Mat og modig naaede hun med sin Tyran, Genua, hvor han haabede at finde et Skib, hvorpaa han med sit Bytte kunde indskibe sig til Constantinopel. Men da han fandt sig skuffet i sine Forventning, omsatte han sine medbragte Vexelbreve i rede Penge og begav sig med Marquisen paa Veien til Savonna, hvor han, som man forsikkrede, vilde finde den forønskede Skibsleilighed.

Fra det Øieblik af, den frygtelige Marquis havde befalet sin ulykkelige Hustru, at holde sig reisefærdig, var der i hendes Sjel opstegen en skrækfuld Ahnelse, som endnu fik mere Næring derved, at han gjorde det umuligt for hende, at tage Afsked fra sine Forældre forinden. I Savoyen havde Greven taget en fattig men ærlig Mand, Pierre Pillet, i sin Tjeneste; han skulde føre de Reisende over Alperne, hvor hver Sti var ham bekjendt. Med inderlig Deeltagelse havde han betragtet Korsdragerinden. I Genua var det lykkedes ham, at høre en Samtale, Greven havde med sin fortroligste Tjener. Aldrig saasnart var han derved bleven underrettet om Grevens skjændige Plan, før han fattede den Beslutning, at redde den Ulykkelige, det maatte koste, hvad det vilde. Saasnart de Reisende derfor havde begivet sig paa Veien til Savonna, benyttede han et heldigt Øieblik til med faa Ord at meddele hende den grædselige Plan, man havde fore med hende. Han forsikkrede hende derhos om sin Bistand, og lovede, at hun skulde finde Redning i Savonna.

Stiltiende takkede hun den Almægtige for hans vidunderlige Varetægt, og lønnede den troe Sjel med et taknemmeligt Blik.

I Savonna laae et Skib seilfærdigt til Constantinopel; allerede næste Morgen vilde han bringe sin Kone ombord derpaa. Kun een Nat havde altsaa den vakkre Pillet til at udføre sin Redningsplan. Han havde ført de Reisende til en Gjæstgivergaard, med hvis redelige Eiermand han nøie var bekjendt. Saasnart man her var stegen af, blev Marquisen bragt paa et Værelse i første Stokværk, hvor hendes grusomme Ægtefælle stiltiende spiste tilaften med hende. Strax derpaa forlod han hende og tillaasede Døren, for i det yderste Værelse at begive sig til Hvile med sin Plans Fortrolige.

Da nu den Ulykkelige var allene, kastede hun sig paa Knæ, inderligtbedende til sin himmelske Frelser. Da hørte hun en sagte Puslen ved Vinduet. Hun lyttede — Larmen blev lydeligere. Bævende nærmede hun sig Vinduet; hendes Ahnelse bedrog hende ikke! Hun gjenkjendte den ærlige Pillet's hviskende Stemme, som bad hende aabne Vinduet. Hun gjorde det; støttende sig paa hans Arm vaklede hun ned ad den høie Havestige, og blev, da hun kom ned, løftet i en Bærestol, som den redelige Mand havde holdt beredt, velberegnende, at hendes udtomte Kræfter vilde gjøre hende det umuligt, at fortsætte sin Flugt paa anden Maade.

Pillet ønskede, at bringe Marquisen til det to Dagsreiser fra Savonna liggende Turin, og her at overantvorde hende til den ædle og menneskekjærlige Prindsesse af Savoyens Beskyttelse. Det lykkedes ham ogsaa, at bringe hende til den tre stærke Miil fra Savonna liggende Fæstning Courtemille. Her vil-

de han føre hende til en Gjæstgivergaard, og der paa ile til Greven af Scarampo, som eiede Flækken, forat bede ham understøtte Reisens Fortsættelse. Men neppe vare de stegne af udenfor Gjæstgiversstedet, før de, med usigelig Bestyrtelse, saae Marquis Defrene, som, ledsaget af sine bevæbnede Folk, galopperede ind i Flækken. Ved dette Syn sank Marquisen afmægtig til Jorden. Men Pillet, som ikke tabte sin Aandsnærværelse, svang sig med Lynets Hurtighed paa et Muuldyr, og ilte til Hr. Scarampo's Slot, hvorfra Redning allene kunde haabes. Forgjæves satte Greven og hans Følge efter ham; forgjæves skjøde de efter ham. Gud, den Almægtige, tog Uskyldigheden i sin hellige Varetægt, og lod den modige Pillet lykkeligt naae Slottet, hvis Bestidder han strax underrettede om Alt, idet han paa det Indstændigste bad om Redning og Hjelp.

Da Greven saae, at Pillet var undflyet hans Raserie, ilte han, flammende af Vrede, tilbage til Gjæstgivergaarden, hvor hans ulykkelige Gemalinde, understøttet af den menneskekjærlige Vertinde, just var vaagnet af sin bevidstløse Tilstand. Med uhørt Gruesomhed overøste den Skjændige nu sin Lidenskabs nedbøiede Offer med Forbandelser, og var just i Begreb med at forgribe sig paa den Ynkværdige, da Døren til det Værelse, hvori han havde indelukket sig med hende, blev sprængt, og Pillet, andengang som hendes Redningsengel, og med ham den ædle Greve af Scarampo indtraadte, ledsaget af Stedets Dommer og af bevæbnede Tjenere. Trods sin rasende Modstand blev Greven dog øieblikkeligt afvæb-

net og bragt i Fængsel; men hans lidende Hustru førtes op paa Slottet, hvor Scarampo's fortræffelige Gemalinde søgte at gyde lindrende Balsam i den Ulykkeliges Sjelevunde.

Greven medgav Marquisen nogle Tjenere, og allerede næste Morgen aarle fortsatte hun, ledsaget af Pillet, sin Reise, da hun ønskede, at naae Turin saa snart som muligt. Samme Dags Aften naaede hun det paa Didveien liggende Albe, hvor hun strax vendte sig til Gouverneuren, anraabende ogsaa hans Beskyttelse mod en rasende Ægtefælles Tyranni. Denne redelige, men kun altfor svage Mand modtog hende paa det velvilligste. Udmattet af legemlige og aandige Anstrengelser, havde hun her, førstegang i lang Tid, tilbragt en temmelig rolig Nat, og var just vaagnet, da — man tænke sig hendes Skræk — Marquis Defrene, undvegen af sit Fængsel i Courtemille, viste sig paa Gouverneurens Slot. Snildt beregnende, at Heftighed og Vrede ikke mere kunde føre til hans skjændige Plans Opnaaelse, tog han nu sin Tilflugt til List, og søgte, ved forstilt Anger, at overbevise den godmodige Gouverneur om, at han angrede sin Forseelse og ønskede en oprigtig Forsoning med sin dybtkrænkede Gemalinde. Han vidste at spille den Fortvivlede med saa skuffende Sandhed, at det omsider lykkedes ham, at bevæge Slottets Herre til, idetmindste at tillade ham en Samtale med sin Kone, som var nødt til, at samtykke deri. Her opbød nu Skurken alle de Midler, som stod til hans Tjeneste. Med den heftigste Smertes Udraab styrtede han for sin Gemalindes Fødder, holdt den skjælvende Qvindes Knæ

fast omsluttede, og forsikkrede hende, under de helligste Eder, om sin Hensigts Reenhed, aldeles benægtende den græsselige Plan, som han beskyldtes for at nære. Derpaa sprang han, i vild Fortvivlelse, op igjen, blottede sin Kaarde, og bad Marquisen give ham Døden, at han kunde faae Ende paa et Liv, som, uden hendes Tilgivelse, vilde være ham et Helved. Efterat han i nogle Dage havde gjentaget denne Komedie for Gouverneurens Øine, lykkedes det ham omsider, at bevæge Denne, til, i denne Sag at sende et Bud til Hertugen af Savoyen, og at indhente hans Tilladelse til, igjen at overantvorde Marquisen til hendes angerfulde Ægtefælle, dog paa det Vilkaar, at han ufortovet skulde føre hende til Frankrig, behandle hende paa det Mildeste, og med sit Liv være ansvarlig for dette Løftes Opfyldelse.

Marquisen, som ikke havde ladet sig skuffe ved Bedragerens Smigertale, gjorde vel mange Indvendinger, men alligevel afgik en Koureer med Gouverneurens Budskab til Hertugen i Turin, og kom, alt nogle Dage efter, tilbage med Dennes Samtykke. Vel havde ogsaa Marquisen afsendt den troe Pillet med et Brev til den menneskekjærlige Herstuginde, hvori hun paa det Indstændigste havde bønfaldt Denne, hun vilde dog anvende al sin Indflydelse, for at forebygge, at Defrene ikke skulde faae den søgte Tilladelse. Men Marquis Defrene havde faaet Nys herom, og da den ærlige Pillet, nepspe en Miil fra Albe, raskt travede hen ad Veien

paa sit Muuldyr, blev han pludseligt anfaldt af to formummede Tjenere, som Defrene havde sendt efter ham. Forgjæves opbød den vakkre Mand al sin Kraft, for at forsvare det ham betroede Brev — hans fortvivlede Modværge kunde ikke redde ham — han segnede som et Offer for sin Troskab.

Saa var da den ulykkelige Qvinde atter i sin Tyrans Hænder. Havde han længe været nødt til, at forstille sig, saa viste sig nu hans Vrede desto heftigere. Vel var han, for sin egen Skyld, nødt til, at tage Veien til Frankrig, men neppe vare de nogle Mile fra Gouverneurens Slot, før han bortkastede Mildhedens og Angerens Maske, som det var bleven ham saa usigeligtungt at bære, og atter viste sig for den Ulykkelige i sin sande djævelske Skikkelse. Havde hun nu erfaret, at Pillet havde fundet Døden som et Offer for sin uegennyttige Høimodighed, da var hun forgangen i sin Elendighed.

Paa et lidet, ham tilhørende Gods ved den savoyiske Grændse standsede Marquis Defrene med sit ulykkelige Bytte. Næsten otte Dage streifede han omkring i den vilde Omegn, ponsende paa en Plan, som kunde tilfredsstille hans Had og Hævnlyst. Omsider traadte han en Aften ind til sin Gemalinde, og lukkede Døren efter sig. Skjælvende saae hun ham ind i de uheldforkyndende Øine. Da rakte han hende, med lumsk Blik, adskillige Breve, han havde smedet i hendes Navn, idet han forlangte, at hun egenhændigt skulde afskrive dem, og underskrive dem med sit Navn. Neppe havde Marquis

sen kastet et Blik i Brevene, før hun, i ædel Vrede, kastede dem paa Gulvet, idet hun forsikkrede: hun vilde heller døe, end vedkjende sig disse skjændige Breve. Paa oprørende Viis vare de affattede af Defrene, og stilede til en for kort siden afdød Cavalier, der var berygtet for sine Udsvævelser. Det var aabenbart hans Hensigt, ved disse Breves Forevisning at retfærdiggjøre sit skjændige Forhold mod sin Gemalinde og at indlede en Skilsmisseproces, som, ved Hjelp af disse Dokumenter, kunde befrie ham fra den Forhadte og tillige sikkre ham hendes Formue.

„De har frit Valg! svarte Skurken koldt: Denne Dolk skal befrie mig fra Deres byrdefulde Nærværelse, hvis De længer nægter at afskrive disse Breve."

Forgjæves sank den Piinte ham tilfode, forgjæves besvor hun ham ved Gud og alle Helgene, dog idetmindste at unde hende Absolutionens Trost — da vilde hun uden Betænkning foretrække Døden for Skjændselen. Med haanfuld Grusomhed afslog han hendes Bøn; efter en haard indvortes Kamp greb hun omsider Pennen, og bekjendte sig med egen Haand til Forbrydelser, som hendes rene Sjel aldrig havde kjendt. Men Faderen i Himlen vaagede over den Fromme. Alt havde hun næsten afskrevet alle Brevene, da der pludseligt bankedes paa Kammerdøren, og Defrene bortkaldtes i et Anliggende, som ingen Opsættelse taalte. Han iilte ud, og øieblikkeligt indgav Gud hende en Redningstanke. Med krampagtig Haand greb hun hastigt

nogle af Originalbrevene, som Defrene egenhændigt havde opsat, og skjulte dem paa sit bankende Bryst. Hun havde gjort vel i at haste, thi et Øieblik sildigere traadte Defrene ind igjen, tog imod Afskrifterne, kastede sine Originaler i Kaminilden, og forlod Gemakket med en Haanlatter, uden at have savnet de manglende Breve.

Neppe var en Maaned forgangen efter denne Rædselsscene, for Defrene offentligt optraadte som Klager mod sin Gemalinde. Paa Grund af hine Breve beskyldte han hende for Ægteskabsbrud; han androg paa, at hun skulde skilles fra ham og underkastes Kirkens Disciplin: men den Almægtiges Taalmodighed var udtømt. Det var lykkedes Marquisen at undflye af sit Fængsel i sine Forældres Arme. Da Defrene erfarede det, blev han gandske rasende, og mishandlede, i sin Vredes første Hefstighed, sin fortroligste Tjener, til hvis Bevogtning han havde betroet hende, paa en saa oprørende Maade, at man mistvivlede om hans Liv, Men da man nu for Retten forelagde Defrene hine Originalbreve, hvorved hans Anklage aldeles tilintetgjordes, greb Angst og Rædsel hans Sjel. Endnu engang søgte han at fatte sig; med den fuldendte Ridings frække Pande treen han frem, bestridende de forelagde Breves Ægthed. Men da fremtraadte for Tribunalet den fromme Pater Gerard der, som Skriftefader, havde staaet Defrene's mishandlede Tjener bi paa det Yderste, og meddeelte den Bekjendelse, han døende havde aflagt i mange Vidners Paahør. Nu stod Ridingen der uden Maske, røbet,

overbeviist. Uhyret havde kun Valget mellem Galeiens Roerbænk og Døden for egen Haand — han valgte denne, og tog Gift.

Lig en knækket Rose visnede Marquisen langsomt hen. Hun flyede Verdens Larm, hun higede efter stille Indgetogenhed. Hun udsatte en betydelig Sum for Pillet's fattige, halvfjerdsindstyveaarige Moder, som i ham havde tabt sin Alderdoms Haab, forlod, trods sine Forældres Taarer og Bønner, deres Huus, og vendte for stedse tilbage til den dunkle Klostercelle, hun havde forladt som udspringende Knop. Da Vaaren vendte tilbage andengang, smykkede blege Violer Korsdragerindens Grav.

Liniedandserinden.

Jeg glemmer aldrig, hvor festligt jeg var tilmode, da Kunstberideren Lyster, ledsaget af sit glimrende Selskab, holdt sit første Omridt i Aalborgs Gader. De forekom mig som Halvguder, disse Mennesker, i deres funklende Klædebon, paa de stolte Gangere, eller som Heroer fra Hedenold, som Konger af et forlængst undergangen Heltetiv. Jeg var dengang Alumnus i Latinskolen, og skjøndt jeg vidste, hvad der ventede mig, naar jeg kom for silde i Klassen, maatte jeg dog tage det pragtfulde Skuespil med, der tiltalte min unge fyrige Sjel langt stærkere end Cicero's meest klassiske Perioder. Jeg fulgte altsaa Strommen, fulgte Toget gjennem alle Hovedgaderne, og kunde ikke see mig mæt paa de herlige Gestalter. Hvad der især fængslede mine Øine, og vel mere, var en deilig Pige, som, i den rigeste Amazondragt, reed en prægtig Guldfux. Aldrig har jeg seet yndigere Træk; det var Eet af disse sydlige Physiognomier, mod hvilke intet Hjerte kan bevare sig. Mit Hjerte kunde det allermindst. Jeg fik i samme Time en stor Modbydelighed for al lærd Undervisning. Dræbende Pedanterie! tænkte jeg: Nei, at ride Verden rundt ved denne Piges Side — o, det var et Liv, et Saligheds-Aandedræt!

Allerede før havde jeg faaet et Indtryk af Livet i Konsten, som endnu ikke er udslettet af min Sjel. Schwarz, dengang Danmarks største Skuespiller, besøgte nemlig Aalborg med en udvalgt Trup, og

gav paa Compagniehuset adskillige stærkt besøgte Forestillinger. Han havde den Godhed, at meddele Latinskolens Disciple et vist Antal Fribilletter, og saaledes saae jeg da den første sceniske Fremstilling i mit Liv. Det var Høg over Høg. Hvor dog Alt kom mig vidunderligt fore! En Trylleverden oplod sig for mit Blik, og jeg ønskede, at jeg aldrig havde behøvet at vende Øinene derfra.

Nu, det lykkedes da Rector Scholæ, den fromme, ærværdige Mag. Kisbye, at holde min unge Sjel i den fornødne Ligevægt. Men nu, da Lyster kom, nu, da jeg havde seet den deilige Antonia Frangipani, nu var hans mosommelige Værk forstyrret i et Øieblik!

Det var Midtsommerstid, og jeg har gandske Sandheden paa min Side, naar jeg forsikkrer, at jeg hver Eftermiddag, saasnart Skoletiden var ude, sløi, som om min Velfærd beroede derpaa, til Michel Jeeg's Plads, hvor Selskabet gav sine Forestillinger, for, som Ikke-Betalende, at see til fra en Brædestabel. Alt, hvad jeg saae, tiltrak mig uimodstaaeligt, men Demoiselle Frangipani's Liniedands var dog Sjelen i min Nydelse. Hvor var hun dog fortryllende, hun, en Engel i flyvende Klædebon! Hun lignede en venlig Aand, baaren af en Rosensky, saalænge hun var paa Linien, men naar hun nu sprang ned, og, under larmende Bifaldsyttringer, bøiede det søde, italiske Hoved, medens de smaae Hænder lagde sig korsviis over det unge Bryst — da var det Eva livagtig, Eva, før hun tabte Guds Billede.

Jeg kunde ærgre mig over, at de unge Kjøbmænd og Officerer, vel ogsaa nogle Ældre iblandt, saae paa hende med Øiekast, som gandske tydeligt sagde:

Gid Du var Min,
Hvor elskte jeg da Livet!

Og disse Øiekast fik efterhaanden saadan Ild, at de saae ud som virkelige Pile, gandske anlagte paa at dræbe mig. Jeg, jeg elskede hende jo, og derfor maatte ingen Anden det — der var da heller ingen Anden, der kunde det som jeg!

Jeg var fjorten Aar dengang; Antonia kunde vel have samme Alder omtrent. Det lader sig ikke sige, hvor fuldt jeg havde Hovedet af hende, og Hjertet med. Jeg byggede Planer paa Planer; jeg undfangede omsider, efter store Smerter, Ideen til et Liv, saa romantisk, som om den kunde være udkastet af Lafontaine's Pen. Og nogen Deel havde han sagtens ogsaa deri, den gode Mand. Jeg besluttede nemlig, gandske at opgive mine Studerinager, at romme bort, uden at oppebie testimonium vitæ, og at lade mig engagere ved Lyster's Trup. Det er begribeligt, at jeg, som ideligt omgikkes med disse Drømme, kun havde liden Sands for de tørre Skole-Studier. I disse behagelige Udsigter glemte, beruste jeg mig selv, og — o, Glimt af Edens Saalighed! — det vilde stundom bæres mig fore, som om Antonia, der vel omsider maatte være bleven opmærksom paa det unge Menneske, der hver Daa, som naglet til sin Brædestabel, tabte sig i hendes Beskuelse, tilsendte mig Blikke, der, efter min Fortolkning, ikke kun-

de sige Andet, end: „O, kom til os! Vi have jo kjendt hinanden længe før dette Liv! Kom, bliv hos os, hos mig! Under klingende Spil ville vi drage al Verden rundt, dandsende, Du paa Din Ganger og jeg paa min Linie!"

Det var nu unægteligt meget smukke Ord, men jeg læste dem virkeligen i hendes Øiekast. Ja, disse Øine vare ligesom Cypriani Troldommsbog — jo mere jeg læste deri, og jo dybere jeg granskede, desto mere henrykkes jeg i saadan Forvirring, at det omsider kom mig fore, som om jeg egentligen i mit eget Hjerte bar Under-Roglen til alle de hemmelige Characterer, der, som krydsende Straaler, udsprang af Øinenes Stjerner! Saaledes gik det da til, at jeg en Aften, i en Henrykkelse af denne Art, grandgiveligt meente at læse følgende Ord i bemeldte Øiekast: „Klokken ni i Aften møder jeg Dig i Gangen under Taarnet paa Latinskolen."

Denne venlige Indbydelse gjorde mit Hjerte saare vel, og jeg var ikke seen til at efterkomme den. Neppe havde Klokken slaget ni i Budolphi Taarn, før jeg, i de saligste Forventninger, indfandt mig paa det stiltiende aftalte Sted. Det var mig ubegribeligt, at det ikke allerede var bælgmørkt. Jeg traadte ind i den gamle Bygning: her var et passende Mulm. I en Krog opsøgte jeg mig et Sæde paa en ærværdig Steen, og var nu lutter Øre. Da bevæger en Skikkelse sig ind — jeg flyver den imøde, nedsynker for dens Fødder, omfatter dens Knæ, og faaer — o vee! — fat i et Par Manchesters Mandfolke-Been. Samme Øieblik udstøder Skikkelsen et

frygteligt Forfærdelses-Skrig, river sig los fra mig, og styrter ned ad den Gang, som fører til nogle Beboelsesværelser under Skolen. Paa Skriget mærkede jeg, at det var En af Skolens Hørere, altsaa egentlig slet ingen Gjenstand for en fjortenaarig Yndlings Lidenskab.

Jeg trak mig tilbage i min Krog, og satte mig ned igjen med lyttende Øre. Tiden gik; jeg hørte Taarnuhret slaae eet Qvarteer efter et andet — der kom Ingen. Da begyndte dog den hele Handel, at komme mig lidt ubyggelig fore. Hver Lyd skrækkede mig. Nu bevægede Noget sig over mit Hoved i næsten umærkelig Flugt — „Hvi saa bange, Du! Hvad kan det være andet, end en forvildet Ugle? — Men sagde hun da ogsaa virkeligt, at hun vilde komme? — Eller er maaskee det Hele et skjændigt Selvbedrag? — Nei, nei, hun maa komme — om endogsaa mine Øine have skuffet mig, min Følelse skuffer mig ikke!"

Lys, da nærme Fodtrin sig. Dennegang vilde jeg ikke overile mig, jeg blev siddende gandske stille. Man træder indenfor, i lønlig, hviskende Samtale. To Personer altsaa, og jeg ventede kun Een!

„Skjønne Antonia! sagde den Ene, en mandlig Stemme: Her, inden disse tause Mure, skal vor Kjærlighed finde et Fristed nogle Øieblikke."

Neppe hørte jeg Navnet Antonia, før det begyndte at gjære i mig. Jeg drog mit Aandedræt saa tungt, mit Hjerte slog saa høit, at de Indtrædende havde maattet høre det, hvis de overhovedet havde havt Sands for Andet, end sig selv.

„Kom, Søde! vedblev Manden: Her er en moesgroet Steen, den skal være vor Elskovs Throne!" — Han drog hende efter sig, gandske hen i min Nærhed. Det lod som hun modstræbte — nu satte Begge sig neppe tre Skridt fra mig.

„Kan Du elske mig?" spurgte han, saa kjælent, at jeg havde kunnet briste derved. — „Kan jeg troe Dig?" spurgte hun, med hiin fremmede Accent, der klæder Udlændinge, der bryde paa vort Moders-maal, saa ulignelig vel. Det var udenfor al Tvivl — det var Antonia Frangipani!

„Om Du kan troe mig? ivrede han: Jeg sværger Dig, ved den stille, fortrolige Nat, som omgiver os — "

„Ak, Natten er saa kort!" afbrød hun ham. — „Ved den kydske Maane — " vedblev han.

„Maanen skifter Skikkelse alt for tidt!" afbrød hun ham atter, i skalkagtig Tone. — „Saa lad mig da sværge ved Din himmelske Skjønhed!" udbrød han.

„Den kan falme! sagde hun: Mangt et Dødningehoved har havt skjønnere Kinder, end jeg!" — „Skjønnere, friskere? Umuligt!" forsikkrede han, og strøg med hende, som for at kysse hende.

Da begyndte Stenen at vorde gloende under mig, det trak mig i Lemmerne, det rev mig i Haaret, kloede mig i Hænderne, det krillede mig i Næsen — Atti! Jeg nøs, saa det gjaldede igjen i den mulmforte Hvælving.

„Hvad var det? foer Pigen op: Gud, skulde det være Lyster, som er kommen efter vort

Mode — hvor var jeg da ulykkelig! — Hvad var det dog?"

„Ubegribeligt! mumlede han, idet han reiste sig op: Jeg pleier sjelden at frygte, men denne spøgelsemæssige Ryfen — og nu denne Dødningestilhed ovenpaa — jeg er for vel opdragen til at troe paa Gjenfærd, men det er jo en gammel Bygning, hvori der kan foregaae Meget, som selv det meest kultiverede Menneske . . .

„Nu væver Du nok en Smule! sagde hun: Kom, giv mig Din Haand! Stakkel, hvor Du ryster! Men sig mig, er Du ogsaa et rigtigt Mandfolk?"

„Om jeg er? spurgte han, ligesom fornærmet: Jo, jeg er just et rigtigt! Men hvad indestaaer os for, at der ikke gives Kræfter i Naturen, som kunne yttre sig paa en Maade, at vi gandske glemme, hvad vi hedde, hvo vi ere, hvad vi skulle her? Jeg for min Deel mindes endnu grant, at jeg traadte herind med de varmeste Rørelser, og nu er pludseligt hele mit Væsen ligesom krystalliseret i Jis!"

„Saa lader os forlade dette frygtelige Opholdssted! sagde hun ironisk: Skynd Dig hjem, og glem ikke, at lukke vel efter Dig! Inden tillaasede Dørre at kunne putte sig i sin Seng — hvilken salig Følelse af Sikkerhed, især for et Menneske, som paastaaer at være, hvad man kalder et rigtigt Mandfolk!"

„Du spotter? spurgte han grædefærdig: Er det da nu gandske forbi med os To?" — „Saa omtrent!" sagde hun koldt.

„Men naar jeg nu helligt forsikkrer Dig, vedblev han, idet Begge nærmede sig Udgangen: at det ikke saameget var Frygt, som Skræk . . . .

Lyden af deres Røst tabte sig, tilligemed deres Fodtrin, udenfor. Oprørt i Sjelen reiste jeg mig, efter et Ophold, og fulgte efter. Jeg speidede efter dem til alle Sider, men de vare sporløst forsvundne. Hele Natten tilbragte jeg i heftige Phantasier. Alt i Verden syntes mig meget forfængeligt. Kjærlighed, Troskab, Dyd syntes mig at være tomme, indholdsløse Navne. Jeg tænkte at døe. Ak, hendes Øine vare saa rene, saa uskyldige! De havde talt mig saa oprigtigt, som noget Par Øine i Verden kunde . . . de vare Lyset selv, og dette Lys havde ført mig bag Lyset!

Morgenen efter spillede jeg hende en Billet i Hænderne af følgende Indhold:

„Jeg meente, at have Livet i Dig, og nu har jeg Døden. Da jeg sidst, fra min Brædestabel, saae Dig ind i Dine Stjerne-Øine, indbød Du mig til et Stævnemøde i Klostertaarnet — behøver jeg at minde Dig derom? Jeg ventede Dig, men Du kom ikke. Jeg ventede længer, og Du kom, men Du var ikke allene. Jeg Ulykkalige, der var en Mand med Dig, som havde kysset Dig, hvis jeg ikke med min Nysen havde lagt mig derimellem. Er Du da saa falsk? Siig mig, kan da Sandheden lyve? Svar mig derpaa, naar jeg i Aften, paa min sædvanlige Friplads, bader mig i Din Sol."

Nu var jeg meget forventningsfuld efter Svar. Tidligere, end sædvanligt, var jeg paa min Plads. Intet tiltalte, Intet fængslede mig, før Antonia traadte paa Scenen. Ak, hvor var hun deilig! Var

det en Engel i et Menneskes Gestalt, eller var det et Menneske i en Engels — Gud veed det, jeg veed det ikke. Neppe var hun paa Linien, neppe begyndte hun sin fortryllende Æthergang, før hendes sorte Øine i fælsomt Flammespil kastede sig til alle Sider, ligesom for at søge Noget. Mig, mig var det, hendes Blik søgte. Hvorfor kunde jeg ikke raabe høit: „Den, Du leder efter, er her!" Nu var Straalen fra hendes Øine mig, paa faa Linier, nær; nu bøier jeg mig forover, for i mine at opfange den; nu træffer hendes Blik mig — og, var det dette Bliks magiske Styrke, eller var det en Mangel paa Ligevægt i min Stilling — eller maaskee begge Dele samvirkende — ned styrter jeg hovedkuls, forladt af al Besindelse! Kun saameget husker jeg endnu, at jeg for et Øieblik slog Øinene op, just som Antonia klappede mig paa Kinderne med sin hede Haand, idet hun, ynkfomt smilende, sagde: „O, hvor han bløder!" Mat lukkede jeg Øinene igjen, saa salig, at jeg ønskede, aldrig at aabne dem mere.

Og da jeg nu, efter at være baaren hjem, laae nogle Dage i vilde Phantasier, bares det mig fore, som jeg stundom, naar jeg aabnede Øinene, saae Antonia sidde ved min Seng, men naar jeg saa vilde fare op, for, i min usigelige Lidenskab, at trykke hendes Hænder til mine Læber og knytte det Bekjendtskab igjen, jeg meente at have havt til hende før dette Liv, da var det ikke hende, men paa Stolen sad, i hendes Sted, Doctor Gorgius, med sit betænkelige Ansigt, følende min Puls. Naar jeg da spurgte ham, hvor den Engel var, i hvem jeg

levede, svarte han mig tørt, jeg skulde kun ikke gjøre mig galere, end jeg allerede var i mig selv.

Det er forunderligt, hvad et ungt Menneske kan finde paa i sin første Kjærligheds Afsindighed. Alt som jeg begyndte at helbredes, tog ogsaa Spøgeriet i min Phantasie stedse stærkere Overhaand. Dette ørkesløse, eensomme Sygeleie lod mig undfange Tanker af den sælsomste Art. Jeg troede at tabe min sidste Rest af Forstand, da den gale Gottlieb en Morgen treen ind til mig, og fortalte, at Lyster skulde reise Dagen efter. Jeg foer ud af Sengen og vilde myrde ham, fordi han vovede, med slige gruelige Budskaber at efterstræbe mit Liv. Men da han nu, ynkeligt grædende, faldt ned for mig, og paa det høitideligste forsikkrede mig, at han talte Sandhed; da han ydermere, som et paalideligt Creditiv, af sin Brystlomme fremtog en Billet, som var ham given til mig af en Engel, hvis Navn han ikke vidste — da greb en mægtig Ahnelse mig, jeg frarev ham Brevet, aabnede det, og læste:

„Reise — Smerte — Kjærlighed — Minde — Haab — Gjensyn — Rolighed —

A. F."

Hvor afbrudt end dette Indhold var, lykkedes det mig dog, formedelst den Takt, som er alle Elskende egen, at samle og knytte disse adspredte Perler i en straalende Krands, og nu læste jeg:

„Reise fra Dig maa jeg, og det volder mig Smerte, thi Du er min Kjærlighed, og Dit Minde vil følge mig overalt. Torde jeg ikke nære Haab om Gjensyn, da var det for evigt forbi med min Rolighed.

Antonia Fr..gipani."

Strax besluttede jeg, at reise efter hende. Men endnu følte jeg mig for svag til at ordne Alt; jeg maatte have en tro Medhjelper og Ledsager. Skjøndt jeg nu, saa godt som hvert andet Menneske i Aalborg vidste, at Gottlieb var forrykt, saa tænkte jeg dog igjen: „Just derfor bør Du betroe Dig til ham! Havde han almindelig Menneskeforstand, da vilde han raade Dig fra Dit Forsæt, med de trivielle Indvendinger: Men Gud bevares, hvad vil Magister Kisby, hvad vil Deres Formynder sige, naar de høre det! De vil vorde efterfat og paagreben, De vil komme til at staae Skoleret o. s. v. Gottlieb derimod vil, som et sværmerisk Hoved, gaae ind i Din Plan med behagelig Lethed, og en tro Sjel er han jo i alt Fald."

Jeg spurgte ham derfor, om han havde Lyst at gjøre en Reise med mig som Tjener, men aldrig har jeg seet noget fornuftigt Menneske saa glad, som denne gale Mand blev ved mit Forslag. Det var just det, han længe havde ønsket! sagde han: Biskoppen havde lovet ham et Degnekald eller en Præbike-Condition, saasnart han havde taget sin Examen; han havde hørt, at der i Stovring-Kro var et ypperligt Seminarium, hvor han, dersom jeg tillod det, i Forbigaaende vilde absolvere sine Studier, og, om muligt tage Doctorgraden, der, efter Sigende, var at faae sammesteds paa meget billige Vilkaar; som Semi-Nar havde han desuden den Fordeel, at hans Børn, om han nogensinde fik en Kone, som fik Nogle, vare fri for Krigstjenesten o. s. v.

Nu maatte han, henimod Aften, gaae til en Vognmand og bestille en Vogn, som, næste Nat kunde befordre os til Hobro. Imidlertid ordnede jeg, i dybeste Hemmelighed, Alt til min Afreise. Da Gorgius om Eftermiddagen, som sædvanligt, besøgte mig, havde jeg, ogsaa som sædvanligt, lagt mig i Sengen. Han følte min Puls, trak Panden i dybe Folder, rystede paa Hovedet, bad mig afholde mig fra alle utilbørlige Fjanterier, og gik igjen, til min Glæde.

Om Aftenen kom Gottlieb tilbage, og fortalte: han havde, i det bevidste Ærinde, begivet sig til Lars Braem i Kattesundet; han havde ogsaa fundet ham staaende udenfor sin Port i sine Hjorteskinds Knæbuxer; men da han udlod sig med sit Ærinde, havde Manden lettet tørt paa sin røde Hue, og svaret, han indlod sig ikke med forrykte Passagerer.

Jeg havde imidlertid sammenpakket en Mængde gudelige Bøger, som jeg havde arvet efter mine Forældre: den bedende Kjæde, Taareperlen, Honningdraaberne, den aandelige Blomsterkurv o. a. st. Med dem sendte jeg nu Gottlieb til den gamle, gudfrygtige Ungermann udenfor Urbansport; jeg vidste, at han betalte slige Sager til den høieste Priis, thi Guds Ord var ham det dyreste i Verden, og paa den Maade tænkte jeg at komme til en Reiseskilling. Mit Haab bedrog mig heller ikke; han fandt Intet paa Bøgerne at udsætte, uden dette, at de ikke holdtes høiere i Priis.

Medens Gottlieb forrettede dette Ærinde til min Tilfredshed, gik jeg selv i Skumringen til en Foermand, som man kaldte Lange Thomas, og fragtede os med ham til Hobro samme Nat. Hvor var jeg sjeleglad, da jeg havde det sovende Aalborg i Ryggen. Aftenluften spillede paa mine Kinder som Livsaande fra en overjordisk Verden; Lange Thomas smøgede af en kort Kridtpibe, saa Røgen ombølgede mig, lig Skyer fra Salighedens Himle; Gottlieb sad bag mig, og sang, i den gamle italienske Skoles Maneer, een Vise efter en anden om Dyd, Frihed og Kjærlighed. Jeg var saa lykkelig, som kun en vanvittig Elsker kan være det. Fjællevognen, som bar mig, var en Guldkarm, og Skindmærene foran den vare Venus's Duer! Jeg drømte den hele Vei, ikke, som Dødelige pleie, med lukte Øine og usikker Bevidsthed, men saa lysvaagen og lyslevende, at jeg over mig saae en ny Himmel og under mig en ny Jord, hvori Retfærdighed boede.

Det var Middag, da vi naaede Hobro. Nu havde Gottlieb, af en Skræder i Aalborg ved Navn Pandrup, hos hvem han, imod at skrive hans Regninger, dagligt havde fri Kaffe, ladet sig give Anviisning paa en Laugsbroder, som boede tæt indenfor Porten i Hobro. Her toge vi altsaa ind for det første. Og nu sad jeg, medens Gottlieb gik ud, at stifte Bekjendtskab med de lærde Mænd i Staden, ved Vinduet, stirrende med ufravendt Blik mod den Kant, hvor min Livs-Sol skulde oprinde. Henimod Aften bevægede den talrige Konsiberidertrup sig ind ad Porten; jeg fløi ud i Døren, og søgte

Den, jeg elskede. Nu rullede Vognen, hvorpaa hun sad, lige forbi mig; ak, nu saae hun paa mig, nu bøiede hun sit milde Hoved, som til Hilsen, saa Fjerene, som smykkede det, vajede kongeligt i Aftenrøden.

Hvor betragtede mig Lyster ironisk, da jeg, en Time seldigere, besøgte ham i hans Logis, og forlangte at engageres ved hans Trup. Men til et sarkastisk Smiil fordreiede sig den ellers alvorlige Mands Træk, da jeg, for endnu at skaffe mit Andrag større Indgang, fortalte ham, hvorlunde jeg havde en Person i mit Selskab, der uden tvivl vilde være fortrinligvel skikket til at spille den lystige Person ved Truppens Foreskillinger, den bekjendte Gottlieb fra Aalborg nemlig.

Inden han endnu kunde svare paa mit Tilbud, gik en Sidedør op, og Antonia traadte ind, omstraalet af sin gyldne Engle-Gloria. Flux lod jeg Lyster være Lyster, fløi til hende, kastede mig ned for hende, og raabte: „Dig har jeg søgt, Du, mit Livs Liv! Nu forlader jeg Dig aldrig! Nu ville vi flyve, som beslægtede Genier, med hinanden til Lykkaligheds Øe! Jeg veed det jo, Du har altid elsket mig, som jeg Dig, og om jeg end slet ikke havde nyst, saa havde Du dog ikke kysset ham! Siig mig kun ....

Min Svada var just i sin bedste Strøm, da der reiste sig en Larm ude paa Gaden, som hvert Øieblik kom nærmere. Det var Gottlieb, som, haardt trængt af den hobroiske Ungdom, baglænds trak sig tilbage, under de stormende Udraab: „Viger fra mig, I Ondskabens Børn! See I ikke, at jeg er en frede-

lig Mand? Jeg skal nok sige min Ven Pandrup, hvor slet opdragne, jeg har fundet Jer! Glemmer I maaskee, at min Fader var kongelig Børskommissarius i Kjøbenhavn? Eller veed I ikke, at Biskoppen har lovet mig det første Degnekald, der bliver ledigt i Vensysel?"

Da lagde en Politiebetjent sig derimellem. Men Lyster aabnede Vinduet, kaldte ham ind, pegede paa mig, og sagde: „Det unge Menneske der har, tilligemed ham derude, forvildet sig fra Aalborg til denne By. De gjør en sand Velgjerning, ved at besørge dem tilbage."

Man vilde gribe mig, for at bringe mig ud. Men jeg værgede mig som en Løve. „Med Magt aldrig! raabte jeg: Med Vold aldrig! Siig Du et Ord, Antonia, saa gaaer jeg godvillig. Lov mig, at Du vil ihukomme den Pagt, Dit Øie har sluttet med mit, saa gaaer jeg strax!" — „Gaae, jeg lover Alt!" sagde hun — et Haandtryk endnu, et Blik endnu, og vi vare adskilte.

Takket være Din Kjærlighed, fromme Kisby, at jeg vaagnede af min tunge Drøm og reiste mig af min lange Sygdom! Thi da Du lærte mig at elske Videnskaberne, gik det Vanvid, som havde holdt mig fangen, alt mere og mere under i Barndommens billedrige Taageverden, og et nyt Liv oprandt for mig, et Liv, hvori Aand og Hjerte toge lige Deel.

Gottlieb kan endnu ikke glemme, at den Reise, hvoraf han havde lovet sig saameget for sin Fremtid, skulde vorde afbrudt saa uventet. Hans Ven Pandrup, som ene formaaede at trøste ham, er gaaet

i Graven. Men hans Haab, at vorde Degn eller Hjelpepræst i Vensysel, har endnu ikke forladt ham.

Dette var mit første Eventyr med Antonia Frangipani. Min Skjebne vilde, at jeg, mere end een Gang i mit følgende Liv, skulde see hende igjen, og det under heel forskjellige Gestalter, men altid lige smuk. Har det første Eventyr ikke mishaget Dig, min velvillige Læser, skulle de Øvrige efterhaands følge efter.

(Victorinus.)

Angelica Catalani.

Allerede hendes Dobenavn Angelica (Engel) synes at antyde hendes store Bestemmelse. Ligesom hendes Landsmand Canova allerede i sit tolvte Aar aabenbarede sit skabende Genie, ved i Kjøkkenet at forfærdige en mageløs Løve af Smør, saaledes udviklede Catalani allerede i hendes syvende Aar sit store Talent for Sangen i Klosteret Gubbio's Opdragelsesanstalt ved Rom. Allerede dengang besad hendes Stemme en saadan Tryllekraft, at Folk strømlede til for at høre det lille Vidunder, og at det af den Aarsag blev hende af Klosterets Foresatte forbudet, at synge offentligen. I otte Aar sad den lille Nattergal i Klosterburet; men nu

fløi den ud, og hele Europa vilde lytte til dens Sang. Britterne, hvis Guld trækker alt Stort og Overordentligt til sig, vidste ogsaa at forskaffe sig Verdens syngende Underværk, og hos dem overøstes hun saaledes baade med Hæder og Penge, at hun i de otte Aar hun opholdt sig i den brittiske Hovedstad, samlede sig en betydelig Formue. Med Ludvig den Attende, som havde lært at kjende hende i London, fulgte hun 1814 til Frankrige. Han forundte hende Eneret paa tolv Aar til et italiensk Theaters Oprettelse, med et aarligt Tilskud af 160,000 Fr. Men da hun var ifærd med at oprette dette, vendte Napoleon tilbage fra Elba, og nu fik man andet at tænke paa end italienske Theatre. Hendes Flugt tilligemed Kongen, lignede et Triumphtog. Hvor hun lod sig høre, blev hun modtaget med jublende Beundring. Efter Napoleons Fald vendte hun igjen tilbage til Paris, hvor hun atter indhøstede Guld og Laurbær. Men det vilde dog ikke lykkes med hendes Theatre Royal-Italien. Hun var den eneste Sol i dette theatralske Planetsystem; de øvrige vare Taagestjerner, som Ingen gad høre paa. Naar hun ikke skinnede med sin Straaleglands, var Huset tomt. Hun fandt det derfor raadeligt at bestige sin Solvogn og gjøre, liig en Phøbus, en Reise gjennem Italien og Tydskland. Hun kom lige til Hamborg, men hun maa, som de Gamle, have antaget vort Danmark for et Thule, hvor Verden har en Ende og Alting ligger indsvøbt i Jis og Snee, thi hun kunde ikke bequemme sig til at besøge det. Man gav til Paaskud, at hun frygtede for, at Nor-

dens raa Himmel skulde forstemme Solvorglet i hendes Bryst. Men hvad enten nu Geographerne siden have gjort hende opmærksom paa at Boreas ikke er saa farlig som det synes, eller at hun af andre Virtuoser har taget sig et Exempel, nok er det, Kjøbenhavnerne vil nu endelig blive den Lykke til Deel, som andre Hovedstæder allerede længe have nydt.

Farve-Sproget

eller

Farvernes Betydning.

(Ligerviis som Blomstersproget, see Læsefr.: Juni 1823)

Hvidt		betyder:	Uskyld.
Sort			Sorg.
Rødt:			
	Rosa	(Lysrødt)	Kjærlighed.
	Purpur	(Høirødt)	Stolthed.
	Carmoisin	(Mørkrødt)	Attraa.
Blaat:			
	Azur	(Himmelblaat)	Troe.
	Cyan	(Lysblaat)	Dyd.
	Indigo	(Mørkblaat)	Troskab.
Guult:			
	Paille	(Lysguult)	Bestandighed.
	Citron	(Høiguult)	Falskhed.

Grønt:		
Lysgrønt	betyder:	Ahnelse.
Mellemgrønt . . .		Haab.
Mørkegrønt . . .		Længsel.
Graat:		
Lysgraat		Fattigdom.
Mørkegraat . . .		Fortvivlelse.
Bruunt:		
Lysbruunt		Græmmelse.
Mørkebruunt . .		Anger.
Lilla		Ydmyghed.
Violet		Venskab.
Orange		Hovmod.
Guld		Værdighed.
Sølv		Udødelighed.

* * * * * * * *

Hvidt	med	Sort	betyder: Forstyrret Fred.
		Rødt	Kjærlighedens Opvaagnelse.
		Blaat	Ufkyld giver Fred.
		Guult	Selvbevidst Ufkyld.
		Grønt	Munter og tilfreds.
		Guld	Ufkylds Værdighed.
		Sølv	Fromhed og Ufkyld.
Sort	med	Hvidt	Ulykkelig men ufkyldig.
Rosa	med	Hvidt	Første Kjærlighed.
		Sort	Kjærlighed uden Haab.
		Blaat	Kjærlighed og Troskab.
		Grønt	Ubestemt Længsel.
		Guld	Tilfredsstillet Kjærlighed.
		Sølv	Reen Kjærlighed er udødelig.
Carmolsin	med	Hvidt	Inderlig Attraa.
		Grønt	Ahnelse om ukjendte Glæder.
		Sølv	Lykkelig ved mit Valg.

Lyseblaat	med Hvidt	betyder: Barnlig Tiltroe.
	Sort	Bedraget Troe til Mennesker.
	Rødt	Kjærlighed — mit Alt.
	Guult	Ingen Tro uden Overbeviisning.
	Grønt	Troe og Haab.
	Sølv	Kun viet Himlen.
Mørkeblaat	med Hvidt	Uskyldigheden og Dyden troe.
	Sort	Brudt Troskab.
	Rødt	Trofast Kjærlighed over Alt.
	Guult	Bedraget Kjærlighed.
	Grønt	Belønning for Troskab.
Pailleguult	med Blaat	Evig som i Dag.
	Grønt	Til en kjær Erindring.
Grønt	med Hvidt	Stille Forhaabning.
	Blaat	Sød Ahnelse.
	Guult	Aldrig uden Haab.
	Sølv	Gjensyn over Stjernerne.
Graat	med Sort	Fortvivlelse.
Bruunt	med Grønt	Haab paa Tilgivelse.
Lilla	med Hvidt	Beskedenhed og Uskyld.
	Sort	Dybtkrænket, men Tilgivelse.
	Rødt	Taus Kjærlighed.
	Guult	Forbringsløs og bestandig.
	Grønt	Mit Haab er svagt.

Bestandig og tro.

Bestandig er Den, som bliver uforanderlig i sin Kjærlighed; **tro** Den, som kun stræber at behage Een. Altsaa viser **Bestandighed** sig i Følelse, **Troskab** i Handling.

Af to Qvinder, hvis Kjærlighed ei er lige moralsk, lægger den Ene størst Vægt paa sin Elskers **Bestandighed**; den Anden ønsker for Alting, at hendes maa vise sig **tro**.

Hvo som ophører at elske, er **ubestandig**; hvo som beiler til Andres Gunst, **utro**. Altsaa kan **Ubestandighed** kun finde Sted mellem to Personer; men **Utroskab** forudsætter Tre.

Venter ingen Kjærlighed mere af en **Ubestandig**; en **Utro** derimod kunne I haabe at bringe tilbage.

Er man **bestandig**, da hidrører det altid fra Hjertets Stemning; er man **tro**, da skeer det af Grundsætning og Pligt.

Man siger om Elskere, at de ere **bestandige**; om Ægtemænd, at de ere **troe**.

Beviser paa **Bestandighed** tilfredsstille Kjærligheden meest, fordi de tage meest Hensyn paa den; Beviser paa **Troskab** smigre Forfængeligheden meest, fordi de ere mere paafaldende.

Næsten altid vorder en elsket Qvinde fra **utro, ubestandig**; derimod skeer det ikke sjelden, at Mænd, uden Konsequents, og uden at skille sig fra deres Kjærligheds Gjenstand, ere **utroe**.

I Kjærlighed beroer det ikke paa Nogens Villie, at være **bestandig.** Det er en Følelse, hvis Oprindelse og Varighed ikke afhænger af os; men altid er man Herre over sine *Handlinger.*

Altsaa har man Ret til at beklage sig over sin Elskedes **Utroskab;** men over **Ubestandigheden** kan man kun græmme sig.

Man kan sige: Hvo som lover **Bestandighed,** lover meer, end han *kan* holde, og hvo som sværger **Troskab,** lover stundom meer, end han *vil* holde.

Bestandighed kan grunde sig paa en Følelse, som hverken deles eller kjendes af Den, vi elske; **Troskab** derimod forudsætter et givet Ord, en lige, eller dog en tilfredsstillende Følelse.

Ordet **Bestandighed** hentyder paa en henrunden Tidsperiode, hvori Kjærligheden ikke kunde udslettes; **Troskab** beviser, at man ikke gav efter for Fristelsen til at være **utro.**

Altsaa prøves **Bestandighed** ved Tiden; **Troskab** aabenbarer sig i Fristelse.

Man siger: En uforanderlig **Bestandighed;** en over hver Fristelse ophøiet **Troskab.**

ROHARDO (Roat)

ou le retour d'un artiste aërien à Genève au mois de Juin.

Quel aspect étonnant en ces lieux nous attire!
Rohardo reparait, ses grands sauts on admire,
Nous revoyons encore ce grand héros de l'art,
Un conduit à la main seul lui sert de rempart.
A nos regards surpris, une foule enchantée
L'applaudit derechef autour de lui pressée
Celui qu'on croit disparu des vivans,
Survit auprès de nous en ses tours triomphans!
Cet artiste fameux du haut de son empire
Par des jeux surprenans nous fait encore sourire,
Imitant le soldat, faisant partir des feux
Il sait nous divertir en tour ingénieux:
Plainpalais aujourd'hui, revoit donc sur sa plaine
Celui qui sur la corde avec art se promène
Qui souvent déguisé sur cet étroit circuit
Marche les yeux voilés, par l'adresse conduit
Arrive jusqu'au bout de son cordeau sans crainte,
On voit qu'il en descend de même sans contrainte
Ce qui surprend le plus dans ce tour enchanteur,
Il retrograde encor jusque à sa hauteur,
Parvenu sans péril, au sommet, en arrière
On le revoit bientôt dans sa course légère,
Revenir triomphant d'un pas facile et doux
A son point de départ en nous s'assurant tous,
L'Artiste est un héros, le talent qui l'anime
S'accorde avec le sort, pour lui fermer l'abime
Où se sont engloutis tant d'habiles sauteurs,
Peut-être pour les uns tristes avant-coureurs,
Mais ici je m'arrête: épargnons en silence
Tous ces aëriens, que partout on encense;

Il faut du moins pour eux avoir quelques égards,
Ils exposent leurs jours pour plaire à nos regards
Quoi! ces mêmes heros vivroient-ils dans la crainte!
Tandit qu'ici leur roi n'éprouve aucune atteinte
N'est-il pas tout comme eux mortel dans tout les sens
Toujours sur le qui-vive! avec la faux du temps!
C'est pour toi, Rohardo, qu'enfin ici ma muse
Veut débuter son chant, quoiqu'elle en soit confuse;
Elle n'ose avancer, cependant j'aperçois
Qu'elle vient par degrés m'inspirer par sa voix.
Artiste en ce séjour ravi de ta presence,
Dissipe cet ennui causé par ton absence,
Accorde-nous du moins tes plus heureux instans
Si tu n'est parmi nous que pour un peu de temps;
Et puisqu'enfin la paix règne sur nos rivages,
Où veux tu mieux briller que dans ses doux ombrages;
N'est tu pas satisfait de ce riant séjour?
Ici tout est serein, tout respire l'amour.
Un peuple aimable et bon, sur ces lieux si paisibles
Accourt te consacrer ses momens disponibles,
Et de jeune beautés venant de toutes parts,
Pour te voir de nouveau franchissent nos remparts
Dans ces beaux jours enfin, l'élite du jeune âge,
Avec tout un public te rendent leur hommage.
Le séjonr n'est-il point de l'heureuse Helvetie
Le jardin des beaux-arts l'asile du génie,
Où l'on sait accueillir tous les talens divers
Goute y quelque temps des jours, qui nous sont chers;
D'ailleurs, pourquoi sitôt grossir ta renommée
Craindrois-tu qu'en Europe elle fut éclipsée!

Menage, s'il se peut, ton elan glorieux
Tu n'en seras un jour que plus grand à nos yeux
Et si jusqu'à présent le sort te fut propice,
Ne vas pas, fortuné courir un precipice.
Ce qui n'a point eu lieu peut encore arriver!
Ce qu'on sut entreprendre il faut bien l'achever
Alors on vit heureux du produit de ses peines
Etant victorieux des chances incertaines
Pour trouver, Rohardo, l'étoile du bonheur
Menage les périls, combats en vainqueur.

A. M. ROHARDO

sur son ascension à Plainpalais au Mois de Juin 1823.

Est-il vrai, Rohardo, que ta belle existence
Va porter loin de nous l'éclat de sa vaillance?
Artiste-aërien, tes efforts en ce lieu,
Ont richement depeint l'effet du merveilleux;
Sur la haute colonne on t'a vu plein de gloire
Sur tes prédécesseurs remporter la victoire
Tu réunis toi seul beaucoup d'êtres divers,
Nos yeux t'ont contemplé suspendu dans les airs
Ces sauts si périlleux, d'un aussi rare exemple
Meritent que chacun à l'envi te contemple
Pouvois tu mieux briller que dans cette cité
Où regnent les beaux arts, la tendre humanité?

Non, ce n'est point en vain qu'en ces lieux la nature
Dans son plus haut degré signale sa peinture,
Pour t'immortaliser tu n'as pu mieux choisir,
Genève sait de grander le souvenir,
Menage, Rohardo, menage ta carrière!
C'en est trop à la fois pour briller sur la terre,
Une chût suffit pour trancher tes beaux jours;
Quel affligeant tableau, si la mort en son cours
T'envoyoit tout à coup dans l'empire des ombres
Cherce la recompense en ces demeurs sombres,
Une épouse charmante et la valeur en deuil
Gemissoient chaque jour sur ton triste cercueil
Mais que dis-je! le sort soutient ton existence
Et paroit consentir que longtemps on l'encense
Parcours le continent et son vaste lointain
Tu peut y prospérer et briller dans son sein
Vole donc au millieu des éclats de ce monde
Afin qu'en tout pays l'on te vante à la ronde.
Adieu héros de l'air, chez les braves Vaudais
Souviens-toi dans tes sauts du peuple Genevois
Reviens, si tu le peut, reviens dans nos contrées
Enchanter de nouveaux les rives fortunées
Qu'on puisse encore de coeur faire ouir cet écho
Vive le courageux, le vaillant Rohardo!

Da Konsineren Noat, især ved sit ulykkelige Dødsfald, har vakt en saa ualmindelig Interesse hertillands, er det mig kjært, endnu at kunne hædre hans Minde ved foranstaaende tvende, mig af Vennehaand meddeelte franske Digte, skrevne i Genf 1823, der, som jeg haaber, ikke ville være mine Læsere uvelkomne.

A. F. C.

Foreløbig Anmeldelse.

Napoleon's Noveller.

Under denne Titel udkommer, om føie Tid, i Tydskland et Værk, der indeholder de Fortællinger, Napoleon, som Improvisator, gav til Bedste i sine Aftencirkler. En aandrig Dame ved hans Hof har, i det første Indtryks Liveligbed, bragt dem paa Papiret, og dette Manuscript er, ved et synderligt Tilfælde, kommen i en tydsk Literators Hænder, som besørger det udgivet først paa Tydsk, siden paa Fransk, Engelsk og Italiensk.

Da disse Noveller siges at skulle yde en høist tiltrækkende Underholdning, medens de tillige give et Totalindtryk for Napoleons Characteristik, agter jeg, saasnart Originaludgaven kommer mig tilhænde, at levere en dansk Oversættelse af Værket, hvilket herved, til Collisions Forebyggelse, foreløbigen anmeldes.

Aarhuus, den 1ste August 1827.

A. F. Elmquist.

Judas = Billedet.

En original Novelle.

Det var tredie Søndag efter Trinitatis, Aar 17**, da Magister Olaus Chemnitz, Præst ved den hellige Trefoldigheds Kirke i A**, efter at have holdt en indtrængende Prædiken om det fortabte Faar og den forkomne Penning, vendte tilbage fra Kirken til sin Vaaning. Immer kom det ham fore, som Nogen fulgte ham Trin for Trin; da han omsider vendte sig om, for at see, om der maaskee var Nogen, som ønskede ham i Tale, fik han, tæt bag sig, Øie paa et ham ganske ubekjendt Menneske, som, uden at han vidste at forklare sig, hvorfor, indgjød ham en ryslende Skræk. Det var en Mand i Middelalder, høi og stærkt bygget. Hans Ansigtstræk vare meget skarpe og fremtrædende; stærkt busket, rødligt Skjæg, krusede sig om Kind og Hage; Haar af samme Farve bølgede ned under den lavpullede, bredskyggede Hat; han bar saadan Dragt, som Søefarere pleie. Chemnitz vendte sig strax igjen, og fortsatte, med hurtigere Skridt, sin Hjemvandring, endnu bævende af en uvilkaarlig Skræk, ved hvilken han selv bluedes saameget mere, som han ikke vidste, at gjøre sig Rede derfor. Men neppe var han indenfor sin Studerekammerdør, og havde affort sig sin Ornat, før det bankede, og, paa hans „Kom ind!" den Ubekjendte traen indenfor.

Han blev staaende ved Døren, dreiede Hatten mellem Hænderne, saae ned for sig, og sagde ikke et Ord. — Chemnitz holdt sig med den ene Haand ved en Stol, saae stivt paa den Fremmede, og spurgte fast: „Hvem er I? Hvad fører Eder til mig?" — „Mit Navn er Michael Havenreuter! svarte han, uden at slaae Øinene op: Ivrigt er jeg det forlorne Faar og den forkomne Penning, hvorom I prædikede idag."

Paa disse Ord, og endnu mere paa den Tone, hvori de sagdes, mærkede Magisteren, at han havde en bodfærdig Synder for sig. Han blev derfor gandske Herre over den uhyggelige Følelse, som havde betaget ham ved Synet af dette Menneske, tiltalte ham i milde, medynksfulde, tillidvækkende Ord, og nødte ham til at sætte sig.

„Ikke sidde, ærværdige Herre! sagde den Fremmede: Staaende vil jeg aabne Eder mit Hjerte, hvis I vil høre mit Skriftemaal. I har vidst at finde Nøglen til mine inderste Hemmeligheder. Vil I redde mig, vil I frelse et fortabt Menneske?"

„Jeg ikke, jeg kan ikke! rettede Præsten ham: Men jeg vil vise Eder til Den, som kan." — „Det er ogsaa min Mening! tog Havenreuter Ordet: Men om jeg nu aabenbarede Eder Noget, som jeg havde gjort, og som oprørte Eders inderste Følelse, Noget, hvorpaa Lovene sætte blodig Straf, maatte I da røbe mig?"

Disse Ord bragte atter Sjeleførgeren til at gyse. Han saae paa sin Gjæst med store Øine, rykkede et Skridt tilbage, og spurgte forventningsfuld: „Er I

da saa stor en Synder?" — „Stor eller liden! tog den Anden Ordet: Kommer det da derpaa an, naar jeg vil reddes? Saa maa jeg anbefale mig Eder — ." Han vendte sig mod Døren, og vilde gaae.

Chemnitz iilte efter ham, tog ham ved Armen, iilte ind i Kammeret med ham, trykte ham ned paa en Stol, og sagde: „Ikke for al Verden! I bliver her, I lader Eder hjelpe — stor eller liden, derpaa kommer det ikke an hos Ham hisioppe. Men I maa Intet fordølge; hvad I dølger for mig, dølger I for Ham, og Han forlader det ikke."

„Jeg skal Intet fordølge! begyndte Havenreuter nu: Jeg er et vildt, ustyrligt Menneske, og har, ligefra min Barndom, staaet i Syndens Tjeneste. Er der Mennesker til, som gjøre Ondt, fordi de maae, da er jeg et Saadant. Jeg er fordømt til at stjæle."

„Til at stjæle?" gjentog Chemnitz forundringsfuld. — „Til at stjæle! bekræftede den Anden: Saavidt min Erindring kan gaae tilbage i mit Liv, har jeg stjaalet. Som Barn havde jeg mine bestemte, sikkre Gjemmesteder, hvorhen jeg bragte Alt, hvad der stak mig i Øinene. Stundom blev jeg greben i Gjerningen, og straffet haardt — men jeg kunde ikke lade det; selv naar jeg foresatte mig: „Du skal ikke!" udrakte jeg ligesom uvilkaarligt mine Hænder efter fremmed Eiendom. Jeg er en født Tyv. Man har fortalt mig, at min Moder, mens hun var svanger med mig, hver Morgen, naar min Fa-

der endnu sov, tog Penge af hans Lomme, for der-med at tilfredsstille en hemmelig Lyst — og at dette ei er bleven uden Indvirkning paa min Natur, der-om er mit hele Væsen et sørgeligt, men uimodsige-ligt Vidne. Man satte mig i Lære, men da saame-get forsvandt under mine Hænder, jog man mig bort overalt. Nu gik jeg da som Dagdriver hjemme. Hvad jeg saae om Dagen, og ikke strax kunde tilegne mig, svævede for mig om Natten, blinkede mig i Di-nene, vinkede mig til sig, at jeg skulde gribe derefter, og lod mig ikke Ro, før det var i mine Hænder. Med denne gruelige Tilbøielighed forenede sig, i be-synderligt Samfund, den Egenskab, som ogsaa yt-trede sig hos mig i min tidlige Barndom, at jeg nem-lig gik isøvne. Ved Maaneskifte stod jeg op af min Seng, med aabne Øine, dog uden at see, og fore-tog mig, en farlig Nattevandrer, hvad der om Da-gen ikke vilde lykkes mig. En Dag listede jeg mig ind i en Kirke, just som den hellige Nadvere blev ud-deelt. De prægtige Kar, som ved denne Høitidelig-hed brugtes, vakte strax min Opmærksomhed. Jeg kunde ikke vende mine Øine derfra. „Du skal gaae ud af Kirken!" sagde jeg ved mig selv. Men idet jeg vilde det, var det, som en usynlig Haand dreiede mig om mod Alteret, en uimodstaaelig Magt fæstede mine Øine paa det glimrende Metal. Uvilkaarligt nærmede jeg mig Alteret; da kom En af Kirkebetjen-terne og viste mig ud. Som det nu pleier at skee, hvor en ond Lyst har fæstet Rod, at den aldrig tri-ves frodigere, end naar Noget stiller sig iveien for dens Tilfredsstillelse, saaledes gik det ogsaa mig. O,

den kostbare Kalk! O, den skinnende Disk! Gid de vare mine! — Disse Forestillinger sysselsatte mig gandske. Ofte listede jeg mig om Kirken, speidende efter en Leilighed; men Ingen vilde frembyde sig. Adskillige Dage vankede jeg om, ligesom pidsket af de grueligste Følelser. En Nat staaer jeg sovende op, klæder mig paa, aabner det lille Vindue, som var paa det Loftskammer, hvori jeg laae, gaaer ud paa Taget, og lader mig ad en Vandrende glide ned paa Gaden. Derpaa tager jeg Veien til Kirken. Alle Gjenstande omkring mig kunde jeg, i det dybeste Mørke, see med den største Klarhed, dog ikke med Øinene, eller med noget andet bestemt Organ, men omtrent, som naar man seer Noget i Drømme. Jeg har endnu den tydeligste Bevidsthed af det, der mødte mig denne Nat. Da jeg naaede Kirken, listede jeg mig noglegange deromkring, og undersøgte Alt paa det nøieste. Hovedrystende vilde jeg gaae bort igjen med uforrettet Sag, da bemærkede jeg, temmelig høit paa Muren, et lidet Vindue, som under Gudstjenesten pleiede at staae aabent, for at lede frisk Luft ind i Huset. Ligeoverfor stod en mægtig Lind. Op i den svang jeg mig, steg lykkeligt ind ad Vinduet, kom derfra ned i et Pulpitur, og videre ned paa Kirkegulvet. Nu stod jeg for Alteret; nu greb jeg efter den store Sølvkande, efter den mægtige Kalk og den gyldne Disk. Men nu rystede jeg atter paa Hovedet, thi jeg kunde ikke føre det med mig altsammen, og have det maatte jeg dog. Jeg besluttede, at tage Kalken og Disken først, naar jeg havde bragt disse to Stykker i Sikkerhed, vilde jeg

komme igjen efter det Tredie. Diſken ſkjulte jeg inden for min Bryſtdug; Kalken bandt jeg faſt om mit Liv med begge mine Strompebaand, ſom jeg, til dette Brug, tog af, og knyttede ſammen. Derpaa tiltraadte jeg min Tilbagevandring; Alt gik efter Ønſke; jeg ſkjulte mit Rov under min Sengedyne, for ſiden at gjemme det bedre, og lavede mig nu til, andengang at gaae ud paa Bytte. — Atter ſtod jeg for Alteret, veiende det massive Sølvkruus i Haanden. Laaget kunde let klappre, ſagde jeg ved mig ſelv, og forſøgte, med Reglene at udtage den fremſtaaende Stift, ſom holdt det faſt. Da det ikke vilde lykkes, tog jeg fat med Tænderne, og trak den ud. Derpaa gjemte jeg Laaget i Barmen, bandt Kanden om Livet, og tiltraadte Hjemveien. Nu vilde min Skjebne, at Vægteren, juſt ſom jeg ſteg ned ad Lindetræet, ſkulde ſtaae lige nedenunder og raabe To, hvilket han, i ſin vanlige Maneer, gjorde ſaa frygtelig høit, at jeg pludſeligt, vaagnende til det naturlige Livs Bevidſthed, ſtyrtede ned af Træet paa Steenbroen, og jamrede mig lydt under ſtore Smerter. Han afbrød ſit Raab, iilte til mig, ſpurgte mig, hvem jeg var, hvad jeg vilde, hvor jeg kom fra, o. ſ. v. Men jeg var ſaa forſtaaet, at jeg ikke kunde ſvare ham. Man bar mig paa Raadſtuen — og Dagen efter var min Misgjerning, til Alles ſtore Forbauſelſe, bekjendt over hele Staden. Jeg maatte nævne Gjemmeſtederne til mine Tyvekoſter, og Folk undredes ſtorligen ved at gienfinde deres ſaa længe ſavnede Eiendele paa Lofter, i Jorden, bag gamle Mure, i hule Træer, o. ſ. v. Da jeg var helbredt, blev jeg offentligen pidſket paa Tor-

vet, og sendt bort med en Ostindiefarer som Kahyts-dreng. Saaledes kom jeg paa Søen."

Her holdt han inde. Men Magister Chemnitz aandede dybt, som naar en svær Steen falder af Hjertet, foldede Hænderne, og sagde: „Nu, Gud Fader i Himlen være lovet!"

„Ja, tog Michael Havenreuter atter Ordet: ogsaa jeg takkede Gud, som havde givet min ulykkelige Skjebne denne Vending; thi her, paa den vilde Sø, under det strengeste Herredom, var Intet, som kunde give min onde Tilbøielighed Næring. Elementet, som bar mig, passede gandske for min vilde Natur; jeg var brugbar, munter, uforsagt — det gjorde mig yndet af Mandskabet. Mine Nattevandringer forsatte jeg af og til; sovende steg jeg, mere end eengang, i det haardeste Veir op i Mastkurven, og speidede efter Land. Desværre maa jeg bekjende, at jeg, naar vi stege iland, ikke altid holdt mine Hænder hos mig selv, og til min Ulykke var det udentvivl, at jeg altid kom vel derfra; det gjorde mig stedse dristigere, og skulde jeg nævne de Steder i Verden, hvor jeg har stjaalet, da maatte jeg næsten nævne alle de Steder i Verden, hvor jeg har været."

„Ulykkalige! raabte Chemnitz med inderlig Ynk: Og I kæmpede ikke med den onde Lyst?"

„Vel kæmpede jeg! svarte Havenreuter: Jeg har meget Lidet at rose mig af, men jeg kæmpede dog. Fra Trin til Trin var jeg stegen Aar for Aar; nu gjorde jeg Reiser som Overstyrmand. Paa en af disse Reiser kom jeg til Staden Aalborg i Nørrejylland. Der er et stort Gildes-Huus, hvor Kjøb-

mænd og Koffardiefolk samles i muntert Lag. Som Fremmed gik jeg derhen, og blandede mig i den lystige Forsamling. Det undgik ikke min Opmærksomhed, at en Kjøbmand sammesteds bar et meget kostbart Uhr, et saakaldet Grande-Sonnerie, i to svære Guldkasser. Strax foer Satan i mit Hjerte. Jeg maatte have det! Det var forgjæves, at jeg vendte mig bort fra Manden; uden at vide, hvorledes, var jeg strax hos ham igjen. Jeg fik omsider saamegen Magt over mig selv, at jeg gandske gik bort. Men da det blev Aften, tænkte jeg ved mig selv: Nu maa han da være gaaet hjem, nu er Fristelsen forsvunden! — Saa gik jeg da derhen igjen, men neppe var jeg traadt indenfor, neppe havde jeg ladet mine Øine flyve omkring, før jeg saae Manden sidde allene ved et afsides Bord. Nu havde jeg ingen Kraft mere til at modstaae min Dæmon. Jeg gav mig atter i Tale med ham; han syntes at finde Behag i min Underholdning om fremmede Lande, hvis Kyster jeg havde besøgt. Det blev imidlertid silde. Han vilde gaae hjem, jeg fulgte med. Just som vi gik over en stor Bro, spurgte jeg, hvad Klokken kunde være. Han tog sit Uhr op, og da han, i den mørke Efteraarsaften, ikke kunde skjelne Tallene paa Skiven, lod han det repetere. Det slog endnu, da jeg pludseligt rev ham det af Haanden med det Udraab: „Det Uhr maa være mit, hvis jeg skal leve!" Jeg stak det til mig, og styrtede hen over Torvet. Han efter mig med et græsseligt Skrig. Vagten kom ham til Hjelp. Næsten havde man grebet mig i Kjoleskjødet, jeg følte mig allerede berørt af flere Hænder paa eengang, da

dreiede jeg om i et Stræde paa høire Haand. Derved vandt jeg atter et kort Forspring. Gjennem et Par Gader blev jeg forfulgt; jeg følte Blodet stemme mig for Hjertet; min svære Byaning gjorde det umuligt for mig, at undløbe, det mærkede jeg vel; jeg havde et Følge efter mig af nogle hundrede Mennesker. Nu farer jeg, med uhyre Spring ned ad en Gade, der skraaner mod en Aae, hvis mægtige Vandfald driver et Mollehjul. Uden at betænke mig et Øieblik, kaster jeg mig ned i Aaen, og trykker mig, saa nær muligt, ind mod det larmende Hjul — der var kun en Fingersbrede mellem mit Liv og min Død. Mine Forfølgere blive vildfarende; de standse; de spørge: „Hvor blev han af? Var det ikke her, han forsvandt?" Nogle springe ned i Aaen; jeg gjør mig saa liden, jeg kan. Nu kommer der En vadende lige hen imod mig. Jeg var fastbesluttet, hellere at lade mig knuse under Hjulet, end lade mig gribe, og i dette skrækkelige Øieblik gjorde jeg det Løfte, at jeg, hvis jeg slap af denne Nød med Livet, aldrig mere vilde forlade Skibet, men forblive ombord, hvor vi saa kom hen. Neppe er Løftet gjort, før Den, som var mig nærmest, raabte: „Fanden skulde hente sig en Feber her! Han maa være flygtet over Broen!" — Et Par Øieblikke endnu, og Alt var roligt igjen. Efter at have speidet til alle Sider, krøb jeg op, saa vaad som jeg var, og sneg mig, med en Feber i Blodet, ombord, hvor jeg maatte holde Sengen, længe efter at Skibet havde forladt Havnen."

„Det var Guds Finger! raabte Chemnitz med foldede Hænder: Nu, og hvorledes holdt I Eders Løfte?"

„En Tidlang holdt jeg det, forsikkrede Havenreuter: med uhyre Anstrengelse; men da jeg nu selv blev Koffardiemand, og fik et eget Skib at føre, kom denne Omstændighed min, vel dæmpede, men ikke qvalte Tilbøielighed, mægtigt til Hjelp — nu maatte jeg jo gaae iland, for, paa ethvert Sted, at udføre de Forretninger, som paalaae mig — intet Paaskud kunde være lovligere! Mange Indtægtskilder aabnede sig nu for mig paa redelig Viis; men jo mere jeg saaledes erhvervede, desto seierrigere reiste Synden i mig sit Slangehoved. Jeg vil fatte mig kort: Jeg faldt tilbage, og, som skrevet staaer: det blev langt værre med det samme Menneske, end det var tilforn."

Neppe havde han sagt dette, før Magistratens liden Søn, Georgius, gladelig kom springende ind i Stuen. Men aldrig saasnart fik han Øie paa den fremmede Mand, før han skrigende fløi hen til Faderen, og ængstieligt skjulte sit Hoved i hans Skjød.

Chemnitz løftede hans Hoved op mellem begge Hænder, kyssede ham og sagde: „Georgius, hvad falder Dig ind? Hvorfor est Du bange?"

„For ham der! svarte Drengen, idet han med sky Blik, pegede paa Havenreuter, og med den Høire holdt sig fast ved Faderen: Vil Du lyde mig, Fader, saa lad ham gaae! Du seer jo, hvor hans Haar drypper af Blod!"

Magisteren satte ham irette, og lukkede ham ind i Sidestuen. „Hvad dog Børn kunne falde paa! sagde han, da han kom tilbage, idet han satte sig ned: Indbildningskraften forer de vidunderligste Syner for deres Blik. Eders Haar er rødt: strax skal det være blodigt!"

„Blodigt! gjentog Skibskapitainen: Ak ja, Barnemund taler af Sandheds Grund."

Forfærdet rykkede Magisteren tilbage med sin Stol, og raabte: „Hvad var det, I sagde, Havenreuter? I sidder vel i Tanker? Siig mig oprigtigt: Hvad I der sagde, tænkte I vel Noget ved det?"

Havenreuter besindede sig en Stund, og sagde derpaa: „Jeg vil ikke foregribe mig selv. Dog lover jeg, at Historien ikke skal blive lang. Jeg laae i Havnen ved Antwerpen, hvor jeg skulde indtage en Ladning til Norge. Da melder sig en Dag hos mig en Pasfageer, hvis Navn maaskee er kommen Eder for Øre. Det var Jean Baptist Tavernier, hiin navnkundige Reisende, der alt i sin Ungdom havde gjennemvandret det halve Europa, og siden havde anvendt over fyrretyve Aar paa, ad alle mulige Veie at gjennemreise Tyrkiet, Ostindien og Persien. Nu var han over 80 Aar; men kunde dog endnu ikke slaae sig til Ro. Han vilde gjøre en Reise til Norden, og vi enedes snart om Fragten. Af Profession var han en Juveleer, og havde bragt det til en sjelden Fuldkommenhed i sin Kunst. Stor Rigdom havde han samlet derved, og da han ingen Børn, intet Hjem havde, førte han sin Formue med sig, som deels bestod i Papirer, deels i Bijouterier, med hvilke han

drev en betydelig Handel, hvor han kom frem." Her gjorde Fortælleren en Pause.

„Jeg har hørt tale om denne Tavernier! sagde Chemnitz: Han døde i Moskau, sagde man."

„Moskau — Mosko — gjenmælede Havenreuter: Et af Stæderne var det unægteligen, og hvilket af dem det var, kan Ingen sige Eder bedre, end jeg. Veien fra Antwerpen til den norske Kyst er lang nok, for at bringe et Misgjerningens Frøe til at skyde op og sætte Frugt. Allerede da Lastdragerne bragte Juvelerens Kister ombord, tænkte jeg: Hvilken Rigdom! Og atter tænkte jeg: Hvo der dog var saa rig, som han! Og atter: Hvo der dog havde hans Rigdom! — Saadanne Mile-Skridt gjør Fordærvelsen i et menneskeligt Bryst. I Begyndelsen vilde jeg slaae disse Tanker bort; og da vi nu havde tiltraadt Reisen, og Livet paa Søen gav mig nok at tage vare paa alle Punkter, syntes de ogsaa at have forladt mig. Men aldrig saasnart vare vi komne i stadig Fart, før de vendte tilbage, langt mægtigere, end tilforn. Jeg vidste ikke selv, hvor fast de havde omspændt mig, før Tavernier en Morgen fortalte mig, hvorlunde han søvnløs havde gjennemvaaget Natten. Pludseligt havde han hørt Noget pusle i Kahyten; det havde gaaet op og ned ad Gulvet med hørlige Skridt; flyttet nogle Kasser, banket med Fingeren paa andre; derpaa havde det standset lige udenfor Køien, hvori han laae, men var pludseligt forsvunden igjen gandske stille. Da jeg det hørte, vidste jeg jo strax, at det var mig, som havde gaaet isøvne, men jeg vidste tillige, hvor gandske jeg var fangen i min onde Lyst. Og alt som vi reiste vi-

dere, anfægtede Satan mig under forskjellige Skikkelser. „Naar nu den Gamle kunde blive syg undervejs, tænkte jeg engang: og døe her paa Havet, var det jo dog muligt, han kunde lade mig arve Noget efter sig." En anden Gang tænkte jeg: „Han er jo vistnok meget stærk og munter af sin Alder, men der gives jo dog pludselige Tilfælde, paa Søen især, hvor der kun er en Planke mellem Liv og Død! En Hovedsvimmel, et Feiltrin — saa var det forbi! Det vilde være sørgeligt, det forstaaer sig, men der vilde jo ikke være en Sjel paa hele Jorden, som savnede ham!" — Reisen var meget heldig. Nu vare vi komne nær den Egn, hvor den frygtelige Moskoe- eller Mal-Strom vælter sine uhyre Hvirvler. Vi vare just paa det for Søfarerne farligste Punkt, da Tavernier, som stod ved min Side og betragtede det uvante Skuespil, Bølgerne kappedes om at opføre, styrtede forover, hovedkuls ned i Havet."

„Min Gud og Fader! raabte Chemnitz: Og der var ingen Redning?"

„Der var ingen, siger jeg Jer, der kunde ingen Redning være! vedblev Skibskapitainen: Han sank — Øieblikket efter dukkede han med det hvide Haar over Havet, saae paa mig med et Barmhjertigheds-Øiekast, raabte høit: Havenreuter! og nok engang: Havenreuter! — Da rev en Hvirvel ham bort, hundrede Bølger styrtede til, og malede ham ned i Afgrunden for mine Øine, som en hundredtakket Qværn!"

„Han styrtede, siger J?" spurgte Chemnitz. — „Ja, tog den Fremmede Ordet: det er vel muligt, at han kunde

svimle ved at see de hvirvlende Vande; men havde jeg ikke staaet hos ham, var han heller ikke styrtet, mener jeg."

„Hvorledes? spurgte Magisteren videre i Bestyrtelsens Tone: I rørte ham dog ikke, Havenreuter? I stod dog fredeligt hos ham, veed jeg? — I tier? — Saa skynd Jer dog, og sig mig, at I ikke rørte ham med en Finger!"

„Ikke med en Finger, men med den hele Haand! bekjendte Skipperen: Jeg gav ham Naadestødet, og derfor er det, Haaret paa mit Judas-Hoved dryppet af Blod!"

„Du evige Retfærdighed! udbrød den fromme Fader gjennemrystet: Og Herrens Haand traf Jer ikke igjen?"

„Den traf mig! vedblev Hiin: Samme Dag forliste mit Skib med Top og Tavl; ikke en Dsit reddede jeg af Skibbruddet, uden dette Jammersliv, som ikke er en Dsit værd. Den traf mig, Herrens Haand, og den træffer mig endnu. Tidt naar jeg om Natten gaaer isøvne, hører jeg Juveleren kalde mig ved Navn, og da maa jeg vaagne i konvulsiviske Bevægelser." Han tang.

Længe sad ogsaa Chemnitz maallos, stirrende ned for sig, grundende og grublende. Omsider sagde han: „Er Eders Skriftemaal ude, Michael Havenreuter?"

Denne svarte efter nogen Betænkning: „I andre Ting er jeg mig ikke bevidst, at have syndet; hvad andre Sofolk ellers elske meest: Piger, Viin og Spil — har jeg aldrig følt mig fristet af. Kjønnet har aldrig gjort mindste Indtryk paa mig; selv de største

Skjønheder, som have kunnet forrykke Hovedet paa Andre, have ladet mig kold og ligegyldig, endogsaa om de syntes at komme mig imøde. Vin eller anden geistig Drik nyder jeg aldrig. Spil er mig en Vederstyggelighed. Den ene Djævel har besat mig udelukkende, og det hører endnu til mit Skriftemaal, at anføre eet Bevis derpaa. Ved min Indtrædelse laae der en Dukat paa Eders Pult. Da I lukkede Eders Søn ind i Sidestuen, stjal jeg den. Her har I den tilbage." Han tog Guldpengen op af Vestelommen, og lagde den paa Bordet.

„Frygtelige Menneske! foer Chemnitz op: Frygtelige Menneske, som synder under selve Synsdens Bekjendelse! I er dybtsunken."

„Men jeg siger Eder jo, vedblev Havenreuter: hvad jeg vil, det gjør jeg ikke, og hvad jeg ikke vil, det gjør jeg! Dog er jeg mig min dybe Fordærvelse fuldtvel bevidst, og i denne Bevidsthed spørger jeg Eder: Veed I nogen Redning for mig?"

Idet han gjorde dette Spørgsmaal, stod han op. Chemnitz tang nogle Øieblikke, som i dybe Betænkninger. Derpaa sagde han: „Jeg vil overlægge Eders Anliggende i en Samtale med Herren; jeg vil foredrage ham Eders Nød i inderlig Bøn og Paakaldelse. Kom til mig imorgen ved denne Tid. Dog nei, jeg besinder mig — I forlader ikke Eders Skib! Hører I? I bliver ombord! Viser I Eder paa Gaden een eneste Gang, da afbryder jeg alt Samfund med Eder, og opgiver Eder som et redningsløst Menneske. Lover I, at opfylde denne Betingelse?"

„Jeg lover det!" sagde Havenreuter. — „Hver Dag skal jeg besøge Eder som Eders Sjelesørger. Allerede imorgen skal I see mig. Gak nu til Eders Skib, den ligeste Vei, muligt er!"

Skibskapitainen bukkede, og gik, efter at have forklaret, hvor det Skib laae, som han nu førte.

Chemnitz gjennemvaagede og gjennemgrublede den hele Nat. Da hans Tanker forvirredes, jo mere han grublede, tog han, som han altid pleiede, sin Tilflugt til Bønnen, og nu først blev det ham, formedelst et Lys af Aanden, klart, hvad han havde at gjøre. Nu indsaae han, hvorlidet der her vilde være at udrette med Lovens Strenghed. „Han maa, saa tænkte han nu: han maa lære at kjende sin Frelser; kjender han ham først, maa han ogsaa faae ham kjær; og elsker han ham først, saa er det jo umuligt, at at han kan gjøre denne Kjærlighed imod." Denne Grundsætning, den ægte-evangeliske, vilde han følge; han vilde opoffre al den Tid, hans Embed levnede ham, til den Ulykkeliges Opreisning ved Himlens Naade. Det var jo saa hans egentlige Kald, at tjene Elendigheden, og dette Kald hengav han sig gandske, især fra den Tid, Gud havde hjemkaldt hans Ungdoms Hustru, der døde, efter at have givet den unge Georgius Livet.

Mandagmorgen kom Drengen hoppende ind til ham med et Blad i Haanden. „Hvad har Du der, min Søn?" spurgte Faderen. — „Rødskjæggens Billed, som var her igaar!" svarte Drengen, og viste Faderen et med Rødkridt tegnet Mande-Hoved. Han havde nemlig for Skik, at ridse og male fra den lyse

Morgen til den mørke Aften, og man maatte forunndre sig over de dristige Træk, de sikkre, kraftige Omrids, som syntes at være langt over en Barnehaands Formue. Især robede han en sjelden Gave til at afkopiere Menneskeansigter af nogen physiognomisk Mærkværdighed, naar han kun eengang ret skarpt havde fixeret dem med sine klare Engle-Øine. Magisteren maatte selv studse ved den fremspringende Lighed, dette Blad havde med Havenreuter's Hoved.

„Hvorfor har Du just taget ham at øve Dig paa?" spurgte han. — „Fordi, svarte Drengen: fordi jeg nu har alle Apostlene samlede, paa Judas nær. Jeg har længe seet mig om efter En; men derfor har jeg nu ogsaa fundet En, som kan svare for sig — synes Du ikke?"

„Svare for sig — tog Faderen Ordet: Hvorledes forstaaer Du det?"

„Jeg mener, sagde Georgius: her har jeg en ordentlig Forræder, som ikke behøver at have Pungen i Haanden, for at vise, hvad han er for en Karl."

„Gjør intet Menneske Uret, min Søn! advarede Faderen med opløftet Finger: Gud, som er Alles Skaber, har ikke mærket eller stemplet Nogle til Helgene, Andre til Fortabelsens Børn."

„Ikke? spurgte Drengen: Jeg skulde dog næsten troe det. Der er nu Du, for Exempel. Naar jeg vil have en Christus til mine Apostle, tegner

jeg Dit Hoved, siger jeg Dig, og det inden Du veed et Ord deraf!"

„Vildhoved, Du!" sagde Faderen, tog Drengen paa Skjødet, og lod sig kysse og kjærtegne af ham. Derpaa gik han sin første Gang til Havenreuter.

Vi maatte gandske overskride de tilbørlige Grændser, og vove os ind paa et Gebeet, som det ikke er givet Novellisten at bevæge sig paa, hvis vi her, i naturlig, fremskridende Orden, ville anføre, hvad Chemnitz og Havenreuter have forhandlet med hinanden i deres lange, hyppige Samtaler. Muligt var det os vistnok, da vi ere i Besiddelse af den mærkværdige Dagbog, Førstnævnte holdt derover; rimeligt er det ogsaa, at vi, paa et andet Sted, ville finde Anledning til, at meddele dens for Theologen og Psychologen lige vigtige Udbytte. Men her have vi kun at berette, at Chemnitz, efter usigelig Møie, omsider troede at være kommen saavidt, at han, med frelst Samvittighed, kunde meddele Synderen Absolutionen og derefter annamme ham til Sakramentet, som et gjenfødt Menneske. Thi skjøndt der gaves Øieblikke, hvori det kom ham fore, som om Synderen leed mindre af Bedrøvelse over sine Misgjerninger, end af Utaalmodighed over den Tvang, hvori han blev holdt; skjøndt han ogsaa stundom lagde en Mistillid til Guds Barmhjertighed for Dagen, som om han var udseet til, at forblive redningsløs i Syndens Tjeneste: frygtede dog Sjeleførgeren, baade at han selv skulde være mere ængstelig, end tilbørligt var, og at Synderen skulde falde gandske tilbage, hvis Kirkens høieste Velgjerning læn-

gere blev ham forholdt. Da nu desuden det Meste af Sommeren var forgangen, og Havenreuter erklærede, at maatte afreise, indstændigt bedende, at maatte stædes til Herrens Bord forinden, haabede Magisteren, at Omvendelsesværket kunde fuldendes og krones derved. Han gav altsaa sit Samtykke, og løste i samme Øieblik Poenitenten fra sit Løfte, idet han tillod ham, at gaae, hvorhen han vilde, hvilket syntes at volde ham en overordentlig Glæde.

Ellevte Søndag efter Trinitatis var Havenreuter atter i den hellige Trefoldigheds Kirke. Chemnitz skriftede ham for sig selv, under fire Øine; han foreholdt ham hans Overtrædelser, men ogsaa Guds grundløse Barmhjertighed; han bad ham, med sine grædende Taarer, at han dog ikke vilde bedrøve de kjære Guds Engle i Himlen ved et Tilbagefald under Helved-Aaget; han erklærede med apostolisk Alvorlighed, hvorlunde han, hvis det nogensinde kom ham for Øre, at Havenreuter atter greb med vanhellig Haand efter fremmed Eiendom, maatte overantvorde ham til den hævnende Retfærdighed, som Den, der havde misbrugt Skriftestolens Ret og traadt det nye Testamentes Blod under Fødder!

Havenreuter sad yderst urolig under al den Tale; han rokkede hid og did; han saae op paa Skriftefaderen, som stod for ham med forklaret Ansigt, men nedslog strax Øinene igjen, og bøiede omsider sit Hoved under Velsignelsens Haand, da nu den

Ærværdiges Tale greb i blidere Strenge, og sluttede med Synderens Forladelse.

Da nu Skibskapitainen, efter Prædiken, gik op til Alteret med Menigheden, og Chemnitz rakte ham det viede Brød, bemærkede han en saadan Forandring i Communikantens Ansigtstræk, at han blev angest og bange derved. I sin Dagbog skriver han derom: „Han lignede sig ikke selv, Havenreuter, i dette Øieblik; uvilkaarligt maatte jeg tænke paa Joh. 13, 27. Han saae paa mig med et Øiekast, som om han vilde sige: „Gid jeg ikke havde været saa taabelig, i en Angstens Stund at røbe mig for Dig, saa havde jeg nu friere Haand!" — Nær havde jeg spildt den hellige Vin, saadan Rystelse paakom mig. Gud forbyde, at min Frygt skulde være Andet, end en Virkning af den menneskelige Skrøbelighed, der saa tidt, og oftest i den helligste Gjerning, fremtræder under gandske uforklarlige Skikkelser."

Morgenen efter blev hele den store Stad sat i høieste Bestyrtelse ved et Tyverie af saa driftig Art og saa stor Betydenhed, at det forudsatte et langt Overlæg og de snedigste Forberedelser — den hellige Trefoldigheds Kirke var plyndret af vanhellige Hænder! Alt, hvad Kosteligt og Værdiefuldt den eiede inden sine ærværdige Mure, alle hellige Kar, som brugtes ved Sakramenterne, det gyldne Crucifix og de mægtige Sølvstager, som smykkede Alteret, ja selv den guldbeslagne Folio-Bibel, som laae paa Alterdisken — Alt var ranet! Kirkens Blokke og

Bækkener vare opbrudte og tomte — Ødelæggelsens Vederstyggelighed viste sig overalt.

Som et Lyn gjennemfoer Rygtet om denne grueslige Gjerning Staden. Man forsede sig, og vilde ikke troe det Uhørte, for man med egne Øine havde overbeviist sig derom. Alle Hjerter fyldtes med den retfærdigste Afsky, og de kraftigste Foranstaltninger føiedes til Kirkeovernes Paagribelse.

Høiere op ad Dagen udbredte sig et andet Sagn, som greb alle Gemytter med inderlig Smerte. Magister Olaus Chemnitz, den fromme, høitelskte Kirkelærer, var om Morgenen funden afsjelet i sin Seng. Et Rygte sagde, at han var bukket under for udvortes Vold, men da der ikke fandtes andre Spor deraf, end maaskee et Par blaae Pletter paa Halsen, som ogsaa kunde være Virkninger af en ørad, ved et indvortes Tilfælde foraarsaget Død, lagde Rygtet sig strax igjen, dog kun for Øieblikke. Thi da det nu, ved nærmere Efterspgelse, befandtes, at der, i de Summer, som af Menigheden, til gudeligt Brug, vare nedlagte i Magisterens Hænder, vare indtil Forbauselse store Defecter, meente Nogle af hans Venner, at disse maatte staae i Forbindelse med en voldsom Død. Andre derimod, som meente den Afdødes Minde det ligesaa redeligt, bragtes, da de intet Spor opdagede af aabenbar Vold, paa den Tanke, at han, mageløs godhjertet og gavmild som han var, havde overseet den rette Grændse for Christenkjærligheden, som det da ofte pleier at vise sig, at de bedste Sjele ere de sletteste Regnskabsførere. At der imidlertid ikke skulde hvile nogen Plet

paa den dyrebare Mands Amindelse for den Sags Skyld, sammenskjøde Nogle af Menighedens Medlemmer i Løndom saameget, som der behøvedes til at dække Defekterne.

Saaledes troedes dette Anliggende ordnet i Stilhed, da noget Nyt begyndte at fængsle den offentlige Opmærksomhed. Georgius, for hvem man skjulte Faderens Død saalænge som muligt, tabte omsider Taalmodigheden, og stormede ind i hans Sovekammer. Da han saae den Elskede ligge der paa Løibænken, klædt i sin hvide Dragt, forvandlede Roserne paa hans Kinder sig til de hvideste Lilier, han stod stille, lagde Haanden paa sin Pande, som om han besindede sig paa noget Glemt, og styrtede derpaa, i rørende Smerte, ned for Liget. „O! raabte han grædende: O, nu veed jeg det, nu besinder jeg mig, han, han var jo hos Dig! Du ligger der, som Du sov, og Du sover jo ogsaa, hjertelskte Fader, Du sover jo ogsaa! Men den Morgen kommer aldrig mere i dette Liv, da jeg skal kysse Din Haand, naar Du vaagner! Nei, vedblev han, idet han berørte de tiltrykte Øienlaage: Nei, jeg kunde jo nok vide det, de ere brustne, og tilsmile mig ikke mere — Judas har lukket dem alt for fast!"

Alle Tilstedeværende undredes høilig over denne ubegribelige Tale, og meente, at det var barnlig Smerte, som forvirrede Drengens Hoved; men han vedblev, ogsaa for Øvrigheden, at paastaae, at Judas med det bloddryppende Haar havde været hos Faderen om Natten og lukket hans Øine. Og da man udspurgte ham nøiere om det Ubegribelige,

sagde han: „I vide jo, at man gjennem en Bagdør kan komme gjennem mit Kammer til min Faders." „Hvorledes hører det hid?" spurgte man. — „Det hører saaledes hid, svarte Georgius: at da jeg inat laae i min sødeste Søvn, bares det mig fore, som min Engel traadte til mit Leie, og kaldte mig sagte ved Navn. Og da jeg nu slog Øinene op, saae jeg ham skride over mit Kammergulv, ind til min Fader. Men i min Forfærdelse skjulte jeg mig, til jeg atter faldt i Søvn, og da jeg vaagnede, havde jeg næsten glemt det." — „Hvem skred over Gulvet, siger Du?" spurgte man videre.

Men Drengen blev ved sin første Forklaring, at det var Judas, og da man rystede paa Hovedet derved, opsøgte han sin foromtalte Tegning, lagde det med Rødkridt ridsede Mande-Hoved paa Bordet, og sagde: „Ham er det!"

Derpaa kunde nu Ingen blive klog. Drengen maatte være saa paastaaelig, han vilde, saa ansaae man det Hele for en Fabel af det Slags, der pleier at udspinde sig i opvakte Børne-Sjele, hvor Indbildningskraft og Phantasie gjerne have et mægtigt Forspring for de øvrige Evner.

Da nu Magisterens Liig var kistelagt, og Sønnen kysséde det forklarede Ansigt for sidste Gang, sagde han: „Disse Træk glemmer jeg aldrig! Men ogsaa Forræderens Træk har jeg mærket mig levende, og ved Din Kiste lover jeg, at søge ham, til jeg finder ham!"

Hvor exalteret! tænkte de sindige Gamle, som hørte derpaa; man skruede Kistelaaget fast, og stædte Liget til Hvile med en Høitidelighed, som

bar Vidne om den Hedengangnes Værd og de Efterlevendes Kjærlighed.

Imidlertid havde man grebet de klogeste og tillige kraftigste Forholdsregler, for at komme Kirkeranerен paa Spor, men al Speiden og Forsken var forgjæves. Man nærede dog altid, og med Føie, det Haab, at han skulde røbes ved de ranede Sager, hvisaarsag man ogsaa ei allene i selve Landet, men ogsaa i Naborigerne, udbredte en nøiagtig Beskrivelse derover, med tilføiet Løfte, at Den, der blot kunde opdage eet Stykke deraf, strax skulde erholde det Heles Værdie i Belønning. Men skjøndt dette fristende Løfte satte mange Tusinde i Bevægelse, var deres Møie dog omsonst. Der henrandt eet Aar, der henrandt to, ja flere, og endnu vidste man ligemeget.

Georgius havde imidlertid, af levende Tilbøielighed, bestemt sig for Malerkunsten, og udviklede, alt som han skred frem deri ved dygtige Mesteres Haand, et Genie derfor, som syntes skabt til at frembringe noget Fuldendt ved Ideernes harmoniske Sandseliggjørelse. Han var, i sin Kunst, idel Liv og Sjel, idel Fyr og Flamme. Hvad der havde grebet saa fjendtligt ind i hans Barndomsliv, syntes han at have forvundet; idet mindste udlod han sig aldrig med nogen Klage derover. Hans salig Faders Venner satte deres Glæde i, at holde ham frem, ligesom han satte sin Stolthed i, at opfylde deres Forventninger om ham. Det havde hørt til hans Sjels lidenskabeligste Ønsker, engang at komme paa Reiser, og Intet ligner den Henrykkelse,

hvormed han, nu en statelig Ungersvend, erfarede, at Maler-Akademiet, hvorved han havde uddannet sig, paa Grund af de store Forhaabninger, han vakte, havde tillagt ham et Reisestipendium paa tre Aar.

Vistnok havde hans Kjærlighed til Kunsten sin Deel i denne Henrykkelse; dog forenede sig dermed det lønlige Haab, at han, etsteds i Europa, kunde faae Die paa Originalen til sit Judasbilled. Hvor han derfor paa sine Reiser kom hen, besøgte han ikke blot Kunstnernes Værksteder og Kunstelskernes Samlinger, men ogsaa Havnene, Børserne, Vertshusene. Ligesaa heldig som han nu var i sin Reises ene Meed, ligesaa uheldig var han i dens andet, og da han, efter de tre Aars Forløb, vendte tilbage til sit Fædreland, havde han vel den Kunstner-Triumph, at man sagde om ham: „I de Skikkelser, han maler, seer man ikke blot et Skin af Liv, man seer selve Sjelens Bevægelser" — men tillige den hemmelige Sorg, at maatte opgive alt Haab om, nogensinde at gjenfinde Den, der var en Gjenstand for hans ligesaa brændende som naturlige Attraa efter Hævn.

Atten Aar vare nu forgangne, siden den hellige Trefoldigheds Kirke i A. var bleven plyndret, og endnu havde man intet Spor opdaget af Ransmanden. Man ansaae ham forlængst for uopdagelig, fandt sig i Tabet, og lod Alt restaurere i den skjønne Kirke, endog med en Pragt, som langt overgik den forrige. Kun Eet fattedes endnu, for at fuldende Templets Prydelse: En Altertavle af

en dygtig Pensel. Dette Arbeide blev betroet den unge Chemnitz strax ved hans Hjemkomst fra fremmede Lande, og han greb det med en Kjærlighed, den høie Opgave værdig. Som han nu grundede paa, hvad Æmne han skulde vælge sig af den hellige Historie, opstege Erindringer i hans Sjel fra den tidlige Barndom, Erindringer, saa festlige, saa himmelske, at han, alt som han forfulgte dem, vandt et friere Blik ind i det Liv, som ikke er af denne Verden. Hvad benaadede Sjele ofte have bekjendt, at de nemlig, som smaae Børn, have staaet Himmel-Verden gandske nær, og leget paa Englenes Harper, det ihukom ogsaa han, og i denne Stemning lagde han Planen til et Altermalerie, der forestillede den hellige Nadver. Han opsøgte, som Reliqvier fra en undergangen Verden, de Apostel-Hoveder, han som Dreng havde ridset: Der var den frie, aabne, virksomme, modige, fyrige Petrus; den standhaftige, Kors-Døden foragtende Andreas; den første Apostel-Martyr Jacobus; Herrens Bryst-Discipel, den kjærlighedsfulde Johannes; Slange-Bekæmperen, den veltalende Philippus; det troe Nathanaels-Hjerte Bartholomæus; den store Bede-Helt Thomas; den redebonne Christus-Efterfølger Matthæus; Herrens Broder, den retfærdige Jacobus; Magus-Fjenden Judas Thaddæus, og Jøreren Simon. Det bares ham livagtigt fore, som om han engang, langt tilbage i Tiden, havde seet alle disse Mænd lyslevende, ikke i den udvortes Verden, hvor Solen gaaer op og ned, men i den indvortes, hvor

Solen aldrig viger af Firmamentet; ja, det bares ham fore, som han, et dristigt Barn, havde redet Ranke paa deres Knæ, leget med deres hvide Skjæg, strøget dem med Haanden over den skaldede Pande, hørt dem prophetere om et bedre Liv og sjunge, som christne Barder, om en evig Kjærlighed. Jo dybere han trængte ind i dette halvudslettede Erfaringsliv, jo mere han, med om og varsom Haand, viskede Støvet af dette ærværdige Maleri, desto uslere forekom ham alt Studium, al selverhvervet Kunst, desto fastere besluttede han, at fremstille som Mand, hvad han som Barn havde skuet med Sjelens Øie. Han blandede altsaa Farverne, og arbeidede fort efter denne Plan med muntert Mod.

„Men hvorledes maler jeg Dig! sagde han, da nu, efter rum Tids Forløb, de elleve Apostel-Hoveder omgave Nadvers-Bordet i fremspringende Livs-Klarhed: Hvorledes maler jeg Dig, Herre og Forsoner, af Hvem intet levende Billed findes i Verden? Dig, af hvis Aabenbarelse jeg ingen Erfaring har, uden i det Ords Kraft, Dine Apostle prædike om Dig?"

Da ihukom han et Ord, han som Barn havde sagt til sin Fader: „Naar jeg vil have en Christus til mine Apostle, tegner jeg Dit Hoved af!" — Og ydermere ihukom han, mere levende end nogensinde, den Ærværdiges Ansigt, som det i Barndommen havde tilsmilet ham med Forklarelsens Mildhed: dette huldsalige Blik, som altid syntes at speile sig i Frelserens Kjærlighed; disse Kinder, hvorpaa Selvfornægtelsens Bleghed havde lagt sig; disse

Læber, som aldrig oplode sig, uden for at bede og velsigne .... „Har Du, vedblev han: har Du saa ofte værdiget ham at træde i Dit Sted, min himmelske Herre, Du, som Ingen kan skildre, vil Du ei heller vredes, om jeg her opfatter Hans Billed, som var mig kjærest paa Jorden næst Dig!"

Og da han nu blandede Farverne til Faderens Billed, og tog Penslen i Haand, for at overføre det fra Phantasien paa Lærredet, var det ei anderledes, end som en usynlig Magt ledte hans Haand, og det saa sikkert, at han selv maatte forbauses over den Sandhed, hvormed det i et menneskeligt Ansigt, som egentlig ingen dødelig Haand kan male, lidt efter lidt fremtraadte paa Dugen, indtil det Hele var fuldendt, just som det levede og rørte sig i hans Hjerte.

Intet var tilbage nu at male, uden Judas, det Fortabelsens Barn. Intet Øieblik var Kunstneren ueens med sig selv, hvem han her havde at fremstille: det kunde, det maatte jo ingen Anden være, end det rødhaarede Skrækkebilled, med hvilket han i sin Barndom havde givet sig saameget at bestille. Efterhaands listede Rødkridts-Tegningen sig over paa Altertavlen i sin dunkle Farvedragt, saa frygtelig-liig Naturen, at Enhver, som blot eengang havde seet dens Urbilled, maatte sige ved første Blik: „Det er Michael Havenreuter, og ingen Anden!"

Gandsk-rimeligt er det, at Kunstneren, til dette Portrait, der offentligen skulde fremstilles i den store, af utallige Fremmede besøgte Stads Hovedkirke,

knyttede et Haab, som hans Hjerte endnu ikke kunde opgive, det Haab, at komme Rødskjæggen paa Spor. Imidlertid syntes det dog, som det aldrig skulde naae sit Maal, thi Altertavlen havde nu alt længe smykket Kirken, uden at Nogen af alle dem, som dvælede ved dens Betragtning, havde skjænket Judas-Billedet større Opmærksomhed, end de øvrige Figurer.

Menigheden viste Maleren sin Erkjendtlighed ved at tilstille ham en meget anseelig Pengesum for Mesterværket; men han vægrede sig ved at tage derimod. For det Arbeide, sagde han, kunde han ingen Penge-Løn tage. Og da man nødte ham meget, bad han, at man, for den ham tiltænkte Sum, vilde frikjøbe en Christen-Fange af tyrkiske Lænker, thi, sagde han: Kjærligheds-Værk vil have Kjærligheds-Løn.

Denne Uegennyttighed vakte dyb Beundring, og man føiede strax fornøden Foranstaltning til det sjeldne Ønskes Opfyldelse. Det blev besluttet, at man skulde løskjøbe Den, som havde vansmægtet længst; Underhandlingerne havde forønsket Fremgang, og en klar Efteraarsdag løb en Koffardiefarer ind i Havnen, som medbragte den frelste Christen-Slave.

Det var en bedaget Mand, som vel i sin Tid havde været en høi og kraftig Gestalt, men nu var nedbøiet, ikke saameget af sine Aar, som af et langt Fangenskabs Lidelser. Hans Haar var iisgraat, hans Øie mat, hans Gang vaklende, og Skindet hang slapt og rynket over de mægtige Muskler.

Man fremstillede ham for hans Redningsmand, der af Hjertet ynkedes over hans Jammersskikkelse, og skaffede ham en Plads i en offentlig Stiftelse, hvor han blev pleiet saa vel, at han snart begyndte, ligesom i forynget Livskraft, at rette den krumme Ryg og spille med de dunkle Øine. Hans Gang blev fast, ja trodsig, og da Vaarens Livsstof begyndte at røre sig i al Skabningen, var der intet Spor tilbage af hans udstandne Lidelser, med mindre man vilde antage hans hvide Haar derfor.

Jevnligt besøgte han sin Velgjører, den unge Maler, og fortalte ham disse Lidelser. Saaledes traf det sig en lummerheed Sommerdag, at han, just som Georgius, efter at have lukket det skjærende Lys ude, havde kastet sig paa Sengen, traadte ind i Dennes Sovekammer, og, som han pleiede, skred over Gulvet, ind i Malerens Arbeidsværelse. Aldrig saasnart saae Georgius Skikkelsen bevæge sig gjennem Kammeret i det svagtdæmrende Lys, før det faldt som Skjæl fra hans Øine: Saadan, paa det ildrøde Haar nær just saadan, var hiin rædselsfulde Fremmede gaaet gjennem hans Sovekammer til Faderens, samme Nat, Denne døde! Det var hans Høide, hans Bygning, hans Holdning, hans Gang — ja, det var ham selv!

Han foer op, ind efter ham. „En Tyrke-Fange før, raabte han: nu min Fange! Giv Jer godvillig i min Vold, I har myrdet min Fader!"

Som himmelfalden stod den Fremmede der, maalte ham med de smaae, vildtflyvende Øine, og

spurgte: „Drømmer I, unge Herre, eller drømmer jeg?"

Men Maleren foer, uden at svare, ind paa ham, og greb ham om Livet, for at kaste ham ned. „Saa er det da Alvor, Dreng!" raabte Denne, kastede med Kæmpestyrke sin Modstander mod Ovnen, saa han sank ned med blodigt Hoved, og ilte mod Døren. Han var allerede ude af denne, var allerede nede paa Gaden, da Georgius kom styrtende efter ham, indhentede ham, holdt ham fast, og kaldte Folk til med det Udraab: „Griber ham, sætter ham fast, han er en Manddraber!"

I et Øieblik vare Begge omringede af Mennesker. Maleren gjentog sit Udraab; den Fremmede blev fastholdt og ført i Stadsfængslet.

I Begyndelsen meente man, at han havde overfaldt Maleren; fra Dennes blodige Udseende gjorde man denne rimelige Slutning. Men nu tænke man sig den Bestyrtelse, som greb Alle, da han for Øvrigheden fremkom med en Klage, hvori han paa det bestemteste angav den loskjøbte Tyrke-Slave som Den, der, for over tyve Aar siden, havde dræbt hans Fader, Magister Olaus Chemnitz, Præst ved den hellige Trefoldigheds Kirke!

Paa Grund af denne Klage blev den Mistænkte ført ud af Stadsfængslet, og kastet i det Taarn, hvor man pleiede, i Lænker at forvare grove Forbrydere, til deres Dom faldt.

Sagen skulde strax deles ved Retten, men maatte udsættes, da den Vunde, Georgius havde faaet i Hovedet ved sit svære Fald imod Ovnen, drog en

Sygdom efter sig, som varede flere Maaneder. Dette Ophold spændte den almindelige Forventning endnu høiere, og man imødesaae med Længsel det Øieblik, da han for Skrankerne vilde fremtræde med Beviserne for sin gruelige Paastand.

Men da nu den længeventede Dag omsider kom, og den Beskyldte førtes frem, atter bleg, huuløiet, afmagret, som han havde forladt Tyrkiet, og bøiet under sine Lænkers Vægt, derhos ydmyg og stille, som et Martyrbilled, rørte Medlidenheden sig i mangt et Hjerte. Og da nu ydermere Maleren treen for Skranken, vel gjentagende sin Klage i de bestemteste Udtryk, men uden at kunne grunde den paa eet eneste lovformeligt Argument, blot beraabende sig paa Inquisitens Lighed med et mistænkeligt Syn, han i sin Barndom havde havt den Nat, Faderen døde, da var man neppe istand til at finde Udtryk for sin Forundring over, hvorledes det gik til, at et saa herligt Hoved kunde tillade sig slige Forvildelser og synke tilbage i indholdstomme Barndoms-Phantasier.

Dommerne vendte sig hovedrystende fra ham, i den Formening, at han endnu led under Følgerne af sin Sygdom, og begyndte at forhøre den formeentlige Malefikant:

„Eders Navn?"

„Michael Havenreuter."

„Eders Haandtering?"

„Søfarer."

„Har I nogensinde, paa Eders Reiser, besøgt denne Stad?"

„Engang, i Sommeren 17**."

„Har I kjendt den dalevende Magister Olaus Chemnitz, Præst ved den hellige Trefoldigheds Kirke?"

„Ja, jeg besøgte ham stundom, han ogsaa mig."

„I hvad Ærinde skete det?"

„Jeg raadspurgte ham i et aandeligt Anliggende, som angik min Salighed."

„Har I seet Eders Anklager dengang?"

„Jeg mindes vel, at den salig Magister havde en liden Søn, som, ved mit første Besøg, kom hoppende ind i Stuen, og blev ustyrlig af Skræk, da han saae det røde Haar, som jeg dengang bar, og som mine Lidelser forlængst have bleget."

„Viste I Eder i Magisterens Huus Natten efter ellevte post Trinitatis?"

„Ingenlunde; jeg var samme Nat paa Reisen til Middelhavet, hvor jeg blev tagen af en tyrkisk Corsar."

Med lige Ærbødighed og Frimodighed besvarte han alle de øvrige Spørgsmaal, som forelagdes ham. Georgius, som vel mærkede, hvorledes den almindelige Stemning begyndte at vende sig imod ham, traadte endnu engang frem, og bad paa det indstændigste, at Inquisiten maatte holdes skarpt bevogtet en Tid endnu, yttrende det Haab, at det dog maaskee, inden dens Udløb, kunde lykkes ham, at tilveiebringe et saadant Beviis, som Retten kunde tage gyldigt. Efter nogen Betænkning samtykkede man i hans Begjering, og tilstod ham en Frist af fire Uger.

Som forvirret i Sjelen gik han om i al den Tid, saa at Alle, som saae ham, ynkedes over ham, inderligt beklagende, at saamegen Genialitet skulde gaae tilgrunde i en drømmersk Taage, og det endda ikke, uden at ville drage en Uskyldig med sig i sin Undergang.

Men Maleren havde en Kamp at kæmpe, som Ingen vidste eller ahnede. Blandt adskillige dyrebare Reliquier efter sin Fader havde han nemlig ogsaa Dennes Dagbog, hvori han fandt optegnet saavel hele Havenreuter's Skriftemaal, som Indholdet af de Samtaler, hvorved Sjeleforgeren havde stræbt at lede Synderen til Sandhedens Morgenrøde. Hvad der især rystede og fængslede ham tillige, vare de indholdstunge Ord, Faderen, som i Forudfølelsen af en uhyre Misgjernings Nærmelse, havde optegnet straxt efter Havenreuter's Communion.

Det var ham gandske klart, at han, ved at fremlægge denne Dagbog i Retten, kunde aabne Dommernes Øine over det Uhyre, som de syntes tilbøielige til at tage under deres Varetægt; men det var ham formeent. Og hvormeget han end raadslog med sig selv, hvormeget det end, i visse Øieblikke, vilde komme ham fore, som om han, uden at tage Hensyn til Andet, end til Retfærdighedens Fordringer, var forpligtet til, at betjene sig af et saa vigtigt Dokument, var det ham dog formeent. Thi paa Dagbogens Titelblad havde hans salig Fader nedskrevet disse Ord:

„Skulde Herren engang kalde mig saa hastigt herfra, at jeg ikke forinden skulde tilintetgjøre denne Bog,

som indeholder adskillige, mit hellige Embed vedkommende Hemmeligheder, der ikke egne sig til videre Aabenbarelse, da vil jeg, at Den, samme Bog falder ihænde, ingen offentlig Brug maa gjøre deraf, og jeg tør haabe, at denne Villie agtes hellig formedelst Kjærlighed."

Saaledes var hans Tunge bunden, og da han, efter Fristens Udløb, fremstillede sig for Retten andengang, vidste han ei Andet at fremføre til Beviis for sin Paastand, end sin forrige gaadefulde Forklaring; dog blev han hart ved Paastanden selv, at Havenreuter var en Manddraber.

Da brød den længe tilbageholdte Uvillie løs; det havde været bedre, sagde man, om han havde ladet den Ulykkelige vansmægte i tyrkiske Lænker, end at kjøbe ham fri, for at smedde ham i andre; han skulde dog itide vende tilbage fra sine phantastiske Indfald og tage sin ubeviislige Paastand tilbage o. s. v.

Havenreuter stod der med den lidende Uskyldigheds Mine, endnu ynkværdigere af Udseende, end forrige Gang, og da man spurgte ham, om han vilde tage det for Æresopreisning nok, at Maleren selv erklærede sin Beskyldning magtesløs at være, svarte han ydmyg, ligesom greben af Taknemmelighedsfølelse: „Hvorvel nu min største Fjende, var han dog eengang min Velgjører — jeg forlanger Intet, uden en Æreserklæring."

„Den kan I hente Jer i Helveds Afgrund! raabte Maleren: I er dog en Morder og en Tyv

tillige, saa ryggesløs, at det er et Under, Jorden vil bære Jer!"

Med dette Udraab vilde han forlade Retssalen; men da reiste Havenreuter sin lange Krop i saa heftig Bevægelse, at Lænkerne klirrede derved, og sagde: „Da min Anklager nægter, at give mig den Æresopreisning, Lovene tilkjende mig, tør jeg, i Medhold af de samme Love, trøstig begjære, at han fængsles i mit Sted, og afstraffes, som et Menneske, der har viist sig at være en Morder af Andres Ære!"

Dommerne bleve slagne ved den uventede Trods, som laae i denne Paastand; de havde dog endnu saamegen Agtelse for den salige Chemnitz's velsignede Amindelse og saamegen Godhed for Konstneren, at de ikke toge den til Følge. Vel frikjendte de Havenreuter paa det høitideligste, og det fattedes ikke paa dem, der fulgte ham hjem fra Domhuset med saa lydelig Jubel, som om han havde været paa Veie, at vorde Gjenstanden for et Justitsmord, ei heller paa dem, der sammenskjødе Penge, for at godtgjøre ham det lange Fængsels Elendighed; men Georgius blev dog ogsaa, rigtignok mere af Naade end af Ret, fritaget for Følgerne af en Paastand, som, hvor ubeviislig den end var, dog ikke kunde eragtes at have sin Grund i en falsk eller ond Villie, men kun i en sørgelig Aandsforvildelse.

Aldrig saasnart var nu Havenreuter kommen paa fri Fod, før han piensynligt tog til i Kraft og Munterhed, ja, det var gandske paafaldende, at see den stærke, ofte lunefaade Mand færdes blandt de gamle, affældige, knarvurne Lemmer i den Stiftelse, hvor

han endnu stedse underholdtes paa offentlig Bekostning. Bestyrerne mærkede snart, at han her var paa en uret Hylde, og selv yttrede han ofte, hvorlunde det endnu var hans kjæreste Ønske, at befare det vilde Verdenshav. Lemmerne bade endogsaa, at de maatte vorde skilte ved den urolige Husfælle, som aldrig kunde lade deres Sager være i Fred, men turberede dem paa alle tænkelige Maader, og tog Tobak fra Een, Knappenaale fra en Anden, Svovlstikker fra en Tredie, o. s. v., naturligviis for at have sine Løier med dem.

De vare derfor hjertensglade, da de hørte, at han havde faaet Hyre som Styrmand paa en Kostfardiefarer. Nu traf det sig just, at Hospitalet, hvori han var optaget, ihenseende til Sjeleforgen, var lagt under den hellige Trefoldigheds Kirke, hvori altsaa Lemmerne, for saavidt de kunde komme paa Benene, togange aarligt pleiede at communicere. Og ydermere maatte det træffe sig, at deres Communion-Dag indfaldt kort før Havenreuters Afreise. Han tog heller ikke i Betænkning, at lade sig tegne tilligemed de Andre, thi, sagde han, jeg er ligesaa god en Christen, som J. Gandske andægtig, som det lod, treen han ind i Kirken, lod sig tilsige Syndernes Forladelse i Skriftestolen, og nærmede sig siden Altret, for at annamme det Høiværdige. Nu knæler han, nu rækker Præsten ham det viede Brød — da opløfter han sit Blik, det falder paa Altertavlen — — han seer Chemnitz, og — o Rædsel! — han seer sig selv, Træk for Træk, som Speilet havde viist ham hans eget Billed for henved tredive Aar siden —

seer i sin Person, Judas Ischarioth ved Nadver-Disken! . . . .

Formastelsen har naaet sit Maal, Himlens Langmodighed sit. Det hellige Brød vorder Forræderen for stort i Munden, han arbeider, for at faae det ned, men det vil ikke synke. Helveds Angstsved bryder frem paa hans Pande, han kan ikke holde sig paa Knæene, han griber med Haanden efter Altergitteret, men segner samme Øieblik, og bringes afmægtig hjem.

Dog kom han sig saavidt igjen, at han om Natten kunde forrette Vagten paa Skibet, som havde hyret ham; men Morgenen efter saae man, til sin Bestyrtelse, Michael Havenreuter hænge paa Stormasten, en gruelig Dødning at skue!

Da Dommerne det hørte, rystede de paa Hovedet, uden selv at vide, om de gjorde det i Klogskab eller i Enfoldighed; men Georgius, som i lang Tid havde været kjed saavel af sin Konst, som af Livet, tog atter, med gjenfødt Livs-Mod, sin Pensel i Haand, og sagde: „Nu har jeg dig dobbelt kjær, thi du har hævnet min Fader!"

(Af Forfatteren til: „Studenter-Liv" og „Landsbypræsten.")

Sanct Stephan's Haand.

Et historisk Malerie.

Høit tonede, ned fra den klartoplyste Fyrsteborg, Jublen paa den Glædesfest, Fyrst Boleslaw gav det polske og schlesiske Ridderskab, til Tak for dets trofaste Bistand i den nysendte Krig. I Riddernes store Forsamling fremstraalte især en ung Dansker, saavel ved sin glimrende Rustning, som ved den Udmærkelse, hvormed Hertugen behandlede ham. Han var En af de Fremmede, som Dennes Navn havde draget hid fra fjerne Lande. Hans Fader, Grev Wilhelm Wlatides, var Skatmester hos Kong Erik af Danmark. Artige Sæder, Mandom og Fasthed i alle ridderlige Øvelser, saavelsom Brugbarhed i Statsbestyrelsens alvorlige Sysler, havde gjort den unge Dansker til Hertugens Yndling. Glædesfesten skulde, efter Hertugens Villie, sluttes dermed, at man gav dem, der havde udmærket sig meest i den forbigangne stormende Tid, Bevis paa hans Naade. Herolden udraabte de Riderens Navne, som han havde tiltænkt Værdigheder og Hæderskjæder. Fremfor alle Andre lod Danskeu Peter's Navn; Boleslaw udnævnte ham til sin Statholder i Landskaberne mellem Oderstrommen og Böhmens Grændser. Ydermere fik han, tillige med anseelige Besiddelser, Titel af Greve von Skrzin. Greven takkede sin hertugelige Beskytter. „Som en Fremmed, sagde han: kom jeg til Eder, før i Eders

Skole at gjøre de første Skridt paa Æreens Vei. Eders store Egenskaber have indgydt mig Beundring, og nu fængsler mig et andet Baand, den inderligste Taknemmelighed, til Eders Person. Vel mig, at jeg er istand til at give Eder et Beviis paa min Erkjendtlighed!"

Disse Ord havde vakt hele Ridderskabets Opmærksomhed, og Nysgjerrigheden spændtes endnu høiere, da Greven bad Hertugen om en hemmelig Audients næste Morgen, forat meddele ham, hvad der, i hele Aarhundreder, vilde bringe hans Hertugdømme Fordeel og Velsignelse.

Næste Morgen ventede Hertugen sin Statholder med Utaalmodighed. Alle Vidner bleve fjernede, og Denne løste sit Ord ved følgende Meddelelse: „Min Hertug, endnu skylder jeg Eder Svar paa de Spørgsmaal, J, for ikke længe siden, gjorde mig af et deeltagende Hjerte. J forlangte nemlig en Skildring af mine tidligere Livsforhold. Min Moder har jeg tidligt mistet, min Fader har i nogle Aar tjent Kong Erik af Danmark. Tilforn var han Eier af adskillige Skibe, med hvilke han, som en erfaren Søemand, krydsede ved Kysterne af de østlige Farvande. Jeg henlevede mine Drengeaar ved hans Side, delende de Farer, som omgave ham. Engang mødte vi, paa vore Tog, et fra Dünkirchen kommende Fartøi, hvorpaa befandt sig en dødeligsaaret Ridder fra Flandern; han døde næsten samme Øieblik, vi nærmede os hans Skib. Trøstløs, greben af vilden Smerte, knælte en qvindelig Skikkelse ved Leiets Side; hendes skjønne Hoved var

nedsunken paa den Hensovedes kolde Bryst. Skræk og Smerte havde ladet den huldе Qvinde falde i en Afmagt, da Matroserne nærmede sig Fartøiet, for at kaste Ridderens Liig i den vaade Grav. Ved dette Syn segnede hun atter livløs om. Man bragte hende langt om længe tillive igjen, men hun var vanvittig fra samme Time. Af Skibets Mandskab kunde vi ei erfare mere, end at det havde optaget Ridderen, hans Hustru og en femtenaarig Datter som ubekjendte Flygtninge. Min Fader antog sig med megen Omsorg de Ulykkelige. Vi seilede tilbage til den danske Kyst. Vore Skibe bleve solgte; min Fader opgav Sømandslivet, og søgte en Post ved Kong Eriks Hof. Hans Rigdom og Forbindelser lode ham snart stige til en Skatmesters Værdighed. Endnu to Aar levede den Vanvittige i vort Huus. Da døde hun. Datteren blev opdragen under Navnet Helene, som vi fandt indgravet paa et af Moderens Armbaand. Hun voxte op til en fuldendt Skjønhed, og jeg elskede hende med den heftigste Lidenskab, som hun ogsaa gjengjældte. Min Fader saae det, og forstyrrede os ikke. En Dag kom han tilbage fra Kongen, med den dybeste Græmmelses Spor paa sit Ansigt, og indelukkede sig adskillige Dage i sit Gemak. Derpaa lod han mig kalde, og bød mig, med Taarer i Øinene, holde mig reisefærdig. Neppe blev det mig forundt, at sige mit Hjertes Elskede et kort Levvel. Med et Budskab sendte man mig til Keiser Henriks Hofleier. Neppe var jeg kommen hid, før jeg fik dette Brev fra min Fader:

Her overrakte Greven Hertugen en Skrivelse, som indeholdt følgende Ord:

„Min Søn! Jeg har tabt min Datter og Du Din Elskede. Helene er mig affordret af en Magt, som jeg ikke kan modstaae. Ved mit Livs Nø og min faderlige Velsignelse beder jeg Dig: Forsk aldrig efter de nærmere Omstændigheder, men bær Dit Tab med mandig Styrke, som jeg mit."

„Forgjæves — vedblev Greven — søgte jeg Tilladelse at vende tilbage til mit Hjem; man holdt mig tilbage med Magt. Med blødende Hjerte søgte jeg, paa Krigens Skueplads at vorde min Smerte qvit. Freden vendte tilbage, men ikke i mit Bryst. Da kom jeg i Eders Nærhed; Eders Tillid og Venskab have lægt min Vunde — kun Arret er tilbage. — Nu skrider jeg til de Meddelelser, jeg lovede Eder igaar. Igaar Morges meldte man mig en fremmed Mand, som øieblikkeligt forlangte mig i Tale. Tænk Eder min Forundring, Hr. Hertug, da jeg i ham gjenkjendte En af min Faders gamle Tjenere som bragte mig et Brev fra ham! Kong Erik af Danmark, som var inderligt elsket af sit Folk, er paa Snigmorderviis bleven ihjelslagen af sin unaturlige Broder Abel. Hele det danske Rige er bragt i Oprør derved, og en frygtelig Borgerkrig begyndt. Min Fader er, udenat nogen Anden i hele Riget veed det, i Besiddelse af en Nøgle til ubekjendte, underjordiske Gemakker, hvori den ihjelslagne Konges Privatskat befinder sig. Da nu Kongen, Brødermorderen undtagen, ingen Arving efterlader sig, anseer min Fader disse store Skatte for herreløst Gods. Ingen Magt i Verden — melder han mig — skulde bevæge ham til, at udlevere Nidingen dem; selv be-

gjerer han, saa nær Gravens Bred, ei heller den umaadelige Rigdom. Mig, sin eneste Søn, har han tiltænkt disse Skatte, at de kunne vorde anvendte til fromme Stiftelser og til Menneskehedens Velfærd. Igaar har J, min Hr. Hertug, betroet mig et blomstrende Landskab — hine Skatte have derfor intet Værd for mig, hvis jeg ikke tør byde Eder dem, at de kunne anvendes til Eders Hertugdommes Bedste. De omtalte Lønhvælvinger findes i Slottet Dorntholm, nær Kysten af det østlige Hav. Alt har den nye Konge lagt Besætning i Fæstningen, uden at man veed, hvilke Klenodier den gjemmer. Min Fader beder mig lande i Danmark med en Hær, for med Sværdet i Haanden at aabne Skathvælvingerne."

Her taug Greven. Hertugen sluttede ham gladelig i Favn; ja, han besluttede endogsaa selv at anføre Toget, og at rive Danmark af Brodermordrens Hænder. I stor Hast samledes en Hær, medens Greven iilte forud til Gdansk (Danzig), for her at skaffe Skibe til Overfarten. Togets Øiemed forblev en Statshemmelighed. Dermed var Ingen mindre tilfreds, end Hertuginden. Kun ved Lydigheds Baand knyttet til sin Gemal, havde hun længe været misfornøiet med den ubetingede Tiltro, han skjænkede Grev Peter. Forgjæves søgte hun at erfare Hemmeligheden; først bestormede hun Hertugen, siden Greven. Bevæget af Hævnlyst og Harm, besluttede hun at styrte Statholderen. Hun betroede sig til en tydsk Ridder, ved Navn Dobies, som strax var villig, at være Redskabet for hendes Hævn.

Hertugen drog imidlertid med Hæren til Gdansk, indskibede sig her, og landede snart paa den danske Kyst. Den myrdede Konges Parti saae i ham sin Redningsmand, og fik derved nyt Mod. Dorntholm's Erobring var Boleslaw's første Vaabendaad; i næste Træfning slog han Brodermorderen, som forladt af sin Skare, flyede til Norge. Derpaa gav Hertugen Danmarks Adel alle erobrede Borge og Byer igjen, og overlod det til Riget selv, at kaare sig en ny Konge. Imidlertid havde den gamle Skatmester skaffet alle Skattene ombord; selv besluttede han, at følge Hertugen, som, efter sin Hjemkomst, skjænkede ham Staden Sobotka (Zopten) med tilhørende Gebeet. Paa sammes høieste Punkt byggede han sig et Bjergslot, fra hvis Tinder han havde den yndigste Udsigt i Hertugdommets meest velsignede Egne.

De medbragte Skatte bleve størstedeels anvendte til herlige Kirkers Opbyggelse; herved reiste sig, Tid efter anden, fyvoghalvfjerdsindstyve Steen-Kirker i Polen og Schlesien.

Den unge Statholder gjorde Alt, for at forskjønne den ham betroede Provinds. Hans hertugelige Ven troede, at give ham et nyt Beviis paa sin Erkjendtlighed, ved at tilføre ham den russiske Fyrst Wladomirs Datter som Gemalinde. Med stor Pragt blev Formælingen fuldbyrdet. Nu syntes Grev Skrzin at staae paa Lykkens høieste Top. Overrasket og beskæmmet ved det danske Togs lykkelige Udfald, havde Hertuginden opsat sine onde Anslag, uden at opgive dem. Det første Beviis

paa Lykkens Ubestandighed fik Greven derved, at Døden rovede ham hans Gemalinde: en Datters Fødsel kostede Moderen Livet. Nogle Maaneder efter fulgte Statholderen Hertugen til Hofleiren i Krakau. Neppe var han hidkommen, før et Tilbud kaldte ham tilbage til hans Fader, som laae dødelig syg. Nu først brød Denne sin Taushed angaaende sin Pleiedatters Skjebne. „Jeg skylder min Sjels Rolighed, sagde han: at meddele Dig Ting, som jeg havde ønsket at tage med mig i Graven. Vid, min Søn, at de Rigdomme, vi bragte fra Danmark til Schlesien, ikke vare Kongens Privatskatte, nei, de vare Frugter af Din Faders dristige Sørøverier. Saalænge Kong Erik levede, lykkedes det mig, at kaste et Slør over de Handlinger, ved hvilke jeg havde vundet dem. Ved eet af disse Foretagender var det, vi erobrede det Skib, hvorpaa Helenes Forældre befandt sig. Hendes Fader, der, som en ubekjendt Vetler, fandt sin Grav i Østersøens Bølger, var Balduin af Flanderns Broder; fordreven af denne ærgjerrige og herskesyge Fyrste, vilde han søge en Tilflugt i det kolde Nord. Ni Aar efter døde Balduin. Nu forskede Familien efter den forsvundne Onkel, og hørte omsider af en Matros, at han forlængst var død af sine Vunder, hans Gemalinde ligeledes i Vanvid, men at deres Døtter endnu befandt sig i den Sørøvers Hænder, som havde opbragt det Skib, hvorpaa Ridderen med sin Familie var. Man fik det beslægtede franske Hof til at tage sig af Sagen, og nu optraadte ved Eriks Hof en fransk Ridder, som, i sin Konge Ludvig den

Sjettes Navn, tilbagefordrede den i en dansk Sørø-vers Hænder faldne Grevinde Helene af Flandern. Kun min Konges Gunst adspredte det Uveir, som sam-lede sig over mit Hoved. Jeg iilte at fjerne Dig, paa det Du ei, i værste Fald skulde være Vidne til Din Faders Skjændsel. Helene blev tilbageleveret sin Slægt, og jeg har Intet hørt fra hende siden."

Her endte den Gamle sin Bekjendelse, og kort efter var han ikke mere. Greven iilte, efterat have viist ham den sidste Ære, tilbage til Krakau, og bad Hertugen om Orlov til at gjøre en Reise, først til Rom, siden gjennem Frankrig. Hertugen tillod det gjerne. Nu opholdt han sig nogle Maaneder i Rom, hvor Pav Honorius behandlede ham med stor Ud-mærkelse. Han forlod omsider denne Stad, for at gjennemreise det skjønne Frankrig fra Syd til Nord, og hverve Geistlige for sine i Schlesien og Polen bygte Kirker. En Dag befandt han sig i Abbediet i Clair-veaux. Her var der, Abbeden fortalte ham meget om den fromme Grev Arras, som just havde bygget et Kloster til den hellige Augustinus's Ære. Stat-holderen søgte Grevens Bekjendtskab, og modtoges meget gjæstevenligt. Slottet Arras var et herligt, antikt Pallads. I dets Nærhed reiste sig paa den Plet, hvor Slotskapellet før havde staaet, den i en ædel Styl opbygte Augustinerkirke. Den ærværdige Besidder gjorde sin Gjæst bekjendt med de Omstændig-heder, som havde bevæget ham til, at forvandle det lille Capel til en anseelig Kirke. „Foruden Forsynets Haand, sagde Grev Arras: er her endnu en anden Haand i Spillet — nemlig Sanct Stephan's

Haand." Her tog han en fort Kapsel ud af et Skab i Væggen — Martyrens Haand laae deri. „Den har, vedblev han: i Aarhundreder været i min Families Værge, og er gaaet i Arv fra Fader til Søn. Denne kostbare Reliquie befandt sig, for trehundrede Aar siden, i Cassis, dengang en blomstrende Handelstad ved Middelhavets Kyster. En fornem, fra det forjættede Land tilbagevendende Pillegrim havde, for en stor Sum, kjøbt den i Constantinopel, og foræret den til Kirken i Cassis. Kort efter erobrede Saracenerne under Abderama Staden, og røvede Kirkens Skatte — deriblandt Sanct Stephan's Haand. Nogle Maaneder efter slog Carl Martell ved Sigean de Vantroes Hær, og erobrede deres med orientalsk Pragt opfyldte Leir. En ved sin Tapperhed høiberømt Mand, Major Domus Claude af Arras erobrede ved denne Leilighed et af Østerlændernes Telte, men blandt det rige Bytte syntes de blinkende Juveler ham værdieløse i Sammenligning med Sanct Stephan's Haand. Saasnart han var kommen hjem, lod han det hellige Klenodie høitideligt nedlægge i sit Slotskapel. Han ahnede dengang ei, at denne Haand engang skulde vorde et Sorgens Tegn for hans Æt; den minder mig smerteligt om, at jeg staaer for Eder som den sidste Green af Huset Arras."

Her vinkede han; der kom to Pager med brændende Fakler. Han greb sin Gjæsts Haand, og stilletiende stege Begge ned i Arvebegravelsen. Nær Indgangen stod en stor, fort Kiste med et Maltheserkors paa. „See, sagde Grev Arras: med dette lille Rum nøies Saracenernes Skræk nu paa fjerde hun-

drede Aar, og hist, vedblev han, idet han pegede paa en Forhøining, hvorpaa stode tre Kister af ædelt Metal — hist slumrer et Kløverblad, som en mørk Skjebne drog i Graven i een og samme Stund.

„I hvad Sammenhæng kan hine Dødes Skjebne staae med Reliquiens?" spurgte Statholderen forundret.

„Nærmere med Faklerne!" raabte Oldingen, og nu kunde den Forskende læse Indskriften paa Kisterne.

Paa Kisten i Midten stode de Ord:

„Maria af Sarras döde paa sin syttende Födselsdag, den 11 August, Aar 1111 efter Christi Byrd."

Paa Kisten tilhøire:

„Carl af Arras, falden i Tvekamp, den 11 August 1111."

Og paa den tredie:

„Johannes af Arras, falden i Tvekamp, den 11 August 1111."

Med vemodig Stemme opfordrede Greven af Arras sin Gjæst til igjen at forlade det stille Dødningekammer og følge ham op paa Slottet. En Geistlig modtog dem her. „I, ærværdige Herre, sagde Greven af Arras: I ville føre vor Gjæst ind i Riddersalen, og gjøre ham bekjendt med den sørgelige Tildragelse, hvorpaa Sanct Stephan's Haand og de tre Kister hentyde — siden sees vi igjen."

Den Geistlige førte Statholderen ind i en med Familiebilleder opfyldt Sal. Midt i denne Maleri-

samling hang Portraiterne af de Tre, som vare døde den 11te August 1111.

„Jesus Maria! skreg Greven af Skrzin uvilkaarligt: Det er min Helenes Billed!"

„Eders Helenes? spurgte Pateren hovedrystende: Hvorledes kan I kalde Grevinden Eders? I tyve Aar har hun hvilet i Arvebegravelsen."

„Tilgiv, Hr. Pater! faldt Greven ham venligt i Talen: Et elskeligt Fortids-Billed var det, som, ved Synet af dette Malerie, traadte saa levende for min Sjel."

Da begyndte Augustineren at fortælle: „Herrerne af Arras ere uddøde, paa den nulevende Slotsherre og hans Søsterdatter nær. To Søstre havde Greven, som han elskede omt; den Første blev formælet med en Ridder, som, truffen af Skjebnens haarde Slag, med sin Gemalinde søgte Tilflugt i fremmede Lande, og aldrig mere kom tilbage. Den Yngre, hvis Billed I her seer, var smuk som en Engel, men man glemte denne Skjønhed over hendes Hjertes Godhed. Derfor besøgtes vort Slot tidt af Riddere, som beilede til hende. Dengang var der endnu en Green af Huset Arras i Normandiet. Ætlinger deraf vare Carl og Johannes Arras, som I her see. Begge vidste de deres Fætter — den Sidste af sin Stamme — i Besiddelse af det kostelige Klenodie, der syntes dem, fromme som de vare, af langt større Værdie, end Grevskabet, som de efter ham skulde arve. Let vil I gjætte, Hr. Greve, at det var Sanct Stephan's Haand. Begge havde lige Fordrin-

ger derpaa; Begge vilde gjøre deres Rettigheder gjældende. Med ophidset Sind traadte de ind i disse høie Gemakker, fast besluttede, ved en Kamp paa Liv og Død at afgjøre Sagen — da traadte Grevens dengang sextenaarige Søster, lig en forsonende Engel, mellem Fætterne. Martyrens døde, kolde Haand havde draget dem til os; den fyrigste Kjærligheds Haand var det, som fængslede dem til dette Slot. Begge beilede de til den skjønne Maria, Begge agtedes ligehøit af deres Kjærligheds Gjenstand. Alt vare fire Uger hengangne uden nogen Bestemmelse; Maria trøstede sig ikke til, lydt at erklære, hvad hun, i Følelsen af sin jomfruelige Værdighed, neppe vovede at tilstaae sig selv, at hun nemlig, af Kjærlighed til Begge, Ingen af dem foretrak. Dog aflod man ikke at bestorme hende, hun skulde dog erklære sig. Omsider kom Fættrene tilbage paa den forhen fattede Beslutning, for en Guds-Dom at kæmpe paa Død og Liv om Reliqviens Besiddelse efter Grevens Død, thi efter deres Mening var Huset Arras's Velfærd knyttet til dette Klenodie. Det faldt da af sig selv, at Brudens Haand fulgte Helgenens. Aftenen før den 11te August Aar 1111, hidkom to fornemme Riddere, som skulde være Dommere ved den blodige Kamp. Neppe kunde Arras rumme alle de Gjæster, som havde indfundet sig, for at bivaane denne Troens og Kjærlighedens Kamp. Klokken ni næste Morgen traadte begge Fættrene i Skrankerne. Forsynet havde besluttet Huset Arras's Undergang, thi selv allerede dødeligsaaret strakte Grev Johannes sin Modstander til Jorden. Kun faa Minuter over-

levede han Seiren — da bar man Begges Liig uden for Skrankerne. Martret af Angst og Smerte, var Maria, da Kampen begyndte, ilet ind i Slotskapellet, for i en troende Bon til den rene Guds Moder at styrke sig i den qvalfulde Stund. Høitideligt lovede hun her, villig at modtage Dens Haand, som Frelseren bestemte hende. I denne inderlige Bon udbad hun sig ogsaa et Raadestegn af Forløserens Moder. Da neddalede Himlens Fred i det ængstede Hjerte og paa en Seraphs Vinger løftedes hendes Sjel til et bedre Land. Just bar man, paa to, med sorte Klæder bedækkede Baarer, de faldne Riddere til Slotskapellet — da imødetonte Toget en overjordisk Seiersjubel, og da Dørene aabnedes, laae Grevinde Maria aflivet for Høialtret. Hendes høire Haand holdt et Krucifix, i hendes Venstre fandt man den sorte Kapsel, som gjemte Martyrens Haand. Det var, som om Himlen havde rakt hende Helgenens Haand, for at drage hende reen til Fredens Boliger, inden den jordiske Smerte knuste hendes Bryst."

Her tang Augustinermunken. Da gik Døren op til et klartoplyst Sideværelse, hvor Nadveren var beredt med fyrstelig Pragt. Paa samme Tid som de, indtraadte fra den modsatte Side, førende to ædle Qvindeskikkelser, Greven af Arras: „Det, Hr. Statholder, er Fru de la Frange, sagde han: og dette min Søsterdatter, Helene af Flandern."

„Gud i Himlen! raabte Grev Skrzin, idet han knælende trykte Grevindens Haand til sine Læber:

Kjender I endnu Eders Ungdoms trofaste Ven?"— „Vel kjender jeg ham! svarte Helene med ubeskrivelig Ynde: I er Grev Peter Wlatides." — „Det altsaa er Din Pleiefaders Søn!" sagde Greven, idet han rakte Statholderen sin Haand.

Med Oprigtighed fortalte Denne sin Skjebne i de sex Aar, han ikke havde seet sin Elskede. Af hende erfarede han, hvorlunde hun, for to Aar siden, var kommen fra Flandern til sin Morbroder, der havde antaget hende i Barns Sted som sin nærmeste Arving. Snart overbeviste Statholderen sig om, at han endnu eiede Helenes Hjerte; derfor bad han høitideligt om hendes Haand, og fik den. De viedes for det samme Alter, hvor Maria af Arras havde draget det sidste Suk. Blandt Helene's Medgift var ogsaa Sanct Stephan's Haand.

Faa Dage efter Formælingen tiltraadte Parret Reisen til Schlesien. Adskillige Geistlige af Klostret i Arras fulgte med, navnligen Helenes Skriftefader, Pater Ogerus.

Hertug Boleslaw kom sin Ven imøde fire Miil fra Breslau. Under opslagne Telte gav han det unge Par en Velkomstfest. Med Forundring betragtede Fyrsten Grevinde Helenes rige Medgift; men tillige faldt hans Øine paa den simple, sorte Kapsel, hvori Sanct Stephans Haand blev forvaret, og neppe hørte han hvilken Skat den indeholdt, før han bad, at den maatte vorde ham overladt for en Priis, som Statholderen selv kunde bestemme. Denne lagde den som frivillig Gave for hans Fødder, og fortalte tillige Martyrhaandens Skjebne. Da raabte Fyrst Bo-

leslaw: „To kostne Krew!“ hvilket betyder saa-meget som: „Koster Blod!“ Sjeleglad over denne Reliqvie, gjorde han Statholderen en Foræring med det Sted, hvor de vare sammenkomne, og med sammes Omegn i en Qvadratmiils Omfang. Med Hensyn paa de ved denne Leilighed udtalte Ord byggede Greven siden, paa samme Sted, en Flække, som han kaldte Kostenblut.

En lang Række af glade og lykkelige Aar henrandt nu for det ædle Par; Grevens Datter af første Ægteskab var modnet til Jomfru, og hans anden Gemalinde havde skjænket ham tre Sønner: Swentoslaw, Conftantin og Ægidius. Stedse friere forvaltede han sit Statholderskab, da Hertug Boleslaw, greben af Sygdom hensank i fuldkommen Aandssvaghed. Han nedlagde Regjeringen, og deelte sine Lande mellem sine fire Sønner, som hans første Gemalinde havde født ham. Hans Anden, som var en Søster af Keiser Henrik den Femte, havde ingen Børn givet ham. Sildigere blev denne Formæling Anledning til, at hans førstefødte Søn Wladislaw fik Prindsesse Adelhaid, en Datter af Keiseren, til Gemalinde.

Ved Delingen havde Wladislaw faaet Schlesien, Krakau og Sendomir. Han var en Prinds af fyrigt Gemyt og store Aandsanlæg. I Grev Skrzin ærede han sin Faders Ven og sine Landes Velgjører, men tidt saae han ogsaa i ham en byrdefuld Jagttager. Greven blev i sin Statholderværdighed, og den unge Hertug betjente sig i alle vigti-

ge Anliggender, af hans Raad, medens Hertuginde-Moderen ved hver Leilighed lagde sit Had for Dagen.

Hertug Bolislaw's Død kastede Tvedragtsfakelen mellem hans Sønner. Wladislaw, stærkest i Lande og Mandskab, vilde foreskrive sine Brødre Love, og tillod sig derved himmelraabende Uretfærdigheder. Grev Skrzin ilte til Krakau, at forsone dem. Forgjæves vare hans Bestræbelser. Hertug Wladislaw vilde, skjøndt han havde begyndt Feiden, ikke lade sig forsone. Hans Stedmoder æggede ham til Tvedragt af Had til Mægleren, og hans unge Gemalinde, den stolte Adelhaid af Østerrig, haabede ved denne Krig at sætte sig i Besiddelse af hele Riget. Da Grev Skrzin forgjæves havde prøvet alle Midler, reiste han tilbage til Breslau, fastbesluttet, at nedlægge sin Statholderværdighed. „Vend Eders Vaaben mod Fremmede og Vantroe, tilskrev han herfra Wladislaw: og jeg har ingen Blodsdraabe i mine Aarer, som jo tilhører Eder; men vil I rase mod dem, som have ligget med Eder under eet Hjerte, da forlang ikke min Tjeneste mere." Desværre vidste den unge Hertug ei at vurdere denne Ædelmodighed; han fæstede større Lid til Qvinderne, som vilde overtale ham til at troe, at Greven snart vilde erklære sig offentligt for Brødrenes Sag, og at han kun nedlagde sin Statholderværdighed, for selv at optræde som Herskер — en Omstændighed, som i Wladislaw's Øine fik Troværdighed ved følgende Begivenhed:

Mizeslaw, den Yngste af de fire Brødre, havde, efterat have tabt to aabne Feltslag, med Resten af sin Hær kastet sig ind i Kalisch, hvor han langt om

længe overgav sig til sin Broders Felthøvedsmand. Da Denne, ved sit Indtog i det erobrede Slot, hverken fandt Hertug Mizeslaw, heller hans Yndling Carl von Kruszewitz, bleve alle Gemakker nøie gjennemsøgte, men kun deres Rustninger fandtes — de selv vare forsvundne. Klædte som to Bernhardinermunke, havde de, ved Fjendens Indtog, blandet sig mellem Folket, og vare lykkelige nok til at undkomme.

Nedsunken i Kummer sad Grev Skrzin paa sin Borg. Da begjerte to Fremmede at indlades. Med venligt Gjæstevenskab aabnede Slotsportene sig, og see, det var Mizeslaw og hans Ven Ridder Kruszewitz. Greven glemte ethvert andet Hensyn; han saae i Flygtningen kun sin salig Herres ulykkelige Søn. Øieblikkeligt bleve alle Anstalter truffne til at sikkre den unge Fyrste mod al Forfølgelse. Den første Kamp havde man med den i Grevens Sted til Statholder udnævnte Ridder Leonhardt, som ved En af sine Speidere var bleven underrettet om de Undvegnes Opholdsted, og strax havde forlangt dem udleverede. Greven svarte: „Prindsen har givet sig i min Varetægt, og jeg skal beskytte den Forfulgte som mine Øienstene." Da Sendebudet kom tilbage til Breslau med dette Svar, sendte den nye Statholder tre Bannere Fodfolk og hundrede Ryttere, som skulde gribe Hertugen og hans Beskytter. Da denne Skare naaede Staden, som laae ved Grevens Borg, erfarede den, at han havde sendt sine Gjæster og sin Familie til en af sine fæsteste Klippeborge. Flux sendte Ridder Leonhardt et Jilbud til Krakau,

at anklage Grev von Skrzin som Oprører og Majestætsforbryder. Nu triumpherede begge Hertuginderne, og opbragt raabte Wladislaw: „Vogt Dig, stolte Danfker, at jeg ei, medens Du bevogter mine Fjender som Dine Øienstene, bereder Dig et evigt Mørke!"

Nu raadsloges der, hvorledes man kunde ydmyge den Mand, som var En af Landets rigeste og mægtigste Baroner, og tillige besad Folkets Kjærlighed og Tillid. Fra hans Borgs faste Mure spottede Borgfogden Clemens von Hradek de hertugelige Krigsknegte, og der behøvedes kun et Vink, for at bringe Landet i Oprør. Under disse Omstændigheder besluttede Wladislaw at spille den Høimodiges Rolle; han bød sin Broder Mizeslaw Haanden til Forsoning. I et Triumphtog blev han gjenindsat i sine Landes Besiddelse.

Blandt de Klenodier, som, af Hertug Boleslaw's efterladte Skat, bleve deelte blandt hans Sønner, var Sanct Stephans Haand falden i Mizeslaw's Lod. Neppe var han nu kommen paa Thronen igjen, før han tænkte paa sin høimodige Beskytter, Grev Skrzin. Han sendte Ridder Krusziwitz til ham med et rørende Takkebrev, ledsaget af kostelige Guld- og Sølvklenodier. Men hvor undredes Greven, da han deriblandt saae den simple Kapsel, som gjemte Martyrhaanden! Høitideligt blev den nedlagt i Borgkapellet.

Nu syntes det, som Roligheden var vendt tilbage i Schlesien. Fri for alle Statsforretninger henlevede Greven atter en lykkelig Tid, snart paa sine Borge,

snart i Breslau, hvor han havde bygget sig et smukt Pallads. Uventet kom en riig og fornem Mand fra Siebenbürgen til Breslau; det var Fyrst Jaxa Bathori, som, ledet af det lovprisende Rygte, kom at beile til Grevens Datter. Han forenede Alt i sig, hvad der kunde tale til en Beilers Fordeel. Høitideligt fuldbyrdedes Trolovelsen; kort efter skulde Formælingen feires i Breslau.

Neppe kom Efterretningen herom til Krakau, før Hertuginderne besluttede, at udføre deres længe opsatte Hævnplan. Hertug Wladislaw's Gemalinde troede at have en synderlig Grund til at straffe Grev Skrzin for en Krænkelse, han, for mange Aar siden, havde voldt hende. Kort efter Hertug Boleslaw's Død havde hendes Gemal en Dag været paa Jagt med Greven. Begge forfulgte, i Jagtlystens Hede, et Stykke Hoivildt, og forvildede sig derved i Skoven. Da de, allerede efter Solens Nedgang, forgjæves havde søgt en Udvei, besluttede de, plagede af Hunger og Mødighed, at tage deres Nattely under Taget af en Gran. Greven tændte ihast en Ild, ved hvis Flammer han tillavede et godt Stykke Vildt til Nadver, og saaledes stillede Fyrste og Statholder deres Hunger, medens smeltet Snee maatte slukke deres Tørst. Ved denne Leilighed skjemtede de i Fortrolighed over den menneskelige Lykkes Omskiftning fra Vuggen indtil Graven. „Ja, ja! tilraabte Wladislaw Greven: Eders Frue gjør sig udentvivl bedre tilgode iaften med sin Skriftefader!" — Gjengjeldende Spøg med Spøg, svarte Statholderen frit: „Derfor er jeg ubekymret, men tag Eder iagt! Thi mens vi her færdes med Bjør-

ne og Ulve, og aflægge Besøg i deres Smuthuller, sidder maaskee Eders Gemalinde i fortrolig Samtale med sin omme Ven, Ridder Stwzelingen — som, iforbigaaende sagt, stod i synderlig Naade hos Hertuginden. Wladislaw's Øine sprudede af Harm, men han bekæmpede den. Forstemt kom han hjem. Uden at ahne, at hun selv havde været Gjenstanden for den Samtale, som havde bragt ham i saa ondt Lune, kom hun ham imøde med overgiven Munterhed, og, forundret over, at han ikke vilde gjengjelde hendes omme Hilsen, bestormede hun ham saalænge, at han, Ord til andet, gjentog de Ord, han havde vexlet med Statholderen. Fyrstinden fandt sig, maaskee fordi hun følte sig truffen derved, dybt krænket ved Grevens Spøg, og kun med usigelig Møie blev hun bragt tilbage fra sin Fordring, at Fyrsten øieblikkeligt skulde hævne Fornærmelsen. Nu, da Grevens Anseelse skulde forøges ved en rig og mægtig Svigerson, syntes det begge de fyrstelige Fruer at være høi Tid til Hævn. Til Krakau kom Grev Schwentoslaw Skrzin, sendt af sin Fader, at indbyde de hertugelige Herskaber til Bryllupsfesten. Han blev modtagen med forstilt Venlighed, og for at afvende al Mistanke, lovede man at komme. Men Aftenen før Festen kom kun Ridder Dobies, som, i Landsherrens Forfald, skulde bivaane Vielsen paa hans Vegne. Grev Skrzin fattede ingen Mistanke. Skjøndt han ikke var Ridderen huld, behandlede han ham dog med al Udmærkelse, medens han vedblev at spille sin Rolle fortræffeligt, og under Venskabs Maske skjulte de

forræderske Anslag, til hvis Udførelse han alt havde truffet de hensigtsmæssigste Foranstaltninger.

Silde paa Natten sneg Ridder Dobies sig ud af Bryllupssalen, for at benytte Nattens Mulm og Stilhed til at styrte Landets Velgjører. Lidt efter lidt forstummede Jubelen i Brudehuset, og de tusind Lamper udsluktes, som havde oplyst det indtil Midnat. Da samledes sagte de af Ridderen medbragte Svende i enkelte Afdelinger. Endnu kastede Natten sit Slør over det forræderske Foretagende. Ubemærkt kom Ridderen med sin Skare til Slottets høie Portal. Der var allerede lukket. Sagte bankede Ridderen paa; Roger, Grevens Slotshovedsmand, aabnede umistænksom. Strax styrtede Ridderens Folk ind paa ham, for at afvæbne ham, men næsten i samme Øieblik styrtede ogsaa Grevens yngste Søn Ægidius, lig en Hævnens Engel, med draget Sværd, i Spidsen for Slotsvagten, Roger til Hjelp. Dog, Kampen var for ulige; nye Afdelinger af Ridder Dobies's Svende trængte ind i Slottet; vigende for Overmagten, kunde den troe Søn ei forhindre, at man brød ind i hans Faders Gemak. Vakt af Larmen, var Greven sprungen op af sit Leie, og kom, med en brændende Kjerte i Haanden, de Indtrængende imøde. Let blev det Ridderen, at lade den værgeløse Mand lægge i Lænker; man tvang ham til, at bestige en Hest, og ufortøvet jog nu Dobies, omgiven af en Rytterskare, bort med ham. Man bragte Fangen paa Borgen Kaminietz, som ligger tre Dagsreiser fra Breslau; her skulde han vente

sin Skjebnes Afgjørelse. Derpaa iilte Dobies, sjeleglad over sin Lykke, til Krakau, hvor han blev modtagen med stor Naade og overøst med Lovtaler. Nu laae den saa længe hadede og frygtede Greve i Lænker, men selv i disse Lænker var han frygtelig for Hertugen. Længe vaklede han, inden han kunde bestemme sig til, at lægge Haand paa det Offer, han troede at maatte bringe sin huuslige Rolighed. Tredie Dag efter Grevens Komme til Krakau traadte omsider Hertuginde Adelhaid grædende ind i hans Gemak. Hendes Tante og Svigermoder, Hertuginde Christine, kom snart efter. Begge forestillede ham nu den Fare, Keiserens Vrede vilde bringe ham i, hvis han ikke tog Hævn over Greven for den Beskæmmelse, Denne havde tilføiet hans Huus. De bragte det ogsaa saavidt, at han stiltiende undertegnede en Befaling, som laae paa hans Bord. Med denne iilte Ridder Dobies nu tilbage til Kaminietzk.

Vi behøve ikke at beskrive, hvad Indtryk Grevens Fængsling havde gjort i Landet. Bestyrtelsen blev endnu større, da man erfarede at alle hans Borge og Besiddelser, deels ved List, deels ved Vold, vare faldne i de hertugelige Krigsskarers Hænder. I Breslau lod, efter høiere Befaling, Statholderen Ridder Leonhardt offentligt bekjendtgjøre, hvorlunde Peter Wlatides, Greve af Skrzin, formedelst Samfund med Hertugens Fiender, og fordi han, ved en giftig Olie, havde villet forgive Hertugen, var at ansee og behandle som Landsforræder og Majestætsforbryder. Først Jaxa Bathori fik

Befaling, med sin Gemalinde at rømme Hertugdømmet. Begge Grevens ældre Sønner bleve slæbte til Borgen Ryczim. Ægidius var, tilligemed Roger, ført til Kaminietzk. Kun Grevinde Helene havde man ikke vovet at lægge Haand paa. Hun forblev, bevogtet af hele Breslau's Kjærlighed, i Slottet, som pludseligt var forvandlet til et øde Sorgehuus. Schlesiens bedste Riddere, saavelsom Biskopperne af Breslau og Posen vare iilte til Krakau, for at tale Grevens Sag — men de kom for silde.

Ridder Dobies var, tilligemed nogle Krigsknegte og Skarpretteren fra Krakau, kommen tilbage til Kaminietzk. Endnu kjendte den Fængslede ikke sin Forbrydelse; væbnet med sin Bevidstheds og Uskyldigheds Styrke, hørte han uden Frygt, hvad Besøg han kunde vente. Kort efter traadte de Ankomne ind i hans Fængsel; dem fulgte En af Krigsknegtene, som stiltiende satte et Bækken med gloende Kul paa Gulvet. Ikke Dødsstraf havde man tiltænkt Greven, nei — man vilde berøve ham et af Livets herligste Goder. Ihukommende det Svar, Greven havde givet, da han vægrede sig ved, at udlevere Prinds Mizeslaw, havde Adelhaid mindet sin Gemal om hans Trusel, at berede Oprøreren et evigt Mørke, og saa havde hun da foreslaaet, at berøve ham hans Øines Lys. Med den hiin Tidsalder egne raae Voldsomhed blev Greven lænkebunden til en Stol, og med en gloende Jernspids udbrændte Skarpretteren hans Øienstene. Neppe havde man fuldbyrdet det Gruelige, før Ridder Dobies lyste

Greven i Ansigtet, idet han spottende sagde: „Du har beskyttet Dine Tienstene slet, slettere end Hertugens Broder!" Derpaa forlod han med Skarpretteren den Blindes Fængsel.

Da traadte Skriftefaderen ind, for, som han troede, at bede ved det afsjelede Liig for Sjelens Frelse; men forundret stod Præsten for Greven, som var sunken paa sine Knæe, for, midt i sin Jammer, at hellige Lysets Fader sin Blindheds første Øieblikke i brændende Bøn. Hans Fromhed var saa stærk, at den paa ham fuldbragte umenneskelige Ondskab ikke havde kunnet rokke hans Fortrøstning til den Almægtige. Præsten vilde just give sig tilkjende for den Blinde, da aabnedes Fængselsdøren atter. Ridderens Hverv var endnu ikke fuldendt. Hertugens Befaling gik ud paa, at man, efter at have berøvet Greven Synet, skulde føre ham midt ind i Skovene ved Czrelitzka, for her at overlade ham til Skjebnens Luner. Med den største Nøiagtighed blev denne Befaling fuldbyrdet. Midt i Skoven blev han bunden til en Egestamme, et Offer for Hunger eller vilde Dyr. Dog var den fordum saa ophøiede, nu saa fornedrede Mand endnu ikke ved sine Dages Maal; nei, han skulde ikke ende her, han skulde dale som en venlig Stjerne.

De hertugelige Soldater havde skjændt og brændt overalt, hvor de, indenfor Grevens Enemærker, kom frem. Selve Kirker og Høialtre havde de plyndret. Blandt andre rovede Klenodier havde de ogsaa taget Kapselen med Sanct Stephan's Haand, som man ved et Jilbud sendte til Krakau, og saaledes kom den

i Hertug Wladislaw's Skatkammer. Blandt de Krigsknegte, som havde fulgt Dobies til Kaminietzk, var ogsaa En ved Navn Czengin, en Borgerson fra Brieg, som ved denne Leilighed, uden Ridderens Vidende, besøgte sine Forældre. Med den største Forundring og Harme hørte den gamle Czengin, hvad Lod der truede Greven, som havde været hans Velgjører. Strax besluttede han, at opbyde Alt til hans Frelse.

Grev Egidius havde man frigivet, idet man betydede ham, at han ikke, under Dødsstraf, maatte lade sig see i Schlesien mere. Strax ilte han til Hertug Mizeslaw i Kalisch, for at bede ham om Raad og Hjelp. Her fandt han ogsaa Hertugens Brødre, som, paany forurettede af Wladislaw, vilde vove nok en Kamp for deres Uafhængighed. Med den største Harme hørte de Grevens Skjebne. Hans Fare ansaae de for deres egen; hans Befrielse skulde være deres første Værk. De torde gjøre Regning paa hele Ridderskabets og Folkets Deeltagelse.

Ridder Dobies havde fuldbyrdet sit Hverv; med en Haanlatter forlod han den Blinde, som ikke vidste, hvad der forestod ham. Den unge Czengin fulgte, for et Syns Skyld, den øvrige Skare et Stykke paa Veien; derpaa vendte han tilbage til Greven. Da Denne hørte en Rytter nærme sig, meente han, nu var hans Dødsstund kommen; han blottede sit Bryst for det dræbende Stød. Da sagde Rytteren, hvorlunde han var kommen, for at befrie ham og føre ham til hans Fader. Den unge Krigsmand løftede ham paa sin Hest, og førte ham til en Lands-

by, hvor Faderen ventede sin Velgjører og forbandt hans Øine. Just vilde man bringe ham videre paa en Bæreſtol, da der nærmede sig en Rytterſkare — Grev Ægidius var foran. Neppe saae den unge Greve sin gamle, mishandlede Fader, for han sprang af Hesten, og med Taarer trykte ham til sit Bryst. Derpaa bragtes han i Sikkerhed paa Kruszewitz's Borg.

De tre hertugelige Brødre, Mizeslaw, Conrad og Bogislaw vare dragne i Felten med en betydelig Krigshær; de Første vendte sig mod Krakau, den Sidste trængte frem til Schlesien. Neppe havde Wladislaw hørt, hvad Fare der truede ham, for han samlede al sin Krigsmagt, for at gaae sine Brødre imøde. Slagen af dem i to Træfninger, trak han sig, forfulgt af dem, tilbage lige til Krakaus Mure. Begge Hertuginderne vare, ledsagede af Ridder von Strzelingen, flygtede med Skatkammeret til Keiseren, deres Broder og Fader.

Med en ny Hær forsøgte Wladislaw en ny Kamp, som faldt heldigere ud, end den første. Han slog sine Brødre i en Hovedtræfning ved Floden Wartha, saa gandske, at deres Vogne svømmede i Blod, som en gammel Krønike udtrykker sig. De Overvundne kastede sig ind i den befæstede Stad Posen, og rustede sig til en lang Modstand. Snart stod Wladislaw som Beleirer for Stadens Mure.

I Breslau havde den Efterretning udbredt sig, at Grev Skrzin var bleven myrdet paa Slottet Kaminietzk. Hans Gemalinde og hans talrige Venner sørgede usigeligt derover. Folket samledes i store

Hobe paa Stadens Pladser; i de af han stiftede Klostre læste man allerede Messer for hans Sjel. Da rykkede Bogislaw frem fra Neumark af. Forgjæves havde Ridder Leonhardt opfordret Borgerskabet til, at blive Wladislaw's Sag tro. De schlesiske Riddere havde sluttet sig til ham. Ved Lohe havde Leonhardt opstilt sig med nogle Krigsfolk, men neppe rykkede Hertugen frem, for de adspredtes. Under Folkets Jubelraab drog Bogislaw, en ung Fyrste af indtagende Skikkelse og ualmindelig Storrelse, i Spidsen for sin Hær, paa en rigtsmykket Tigerhest, i glimrende Rustning, gjennem Nicolai-Porten op paa Torvet, hvor Bispen og Raadet høitideligt bode ham velkommen. Kort efter holdt ogsaa den blinde Greve sit Indtog. Folket var gaaet ham langt imøde, og fulgte ham, som en tilbagevendende Husfader, til hans Borg. Med sine vise Raad stod han ved den unge Seiervinders Side. Denne maatte befrie sine i Posen indsluttede Brødre. Med en ypperlig udrustet Hær nærmede han sig, som paa Storm-Vinger, den haardtbetrængte Stad. En af hans Officerer forklædte sig som polsk Bonde, for at underrette Prindserne om deres Broders Komme. Alt vare alle Forsvarsmidler udtomte; de Indsluttede vare Fortvivlelsen nær — da kom dette Budskab som sendt af Himlen. Den tredie Nats Stilhed og Mørke var bestemt til deres Befrielse; Signalet til det fælles Angreb blev aftalt.

Natten kom, Kampen raste til Midnat; da opblussede, som aftalt Tegn, nogle Huse i Forstaden i lys Lue, og bekjendte den blodige Kampleeg. Høitjublende styrtede begge Brødrene med deres Krigsknegte ud af Stadens Porte, og kastede Alt, hvad der stillede sig mod dem, til Jorden. Almindelig Rædsel greb Wladislaw's Krigere; neppe kunde han redde sig selv. Hans Skarers Liig bedækkede Valpladsen, hvorpaa Boleslaw gjenforenedes med sine Brødre. Ridder Dobies laae blandt de Døde med kløvet Hoved.

Andengang maatte Wladislaw vende som Flygtning tilbage til Krakau; Brødrene forfulgte ham. For ei at falde i deres Hænder, saae han sig nødt til, at overlade dem sin Residents og flygte videre. Kun med to ham hengivne Riddere kom han til sin Svigerfaders, Keiserens Hof. Her haabede han, at vorde udrustet med nye Hjelpemidler, for i fornyet Kamp at gjenvinde det Forlorne, men snart viste det sig, at dette Haab var bygget paa Sand. Den fordrevne Hertug undgik ikke den Skjebne, at erfare, hvorlunde Venskab forsvinder med Lykken. Med hans Krone var ogsaa hans Anseelse tabt; som en ubekjendt Flygtning blev han, med kold Høflighed, modtagen af det tydske Riges Overhoved. Tomme Løfter om Understøttelse vare Alt, hvad Keiseren tilbød sin ulykkelige Svigerson. Han traadte just, fuld af Kummer, ud af Henrik den Femtes glimrende Gemakker, da mødte han sin Stedmoder, som altid havde forsikret ham om sin inderlige Kjærlighed. Hos hende haabede han at finde Deltag-

gelse, Raad og Hjelp. Saameget ulykkeligere følte han sig, da hun, istedetfor at trøste, overøste ham med bidende Bebreidelser, og roste sin keiserlige Broder, fordi han ikke vilde blande sig i fremmede Fyrsters Trætte. En anden Mand, end Hertug Wladislaw, havde dog endnu kunnet nære det Haab, i Huuslighedens Lykke at finde Erstatning for de forlorne Lande; men det Gode havde han jo aldrig eiet. Han vidste ret vel, at hans Gemalinde i ham kun havde elsket tre Hertugdømmers Overhoved, og saaledes kom da det Budskab ham ei uventet, at Adelhaid's Dør var lukket for ham, som hendes Hjerte. Den stolte Fyrstinde lod ham sige, hun bekymrede sig ikke om at see ham mere. Den ulykkelige Fyrste besluttede strax, at forlade sin Svigerfaders Hof. Men før sin Afreise forlangte han, at hans Gemalinde skulde udlevere ham de Juveler og Reliqvier, hun havde taget med sig fra Krakau. Istedetfor Svar fra Hertuginden kom en Kammersvend fra Keiseren med den Erklæring, at hine Kostbarheder ikke kunde udleveres ham, før han tilbagegav de Penge, han havde faaet i Medgift med sin Gemalinde. Fattig og sorgfuld forlod Wladislaw det Sted, hvor han havde gjort saa bittre Erfaringer. I en Pillegrims fattige Kofte gjennemvandrede han Schweitz og Tydskland, hjemløs, fredløs.

Neppe var Efterretningen om den slette Modtagelse, Hertugen havde fundet ved sin Svigerfaders Hof, kommen til Breslau, saa var Grev Skrzin den Første, som glemte, hvor frygteligt han var ble-

ven mishandlet af ham. Han indlagde derfor en hjertelig Forbøn for ham hos de tre Brødre. Slottet i Glogau skulde indrettes til Bolig for ham, og hans Ophold skulde sikkres ham ved en betydelig Livrente. Ulykken havde forsonet ham med dem, der havde hvilt under eet Hjerte med ham. Greven udsendte To af sine Sønner, at udforske den ulykkelige Fyrstes Opholdsted; de skulde føre ham tilbage i hans Families Skjød. Efter lang Leden traf de ham paa en Betlers Straaleie i Altenburg, kæmpende med en ond Feber. Først ved dem erfarede Stadens Beboere den Syges høie Stand. Han blev bragt i bedre Pleie, men det var forsilde — Hertugen skulde ikke see sit Fædreland igjen mere, Forsynet havde besluttet det anderledes. Han døde, uden at erfare, at Tilgivelsens Ord var bragt ham. Med Efterretningen om hans Død vendte Gesandterne tilbage til Breslau.

Grev von Skrzin saae altsaa ei sit Ønske opfyldt; dog var det ham fyldestgjørende nok, at han havde fulgt sit Hjertes Stemme. Under Hertug Boleslaw's Regjering opblomstrede Schlesien atter, og denne Provindses forhenværende Stathholder skred endnu i to Aar fremad paa sin velgjørende Bane, opklarende Andres Liv i egen Blindhed. Palmesøndag Aar 1153, just som han bad andægtigt i Kirken, segnede han om, truffen af et Nerveslag, og var gaaet over til det evige Lys. Helene efterfulgte ham, inden Aaret var omme.

Liigstenen, som dækker denne i Schlesiens Kronike saa mærkværdige Danskers Grav, sees endnu ved Sacristiet i vor Frues Kirke i Breslau.

Hvad St. Stephan's Haand angaaer, da havde den imidlertid atter skiftet Eiermand. Hertuginde Adelhaid, der, som ovenmeldt, kun var knyttet til sin Gemal ved Convenientsens Baand, havde, da Hertugen første Gang vilde forlade Krakau, for at rykke mod sine Brødre, den Sorg, at den paa en fortrolig Fod med hende staaende Ridder von Strzlingen blev opfordret til, at drage med i Felten. Alt lavede Ridderen sig til, at følge sin Fyrstes Opfordring, da Adelhaid besvor ham, at blive tilbage. Hun kunde ikke afsee ham, forsikkrede hun. Ridderen besad Qvindekundskab nok, til ikke strax at afstaae fra sit Forsæt, hvormed han slet ikke havde meent det saa alvorligt. Han vidste ved Indvendinger at gjøre hende endnu heftigere i sit Ønske; hun paastod, at han skulde føie hende, og gik omsider saa vidt, at hun lovede ham, hvis han vilde blive, ved næste Sammenkomst at medbringe et af de kosteligste Stykker af Hertugens Privatskat. Til dette Øiemed forskaffede hun sig en Aftenstund Nøglen til disse Gemakker, nærmede sig hemmeligt, uden Lys, det Skab, hvori de kostbareste Klenodier gjemtes, greb hastigt den første den bedste Kapsel, og ilte dermed tilbage paa sit Værelse. Hvor studsede Fyrstinden, da hun, ved sin Natlampes matte Skjær, kastede et Flyveblik paa det Medbragte, og bemærkede, at hun, istedetfor et Ædelsteens-Klenodie, havde grebet Sanct Stephan's Haand! — Saa

bestyrtet som hun blev ved dette Misgreb, fattede den kloge Qvinde sig dog snart, og benyttede det fortræffeligt, idet hun, ved den aftalte Sammenkomst, gav sin Ridder Kapselen med følgende Ord: „Blandt alle min Gemals kostbare Juveler har jeg valgt denne Reliqvie, ikke fordi den engang opveiede et Grevskab i Værdie, men for at dette Valg kan være Eder et velkomment Tegn, at jeg, hvis min Gemal skulde falde i Kampen, vil udløse Martyrens Haand med min."

Ridderen var sjeleglad ved denne smigrende Erklæring, og svor paany evig Troskab derfor, ikke ahnende, at den kun var en listig Vending, hvoraf hans fyrstelige Elskerinde fandt for Godt at betjene sig.

Vel kom Hertugen levende tilbage af Kampen, men ved hans paafølgende Død i Altenburg blev Hertuginden dog Enke om føie Tid. Ridderen glemte ei, at minde hende om Martyrhaandens Indløsning, men med Forholdene havde nu ogsaa Fyrstindens Følelser forandret sig. Ved hendes Faders glimrende Hof havde nye Indtryk fortrængt den ældre Tilbøielighed. Hun rakte en Søn af den bayerske Hertug Otto von Wittelsbach den Haand hun havde lovet Ridderen, og Denne blev ei blot forviist af hendes Hjerte, men ogsaa af hendes Faders Lande. Forgjæves søgte Ridderen, dragende fra Land til Land, at afsætte Martyrhaanden for skikkeligt Kjøb; ingensteds vilde det lykkes ham, at finde en Liebhaver til den fordum saa høit vurderede Reliqvie. Af Misfornøielse med Verdens skrobe-

lige Indretning gik han som Munk i Klostret i Zwiefalten, til hvis Skatkammer han skjænkede det hellige Klenodie. Endnu kort før hiint rige Abbedie blev ophævet, viste Munkene de Fremmede, som besøgte dem, den hellige Stephan's Haand, og fortalte, trækkende paa Smilebaandet, hvorlunde denne Reliqvie, som den sjeldneste Belønning, der nogensinde blev en Ridder til Deel for en Hyrdetime, var kommen i deres Klosters stille Celle.

(J. Friherre af Zedlitz.)

Den hellige Cæcilia,

eller:

Musikens Magt.

En Legende.

Ved Udløbet af det sextende Aarhundrede, da Billedstormeriet raste i Nederlandene, traf tre Brødre, unge i Wittenberg studerende Mennesker, sammen i Staden Aachen med en Fjerde, der var ansat i Antwerpen som Prædikant. De vilde hæve en Arv her, der var tilfalden dem efter en gammel Onkel, som

Ingen af dem havde kjendt, og toge ind i en Gjæstgivergaard, da de ikke vidste Nogen i Staden, til hvem de havde kunnet henvende sig. Efter nogle Dages Forløb, som de havde tilbragt med at høre Prædikantens Fortællinger om de mærkværdige Optrin, der vare forefaldne i Nederlandene, traf det sig, at Christi Legemsfest skulde festligt helligholdes af Nonnerne i den hellige Cæcilia's Kloster, som dengang laae udenfor Stadens Porte. Ophidsede af Sværmerie, Ungdom og Nederlændernes Exempel, besluttede de fire Brødre ogsaa at give Staden Aachen Skuespillet af et Billedstormerie. Prædikanten, der allerede, mere end eengang, havde ledet slige Foretagender, forsamlede, Aftenen forud, et Antal unge, den nye Lære hengivne Kjøbmandssønner og Studenter, som, ved Vin og Mad, tilbragte Natten i Gjæstgivergaarden, udgydende sig i Forbandelser over Pavedømmet, og da Solen var oprunden over Stadens Taarne, forsynte de sig med Øxer og alskens Forstyrrelsesredskaber, for at begynde deres letsindige Idræt. Jublende aftalte de et Tegn, ved hvilket de vilde gjøre Begyndelsen med at ituslaae Vinduerne, som vare bemalede med bibelske Historier, og visse paa, at finde mange Tilhængere blandt Folket, forføiede de sig, fastbesluttede, ei at lade Steen paa Steen, just som Klokkerne kimede, ind i Kirken. Abbedissen, som alt ved Morgengry var bleven underrettet om den Fare, hvori Klosteret svævede, sendte forgjæves, gjentagne Gange, Bud til den keiserlige Officeer, som kommanderede i Staden, og udbad sig en Vagt til Klostrets Beskyt-

telse. Officeren, som selv var en Fjende af Pavedømmet, og, idetmindste underhaanden, en Tilhænger af den nye Lære, vidste, under det statskloge Paaskud, at hun saae Aander og at hendes Kloster ikke havde saameget som Skyggen af en Fare at befrygte, at nægte hende Vagten. Imidlertid slog Timen, da Høitideligheden skulde begynde, og Nonnerne lavede sig til Messen, under Angst og Bøn, i jammerfuld Forventning af de Ting, som skulde komme. Ingen beskyttede dem, uden en gammel, halvfjerdsindstyveaarig Klosterfoged, som, med nogle bevæbnede Trodsknegte, opstillede sig i Kirkens Indgang. Det er en bekjendt Sag, at Nonnerne, ovede i alslags Instrumental-Musik, selv opføre Musiken i deres Klostre, ofte med en Præcision, en Forstand og en Følelse, som man savner i mandlige Orchestre. Nu føiede det sig, til Angstens Forøgelse, at Kapelmesterinden, Søster Antonia, som pleiede at dirigere Musiken paa Orgelet, faa Dage forud blev heftigt syg af en Nervefeber, saaledes, at man ei allene var i Angst for de fire gudbespottende Brødre, som allerede, indhyllede i Kapper, saaes under Kirkens Piller, men ogsaa i Forlegenhed med et passende Musikværks Opførelse. Abbedissen, som, Aftenen forud, havde befalet, at der skulde opføres en ældgammel, fra en ubekjendt Mester hidrørende italiensk Messe, hvormed Capellet ofte, for dens synderlige Helligheds og Herligheds Skyld, havde frembragt de største Virkninger, sendte endnu engang Bud til Søster Antonia, for at høre, hvorledes hun befandt sig. Men den af-

sendte Nonne kom tilbage med den Efterretning, at Søsteren laae i gandske bevidstløs Tilstand, at der altsaa ikke var at tænke paa, at hun skulde kunne dirigere den bestemte Musik.

Imidlertid var allerede de betænkeligste Optrin forefaldne i Kirken, hvori der efterhaands havde indfundet sig over hundrede, med Øxer og Brækjern forsynede Uheldstiftere af alle Stænder og Aldere. Man havde tirret nogle Trodsknegte, som stode ved Portalerne, paa den haanligste Maade, og tilladt sig de frækkeste Ytringer mod Nonnerne, som, i fromme Sysler, lode sig see i Hallerne enkeltvis, hvisaarsag ogsaa Klosterfogden begav sig op i Takristiet, og paa sine Knæe besvor Abbedissen, at lade det beroe med Festen og at forføie sig ind i Staden, under Kommandantens Beskyttelse. Men Abbedissen paastod ubevægelig, at den til den høieste Guds Ære anordnede Fest skulde have sin Gang, hun mindede Klosterfogden om hans Pligt: med Liv og Blod at beskjerme Messen og den høitidelige Omgang, som skulde holdes i Kirken; hun befalede, da just Klokken slog, Nonnerne, som skjælvende omringede hende, at tage et Oratorium, ligemeget hvilket og af hvad Værd, og strax at gjøre Begyndelsen med dets Opførelse.

Nonnerne beredte sig just dertil paa Orglets Altan; Partituren af et Musikværk, som man allerede tidt havde givet, blev fordeelt; Violiner, Hoboer og Basser bleve prøvede og stemte — da Søster Antonia pludseligt, en Smule bleg i Ansigtet, kom fra Trappegangen; under Armen bar hun

Partituren af den ældgamle italienske Messe, paa hvis Opførelse Abbedissen havde været saa paastaaelig. Paa de forundrede Nonners Spørgsmaal, hvorfra hun kom, og hvorledes hun havde kunnet komme sig saa hastigt, svarte hun: „Ligemeget, Veninder, ligemeget!" fordeelte Partituren, som hun bar hos sig, og satte sig selv, glødende af Begeistring, til Orglet, for at overtage Directionen af det fortræffelige Musikstykke. Strax kom det, som en vidunderlig, himmelsk Trost, i de fromme Qvinders Hjerter; øieblikkeligt stillede de sig ved Pultene med deres Instrumenter; selv den beklemte Tilstand, de befandt sig i, maatte bidrage til, som paa Vinger, at føre deres Sjele gjennem alle Velklangens Himle. Oratoriet udførtes med den høieste og herligste musikalske Pragt; under hele Fremstillingen rørte sig ei en Mislyd i Hallerne; navnligen var det ved det ydmyge:

Salve Regina!

og ved det høitidelige:

Gloria in excelsis!

som om hele Kirkens Befolkning var død. De fire gudfordømte Brødre og deres Anhang til Trods, blev ikke saameget som en Steen bragt af Lave, men Klostret har staaet lige til Slutningen af Trediveaarskrigen, da det, ifølge en Artikel i den westphalske Fred, blev sækuliseret.

Sex Aar efter, da denne Begivenhed forlængst var glemt, kom disse fire Ungersvendes Moder hid fra Haag, og med den sørgelige Erklæring, at hun

i al den Tid ikke havde hørt et Ord fra dem, bad hun Magistraten i Aachen anstille en retlig Undersøgelse angaaende den Vei, de herfra havde taget. De sidste Efterretninger, man havde havt fra dem i Nederlandene, hvor de egentligt hørte hjemme, var, som hun meldte, et Brev, som Prædikanten, Aftenen før den ovenomtalte Christilegemsfest, havde skrevet til en Ven, som var Skolelærer i Antwerpen. Paa fire tætskrevne Sider havde han deri med megen Overgivenhed, forelsbig omtalt et mod den hellige Cæcilia's Kloster projecteret Foretagende, hvorom Moderen dog ikke vilde udlade sig nærmere. Efter at man længe forgjæves havde søgt at efterspore de Personer, den ulykkelige Kone søgte, kom man omsider ihu, at der, i det angivne Tidsrum, havde opholdt sig fire unge Mennesker, hvis Fædreland og Herkomst var ubekjendt, i den Daarekiste, Keiseren havde stiftet i Staden. Men da de laae syge af en religieus Forvirring, og deres Opførsel, som et dunkelt Rygte fortalte, var yderst melankolsk, stemte dette alt for lidet med hine Ungersvendes Sindsforfatning, som Moderen desværre kjendte alt for vel til at hun skulde have lagt synderlig Vægt paa denne Angivelse, allerhelst, da det næsten lod, som de maatte være Catholicismen hengivne. Imidlertid følte hun sig dog forunderligt truffen ved mangehaande Kjendetegn, hvormed man beskrev dem, og begav sig derfor en Dag, ledsaget af en Retstjener, til Daarekisten, hvor hun bad Forstanderen forunde hende Adgang til de fire ulykkelige sindsforvirrede Mænd. Men hvo beskriver den stakkels Kones For-

færdelse, da hun, saasnart hun kreen ind i Døren, ved første Øiekast gjenkjendte sine Sønner! De sad-de, i lange, forte Talarer, om et Bord, hvorpaa stod et Crucifix, og syntes at tilbede det. Deres Hænder vare foldede, deres Læber lukkede. Halv-afmægtig sank Konen om paa en Stol, og spurgte, hvad de foretoge sig. Forstanderen svarte, at de saaledes forherligede deres Frelser, om hvem de, som de foregave, indsaae bedre end Andre, at han var den eneste Guds sande Søn. Han lagde til, at de nu i sex Aar havde ført dette Liv, at de kun sov lidet, spiste lidet, at ingen Lyd kom over deres Læber, at de kun i Midnatsstunden stode op fra de-res Sæder, for, med en Røst, som bragte Vinduer-ne til at dirre, at intonere deres Gloria in excelsis. Han sluttede med den Forsikkring, at de derhos vare fuldkommen legemligsunde, at man ei heller kunde frakjende dem en vis skjøndt meget alvorlig og høi-tidelig Munterhed, at de, naar man erklærede dem for vanvittige, trak ynksomt paa Skuldrene, og at de allerede mere end eengang havde yttret: Vidste den gode Stad Aachen, hvad de vidste, da vilde den lægge alle sine Forretninger tilside og sætte sig til Rolighed, for med dem at istemme et Gloria in excelcis om Herrens Crucifix.

Moderen, som ikke kunde udholde at see paa disse Ulykkelige, begav sig, for at faae Oplysning om Foranledningen til denne uhyre Begivenhed, næ-ste Dags Morgen til Hr. Veit Gotthelf, en be-rømt Klædehandler i Staden; thi denne Mand var omtalt i det af Prædikanten skrevne Brev, og det

paa en Maade, som satte det udenfor al Tvivl, at han havde taget ivrig Deel i hiint Project, paa Christi Legemsfest at forstyrre den hellige Cæcilia's Kloster. Veit Gotthelf, som imidlertid havde giftet sig, avlet adskillige Børn, og overtaget sin Faders betydelige Handel, modtog den fremmede Kone meget gjæstmildt, og da han erfarede, hvad Anliggende der førte hende til ham, tillaasede han Døren, og lod sig, efter at have nødt hende til at sidde, forlyde som følger: „Min kjære Kone! For sex Aar siden har jeg staaet i nøie Forbindelse med Eders Sønner, og vil I ikke indvikle mig i nogen Undersøgelse desangaaende, da vil jeg, aabenhjertigt og uden Tilbageholdenhed, tilstaae: Ja, vi have havt det Forsæt, Brevet omtaler! Hvorpaa denne Gjerning, til hvis Udførelse Alt var anordnet paa det nøieste med den ugudeligste Skarpsindighed, er strandet, det er mig ubegribeligt; Himlen selv synes at have taget de fromme Nonners Kloster i sin hellige Varetægt. Thi vid, at Eders Sønner allerede, som en Indledning til mere afgjørende Optrin, havde tilladt sig adskillige kaade, Gudstjenesten forstyrrende Streger — over trehundrede, med Øxer og Beegkrandse forsynede Mænd ventede kun paa Signalet, som Prædikanten skulde give, for at gjøre Kirken lige med Jorden. Saasnart nu Musiken begyndte, toge pludseligt Eders Sønner, i ligetidig Bevægelse og paa en os paafaldende Maade, Hattene af; efterhaanden lægge de, som i dyb, usigelig Rørelse, Hænderne for deres nedbøiede Ansigt, og idet Prædikanten, efter en rystende Pause,

pludseligt vender sig om, tilraaber han os Alle med høi, frygtelig Stemme, at vi ligeledes skulle blotte vore Hoveder! Forgjæves opfordre Nogle af Medviderne ham til, at give det aftalte Tegn til Billedstormeriet; istedet for at svare, knæler Prædikanten, læggende sine Hænder korsviis over Brystet, og fremmumler, idet han tilligemed sine Brødre trykker Panden ydmyg ned i Støvet, den hele Række af Bønner, som han nys havde gjort sig lystig over. I Hjertets Inderste forvirret staaer der de jammerlige Sværmeres Hob, berøvet sine Anførere, i Tvivlraadighed og Uvirksomhed, ligetil Oratoriets Slutning, og da der i samme Øieblik, paa Kommandantens Foranstaltning, forefaldt adskillige Arrestationer, har den elendige Skare ingen Redning, uden i Hast at forlade Gudshuset under den tætsluttede Folkemængdes Beskyttelse. Om Aftenen, da jeg i Gjestgivergaarden havde spurgt adskillige Gange forgjæves efter Eders Sønner, som ikke vare komne tilbage, gaaer jeg, i den skrækkeligste Uro, atter ud til Klosteret med nogle Venner, for hos Dørvogterne, der havde gaaet den keiserlige Vagt hjelprigt tilhaande, at erkyndige mig om dem. Men hvorledes skildrer jeg Eder min Forfærdelse, ædle Frue, da jeg seer disse fire Mænd ligge, nu som før, nedstrakte for Altret i Kirken, med foldede Hænder, berørende Gulvet med deres Isse, ligesom forvandlede til Steen! Klosterfogden nærmer sig samme Øieblik; han ruster dem i Kappen, i Armene, og opfordrer dem til, at forlade Kirken, hvori det alt begyndte at vorde gandske mørkt; de staae op, som Drømmende, hans Tje-

nere tage dem under Armen, og føre dem udenfor; sukkende, ofte seende sig om efter Kirken, følge de os til Staden. Gjentagne Gange spørge vi dem undervejs, hvad Nødsomt der er tilstødt dem, som kunde være istand til, saaledes at forvandle dem i deres inderste Væsen; de trykke, med et mildt Diekast, vore Hænder, see tankefulde ned mod Jorden, og tørre sig — ak, fra Tid til anden, Taarerne af Øinene med et Udtryk, som endnu gaaer mig gjennem Marv og Been. Aldrig saasnart ere de komne hjem, før de, sindrigt og net, sammenbinde sig et Kors af Birkeriis, og sætte det, indtrykt i en liden Høi af Vox, mellem to Lys, som Pigen bringer, paa det store Bord midt i Værelset. Og medens Vennerne, hvis Skarer forøges Timevis, hænderovridende staae der i adspredte Grupper, og maalløse af Ynk, give Agt paa Brødrenes stille, spøgelsemæssige Idræt, sætte de sig, som om deres Sandser vare lukkede for hver anden Gjenstand, ned om Bordet, og berede sig, stille, med foldede Hænder, til Korsets Tilbedelse. Pigen bringer Mad, men de røre den ikke; Natten synker, men de søge ikke deres Leie. Nu slaaer Midnatstimen. Pludseligt staae Eders fire Sønner op i samtidig Bevægelse, og begynde med græselig Stemme at intonere: Gloria in excelsis, saa Husets Piller ryste og Vinduerne dirre derved. Ved dette forfærdelige Optrin styrte vi sandsesløse fra hinanden; Haarene have reist sig paa vore Hoveder — vi adspredes i de omliggende Gader, som snart vrimle af Mennesker, vakte af Søvne ved de rædselfulde Stemmer! Folket trænger sig op i Huset, at søge Kilden til dette gyselige og oprørende Brøl, der lød, som det kun-

de komme fra evigfordømte Syndere op af det flammefulde Helveds dybeste Svælg. Brødrene agte ikke Vertens Vrede, ikke Folkets Udraab. Da Klokken slaaer Et, lukke de Munden, tørre sig Sveden af Panden, udbrede deres Kapper, og lægge sig ned paa Gulvet, for at udhvile en Timestid fra saa qvalfuldt Arbeid. Verten lader dem skjøtte sig selv; saasnart han seer dem slumre, slaaer han et Kors over dem, og glad ved at være Elendigheden qvit for Øieblikket, bevæger han Folkeskaren til at gaae, med den Forsikkring, at Morgenen nok vil medføre en ønskelig Forandring. Men desværre! Alt ved Hanegal staae de Ulykkelige op, for, ligeoverfor Korset paa Bordet, igjen at begynde det samme øde, spøgelseartede Klosterliv, som kun Mathed havde tvunget dem til at afbryde en slukket Tid. De agte ikke Vertens Formaning, de ændse ikke hans Hielp. De bede ham bortvise deres Venner, som pleiede at samle sig hos ham hver Morgen; de forlange Intet af ham, uden Vand og Brød, samt et Halmknippe for Natten. Nu saae han sig nødt til, at anmelde Sagen for Retten, bedende, at man vilde skille ham af med disse Mennesker, der udentvivl maatte være besatte af den onde Aand. Paa Magistratens Befaling maatte Lægerne undersøge dem, og da de befandtes forrykte, gav man dem en Plads i Daarekisten." — Dette fortalte Veit Gotthelf.

Tre Dage efter gik Moderen, dybt rystet i sit Inderste ved denne Underretning, i en Venindes Selskab ud til Klostret, i den vemodige Hensigt, at tage den gruelige Skueplads i Øiesyn, hvor Gud ligesom

havde truffet hendes Sønner ved usynlige Lyn. Der byggedes just paa Kirken; derfor fandt de dens Indgang sperret med Planker, og kunde Intet skimte gjennem Aabningen mellem Brædderne, uden den prægtigt funklende Rose i Kirkens Baggrund. Mange hundrede Arbeidere, som sang muntre Viser, vare, paa mægtige Stelladser, sysselsatte med, at forhøie Taarnene og belægge deres Tage og Tinder med stærkt, i Solen skinnende Kobber. Et Tordenveir, dunkelsort, med forgyldte Kanter, stod i Baggrunden paa Himlen; det havde allerede aftordnet i Omegnen af Aachen, og efter at det endnu havde slynget enkelte kraftløse Lyn, sank det, opløst i Dunster, misfornøiet brummende ned i Øster. Det traf sig, just som Qvinderne, fra en Trappe i det klosterlige Vaaningshuus, fordybede i mangehaande Tanker, betragtede dette dobbelte Skuespil, at en Klostersøster, som gik forbi, tilfældigviis erfarede, hvo den under Portalen staaende Kone var. Abbedissen, der havde hørt tale om et Brev angaaende Christilegemsfest, som denne Kone skulde være i Besiddelse af, sendte strax Søsteren ned til hende, og lod hende bede, at komme op. Nederlænderinden studsede lidet, men adlød strax. Hun fandt Abbedissen, som var en ædel Qvinde, af stille, kongeligt Udvortes siddende paa en Stol, med Foden paa en Skammel, som hvilte paa Drageklør; ved hendes Side, paa en Pult, laae Partituren af en Musik. Abbedissen bød den Fremmede sidde, sagde hende, at hun alt ved Borgemesteren var underrettet om hendes Komme til Staden, og efter at hun, paa en menneskekjærlig Maade, havde erkyndiget sig om

hendes ulykkelige Sønners Tilstand, samt trøstet hende det bedste muligt, yttrede hun det Ønske, at see det Brev, Prædikanten havde skrevet til sin Ven, Skolelæreren i Antwerpen. Moderen, som havde Erfaring nok til at indsee, hvilke Følger dette Skridt kunde have, følte sig for et Øieblik stødt i stor Forlegenhed; men da Damens ærværdige Aasyn fordrede ubetinget Tiltro, og det paa ingen Maade var at vente, at det kunde være hendes Hensigt, af dette Brev at gjøre noget offentlig Brug, tog hun, efter en kort Betænkning, Brevet af sin Barm, og rakte den fyrstelige Dame det, idet hun trykte et hedt Kys paa hendes Haand. Medens nu Abbedissen gjennemlæste Brevet, kastede Enken et Blik paa den over Pulten opslagne Partitur, og da hun ved Klædehandlerens Beretning var kommen paa den Tanke, det kunde vel have været Tonernes Magt, som paa hiin rædsomme Dag havde forstyrret og forvirret hendes arme Sønners Gemyt, spurgte hun en tilstedeværende Klosterfrøster, som stod bag hendes Stol, om dette maaskee var det Musikværk, som var bleven opført paa hiin mærkværdige Christilegemsfest.

Paa den unge Klosterfrøsters Svar: Ja, hun mindedes at have hørt tale derom, og efter den Tid pleiede det, naar man ikke brugte det, at ligge i den høiværdigste Frues Værelse, stod Moderen dybtrystet op, og stillede sig, gjennemkrydset af mangehaande Tanker, for Pulten. Hun betragtede de ubekjendte Trylletegn, og tænkte, hun skulde synke i Jorden, da hun just fandt „Gloria in excelcis" opslaget. Det kom

hende fore, som om al den Tonekonstens Nødsel, der havde styrtet hendes Sønner, bruste hen over hendes Hoved; hun frygtede, ved det blotte Syn at miste sine Sandser, og efter at hun hurtigt, med en uendelig Bevægelse af Ydmyghed og Underkastelse, havde trykt Bladet mod sine Læber, satte hun sig atter paa sin Stol.

Imidlertid havde Abbedissen læst Brevet ud, og sagde, idet hun lagde det sammen: „Gud selv har, paa hiin forunderlige Dag, beskjermet Klostret mod Eders vildfarende Sønners Overmod. Hvilke Midler han har betjent sig af derved, kan være Eder ligegyldigt, da I er en Protestantinde; I vilde vel ogsaa neppe kunne begribe, hvad jeg var istand til, at sige Eder derom. Thi vid, at intet Menneske veed, hvo der, i den skrækfulde Time, da Billedstormeriet skulde bryde løs over os, rolig, paa Orglets Sæde, har dirigeret det Værk, I der finder opslaget. Ved et Vidneforhør, som næste Morgen blev optaget og nedlagt i Arkivet, er det beviist, at Søster Antonia, den Eneste, som kunde dirigere Værket, under hele dets Opførelse har ligget syg, bevidstløs, ubevægelig, i sin Klostercelle. En Klostersøster, som vaagede hos hende er, den hele Formiddag, da Christilegemsfest blev feiret i Kirken, ikke vegen fra hendes Seng. Ja, Søster Antonia vilde udentvivl selv have bekræftet den Omstændighed, at det ikke var hende, der havde viist sig paa Orglets Altan, hvis hun ikke havde været alle sine Sandser saa gandske berøvet, at man ikke kunde spørge hende derom. Samme Dags Aften døde hun ogsaa af den Nervefeber, hvoraf hun laae syg, skjønt

den hidtil slet ikke havde havt livsfarlige Symptomer. Erkebispen af Trier, til hvem denne Begivenhed blev indberettet, har ogsaa udtalt det Ord, som allene forklarer den, „at nemlig den hellige Cæcilia selv har fuldbragt dette skrækkelige og tillige herlige Jertegn," og fra Paven har jeg nys modtaget et Brevé, hvorved han stadfæster det samme.

Og dermed gav hun Moderen Brevet igjen, som hun blot havde udbedt sig af hende, for at erholde nærmere Oplysning om det, hun allerede vidste, med det Løfte, at hun ingen Brug vilde gjøre deraf, og efter at have spurgt hende, om der var noget Haab til hendes Sønners Helbredelse, og om hun maaskee i dette Øiemed kunde tjene hende med Penge eller anden Understøttelse, hvilket Moderen, idet hun kysfede hendes Kjole, grædende benægtede, vinkede hun mildt med Haanden, og lod hende gaae.

Her ender denne Legende. Enken, hvis Nærværelse i Aachen var gandske overflødig, deponerede hos Øvrigheden en Capital for sine ulykkelige Sønner, og vendte tilbage til Haag, hvor hun, et Aar efter, dybt bevæget ved denne Tildragelse, vendte tilbage i den katholske Kirkes Skjød. Men Sønnerne døde, i en høi Alder, en mild og munter Død, efter at de endnu engang, efter Sædvane, havde afsunget et „Gloria in excelcis."

(H. v. Kleist.)

Isidora.

Historisk Sandhed.

I Løbet af det syttende Aarhundrede levede i Ungarn, som En af Nationens høieste Embedsmænd og mægtigste Herrer, Grev Nadasdi, udmærket ved sin Aand, elsket for sit milde Hjertes Skyld.

Ogsaa i sit Huus var han en lykkelig Mand. Smykket med alle Skjønheds og Ungdoms Yndigheder, forherligede en ædel Hustru hans Liv. Hendes Navn var Maria. — Men Lykken vender sig ofte om!

Aar vare henrundne. End stod Maria i sin Ungdoms Blomster; end stod en smilende Himmel over det lykkelige Ægteskab. Da omskiftedes denne klare Dag til mulmfort Nat.

En Dag var Maria kjørt fra Presburg paa Landet, indbuden af en ung Grevinde, hvis Fædreland var det fjerne Spanien. I Nærheden af Ungarns Hovedstad havde hun kjøbt sig et Landsted midt i en paradisisk Egn, for her at tilbringe en blomstrende Ungdom i Nydelse og Glæde. Hendes Skjønhed var henrivende, hendes Dannelse ualmindelig, hendes Gratie fuld af Værdighed. Riig maatte hun ogsaa være, thi hendes Pragt var umaadelig. Hendes Navn var Isidora, Grevinde af Alvarez. Paa den nysnævnte Dag gav hun en glimrende Fest.

Maria maatte deeltage i Ballet. Heed af Dandsen, var hun uforsigtig nok til at kjøle sig paa

en Drik, der lagde Dødens Spire i hendes yndige Legeme. Syg, bængstet kom hun hjem. Greven var ude af sig selv. Han forbandede den stolte Spanierinde og hendes Fest. Alle Lægernes Anstrængelser, alle Kjærlighedens Bønner formaaede ei at fravriste Døden dens viede Offer. Maria døde i hans Favn.

Greven sørgede; Isidora jublede. Hendes Plan var lagt; dens Udførelse syntes ikke vanskelig for den listige Qvinde. Hildet i hendes Garn, skulde han sukke for hendes Fødder.

Hun vidste at møde hans Øine i al sin Skjønheds Trylleri. Men han blev kold. Det gjorde hende ikke modløs. Hun opsatte sin Plan, men opgive den? Nei, det kunde, det vilde hun ikke.

Adskillige Maaneder vare forgangne efter Maria's Død. Endnu sørgede Greven; dog begyndte hans Smerte at vorde mildere. Det var just paa Tiden, den mægtige Trøster, Isidora havde haabet.

Hun fortsatte sine Besøg i de Cirkler, hvor ogsaa Greven kom; hun nærmede sig ham stedse mere, sluttede sig stedse inderligere til ham. Naar hun talte med ham, begyndte hun altid med ligegyldige Ting; men uformærkt vidste hun at lede Samtalen paa hans afdøde Gemalinde, i hvis Roes hun var uudtømmelig. Hun fremstillede hende altid som et Qvindelighedens Mønster, og vidste derved saaledes at stjæle sig ind i Grevens Fortrolighed, at han kun altfor snart vænnede sig til hendes Selskab, ja, savnede det, naar hun forlod ham.

Hun mærkede det, og gik nu alvorligere tilværks. Ofte havde hun Noget at foredrage ham paa hans Embeds Vegne. Hun havde altid fri Adgang til ham, og altid modtog han hende meget huldt. Havde han ikke seet hende et Par Dage, da længtes han efter hende. Omsider blev hun ham uundværlig. Vel var Maria ikke glemt; dog var han fængslet af den nye Kjærlighed. Uimodstaaeligt følte han sig dragen til hende. Han tilstod hende sine Følelser, og bad om hendes Haand.

Paa Skrømt undveeg hun ham; hun gjorde tusinde Indvendinger; hun gik endog saa vidt, at hun foregav, at maatte reise tilbage til Spanien. Det spændte kun hans Lidenskab høiere. For Seiervinderinden Fodder udgjød han sig i de ommeste Forsikkringer om en uforanderlig Kjærlighed. Hun bøiede sig over den Bedende, og beseglede Elskovspagten med et brændende Kys.

Efterretningen om denne Forbindelse gik som en Lobeild gjennem hele Presburg. Ingen var belavet derpaa. De Ædle sørgede i Stilhed over Grevens Lidenskab for den ubekjendte, anmassende Qvinde. Men han hengav sig gandske sin nye Kjærlighed. Hver ledig Time tilbragte han i den Elskedes Nærhed.

En Dag sad han hos Isidora, hensunken i hendes Yndigheders Beskuelse. Da bragtes ham et forseglet Brev. Det var uden Underskrivt. Han læste det, og Forundring, Overraskelse malede sig i hans Træk. Man raadte ham fra det overilede Skridt, han stod i Begreb at gjøre. Man bad ham ihukomme den Kummer, alle hans Venner følte

paa hans Vegne; man kaldte dette Skridt en Ubesindighed, som sikkert engang vilde koste ham hans Sjelero.

Isidora mærkede strax, hvad Indtryk dette Brev gjorde paa Greven. Hun spurgte, hvad det indeholdt. Jo mere han vægrede sig, desto indstændigere bad hun. Omsider tog hun sin Tilflugt til det sidste Middel — til Taarer. Dem kunde han ikke modstaae; han rakte hende Papiret. Hun læste og blegnede.

Hun segnede tilbage; hun syntes at være en Afmagt nær. Hun fæstede de døende Øine paa Greven med smertelig Ømhed. Hun opbød alle Forstillelsens Konstgreb, og bragte det omsider saa vidt, at han selv brast i Taarer, og hensunken i hendes Favn, lovede hende evig Kjærlighed paany.

Han troede ei at kunne give hende noget mere talende Bevis paa sin Kjærlighed, end det, at han allerede bestemte Dagen til deres Formæling. Isidora var munter igjen; Loddet var kastet.

I hele Ungarn talede man om den forestaaende Bryllupsfest, hvortil der gjordes de prægtigste Forberedelser. Dagen kom. Ubeskrivelig var Festens Glands. Nationens Ædleste bivaanede den. Isidora viste sig saa fortryllende, at man uvilkaarligt maatte beundre hende. Dog fremlyste af hendes hele Væsen en Stolthed, som gjorde Hjerterne bange.

Deres Frygt var ikke uden Grund. Thi aldrig saasnart saae Isidora sig i uforstyrret Besiddelse af den Værdighed, hun deelte med sin Mand, før hun anmassede sig en fordærvelig Indflydelse paa de

offentlige Anliggenders Afgjørelse. Derover reiste sig en almindelig Utilfredshed; der indløb Klager, som frugtede lidet eller intet, da Isidora kun altfor vel vidste at benytte Grevens svage Side.

Aar vare hengangne. Endnu hang Nadasdi med Inderlighed ved den Uværdige. Endnu var hun ikke uden Yndigheder, men deres blændende Farve begyndte de dog at tabe. Den forfængelige Qvinde saae det med Misfornøielse. Sjeldnere viste hun sig nu i de glimrende Cirkler, hvor hun for havde feiret sine høieste Triumpher. Ja, hun begyndte at elske Eensomheden, og valgte omsider Cheita, et gammelt, adskillige Mile fra Presburg beliggende Slot, til sit sædvanlige Opholdsted — Greven, som endnu elskede hende høit, besøgte hende stundom her. Harmfuld saae hun sine Yndigheder falme Aar for Aar. Hun begyndte at ponse paa Midler til at opfriske dem.

Man vilde ansee Fortællingen om det Liv, hun fra nu af førte, om de Forbrydelser, hvortil hendes Forfængelighed forledte hende, for et Eventyr, hvis den ikke stadfæstedes ved Historiens uimodsigelige Vidnesbyrd.

Isidora's usalige Ønske, at holde sin henvisnende Skjønhed vedlige, gjorde hende til En af de største Synderinder som Jorden har baaret. Og hvorfor var det hende saa vigtigt, at bevare sit Ansigts friske Farve? Maaskee for desto længer at fængsle Nadasdi's Hjerte? Intet mindre. Det var for at drage en anden Mand i sine Garn, hun ønskede at opholde Naturen i dens ustandselige Gang.

I Grevens Pallads i Presburg levede en ung Tydsker af fornem Byrd, Edvard, Baron af Solbern. Ved sin udvortes Skikkelse, saavelsom ved sin sjeldne Dannelse, havde han vidst at gjøre sig saa gjeldende, at Alle søgte hans Omgang. Greven forlod af og til Residentsen, for at tilbringe en Dag eller to paa Cheita, skjøndt Isidora's gnavne Lune ikke tillod Nogen at befinde sig vel i hendes Nærhed. Men denne slette Stemning syntes opløst i Behagelighed, da Grev Nadasdi bragte den elskværdige Edvard med sig. Hele hendes Væsen syntes gjenoplivet. Hun vilde vinde ham for enhver Priis. Han var fortrolig med Tydsklands skjønne Literatur. Pludseligt yttrede hun en brændende Længsel efter, at indvies i dens Helligdomme. For at hun ret kunde gjøre heldige Fremskridt, skulde Baron Solbern være hendes Lærer. Hun udbad sig ham af Greven paa ubestemt Tid. Han skulde boe paa Cheita.

Nadasdi var for ærlig til at ahne sin Gemalindes hemmelige Plan; han samtykkede uden Vægring. Nu kom det an paa Baronens Samtykke; han gav det, skjøndt høist ugjerne. Han reiste til Cheita. Med synlig Henrykkelse hvilte hendes Øie paa ham, naar han talte. Vel udviklede han en sjelden Smag og mangfoldige Kundskaber, men derpaa agtede hun ikke synderligt; det var hans Apollo-Skikkelse, som fængslede hende.

Saaledes henrandt nogle Dage. Endnu var hun ikke kommen sit Maal nærmere. Han var alvorlig, ærbødig, kold. Han bemærkede ikke hendes

Tilbøielighed, eller han vilde ikke bemærke den. Han bar en ædlere Kjærlighed i sig.

Hensunken i Mindet om sin elskede Brud, gik han en Morgen i Slotshaven. Pludseligt stod Isidora for ham i sin lette Morgendragt. Ligegyldig, dog med Ærefrygt, hilste han hende, og gav korte, alvorlige Svar paa hendes Spørgsmaal. Altid vidste hun at lede Samtalen paa hans Hjertes Tilstand; altid vidste han at undvige. Men dog overlistede hun ham. Hun bragte Samtalen paa Kjærlighed. Isidora yttrede sine Meninger derom. Edvard havde renere, høiere Anskuelser. „Mig er Kjærligheden, sagde han: en fri Følelse. Dens rene Kilde fremstrømmer af det Guddommelige i os. Den er Andagtens og Dydens Ophav; den grunder sig paa det Fortræffeliges Erkjendelse. Den er en Funke, ophøiet over Tiden — eet Meed, een Lykke, eet Hjerte, een Gud! Et Menneskehjerte, som har fundet et andet, higer ikke efter anden Himmel. Det bærer den i sig."

Hun slog paa ømmere Strenge; han holdt sin kolde, afmaalte Tone vedlige. I Londom harmedes hun over denne Kulde. Hun afbrød med det Forsæt, ved en anden Leilighed at gjentage sine Forsøg. I stum Forlegenhed vendte Begge tilbage til Slottet. Isidora troede, at Baronens Ligegyldighed havde sin Grund i hendes aftagende Skjønhed, og at den vilde tabe sig, naar det lykkedes hende, at opfriske den.

Morgenen efter stod hun for Speilet. Den skjælvende Kammerpige, som frygtede hendes onde Lune, hjalp hende ængsteligt ved hendes Paaklædning,

og havde den Ulykke at ridse hendes Hud med en Solvnaal. Med al en Furies Raserie slog hun den arme Pige i Ansigtet, saa Blodet sprang ud af Næse og Mund. En Draabe deraf stænkede hen paa Isidora's Kind. Hvor forbittret hun end blev derover, forbausedes hun dog ved den Bemærkning, hun troede at gjøre, at nemlig det Punct i Ansigtet, hvor Blodpletten havde været, var skjønnere og mere blomstrende end det øvrige Ansigt. Hun tænkte videre derover, og kom paa den græsselige Idee, at Blodet af unge, sunde og blomstrende Piger vilde være istand til at forynge hendes falmede Ansigt.

Nat og Dag sysselsatte hun sig med den vanvittige Tanke. Kan een eneste Draabe, tænkte hun: bevirke Saameget, at den forskjønner det Sted, den berører, hvilke Underværker maa da skee, naar man kan bade hele Ansigtet dermed!

Sybille, Grevindens fortroligste Terne, som havde fulgt hende fra Spanien til Ungarn, nu allerede gammel, men stærk og rørig, med en Djævels Blik i det runkne Ansigt, gik strax ind i Grevindens Idee og lovede at hjelpe troligt til dens Iværksættelse. Paa denne Maade blev hun en medvirkende Aarsag til de græsselige Misgjerninger, der, paa en saa sørgelig Maade, skulde gjøre Nadasdi's ædle Navn uforglemmeligt i Ungarns Aarbøger.

Isidora jublede i sit Inderste ved den Tanke, snart at see Edvard for sine Fødder. Dog syntes hun endnu engang at gyse tilbage, da Sybille ligefrem sagde hende, at man maatte bemægtige sig unge Piger og lade dem langsomt forblødе sig, for at faae

det fornødne Forraad af den sjeldne Skjønhedsbalsom. Men Forfængeligheden seirede; den gruelige Forbrydelse blev besluttet.

Strax betroede Sybille Hemmeligheden til en gammel Tjener, som Grevinden ogsaa havde bragt med sig fra Spanien — en Dverg med det ondskabsfuldeste Hjerte. Han var strax vunden; det første Offer skulde nu falde snart!

Vi vende Øinene bort fra de arme Pigers langsomme Dødskvaler, som en sørgelig Skjebne førte i disse Bødlers Hænder; vi vende vore Øren bort fra de sidste Suk, de Ulykkelige udstødte i den mørke Dødshule, forladte af al menneskelig Hjelp; vi ville ikke dvæle ved Forestillingen om de usigelige Smerter, hvorved disse sidste Suk afpressedes de ynkværdige Slagtoffre. Kun saameget ville vi, i Medhold af historiske Aktstykker, berette, at der efterhaands, i Løbet af to Aar, dræbtes tolv unge Piger paa denne Maade. Tildeels bleve de fra fjerne Egne forskrevne til Grevindens Tjeneste; naar de kom til Cheita, behandledes de i Begyndelsen meget vel, for at betage dem al Anledning til Mistro. Men om en føie Tid bleve de, under et eller andet Paaskud, lokkede ned i en afsidesliggende Kjelder, hvor Sybille og hendes Medhjelper nedkastede dem, bandt dem, ombragte dem, og opfangede deres Blod i en Sølvskaal.

Den skrækkelige Skjønhedsbalsom hjalp Isidora — intet. Dog lod hendes Forfængelighed hende troe, at hendes Ansigt virkeligen havde faaet en

finere Hud og en mere blomstrende Kolorit, siden hun begyndte at bruge den.

Baron Solbern undveeg alle hendes Snarer. Han forlod omsider Cheita, og gik tilbage til Presburg. Isidora tænkte at fortvivle. Himlens Hævn var over hende.

En af de unge Piger, hun havde opoffret, var forlovet med en brav Ungersvend, som, da han længe Intet hørte fra hende, selv reiste hid, for at see hende. Tungt faldt det ham paa Hjertet, da man sagde ham: hun var død for nogle Uger siden. Pigen var saa sund, saa blomstrende, da hun forlod sit Hjem — og saa pludseligt var hun død! — Han forstod sig ikke derpaa.

Imidlertid havde Egnen begyndt at tale om alle de Piger, der saa pludseligt vare forsvundne paa Slottet. Ungersvenden fattede Mistanke, og han lagde ikke Dølgsmaal derpaa. Rygtet herom naaede snart Residentsen; det kom endogsaa Nadasdi for Øre.

I al Stilhed traf Øvrigheden de fornødne Foranstaltninger til Sandhedens Opdagelse. Ved Nattetid iilte Bevæbnede til Cheita, besatte Slottet trindtomkring, og Alt blev gjennemsøgt. Læger vare tilstæde. Man fandt, hvad man ledte efter. De aabnede Grave afslørede den skrækkelige Hemmelighed. Man fandt de sidst Forsvundnes Liig, man undersøgte Alt paa det nøieste, man fandt de sienfynligste Spor af Drab. Lægerne erklærede, at Blodet langsomt var bleven aftappet de Ulykke-

lige ved spidse Instrumenter — de maatte være døde en langsom, qvalfuld Død.

Man gjør ved den græsselige Opdagelse. Samme Nat bleve Grevinden og hendes Hjelpershjelpere førte til Presburg. Hun kunde ikke nægte sin Misgjerning; hun bekjendte Alt. Et sikkert Fængsel gjemte hende til offentlig Afstraffelse.

I Isidora's Sovekammer fandt man Sølvskaalen, hvori Slagtoffrenes Blod bevaredes. Man opdagede ogsaa Kjelderen, hvor de havde fundet deres Død. Alt var rødet. Radasdi var fuld af Smerte, Uvillie og Afsky.

Efter at Processen lovmæssigt var indledt, ført og endt, skulde den faldne Dom offentligt forkyndes. Isidora førtes frem. Med forgrædte Øine, bleg, hartad ukjendelig, treen hun frem, simpeltklædt, for de alvorlige Dommere og for den gabende Mængde. Efter at hun endnu engang havde tilstaaet sine Forbrydelser, traadte Præsten ind, at absolvere hende og række hende Sakramentet. Det var en rystende Scene. Den fordum saa fortryllende, saa beundrede Qvinde, omgiven af fyrstelig Pragt og Høihed — nu en arm Synderinde, afført al sin Skjønheds og Høiheds Glands!

Man saae ei mere i hende den uhyre Forbryderske, men den Bødende, den Ulykkelige, den Døende. Medlidenheden rørte sig. Den yttrede sig ved synlige Tegn. Mange Øine svømmede i Taarer. Hun førtes bort.

Nu kom Raden til den skrækkelige Sybille. I askegraat Klædebon, derover en blodrød Kaabe,

barbenet, lænkebunden, slæbtes denne Helveds Datter for Dommeren — hendes Medhjelper var død i Fængslet. Hun skulde, ved sit Udsagn, stadfæste Isidora's Bekjendelse.

En grædselig Latter lød over de blegblaae Læber. Forbandelser, Eeder, Forskringer om sin Uskyldighed, udstødte hun; bekjende vilde hun ikke.

Pinebænken lærte hende det. Hun tilstod sine Misgjerninger i al deres Grædselighed. Hun forbandede Isidora. Med høi Røst ønskede hun sig Døden og Helvede. Intet Angersord kom over hendes Tunge.

Begge Forbryderskers Dødsdag blev berammet. „Levende brændes" — var den Dom, Landets høieste Ret havde fældet over dem. Radasdi havde egenhændig underskrevet den.

Indtil sin Dødsdag viste Isidora stor Rolighed og Ydmyghed i Fængslet. Ofte laae hun paa sine Knæe, anraabende Himlens Barmhjertighed. Sybille var neppe at styre.

Timen slog, da Retfærdigheden skulde forsones for saa store Misgjerninger. Huult drønede Klokkeslagene ned fra Presburgs Taarne. I deres Kimen blandede sig Chorets rørende Dødssang. I en Sørgevogn, trukken af sex, med Flor behængte Heste, ledsaget af den bedende Præst, stedse grædende, efter hende Sybille paa en Sluffe, til Torvepladsen. En tallos Menneskevrimmel var forsamlet. Alle Vinduer, alle Tage, vrimlede af Nysgjerrige.

Toget holdt. Isidora steg ud af Vognen, Sybille af Sluffen. Den sidste maatte bestige Baalet først. Hun bandtes til Pælen. Forbandelser og Eder vare hendes sidste Bønner. Baalet tændtes. Flammerne sloge op over den Elendige; hendes Skrig opfyldte Luften vidtomkring — nu blev det svagere — nu hendør det gandske.

Bleg og ynkværdig, ikke uden alle Spor af sin fordum saa blændende Skjønhed, hvidklædt, med flagrende Haar, bestieg Isidora, efter at hun endnu engang knælende havde anraabt Himlens misskundelige Naade, og modtaget Præstens sidste Velsignelse, det blussende Baal. Den uhyre Smerte afpressede hende et høit Skrig — et Par Minuter, og det var forbi.

Den pommerske Bonde.

Følgende Anecdote vil man forgjæves søge blandt den utallige Mængde, som fortælles om den store Frederik. Den har hidtil kun levet i Folkets Munde.

De bagpommerske Bønders Hovednæringsgreen bestaaer i at sælge rogede Svin og Gjæs, som i store Qvantiteter forsendes til Hovedstaden og de nærmeste Søstæder. Hvo kjender ikke de pommerske Skinker og Gaasebryster? Endnu i den store Konges sidste Leve-

aar, tillode Adelsmændene i Bagpommern sig, at lade deres Bønder straffe korporligt. Vistnok torde en saadan Behandling ikke komme til Regjeringens Kundskab, men hvor ingen Klager er, er heller ingen Dommer. Bønderne, som vare vante dertil, taug, indtil den barbariske Skik blev afskaffet ved bestemte Love.

I en Landsby ved Riga stødte en Bondes Gaard umiddelbart til Herremandens Have; den skjødesløse Gartner lod Porten staae aaben, og saaledes traf det sig da, at et af Bondens Svin aflagde et Besøg i Haven og anrettede en stor Forstyrrelse blandt Væxterne og Urtepotterne. Den opbragte Herremand lod strax Bonden hente, og skjønt den arme Djævel bad, at Gartneren vilde holde Haveporten lukket — en So var jo et ufornuftigt Dyr — han kunde ikke gaae med den ved en Strikke — fik han dog uden videre et halvthundrede Stokkeprygl. „Kommer Din So — raabte Herremanden forbittret efter ham — endnu engang i min Have, saa skyder jeg hende ihjel!" Med den Besked kunde Bonden gaae.

Men Haveporten stod aaben siden som før, og saaledes gik det da til, at Bondens Svin atter spadserede indenfor, for at forsøge sig i Minerekonsten. Herremanden stod just i Vinduet. Rask rev han en Bøsse ned fra Væggen, gav Ild, saa Svinet styrtede, og blev strax skjænket Folkene i Gaarden.

Det Slag traf den fattige Bonde haardere, end før de halvtreds paa Ryggen. En stor Deel af hans Indtægt var beregnet paa dette Svin; ham var skeet

himmelraabende Uret, derom var han overbeviist, men til at begynde en Proces med Junkeren, dertil hørte Tid og Penge, vidste han. Men Penge havde han ikke, og den Tid nærmede sig, da han skulde betale sin Afgift. Han vidste af Andres Fortællinger, at Folk, i fortvivlede Tilfælde, havde vendt sig til Kongen selv; men at dette maatte skee skriftligt, vidste han ogsaa. Skrive kunde nu den arme Djævel ikke — hvad var at gjøre? Han kjøbte sig et Ark Papiir, og gik dermed til Præsten i Byen.

Bonden. God Morgen, Faer! Han veed nok min Historie angaaende Soen og Stokkepryglene. Der er Papiir, Han har jo studeret, gjør mig en Plik derpaa! (Han vilde sige Suplik.)

Præsten. Min Ven, jeg er ingen Jurist, men Theolog; jeg kan ikke gjøre sligt, og hvad vil I vel gjøre dermed?

Bonden. Jeg vil gaae til Kongen dermed, han maa hjelpe mig, og kan Han ikke gjøre mig en Plik, saa laan mig kun Blæk og Pen — maaskee hitter jeg selv derpaa.

Præsten. Men I kan jo ikke skrive, saavidt jeg veed.

Bonden. Det siger Intet, giv Han kun hid, Kongen seer nok, hvad jeg mener.

Præsten hentede nu Blæk og Pen, Bonden satte sig hen, og malede paa sit Papiir to Firkanter — det er Gaardene, sagde han — et rundt Hul — det er Døren, som Slyngelen skulde have lukket. Nu malede han en Figur, som laae paa Jorden — det er min So, betydede han Præsten — og han her

— idet han ridsede en Figur med en Bosse, hvoraf der udgik Rog — han her er Herremanden. Seer Han, Faer! Dette herfens er en Plik — nu veed Han det, naar Han engang skal gjøre en!" — „Stor Tak, min Ven! svarte den underrettede Præst: Jeg skal mærke mig det."

Men Bonden gik hjem, og tog sine Kisteklæder pag. En Madpose hængte han paa Ryggen, en Knortekjep tog han i Haanden, og saaledes udrustet tiltraadte den ærlige Pommerinke, med faa Skillinger i Lommen, men med stor Tillid til sin Konges Naade, den nogle og tredive Miil lange Vei til Potsdam.

Her spurgte han en forbigaaende Borger, hvor Kongen boede. Da det dengang ikke var saa sjeldent, at Folk af alle Stænder søgte Audients hos Kongen, for at overrække ham deres Bønskrifter, fandt Borgeren Bondens Spørgsmaal gandske i sin Orden, og viste ham gjennem nogle Gader til det nye Pallads. „Her, Landsmand, sagde han, idet han pegede paa Slottet: her boer Kongen. Gaae kun op ad den brede Trappe, saa viser man Dig nok tilrette."

Bonden takkede, og steg uden Omstændigheder op ad den brede Trappe. I Corridoren, som førte til Kongens Værelser, stod en Grenadeer Skildvagt. Bonden vilde forbi, men Soldaten viste ham tilbage. „Hvad søger Han, min Ven? Her tør man ikke løbe saa lige til." — „Ih hvad! svarte Bonden: Jeg vil til Kongen!" — „Hvad har Han hos Kongen at gjøre? Marsch! Afsted!" — „Hvad jeg har

hos Kongen at gjøre, kan Han tage sig gandske let, min Faer! gav Bonden fornærmet til Svar: Det har jeg ikke engang sagt vor Moer hjemme, hvor tænker da Han at faae det at vide?" — „Kneegt!" raabte Skildvagten nu, idet han bortstødte Bonden, som ogsaa begyndte at vorde hviroset. Samme Øieblik traadte Kongen, med nogle Officerer, ud af Forgemakket, for at gaae paa Paraden. Vagten præsenterede.

„Hvad er det?" spurgte Kongen. Bonden snurrede Hatten rundt paa Stokken og svarte hurtigt: „Jh, Soldaten der vil ikke lade mig komme ind, og jeg skal dog snakke med Kongen."

„Er det saa magtpaaliggende?" spurgte Kongen videre. — „Det troer sku jeg! var Bondens Svar: Det er angaaende min So, som Herremanden har skudt ihjel, og de 50 Stokkeprygl, som han har ladet mig give."

Smilende tog Kongen en Priis Tobak, og sagde: „Veed Du hvad, Ven, kom herind, jeg skal føre Dig til Kongen." Nu gik han ind i sit Gemak med Bonden. „Siig mig nu Dit Ærinde! sagde den godmodige Monark: Thi viid, jeg er Kongen selv!

„Det tænkte jeg mig strax, svarte Bonden: at Han maatte være Kongen, aldenstund Soldaten blev saa ordentlig, da Han kom ud." Med disse Ord tog han sin Madpose ned af Ryggen, aabnede den, tog den bevidste Tegning derudaf, rakte Kongen den og vedblev: „Jeg har bragt det paa Papiret — saadan for det løse! Han seer nok, hvordan det hænger sammen." —

Kongen aabnede Papiret, saae længe derpaa, og sagde: „Jeg maa tilstaae Dig, min Ven, at jeg ikke kan blive klog derpaa. Siig mig altsaa kort og godt, hvad det betyder."

„Nu, saa see nu efter da!" demonstrerede Bonden, idet han stillede sig tæt bag Kongen, og fortalte sin Historie, som vi allerede kjende, immervæk pegende paa Tegningen, for at gjøre ham det Hele ret begribeligt.

„Godt, godt! tog Kongen leende Ordet, idet han stak Papiret til sig: Jeg mærker vel, Du har lidt Uret, Du skal faae Oprejsning. Men nu har jeg Forretninger. See Dig derfor lidt om i Byen, og kom igjen Klokken To, saa skal Du faae Svar."

Monarken gik, fulgt af Bonden, som nedenfor Trappen spurgte en Lakey, hvor Torvet var. Denne viste ham høfligt tilrette, og nu var Bonden i sit Element; thi her kunde han tale med som Mand af Metier. Han erkyndigede sig strax om Korn- og Brændepriserne, kjøbte sig derpaa en Sild, satte sig paa et Fortoug, og fortærede den, idet han veltilfreds trippede og trommede med Benene. Med stor Opbyggelse hørte han den nærliggende Kirkes Klokkespil, og anstillede alskens Sammenligninger mellem sin Landsby og det prægtige Potsdam.

Omsider slog Klokken To, og rask begav Bonden sig paa Veien til Kongen. Skildvagterne, saavelsom Tjenerne i Forgemakket havde faaet Ordre til, at lade den pommerske Bonde indtræde umeldt.

Kongen sad allerede, med mange Ministre og Generaler ved Taffelet, da Bonden indtraadte. „God Dag, Prost,

velbekomme!" var hans venlige Hilsen. Monarken viste ham med Haanden hen til et Sidebord, hvor han ogsaa strax tog Plads, aabnede sin Madpose, tog sit Sigtebrød frem, skjar sig med sin Foldekniv et mægtigt Stykke deraf, smurte Smør derpaa, og begyndte at tygge derpaa med saadan Appetit, at man kunde høre det i Forgemakket. Da han saae, hvorledes Pagerne skjænkede i for Kongen, nærmede han sig ham, klappede ham paa Skulderen, og sagde, idet han vedblev at gumle: „Lad mig give lidt Vaadt af Drengene der — jeg er tørstig som Satan!" Kongen gav en Page et Vink; strax rakte Denne Bonden et Bæger Viin. Pommerinken havde aldrig seet, endsige drukket Viin. „Gudsdød! raabte han: Det var en fæl velsmagende Drik Øl, det! Havde jeg en Krukke med mig, bragte jeg vor Moer derhjemme en Slurk deraf."

Kongen tog imidlertid Bondens Dokument op af Lommen, og rakte sin Minister, Herzberg, det, for at høre hans Mening derom. Denne betragtede de sælsomme Characterer, rystede paa Hovedet, og gav sin Nabo det. Denne var ligesaa klog derpaa; Bladet gik videre rundtom Bordet, indtil det kom tilbage til Kongen.

„Nu? spurgte Denne: Hvad er Deres Mening om Sagen?" — Herzberg tog Ordet: „Deres Majestæt, for at tyde slige Hieroglypher, maa man være lærdere end jeg."

„Nu, saa vil jeg da forklare Eder det!" vedblev Monarken, og hermed fortalte han Tildragelsen, udtydende Tegningen efter Bondens Anviisning.

Pludseligt stod Bonden op, lagde Brød og Kniv bort, og raabte: „Ja, naar jeg ikke havde forklaret Ham det, havde Han været ligesaa viis derpaa, som de Andre!" Da kunde Kongen ikke længer holde sin Latter tilbage; men Bonden satte sig heel alvorlig ned igjen, og troede at have opført sig meget vel.

Omsider gik Selskabet, og Kongen var allene med sin Gjæst. Høist oprømt sagde han til Bonden, idet han tog et Papiir op af Lommen: „Kom hid, ærlige Pommerinke! Giv Din Junker dette Papiir. Deri staaer, at han for hvert Slag skal betale Dig en Daler; Dit Sviin skal Du taxere efter Ret og Billighed, og han skal betale Dig det; Dine Reiseomkostninger skal han erstatte Dig med tyve Daler. Nu kan Du gaae."

„Hille den — ! raabte Bonden rørt: Nu, Gud gjengjelde Ham det mangefold! — Men, vedblev han, idet han tog sin lille Skindpung op af Fikken: nær havde jeg glemt at betale mit Øl! Hvor er da — " her saae han sig om efter Pagen.

„Det koster Intet! sagde den naadige Konge: Gaae kun! Du har en lang Vei for Dig, og Din Kone venter Dig vist med Smerte."

„Naa, saa vor Herre være med Ham da!" Dermed bød han Kongen sin haarde Haand; han trykte den mildt, og ønskede ham Lykke paa Reisen.

Eremiten paa Montserrat.

Vi havde besluttet, at bestige Montserrat, og havde allerede naaet Landsbyen Colbaton, som ligger ved dets Fod. Veien begyndte at vorde vildere, og gik i en Sneglegang op langs gyselige Afgrunde. Efter halvtredie Times Vandring naaede vi Klostret de Nuestra Sennora, som ligger paa den ene Side af Bjerget, omtrent midtveis. Vi havde Anbefalinger til Prioren, og bleve modtagne med største Høflighed. Imidlertid klattrede vi op til Eremitagerne, som ligge adspredte paa Bjergets kegleformede Skraaninger. Veien var indhugget i Klipperne, og gik næsten lodret op. Trinene bleve stedse smalere. Langt om længe naaede vi de tre laveste Eneboerhytter, som vare omgivne af smaae Kapeller og Haver. Nu blev Veien lidt jevnere; paa begge Sider deraf duftede Myrther og Rosmariner. En Mængde Sangfugle flagrede os muntert imøde, og de høie Fjeldtinder ragede majestætisk op mod Skyerne.

Saaledes naaede vi omsider den høie Hermita, de San Antonio, som ligger i en Kløft af Fjeldpynten, og synes at hænge i Luften. Vi havde maattet gaae op ad en lang Trappe og over en liden Bro, som forbinder to Klipper. Det er umuligt, at tænke sig en frygteligere Afgrund.

Udsigten var umaalelig. Land og Hav svømmede sammen i Eet. Eremitagen var beskygget af Cypresser, og i den lille Have stode nogle Fi-

gentræer. Alt var stille trindtomkring os; kun op fra Klostret tonede Munkenes Sang.

For Cellen stod et Kors. Eremiten var for ikke længe siden død. Han havde havt forunderlige Skjebner; over fyrretyve Aar havde han tilbragt her. Med Vemod betragtede vi den Plet, hvor en Menneskealder var henrunden i Kummer.

Men Solen sank dybere, og vi maatte tiltræde vor Tilbagevandring. Alt vare Bjergets høie Spidser indhyllede i Taage, da vi kom til Klostret. Her hørte vi, at Prioren havde hiin Eneboers Levnetsløb i Haandskrift. Vi fik det til Gjennemsyn, og afskrev det. Her er det:

*** *** ***

Jeg var med mit Regiment kommen tilbage til Valencia, og besluttede at gifte mig. Mit Valg faldt paa Donna Josepha del Pozo, og mine Bestræbelser syntes i Begyndelsen at krones med Held. — Men Josepha var for letsindig til at belønne min Ømhed. Kort efter foretrak hun En af mine Kammerater, og overlod mig til alle den frygteligste Skinsyges Qvaler.

Deres Trolovelse var berammet, og de skulde tilbringe Aftenen paa et Landsted, som laae ved Havbredden. Jeg havde erfaret det, og besluttede at forhindre det.

Rasende ilte jeg til Haven, og fandt dem i en Løvhytte. Alle mine Muskler bævede; jeg havde tabt Mælet, og var ude af mig selv. Men snart fattede jeg mig, og traadte hen for dem. „Ha,

Forræderske! raabte jeg: Fuldend Dit Værk!" Min Stemme var skrækkelig. Josepha skjalv, og vendte sig bort. „Usling! vedblev jeg: Troer Du ustraffet at kunne berøve mig Josepha?" Han svarte mig med et Haansmiil, og bad mig være rolig. Mit Raserie tiltog; jeg kjendte mig ikke selv mere. „Forsvar Dig, Forræder!" raabte jeg fnysende, og styrtede imod ham med dragen Kaarde.

Oprøret blev almindeligt; alle deres Venner ilte til. I et Øieblik saae jeg mig omringet, og alle Kaardespidser vendte mod mit Bryst. Alt troede jeg mig forloren, da der pludseligt reiste sig et Angstskrig: „Los Moros! Los Moros!" Maurer styrtede hid fra alle Sider. Josepha sank i Afmagt. Alle mine Modstandere grebe Flugten; jeg allene besluttede at dø for Josepha. Tre af Korsarerne strakte jeg til Jorden; men omsider maatte jeg vige for Overmagten. De slæbte mig og Josepha afsted med sig, og bragte os ombord paa deres Skib.

Det var Nat; vi gik strax under Seil. Josepha svømmede i Taarer, og raabte forgjæves om Hjelp. Jeg blev given til Priis for Barbarernes Raserie; de vilde hævne deres Kammeraters Død paa mig.

Alt havde de nedlagt Seglstangen, for at hænge mig derpaa, da Josepha kastede sig for Capitainens Fødder. „Det er min Broder! sagde hun grædende: Skaan ham, min Ranzion skal vorde fordoblet!"

Var det Anger, eller Medynk? — Hendes Bøn blev opfyldt, og med Forundring betragtede jeg hen-

de. — Vinden var imidlertid bleven stærkere; snart forvandlede den sig til en Storm. Himlen var bedækket med sorte Skyer, og Havet gik høit. Vi laverede saa godt vi kunde; Bølgerne gik over Skibet.

Saaledes henrandt to skrækkelige Timer. Pludseligt fik Skibet et heftigt Stød. Korsarerne opløftede et grueligt Skrig, og samme Øieblik trængte Vandet ind i Rummet. Vi vare stødte paa en Klippe, vor Død syntes uundgaaelig. Forvirringen var skrækkelig. En mægtig Bølge rev mig bort fra Josepha. Det lykkedes mig, at gribe et Toug — men hun var forsvunden.

Nogle Minuter efter blev Baaden udsat; jeg sprang deri tilligemed de Andre. Bølgerne sloge uophørligt sammen over os; dog dreve Vind og Strøm os mod Land. — Saaledes svævede vi mellem Liv og Død, indtil Stormen omsider syntes at lægge sig lidet. Luften fortyndedes, Dagen frembrød. Vi befandt os nærved Kysten, og kunde tydeligt skjelne Tunis.

Solen oprandt, vi løb ind i Havnen. Jeg var bedøvet, Fremtiden laae centnertung paa mit Bryst. Man førte mig ind i Slavehuset, hvor man overlod mig til min Smerte.

Intet om min Forfatning; enhver Skildring vilde være ufuldkommen. I Haab om snart paafølgende Ranzion holdt man mig taaleligt, men mere end eengang var jeg Fortvivlelsen nær.

Saaledes vare næsten to Maaneder forgangne, da jeg blev bekjendt med en Slavinde af Beyens Pallads. Hun var fra Murcia, og havde tjent i

hans Harem i tyve Aar. Jeg havde truffet hende hos en fransk Slave, som drev en liden Handel med Parfümerier. Jeg fortalte hende med to Ord min Historie, og hun lovede at være mig nyttig.

Nogle Dage efter kom en Janitskar, som skulde hente mig til Beyen. Jeg forfærdedes, men han indgjød mig Mod. „Du skal see Din Søster! sagde han: Den store Bey ynder alle Læger vel."

Fuld af sælsomme Ahnelser traadte jeg ind i Palladset. Slaver løb hid og did. En fort Gilding førte mig op ad Trappen. Døren aabnedes, og Christenslavinden vinkede mig.

Vi traadte ind i et langt Gallerie, belagt med prægtige Tepper. Alt var stille om os. Vi gik nogle Trin ned, og stode nu for en stor Dør, som var forvaret med tre Laase. De aabnedes — mit Aandedræt standsede, jeg var i Harems-Forsalen.

Gildingen klappede i Hænderne, og et Forhæng fløi op. — Et tilsløret Fruentimmer — Gud, jeg gjenkjendte hende — det var Josepha!

„Kan Don Manuel tilgive mig? spurgte hun grædende: Ak, Du er rørt!" tilføiede hun langsomt. Jeg var saa bevæget, at jeg ikke kunde svare.

„Øv Din Konst! sagde Gildingen: Hvi noler Du? Min Herskerinde vil aarelades!" — „Paaskud!" tilhviskede Josepha mig. — Jeg greb hendes Haand, som om jeg gjorde det for Pulsens Skyld. Hun trykte min og sukkede. „Taalmodighed! sagde jeg til Gildingen: Jeg kjender min Søsters Sygdom, hun behøver Intet uden Hvile." Jo-

sepha gjorde en Bevægelse med Sløret, og viste mig sit Øie, som svømmede i Taarer.

Forhænget faldt, jeg blev ført tilbage, Christenslavinden ledsagede mig. To Ord vare tilstrækkelige til at løse mig Gaaden; Haabet vendte tilbage i mit Hjerte.

Josepha var bleven tilbage paa Skibet; Dagen efter var hun bleven reddet af en anden Korsar. Man havde bragt hende i Beyens Harem, hvor Slavinden erfarede hendes Skjebne. Navnenes Liighed gjorde hende opmærksom; hun udforskede mig, og fortalte Josepha Alt. De besluttede, at udgive mig for hendes Broder, og havde, af gode Grunde, gjort mig til Læge. Beyen var en gammel Mand, som led heftigt af Steensmerter. Neppe havde han hørt tale om mig, før han lod mig kalde til sig. Mine Kundskaber vare ringe, men jeg havde et prøvet Specificum. Jeg anvendte det, og det gjorde den fortreffeligste Virkning.

Allerede tredie Dag efter vare vi Begge fri. Det var Belønningen for mine Tjenester, som ledsagedes med en riig Gave. Josepha trykte mig inderligbevæget til sit Hjerte. „Lader os glemme Alt! sagde jeg glad: Vor Lykke er ikke kjøbt for dyrt."

Der laae et dansk Skib i Havnen, som var fragtet til Barcellona. Vi gjorde Aftale med Skipperen, og otte Dage efter gik vi under Seil. O, med hvilke Følelser tabte jeg Kysten af Sigte! Det er umuligt, at være lykkeligere. Alt syntes at begunstige os. En frisk Sønden vind fyldte vore Seil, og

piilsnart stød Skibet hen over Bølgerne. Men hvad ere vore Forhaabninger! Ak, jeg ahnede ingen Ulykke nu.

Solen dalede; vort Fædrelands høie Kyst skinnede i Aftenrøden. Alle Hjerter bankede, alle Stemmer jublede; kun endnu en Nat — saa meente vi at være i Havn.

Havet blev sortere, og Stjernerne begyndte at tindre. Jeg stod ved en Udkant med Josepha, og saae efter de skummende Bølger. Pludseligt kom der et Vindstød — vort Skib dukkede — og Josepha styrtede i Havet.

Fortvivlende vilde jeg springe efter hende, men med Magt holdt Capitainen mig tilbage. Al Hjelp var forgjæves, thi inden Skibet kunde vendes og Baaden udsættes, havde Strømningen allerede ført hende med sig. — Endnu saae jeg hendes hvide Klædebon svæve nogle Minuter over Bølgerne, men strax efter syntes det at være forbi.

Intet om mine Følelser; den høieste Smerte har ingen Ord. Med blødende Hjerte kom jeg til Barcellona, og hele Verden var nu en Grav for mig. Alle mine Forhaabninger vare tilintetgjorte. I Eensomhed vilde jeg ende mine Dage, og byggede mig en Hytte paa Montserrat.

(C. A. Fischer.)

En dansk Skibspræst's Reise til Ostindien 1623.

(Efter hans Dagbog.)

Aar 1623, den 27de Marts, seilede Kongen af Danmarks Skib, kaldet Perlen, fra Kjøbenhavn, under Admiralen, den velædle og mandhaftige Henrik Heß.

Den 6te Mai passerede vi omkring de franske Kyster, og bleve Frankrig vaer, efter megen udstanden Storm i Søen.

Den 8de Mai ankom vi under Engelland ved Dyns, og efterdi Skibet blev der nogle Dage liggende, begav jeg mig hen til Gravesand, og derfra til London, den store Stad at besee.

Den 19de Mai seilede vi fra Dyns. Der vi vare nogle Grader fra Engelland, fik Folkene deres rigtige Rantzon, og efterdi vi vare da vel proviantserede, lod Admiralen udkaste nogle Læster Sild og Aal, fordi de vare noget mørske. Hvilket Gud gav dem at erindre siden paa Hjemreisen 1625, thi da lede de i otte Ugers Tid saa stor Hunger, at Mange døde deraf.

Den 1ste Juni kom vi i den spanske Sø. Der fik jeg mit første Offer, som var første Pindsedag. Da tænkte jeg paa min Frelsers Ord Luc. 5.: „Far ud paa Dybet" — at mig fattige Guds Tjener skulde da paa det dybe Vand, den stolte spanske Sø, gives mit første Offer.

Den 8de Juni kom fire tyrkiske Skibe imod os. Vi holdt Chor, og jeg gjorde, Folket til Fyrighed, en Opmuntringstale. Vi vare ogsaa rede, at fægte mod dem, men i det samme hellige Øieblik gjorde Gud det, at der faldt en himmeltyk Taage, saa det var umuligt, at vi kunde see dem, eller de os. Og da Gud igjen gav os klar Luft, vare de forsvundne.

Den 14de Juni kom vi til Barbariet. Vore Folk vare friske inden Borde, 143 Sjele, foruden Officerer og deres Tjenere.

Den 27de Juni passerede vi omkring de salte Insuler, blandt hvilke var En, ved Navn St. Nicolaus, som syntes saa høi, at den naaede op mod Skyerne. Og der vi did kom, slap vort Øl, og vi smagte ikke Øl igjen, før den 2den Juni 1625.

Den 19de Juli kom vi til Caput de Palmis, et Land, hvor der er meget Guldærts.

Den 20de August seilede vi derfra til Caput de Lo de Consalvie, hvor vi vare iland i atten Dage, for at forfriske os lidet. Der begrov jeg En af vore Tømmermænd, som var det første Liig, hvorpaa jeg kastede Jord efter den gudelig-evangeliske Præsteviis. Han heed Anders, var født paa Bornholm, men maatte nu lægge sine Been paa dette Næs i Afrika. Til Himmerig er da ligelang Vei, ihvor Gud vil, vi skal døe.

Herfra seilede vi til Anabon, et meget deiligt Land, som er rigt paa kostelige Frugter. Folket fik Forlov til den 10de October, at gaae iland, for at plukke sig nogle deraf, navnligen nogle af de skjønne

Pomerantser, som spises med Skallen. Jeg fik, til min Forfriskning, 115 deraf.

Fra October til den 5te Marts 1624, vare vi stedse i den vilde Sø, og saae Intet, uden Himmel og Hav, i nitten samfulde Uger. Vi passerede imidlertid omkring det røde Hav, og forbi de Steder, som Skipperne fra Tyrus og Sidon beseilede i gamle Dage. Men skjøndt vi intet Andet saae, end Himmel og Hav, saa maa jeg dog bekjende, hvad David siger: „De, som seile paa Havet, see Guds underlige Gjerninger." Vi saae, midt i den aabne Sø, Bølgerne oplofte sig lige mod Vinden: var Vinden stærkt i Nord, gik Bølgerne tvertimod, skarpt sydlige, efter Havbundens Grund. Vi saae adskillige Slags underlige Fiske i Vandene; vi saae andre flyve en halv Alen over Bølgernes Magt. Ja, jeg maa bekjende, o Gud, vi have, med disse vore Øine seet Dine underlige Ting og Tegn i det Dybe, og Din Priis og Ære paa Firmamentet i det Høie. Sol og Stjerner vare Nat og Dag vore Ledsagere ved Din Kraft!

Omsider da i Guds Navn den 8de Marts, som var den sidste Dag i den ellevte Maaned, efter at vi lettede Anker og gik fra Helsingøer, vinede vi Ceylon, det første Kongerige i Ostindien. Det kan kjendes sexten Mile, før man kommer did. Af den aromatiske Lugt, som udstrømmer fra dets Kyster, kan man, i den vilde Sø, længe forud spore Landets Nærhed. Da saae vi Solen om Dagen i Nord, som den hos os sees i Syd. Med hvad Glæde,

med hvor længselsfulde Øine vi beskuede dette Lands Strande, kan Ingen vide, uden Den, som selv har seilet saa høi en Sø.

Den 11te Marts var Erik Grubbe iland. Sorte Indianer besøgte os tilbaads med Høns, Æg og Kokusnødder til Forfriskning. Jeg maatte i mit Inderste undre mig over disse Hedningers Fiinhed og Fromhed mod os. De gave os gode Vare, og hilste os med disse Ord i deres Tungemaal: Christiano homo buno homo, det er: Christen-Mand god Mand. Og der vi da udkastede vore Ankere, samt Blylod: det at maale Grunden, og fandt fytten Favne Vand, frygtede vi for Grunden. Indianerne viste os der: for ind til Fortet Dansborg, hvor vi frelste lan: dede i Jesu velsignede Navn den 14de Marts 1624. Velædle og mandhaftig Mand Roland Crappei var Hs. danske Majestæts Gouverneur her. Nu til: traadte jeg Slotspræste-Embedet paa Dansborg; min Formand, Hr. Peder Aale, skulde reise tilbage til Danmark med Watterhunden.

Paaskedag 1624 holdt jeg min første Prædiken i Kastelskirken. Gouverneuren gav mig, foruden mit Paaskeoffer, nogle Rubiner og Perlemorsskal: ler, som bruges meget til Drikkekar.

Den 30te Marts begrov jeg En af vore Con: stabler strax ved Kastellet. Kort tilforn havde Gou: verneuren givet mig en Elephant at ride paa, saa kunstigt afrettet, at den lagde sig ned, baade naar jeg steg paa og af. Paa den red jeg ofte ud, og besaae Landsens Skik.

Hvad Indianerne først møde om Morgenen, det holde de for deres Gud den Dag. I deres Huusholdning ansees alle Qvinder for Mandens Hustruer, saamange som ere og tjene i hans Huus. Men dog elsker han Een inderligst af dem Alle. Mellem hende og ham er der en saa uopløselig Kjærlighed, at end ikke Døden kan adskille dem. Thi naar Husbonden dør, saa har jeg seet med mine Øine, at til den Døde beredes et Baal, og naar han er lagt derpaa, springer den Qvinde, han ilive har havt kjærest, i Ilden til ham, og opbrændes til Aske med ham. Og om Nogen vilde afbede eller afvende det, da vil hun ingenlunde.

Landet i sig selv er overvættes deiligt; det frembringer dyrebare Urter, Speceri, Muskater, Cardemomme ꝛc., ligesaa overflødigt, som Danmark frembringer vilde Urter. Her findes ogsaa Ædelstene. De, som derfor have beskrevet Ceylon, have gjort den Gisning, at Eden, eller det jordiske Paradiis, maa have været der.

Hen i April begyndte vore danske Folk meget at syckkes. En Part drak meget Arrak, en sød Drik, der drypper af Træerne, ligesom der af store Birker i Danmark ogsaa sees dryppe en Saft. Dette bekom dem saa ilde, at endogsaa Nogle drak sig ihjel deri. Hr. Peder Aale blev ogsaa syg paa Skibet Waterhunden; med stor Umag maatte jeg da gjøre Tjeneste baade paa Slottet og Skibet i ni Uger.

Den 20de August reiste jeg med Generalen til Malnihis. Da forærede han mig en Silke-Sama-

rie. Samme Sted besaae jeg med største Forundring. Siden blev jeg stedse paa Kastellet.

Den 20de September døde vor Under-Arkelimester Hans Jacobsen, og blev begraven ved Fortet. Og efterdi Vinden i Ostindien blæser hele Fjerdingaar af eet Hjørne, maa man vel tage Vinden tagt, og bruge den, og indføre sin Ladning, før den springer om. Da nu Vinden blev god fra Fortet til Tranquebar, begyndte Admiralen at skibe, hvad Compagniet tilhørte, at vi til Michelsdag 1624 kunde vorde hjemfærdige. Men da min Formand Hr. Peder vedblev at være syg, og trøstede sig ikke selv til Hjemreisen, men havde besluttet, der at leve og døe, blev han igjen beordret til Kastellet, og jeg til Perlen.

Den 21de September, om Søndagen, aftakkede jeg, med min og de Tilstedeværendes Graad, i Slotskirken, og befalede dem Alle Gud, ønskende, at hans Evangelium maatte skinne for dem i det hedenske Mørke. Jeg, som nu skulde bort, og ikke vidste, om jeg skulde see mit Fædreland mere, fortrøstede mig til, at den gode Gud, som tilforn havde ført mig fra Ploven til Skolen, fra Skolen til Akademiet, fra Akademiet til Embedet, og i Embedet havde vandret med mig denne lange Reise til Ostindien, den samme gode Gud vilde endnu tage Dansborg i sin Varetægt, og ledsage mig ved sit Ords Perle, paa det kongelige Skib Perlen, hjem til Danmark, at forkynde Guds underlige Ting.

Den 27de September 1624 lagde vi i Jesu Navn ud fra Dansborg. Saa vare vi i Søen

henved sex Uger, indtil den 6 November, da vi kom til det gode Haabs Forbjerg. Der blev En af vore Styrmænd begraven. Jeg var iland at prædike for de Syge. Juledag fik jeg mit Offer paa Skibet, som endnu laae under Forbjerget. Folket var saare svagt og afmægtigt.

Den 26de December, som var anden Juledag, blev Anker oploftet fra Grunden. Vi satte vor Cours fra det gode Haabs Forbjerg til Bai Soldan, som vi naaede d. 2 Januar 1625. Her gik vi iland, at begrave nogle Døde. Den 13de Januar gik vi under Seil igjen, og naaede lykkeligt Øen Sanct Helena, et overvættes deiligt Land, hvor vi gjorde os tilgode i tretten Dage. Dette Land er alle Ostindiefarere velbekjendt. Den 6te Februar prædikede jeg i et Kapel paa Øen for vore syge Folk. Dette Kapel var opbygt af Portugiserne. Mærkeligt var det ellers, at vi just paa den selvsamme Dag, som St. Helena's Navn findes i vor Almanak, ankom til det Land, som er opkaldt efter denne Helgeninde. Mens vi her laae for Anker, kom et hollandsk Skib til os. Vi bleve overvættes glade, at vi kunde høre noget fra de nordiske Kyster og europæiske Lande. Men vort Folk var saa svagt, at vore Constabler ikke selv formaaede at lade fyre og føre Stykkerne gjennem Skibsportene, da vi vilde give Hollænderne Æreskud. Guds vidunderlige Varetægt var det, som paa Hjemreisen afvendte alle fjendtlige Skibe, Pirater eller tyrkiske Galeier, som med Fordeel kunde have angrebet os i vor Modgangstid.

Den 20de Februar havde vi Øiden af Eilandet Ascension, hvor vi vare iland, og gjorde os et Forfriskningsmaaltid. Her fik vi noget ferst Vand, som vi udsiede af det Dynd, Vildsviin og Kameler laae og solede sig i. Intet andet Raad var forhaanden. Vi fik ogsaa paa Jagten en liden Hind og et Vildsviin ud med os til Forfriskning. Under samme Linie ligger Øen St. Thomas, som kaldes saa, fordi den i gamle Dage, ved St. Thomas's Dag, blev overtrukken med Sukker, som med Riimfrost. Nu have Græshopper fordærvet Landet.

Den 4de Marts passerede vi Linien paa Hjemreisen i Norden, og lede megen Nød og Angst i Skibet indtil den 1ste Juni. Over tolv samfulde Uger saae vi ikke andet, end Himmel og Hav. Himlen var vort Dække, og Vandet var bleven Manges Grav. Vi lede Sygdom og vi havde stor Storm. Vi maatte udkaste en Deel af Skibets Redskaber tilligemed Storemasten. Vi lede stor Torst, vi sultede meget. Mange døde deraf, og dog vare vi ikke komne videre, end at vi omsider kunde see Irland.

Den 1ste Juni, Onsdag for Pindsedag, naaede vi Caput Irland. Dengang var der ikke mere i Skibet, end en Pose med Gryn.

Løverdagen efter Pindsedag løb Perlen ind til den irske Stad Jochall. Men otte Dage tilforn havde Admiralen ladet mig føre syg iland til en dansk Qvinde, ved Navn Anne Bagers, som boede i Jochall. Her laae jeg i dybeste Elendighed, uden alt Livshaab, i elleve Uger. Omsider kom jeg da saavidt, at jeg kunde reise dette mit udmattede Legeme fra Sengen.

Men af denne Svaghed i den salte Sø forgik Lugtelsen mig saa aldeles, at jeg indtil denne Dag kun har Brugen af fire Sandser. Folket blev ellers angreben af en forfærdelig Sygdom. Levende Orme faldt af deres Legeme — o, det var en Ynk at see! Af 143 Matroser og Underofficerer vare kun 75 tilbage, og de Fleste af dem vare matte til Døden.

Ofte ønskede vi, at komme tilseils igjen, men vort Ønske naaede ikke sit Maal, før 22 Dage og et heelt Aar vare forløbne. Aarsagen laae deels i Folkenes Sygdom, deels i Officerernes Splid. Imidlertid stiftede jeg Bekjendtskab med adskillige værdige Mænd i Byen, som gjorde mig meget tilgode.

I Guds Navn gave vi os da paa Hjemreisen den 2 Juli. Fjorten Dage vare vi imellem Jochall og Marstrand i Norge, hvorfra vi igjen gik under Seil til Kjøbenhavn, den gode Stad.

Den 30te Juli, som var den ottende Søndag efter Trinitatis, didkom vi med usigelig Glæde, efterat vi havde været paa Reisen i 3 Aar, 15 Uger og 3 Dage. Hvor glade, ja, hjerteglade vi Overblevne vare, da vi saae vort Hjem igjen, kunne de selv kjende, som have forsøgt slige Reiser, hvilke i vore Lande ere saare Faa. Slet ingen Præster ere levende hjemkomne, før jeg. Fra 1619, da den første Reise gjordes, til 1637, ere 22 Præster ordinerede, og Alle ere de døde paa den ostindiske Reise. Ingen af dem kom levende tilbage, uden Hr. Rasmus Svendsen, som dog døde her i Sundet 1637. Men mig arme Mand, svag og skrøbelig, har Gud bevaret at hjemkomme og leve indtil denne Dag. Saasnart jeg hjemkom, gik jeg, som jeg kunde,

meget svag og mat, til min ærværdige Hr. Biskop Dr. Resen, der tog saa mildelig mod mig, som en Fader mod sin Søn. Og skjøndt jeg lod den salig ærværdige Fader see min Reises skriftlige Original, som han beholdt hos sig nogle Uger, kunde jeg dog aldrig fortælle ham nok om min Reises Hændelser. Paa en Globus maatte jeg vise ham vor Hen- og Hjemfart, baade paa hiin og denne Side den nordiske Linie. Jeg forærede ham et heelt Knippe af det Papiir, som bruges i Ostindien. Man skaller det af Træernes Bark, og skriver derpaa i lange Strimler. Samme Papiirknippe findes endnu, efter den salig Biskops Død, paa Kjøbenhavns Universitets-Bibliothek, i det inderste Skab, hvor det fremvises som en Raritæt.

Canzler Hr. Christian Friis til Krogerup lod mig ogsaa kalde til sig. Jeg var tilbords hos ham hver Søndag og Mandag i sex samfulde Uger, at fortælle om min Reise. Begge disse salige Herrer ere nu i Herren hensovede. Ellers havde jeg, for mine smaae Børn, forventet al gunstig Forfremmelse af dem.

Den 5te October s. A. fik jeg af Kongen og Compagniet min Løn. Sidstnævnte gav mig desuden en Silke-Præstekjol og en Silke-Samarie, som den øverste Borgemester i Kjøbenhavn, Jacob Michelsen, lod mig skikke i mit Logemente, med Betydning, at jeg skulde bære disse Klæder for min Reises Skyld, Compagniet til Ære.

(Mads Rasmussen *).

*) Blev siden Sognepræst i Wallensbek.

Bryllupsnatten.

(Af Fischer's Abentheuer in Spanien.)

Donna Maria og Donna Franciska vare to Søstre, som, paa een og samme Tid, bleve forlovede med to unge Adelsmænd. Den Forstes Brudgom heed Don Carlos, den Andens Don Manuel.

Begge Søstrene havde hidtil været de ommeste Veninder: paa eengang syntes deres fortrolige Forhold at være forstyrret. De vare ildesømte, de sagde hinanden Bitterheder, og behandlede hinanden med aabenbart Uvenskab. Ligesaa heftigt syntes begge Brudgomme at hade hinanden. Grovheder, Fornærmelser, ɔc., var unndgaaeligt naar de kom sammen. Imidlertid syntes deres Skjebne omtrent at være eens. Deres Kjærester vare intet mindre end omme, og behandlede dem med den største Ligegyldighed.

Saaledes var Bryllupsdagen kommen. Vielsen skulde fuldbyrdes paa et Landsted, som laae ved Strømmen. Man besluttede at seile did. Dagen var smuk, og Afstanden i det høieste to Mile fra Staden.

Man brød op med Ebben, og Gondelerne gik af sig selv. Matroserne vare berusie, og styrede, uden at see sig for. Vore lykkelige Par sadde sammen. Med velberaad Hu havde man placeret dem i een Gondel. Pludseligt skeete et Stød — Gon-

delen var løben mod et Skib, og laae øieblikkeligt paa Siden.

Herrerne befindede sig snart. De havde lært at svømme, og Bredden var i Nærheden. Enhver søgte at redde sin Dame. Men hvor besynderligt! Don Carlos greb Franciska, Don Manuel hendes Søster.

Strømmen var bedækket med Baade — inden to Minuter vare de Alle opfiskede. Til Lykke laae Landstedet i Nærheden, to Tjenere maatte tilbage til Staden efter Klæder, og Selskabet slap med den blotte Skræk.

Det blev Aften, Vielsen gik for sig. Begge Søstrene havde været allene; de syntes paa eengang gandske forsonede. Ogsaa Herrerne viste sig høfligere, og hele Selskabet var besjelet af Munterhed.

Det var bleven silde. Begge Parrene førtes ind i Brudekamrene. Damerne vare skamfulde, Herrerne hviskede hinanden noget i Øret — Trækvinden blæste Lysene ud.

Næste Morgen traadte Forældrene ind til de Nygifte. Don Carlos var i det første Værelse, og fik derfor det første Besøg.

Hellige Guds Moder! Hvad betyder det? Er det muligt? Hvilken Forvexling! — Donna Franciska laae hos ham!

Man iler ind i det andet Værelse, hvor Don Manuel sov. Por vida de Jesu Christo! — Det maa være Øiensforblindelse! Donna Maria laae hos ham!

Man gnider sine Øine, man lader Gardinerne gaae op, — nei, det er ingen Vildfarelse, det er dem Begge lyslevende! Man skjælver for at høre Sandheden. — Ja, ja! Det var desværre kun altfor sandt.

Da det kom til Forklaring, blev Gaaden løst. Forældrene havde taget Feil i Valget; de unge Folk havde gjort Feiltagelsen god igjen paa egen Haand. De havde aftalt Alt, og begge Parter befandt sig vel ved deres Bytte.

Tilfældet var sjeldent. Man henvendte sig til Biskoppen; han lovede at skrive til Rom. De klingende Grunde overbeviste strax den hellige Fader, og uden Betænkning gav han Dispensation. Det var en tilgivelig Feiltagelse! Dog lagde man de unge Folk paa Hjerte, for Fremtiden at være forsigtigere.

(C. A. Fischer.)

Maria Stuart i sine sidste Timer.

(Udaf Chalmer's Life of Mary, Queen of Scots.)

Da Morgenen den 8de Februar 1587 begyndte at skinne, smykkede Maria sig saa omhyggeligt, som hun pleiede at gjøre paa festlige Dage. Derpaa kaldte hun sit Tyende sammen, og lod sin sidste Villie forelæse. Hun bad, man vilde modtage hen-

des smaae Gaver med noisomt Hjerte, da hendes ringe Formue ikke vilde strække til større. Derpaa gik hun ind i et Sideværelse, opløftede sin Sjel til Gud, og bad med Suk og Taarer om hans miskundelige Raade, indtil Scheriff Andrews kom, og kundgjorde hende, at hun nu maatte vise sig i sit Livs sidste Scene. Strax begyndte hun, med Anstand, Fatning og Aandsnærværelse, sin sidste Gang, Hovedet bedækket med et Slør — endnu gjemmer man dette med gyldne Stjerner gjennemvirkede Slør — som bølgede ned for hendes Fødder. Ved hendes Belte hang Rosenkrands og Bønnebog; i Hænderne holdt hun et Crucifix af Elfenbeen.

I Forgaarden modtoges hun af Grevernе og andre Ædle. Melwill, hendes tro Tjener, sank her for hendes Fødder, og beklagede med bittre Taarer sin haarde Lod, at han skulde være bestemt til, at overbringe det sørgelige Budskab om sin Dronnings blodige Død til Skotland. Men hun trøstede ham huldrigt: „Klag ikke, glæd Dig meget mere! Thi nu seer Du Maria Stuart befriet fra alle sine Lidelser. Fortæl derhjemme, at jeg dør med Bestandighed i min Religion, og fast i min Troskab mod Skotland og Frankrig. Gud forlade alle dem, der have tørstet efter mit Blod, som Hjorten efter Vandbækken. Du, o Gud, Du, som er Sandheden selv, Du, som ret forstaaer mit Hjertes inderste Tanker, Du veed, hvor inderligt jeg har ønsket, at Kongerigerne Skotland og Engelland maatte vorde forenede til Eet. Anbefal mig til min Søn, og forvis ham om, at jeg Intet har gjort,

som kunde være til Meen for hans Kongeriges Rettigheder. Forman ham, at holde Venskab med Dronningen af Engelland, og tjen ham tro."

Da hun havde talt disse Ord, tillod man, at de af hendes Tyende, som hun vilde udvælge dertil, maatte blive hos hende til hendes sidste Øieblik. Hun valgte Melwill, sin Læge Bourgoin, sin Apotheker, sin Saarlæge, to Kammerfruer og nogle Flere. Saaledes kom Toget til Retterstedet, der var reist i den øverste Ende af en Sal. Paa det saae man en Stol, et Hynde og en Blok, Alt bedækket med sort Klæde. Saasnart Maria havde sat sig, og Stilhed var paabuden, forelæstes Dommen. Vel hørte hun opmærksomt til, dog saaledes, som om hendes Tanker vare fæstede paa noget gandske Andet. Derpaa begyndte Fletscher, Dechant af Peterborough, en lang Tale om Dronningens forgangne, nærværende og tilkommende Liv. Hun afbrød ham nogle gange, idet hun bad, han skulde ingen Uleilighed gjøre sig, thi hun var fastbesluttet, at forblive i den katholske Religion og at udgyde sit Blod for sin Tro. Da han derpaa meget alvorligt formanede hende til oprigtig Anger, og til at sætte al sin Fortrøstning til Jesus, svarte hun: „Jeg er rede, at døe i den Religion, hvori jeg har levet." Derpaa toge Greverne Ordet og sagde, de vilde bede for Dronningen. Hun svarte: „Jeg vilde takke Eder hjerteligt, om I vilde bede med mig!" Og da Fletscher knælede, bedende med den omstaaende Mængde, faldt ogsaa hun paa Knæe, og bad med sit Tyende den hellige

Jomfru Maria's Officium paa Latin. Da Fletscher havde endt sin Bøn, vedblev hun endnu, anbefalte Kirken, sin Søn og Dronning Elisabeth i Guds Varetægt, tilgav alle sine Fjender, kysfede Korset og sagde: „Som Dine Arme, o Jesu, vare udbredte paa Korset, saa annam mig nu i Din Barmhjertigheds Favn, og forlad mig mine Synder!"

Mestermændene traadte nu hen til hende, og bade om Forladelse. Hun tilgav dem venligt. Svømmende i Taarer toge hendes Kammerfruer Overklæderne af hende. Men hun kysfede de trøstløse Qvinder, betegnede dem med Korset, og bad dem med ubeskrivelig Huldsalighed undertrykke deres Klager. „Thi, sagde hun: nu frelses jeg fra al min Qval!"

Paa samme Maade vendte hun sig til sine Tjenere, betegnede de Grædende med Korset, og sagde dem et vennehuldt Farvel. Herpaa bedækkede hun Ansigtet med et Linnedklæde, lagde sig selv ned paa Blokken, og gjentog adskillige Gange de Ord: „Paa Dig, Herre, bygger jeg, lad mig ikke vorde til Skamme!" Derpaa udstrakte hun sit Legeme, og raabte endnu tilsidst: „I Dine Hænder befaler jeg min Aand!" —

Da faldt hendes Hoved ved tvende Hug. Fletscher raabte: „Saaledes maa alle Dronning Elisabeths Fjender omkomme!" Og Greven af Kent tilsvede: „Amen!" Men Folket sukkede og klagede ubeskriveligt.

Der indtraf ogsaa en Omstændighed som gjorde denne hjertesønderrivende Scene endnu mere angribende. Da man nemlig vilde bortbære Dronnin-

gens Liig, fandt man hendes lille Hund, som havde fulgt hende ubemærket, skjult under hendes Klæder, og da man vilde bortjage den, lagde den sig mellem Dronningens Skuldre og afhugne Hoved, og vilde ikke vige derfra.

O Troskab, skjønne Dyd, hvor velgjørende er din Aabenbarelse midt i disse Jammerscener!

Cromwell's Kapellan.

Hieronimus White, Cromwell's Kapellan, faldt paa at forelske sig i sin Herres yngste Datter; dog frygtede han nu saameget mere Protectorens despotiske Character. Tilmed var hans Stand kun ringe i Sammenligning med Dennes. White torde da ikke haabe, i ham at finde en Carl den Store. Hos Datteren derimod erstattede hans mandige Skjønhed hver Mangel; han havde faaet Leilighed til at lægge sine hede Ønsker for Miß Franciska Cromwell's Fødder. Gik nu maaskee de Elskende for uforsigtigt tilværks, eller var Cromwell's Øie for skarpt — nok er det, han fattede Mistanke, bød En af sine fortrolige Tjenere passe dem op, og strax melde ham det, saasnart han bemærkede, at White var ene med hans Datter. Det skete. Forbittret

ilte Cromwell til sin Datter, og havde udentvivl tiltænkt den brændende Elsker et meget kjølende Lægemiddel.

White laae just paa Knæe for sin Elskede, og kyssede omt hendes Haand, da Kammerdøren blev reven op, og Protectoren med harmblussende Ansigt traadte ind. White reiste sig, og inden Protectoren kunde komme tilorde, tiltalte han ham, sigende: „Brittaniens Skytsaand! Jeg er dødelig forelsket i Deres Datters Kammerjomfru, og Frøkenen nægter at samtykke i vor Forening. Jeg beder om Deres Forbøn!"

Cromwell studsede. Han var overbeviist om det Modsatte, og dog hindrede Kapellanens Aandsnærværelse ham fra, at yttre sig som han gjerne vilde. Han bad sin Datter give efter for den Forelskedes Bønner, lod en Præst hente, Kammerjomfruen hidkalde, og — beærede Vielsen med sin Nærværelse.

Qvikfølvminerne ved Idria.

I Østerrig dømmes grove Forbrydere til, paa Livstid at arbeide i Qvikfølvminerne ved Idria. Følgende Fremstilling er af en Reisendes Beretning:

Efter at vi havde overstaget forskjellige Egne af Alperne, og gjennemstreifet Tydskland, troede jeg, ei

at kunne vende tilbage, uden at besøge Qvikselvmi-nerne ved Idria og betræde hine frygtelige, underjor-diske Huler, hvori Tusinder ere fordømte til at boe, uden at torde nære mindste Haab om nogensinde at see Solens levende Lys igjen, tvungne til, at hensukke deres Liv under haarde Tugtemesteres Svøbe. Man tænke sig et Hul paa Bjergets Side, hvori man lader sig hidse ned i en Dybde af over hundrede Favne. Hul-let vorder stedse videre, Afgrunden stedse skrækkeligere. Omsider betræder man Bunden; hvert Trin frembrin-ger en Lyd, lig Torden. Denne underjordiske Ørk oplyses ved nogle Lampers svage Skin, som netop gjør det muligt for de ulykkelige Beboere, at kunne bevæge sig fra Sted til andet uden Fører. Skjøndt de, formedelst Vanens Magt, kunne see Gjenstandene temmelig tydeligt ved dette matte Lys, varede det dog en Stund, inden jeg formaaede at skimte Noget. Jeg var ikke engang istand til at see den Mand, som viste mig denne Rædslernes Bolig.

Saa elendige Skabninger har jeg endnu aldrig seet. Deres Ansigters Sorthed tjener kun til at be-dække en afskyelig Bleghed, som Qvikselvets giftige Uddunstninger frembringe. Da disse Mennesker, for største Deel, ere Forbrydere, som paa Livstid ere dømte til dette Arbeid, underholdes de paa offentlig Bekost-ning. Men sjelden behøve de mange Lovnersmidler; thi snart tabe de al Madlyst, og almindeligviis dø de efter to Aars Forløb af en krampagtig Sammen-trækning i alle Lemmed.

En Tidlang fulgte jeg min Fører i disse Forfærdelsens Regioner, overveiende Menneskeslægtens sælsomme Grusomhed og Havesyge, da en Rost tæt bagved mig kaldte mig ved Navn, og med den varmeste Deeltagelse spurgte, hvorledes jeg befandt mig. Jeg vendte mig om, og saae en fort, hæslig Skabning, som nærmede sig mig og raabte i ynkelig Tone: „Ak, min Ven, kjender De mig ikke mere?"

Hvor stor var min Forundring, da jeg omsider gjenkjendte en gammel, dyrebar Ven! Kjærlighedsfuld nærmede jeg mig ham, og spurgte ham medlidende, hvorledes han var kommen hid. Han sagde, han havde, tvertimod Keiserens strenge Befaling, duelleret med en Officeer, og ladet Denne ligge paa Kampladsen i sit Blod. Derpaa var han flygtet ind i Skovene, hvor en Roverbande, som længe havde gjort Egnen usikker, først havde fanget ham, og siden taget ham i Forsvar. Med den havde han levet i ni Maaneder, indtil man omsider kom den paa Spor, angreb den, nedsablede de Fleste, og bragte de Øvrige, blandt hvilke ogsaa han befandt sig, til Wien, hvor man gjenkjendte ham, og paa Livstid forviste ham til Bjergværkerne, en Dom, tusindgange haardere end Døden.

Medens min Ven fortalte mig sin sørgelige Historie, nærmede sig ham en ung Kone, der, som jeg strax mærkede, var bestemt til en lykkeligere Lod. Selv dette skrækkelige Sted havde ikke været istand til at forstyrre hendes udmærkede Skjønhed, og selv i denne Jammerdal besad hun endnu Yndigheder nok, for at kunne glimre dermed i de første Selska-

ber. Virkeligen tilhørte hun en af Tydsklands første Familier, og efter at hun forgjæves havde prøvet Alt, for at udvirke sin Mands Benaadelse, besluttede hun at dele hans Elendighed, da hun ikke kunde frelse ham derfra. Altsaa nedsteg hun med ham i disse pestilentialske Huler, hvorfra kun Faa vende tilbage. Hun forglemte og forsmaaede alle Livets Nydelser, blot for at lette sin Ægtefælles Lidelser, og fandt sig tilfredsstillet ved, med største Troskab at have opfyldt sin ægteskabelige Pligt.

Kort efter var jeg Vidne til den meest rørende Scene, mine Øine nogensinde have seet. Nogle Dage efter mit Besøg i disse Helvedregioner kom en Herre med Posten fra Wien til Idria; ham fulgte en Anden, og kort efter en Tredie. De spurgte strax efter min ulykkelige Ven, og jeg var Den, som gav dem den første Oplysning. Den Ene af disse Herrer var Damens Broder, den Anden hendes Fætter, den Tredie en fortrolig Ven af den Ulykkelige. De bragte ham Efterretningen om hans Benaadelse. Officeren, som han havde duelleret med, havde, fuldkommen helbredt, udvirket den. Med ubeskrivelig Glæde førte jeg dem ned i de skrækkelige Boliger. Men hvo beskriver de Lidendes Henrykkelse, da de fornam det salige Budskab!

Ikke uden Taarer kunde jeg see min Ven sige sine Ulykkesbrødre Farvel. Den Ene forærede han sin Spidshammer, den Anden sine Arbeidsklæder, den Tredie sin Smule Bohave. Nu dukkede vi op af dette Helved, og den Frelste nød atter Solens vedergvægende Skin, som han aldrig havde ventet

at see mere. En Postchaise førte dem Alle til Wien. Keiseren tog Synderen til Naade igjen, og gav ham Embed og Formue tilbage. Hans og hans skjønne Livsledsagerinde nøde nu Lykken i fordoblet Maal, da de først havde smagt Ulykkens bitreste Kalk.

Moderens Drøm.

Nu tilfaldt det en Dame, at fortælle. Hendes Stemme var blid og behagelig. Under Skyggen af et langt Slør sad hun der, stræbende at skjule et Ansigt, hvis Roser tidlig Kummer havde bleget, og paa hvis Pande en dyb Græmmelse havde trykt Tungsindighedens Præg. Dog opflammede Ungdomsilden nu og da i hendes Øine, snart lyst, snart dunkelt, alt efterson hun i sin Fortælling berørte den ægteskabelige og den moderlige Kjærligheds Glæder og Lidelser.

„Saalænge en Qvinde endnu er ung, begyndte hun i sin skotske Accent: holder hun af at boe i de meest befolkede Gader og at vandre i Menneskers Vrimmel; men naar hun vorder ældre og klogere, vælger hun Eensomhed og Stilhed. Da Sorgen, som kun skaaner Faa af Jordens Børn, ogsaa havde truffet mig, og gjort mig til en omflagrende Due, vandrede jeg en Dag ud til Bredden af hiin herli-

ge Vandflade, som kaldes „Qvindens Forbandelse". Det var Midsommerstid; Høiene, som omgave Søen, prangede i deres grønne Smykke; Faar græssede paa Skrænten deraf. De store grønne Søblade og hvide Vandlilier laae ubevægelige paa den rolige Overflade, indtil de vilde Svaner kom, majestætisk henglidende gjennem dem.

Naar Sommeren er heed og Vandet staaer lavt, kan man endnu see Levningerne af en smal Qvadersteens-Dæmning, som strækker sig fra en liden Bugt paa Nordsiden midt ind i Søen. Folkesagnet forfølger denne Dæmnings Historie, og beriger Søen med en Ø, Øen med et Taarn, og Taarnet med Krøniker om Farer og Blodsudgydelse, om Ridderdaad og Kjærlighed. Disse Sagn ende med en næsten for eventyrlig Historie. Et blodigt Slag skal have staaet ved Sydsiden af Søen. Der hørtes en Qvindes Røst, hendes Skikkelse saaes blandt de Bevæbnede midt i Fægtningen. Over Dæmningen skal hun være bleven slæbt af Taarnets Herre, mellem de Slagne og Saarede, som bedækkede Kysten. Hun saae sin Fader og sin Broder, som vilde forsvare hende, udaande Livet; hendes Elsker segnede ved hendes Side, og en svar Forbandelse udtalte hun over sin Ransmand, over Søen og over Taarnet, som beskyttede ham. Hendes Ord ere ikke forglemte, men de ere for græsselige til at gjentages. Hiin Nat, siger man, hørtes en Stemme, som om en Aand rastløs bevægede Søen med hastige Trin, og udtalte en græsselig Forbandelse derover. Vandet i Søen bruste mægtigt op, og ved Midnatstid

hørtes et Jammerskrig. Morgenen efter var Taarnet nedsunken, og Boverne rullede syv Favne hen over dets Spiir.

De, som fæste Lid til denne vilde Legende, ville stadfæste den med selvsamme Vidnesbyrd. De paastaae, at man om Sommeren, naar Vandet er klart, tydeligt kan see Taarnets Mure nede i Dybet, og at Taarnet, en Midnat hvert Aar, stiger op af Søen, oplyst af klartblussende Flammer, som fremskinne gjennem Skydehullerne i den mørke Muur, medens der paa Tinden viser sig en qvindelig Skikkelse, som strækker Hænderne mod Himlen og jamrer overlydt — en Vision, der, som Overtroen mener, bebuder, at Een eller Anden snart skal forulykkes paa Søen. Dette Syn har gjort Søbredden eensom og forladt. Kun sjelden kommer Landboerne hid; Ingen bader sig i Søen. Naar Vinterstormen ryster sine Isninger, sige de Gamle med betænkelig Mine: Søen forlanger sin aarlige Tribut, og siden Taarnet sank, har den, som Sagnet beretter, ogsaa faaet den Aar for Aar.

Jeg havde — vedblev den tungsindige Fortæller inde — naaet Bredden, og skuede ud over Søens klare Flade. Idet nu mine Øine fore omkring, opholdtes de pludseligt af en Gjenstand, der syntes mig at være et menneskeligt Væsen, som, uden Bevægelse, laae udstrakt paa Jorden. Jeg stod op, og da jeg kom nærmere, saae jeg, at det var en Mand, som laae der med udstrakte Arme, vendende Ansigtet mod Jorden. Jeg troede, han var død men idet jeg hidvinkede en Hyrde, hørte jeg plud-

feligt et dybt, melankolsk Suk, som ledsagedes af et Skrig. Jeg vendte mig, og saae, hvorledes den Dødtroede, som nu var sprungen op, ilde til en af Søen beskyllet Træstub, kastede sig ned derpaa, lod Hovedet synke i Haanden, og saaledes stirrede ned i Søen. Det var en ung Mand; Levninger af Sundhed og Skjønhed havde han endnu, men vildt flagrede hans Haar, hans Kinder vare hule og blege, og i de halvudslukte Øine flammede nu og da en vild Lue. Nu saae jeg, hvorledes han neddyppede begge Hænder i Søen og kastede Vand op i Luften, saa der faldt en Regn over hans Hoved. Derhos sang han, i vilde Toner, med skjælvende Røst, sælsomme og afbrudte Ord, hvis Indhold omtrent var følgende:

Forbandede være I, Bølger, for min Skyld,
Forbandede de, som dyppe Haanden i Eder!
Ingen Fugl henglide over Eders Speil,
Ingen Fisk spille i Eders rolige Skjød!

Hvirvelvinden løfte Jer, med sine Svøber, mod Skyen,
Til Himlens Luer udtørre Eders Bund!
Lilierne visne døende ved Eders Barm,
Og den hvide Svane nærme sig Eder aldrig!

Melankolsk rullede Sangens Toner henover Søens Flade. Da den Ulykkelige havde endt sin Sang, udstødte han et Skrig, kastede sig ned paa sit Ansigt, og vaandede sig, som om han laae der i Dødsens Qval.

Samme Øieblik kom en ung Kone, i Enkedragt, med kummerfuld Mine, langs Stranden hen til mig.

Det var En af mine Ungdomsveninders Væsen og Skikkelse. Dengang var hun Alles Glæde, som kjendte hende, og havde det muntreste Hjerte i hele Dalen. Da jeg sildigere saae hende ved en elsket Mands Side, udraabte jeg i min Enfoldighed: „De ville leve længe og lykkeligt paa Jorden!" — Jeg saae hende igjen; han laae udstrakt i sin Kiste; hun knælede grædende ved den, med det faderløse Barn ved sit Bryst. Slige Erindringer vige aldrig af Hjertet; mægtigt grebe de mig nu, da jeg saae hende nærme sig mig. Længe havde vi været adskilte; jeg havde boet langt borte, indtil jeg, efter at have tabt Alt, hvad mig var kjært, reiste tilbage til mit Barndomshjem.

Noget, som lignede et Smiil, overfloi hendes Ansigt, da hun saae mig; men strax forsvandt det igjen. Vi talte kun lidet med hinanden; vore Lidelsers Historie var at læse i vore Ansigter — der behøvedes ingen gjensidig Meddelelse. „Ak! raabte hun omsider: En elsket Mand, tre søde Børn! Paa Kirkegaarden alle Fire! Men lykkelig var Du dog i Sammenligning med mig! Du mistede Dine Børn, men Modertaarer trillede ned paa dem, en Moder pleiede dem, indtil det sidste Aandedræt svævede til Himlen over de blege Læber. Lykkelig var Du mod mig!"

Hun sukkede høit, og stirrede ned i Søen, som laae for os, klar og rolig. Ved Lyden af hendes Røst sprang den unge Mand hurtigt op, fæstede et vildt Blik paa hende, og med et høit Skrig styrtede han, bedækkende sit Ansigt med Hænderne, ned paa Jor-

den igjen, hvor han blev liggende maallos og uden Bevægelse.

„See der, sagde min Veninde: det er Benjis Spedlands. Engang var han den herligste Ungersvend i Sognet; men nu hviler Himlens Haand tungt paa ham. Svar, som hans Brøde, var ogsaa hans Straf."

Jeg bad hende fortælle mig, hvad han havde gjort, og hvorfor Synet af hende havde rørt ham saa dybt.

„Det er en underlig og sørgelig Historie, svarte hun: men det letter mit Hjerte at meddele den. Ja, ja, jeg var engang en glad og lykkelig Skabning. Men i de sidste lange otte Aar havde jeg kun frydløse Dage og kummerfulde Nætter, kun mørke Tanker og skrækkelige Drømme. Sorgen viste sig for mig i en Drøm, men den viger ikke fra mig, før Jorden skjuler mig.

I Sommeren efter min Mands Død var jeg nedsunken i mørk Sørgmodighed; kun trøstede jeg mig ved mit faderløse Barn. Det var en deilig Dreng! Paa den Dag, han fyldte sit andet Aar, var jeg endnu tungsindigere, thi frygtelige Aahnelser nedtrykte min Aand, og voldte, at jeg vædede mit Barns Kinder med mine Taarer. Min Søn slyngede sine smaae Arme om min Hals, skjulte sit Hoved i min Barm, og tilsmilte mig derpaa, ak, saa kjærligt! Saaledes indslumrede vi Begge. Det kunde vel omtrent være midt paa Natten, da jeg havde følgende Drøm:

Jeg sad udenfor min Dør; mit Barn legede hos mig i Solskinnet. Ogsaa min Mand var tilstede; han smilte, men alvorligere, end ilive, og et Skin, klarere, end Dagens Lys, omgav ham. Foran mig, bag de grønne Høie, gik Solen ned. Syngende vendte Pigerne hjem fra Engene, og een Stjerne efter en Anden dukkede op paa Firmamentet. Da saae jeg en mørk Sky svæve mellem Himmel og Jord; den blev større og stedse større, indtil det hele Rum fra Himlen til Søens Overflade her var skjult deraf. Jeg kunde ikke forklare mig dette Syn. Da begyndte Skyen pludseligt at bevæge sig, udslukkende Himlens Lys. Jeg saae Menneskegestalter, jeg hørte ubekjendte Stemmer. Et Steenkast fra mig standsede Skyen. Jeg foer sammen, trykte mit Barn til mit Bryst, og søgte at flye, men kunde ikke. Min Mands Skikkelse var forsvunden; der var Ingen, som kunde trøste mig. Jeg saae atter hen — og see, Skyen var deelt — en sort, med sex sorte Heste forspændt Vogn rullede frem af Mørket. Og en Skygge holdt Tømmen, og en Røst hørte jeg, som raabte: „Jeg bringer Jammer over Jordens Sønner og Døttre, jeg kjører Sorgerne omkring, otte i Tallet.“ Og fremad travede de sorte Heste, og da Vognen var kommen udenfor min Dør, standsede Gjenfærdet Hestene og sagde: „Her er en Jammer, Enke, for Din Søn!“

Jeg sprang op, og saae ind i Vognen: der stode syv Børnekister, betegnede med deres Navn og Alder, som engang skulde gjemmes deri. Og en anden Kiste stod hos — da mine Blikke faldt derpaa, læste jeg min Søns Navn, og hans Alder var fastsat til sex

Aar. Mine Taarer strømte hen paa Kisten, og udslettede Bogstaverne. Da sagde Gjenfærdet: „Qvinde, hvad har Du gjort? Mener Du, at Dine Taarer kunne binde an med mig?" — Og strax saae jeg en skrivende Dødninghaand glide over Kisten, og min Søns Navn viste sig igjen, men hans Alder var fastsat til ni Aar. Da greb Smerten mig vældigt, og endnu engang forsøgte jeg, at aftvætte Ordene med mine Taarer. Da raabte Skyggen: „Qvinde, hvad gjør Du? Tag Din Sorg, og gaae hjem! Syv Vaaninger har jeg endnu at besøge, og Dine Taarer maae ikke opholde mig. Tre Aar lagde jeg til for Dine Taarers Skyld; Mere formaaer jeg ikke."

„Skygge! svarte jeg med en Moders Mod: Er Du sendt af den Onde, saa giv Dine Gangere Svøben, og iil herfra!" — Gjenfærdet blev mørkere ved disse Ord. — „Kommer derimod, vedblev jeg: Dit Budskab fra Ham, som throner i det Høie, fra Herren i Himlen, som kan give og tage, saa være hans Navn lovet! Opfyld hans Bud, og forlad mig!"

Og pludseligt stod Kisten der for min Dør, Vognen med de sorte Heste fløi bort, de tykke Skyer fulgte den, og snart var Alt forsvunden for mine Øine. Jeg saae nu atter paa Navnet og paa Aarets Tal; idet jeg stirrede derpaa, blev Alt borte for mig, og jeg vaagnede med stærktbankende Hjerte, badet i Taarer.

Jeg fortalte min Drøm; alle Sognets Beboere studsede, og de, som havde Børn, skjalv for deres Liv. Da traadte en gammel Kone af Nabolaget til mig og sagde: „Du har, som jeg hører, havt en ond Drøm;

veed Du, hvorledes Du formaaer at afvende dens Opfyldelse?"

Jeg svarte: „Jeg har havt en ond Drøm, men jeg veed ei, at afvende den Ulykke, den forkynder mig, uden ved Bøn og Bod."

Og den Gamle sagde til mig: „Undre Dig ikke over det, jeg vil sige Dig. Jeg er gammel, og Alderdommens Visdom er med mig — agt paa min Tale! Tag Dit Barns Kjole, og dyp den i Søen ved Midnatstid; hæng den derpaa op, og lad den tørres i Nymaanens Straaler. Læg Din Bibel paa Dine Knæe, og vaag bedende derved. Stort er en Moders Mod, naar Fare truer hendes Barn; ræddes derfor ei, naar Du seer en Qvindeskikkelse opstige af Søen og gribe efter Din Søns Kjole, men sig: „Du Aand udaf Dybet! Ved alle de Velsignelser, denne Bog indeholder, befaler jeg Dig at forsvinde!"

Den Gamle taug og gik, efterladende mig i en sælsom Stemning, thi min Fornuft kæmpede mod den overtroiske Qvindes Raad. Tredie Dag efter at jeg havde havt Drømmen, seirede omsider det Ønske, at redde Barnet, understøttet af den Tro, jeg fra Barn af havde havt paa Sagn og Legender, og jeg ilte ud. Det var Midnat omtrent, da jeg naaede Søbredden. Jeg satte mig ned paa dette Sted, og saae stivt mod Himlen, svart i Vandspeilet foran mig. Maanen var stegen op med halvfyldt Skive, Stjernerne skinnede trindtomkring den, Faarehjordene slumrede, de vilde Svaner gjennemskjare parviis Søens stille Overflade. Jeg havde, efter den Gamles Bud, dyppet min Søns Kjole i Søen, og hængt den til Tørre paa en Brom-

bærbusk, og sad nu der med en Moders Angst. Trætte af den lange Vaagen, faldt mine Øine i, og atter viste sig Billeder for mig, om hvilke jeg neppe er istand til at sige, hvad enten det var Drøm eller Virkelighed. Det bares mig fore, som om Sommeren var forvandlet til Vinter; Sneen laae hvid og skinnende paa Høiene, og Søens Overflade var bedækket med speilblankt Is. Da jeg nu kastede mine Øine did, befolkedes Isfladen af Mennesker, hvis Ansigtstræk vare mig bekjendte. Ogsaa min Søn var iblandt dem — nu ikke meer et lidet Barn, men større og smukkere, med nedbølgende Lokker — da bankede mit Hjerte af Glæde. Og syv andre Drenge vare hos ham, og deres Mødre stode ved min Side, og vi talte om vore Børn. Idet disse glede hen over Isen, sang de; jeg hørte min Søns Røst over alle de Andres, og var glad i min Sjel. Men pludseligt hørte jeg et høit Skrig; ængsteligt stirrede jeg did, da var Isen forsvunden, og Søen laae for mig i Sommerhvile, og Intet var at see derpaa, uden de vilde Vandfugle. Men pludseligt saae jeg min Søn stige op af Søens Dyb; hans Lokker hang vildt og uordentligt, Dødsbleghed bedækkede hans Ansigt. En Skikkelse, som jeg ikke tydeligt kunde skjelne, løftede ham over Bølgerne, og lagde ham for mine Fødder. Jeg sank i Afmagt, og da min Besindelse vendte tilbage, var det bleven Dag. Kold, gjennemiisnet gik jeg hjem.

Aar gik hen. Min Søn voxte til, en herlig Dreng, som overgik alle sine Legebrødre, og var Gamles og Unges Glæde. Naar jeg betragtede ham, randt Drømmen mig tidt ihu, men altid raabte jeg da, beroligende

mig selv, med moderlig Stolthed: Sikkert var det kun en tom Drøm, et Foster af de mørke Tanker, som dengang omsvævede min Aand! Et Væsen, saa kraftigt paa Legem og Aand, vil ikke blegne saa snart. — Jeg fulgte ham overalt, min Angst tillod mig aldrig at vige fra hans Side.

Syv Aar vare henrundne efter min Drøm, da alle Sognets Drenge og Ungersvende bleve enige om at foranstalte en almindelig Leeg. Kun var man endnu uenig om den Sø, paa hvis Overflade den skulde finde Sted. Det var midt i December. Vinteren havde hidtil været mild, men pludseligt havde een eneste Nat gjort Isen saa fast, at den kunde bære en Mand. Mange tilfrosne Vande bragtes nu i Forslag til Legens Tumleplads; de Ældre, som ihukom det gamle Sagn om denne Sø, advarede mod den, og meente: Mange kunde gaae did, Faa vende tilbage. Men en forvoven Ungersvend, hvis Ord gjaldt meget hos de Andre, spottede denne Tale, og det lykkedes ham, at overtale de Andre til, just at vælge denne berygtede Sø til deres Glædes Skueplads. Unge og Gamle, Mænd og Qvinder, ilte nu herud, forbi min Dør; Legen begyndte paa den frostbundne Flade, og den Modigste blandt dem Alle, den Samme, som havde bestemt de Andre til at vælge denne Sø, var Benjis Spedlands, som ligger bevidstløs der."

Saavidt var den ulykkelige Moder kommen i sin Fortælling, da den aandsforvirrede Yngling udstødte et dybt Suk, sprang op, og pludseligt stod hos os. Længe stirrede han paa min Veninde, omsider sagde

han: „Kjender Du mig, Ulykkelige?" hun svarte ham kun med en Strøm af Taarer.

„Kjender Du mig ikke? Du maa kjende mig! vedblev han: Mig, ved hvis Brøde det gruelige Dyb aabnede sig, for at opsluge Dit Barn. Har Du en Tunge til at forbande, et Hjerte til at afskye mig, saa gjør det, saa beed, at jeg maa forsvinde af Jorden! Thi Dagens Lys bringer mig til at grue, og Nattens Mulm opfylder mig med Kummer. Min Fornuft forlader mig, jeg dvæler hos Skovens Dyr. Men hvorhen mine Fødder end bære mig — overalt hører jeg de syv døende Drenges Jammerskrig og deres Mødres Forbandelse!"

„Unge Mand! svarte den ulykkelige Moder: Du har berøvet mig mit Barn, men jeg forbander Dig ikke. Fly kun min Nærhed, og søg at berolige Din Samvittighed ved Bøn og Anger."

„Anger! gjentog han med frygtelig Røst: Hvad skulde jeg have at angre? Har jeg maaskee skabt den dybe Sø der? Har jeg maaskee kastet Din Søn og hans syv Legebrødre deri? Anger sømmer sig Den, der har øvet en ond Gjerning — Kummer derimod Den, der villielos fører Jammer over Andre — det var min Lod. Hører og dømmer mig!"

Saaledes talende, satte han sig ned ved Søen, tog otte smaae Stene i sin Haand, og lod een efter anden falde i Søen. Derpaa vendte han sig atter til os og sagde: „Som Vandet lukker sig over disse otte Stene, saaledes lukkede det sig over de otte Børn. Isen brast, de sank. Da rakte En af dem — just

Din Søn — sine Smaahænder efter mig, greb mig ved Foden, og anraabte mig om Redning. Men Kjærligheden til Livet var for stærk i mig; thi pludseligt saae jeg, i Dybet under mig, Murene af det gamle Taarn, hvorom Sagnet taler, og Tanken om det aarlige Offer, Søen æsker, rørte sig i min Sjel. Da rev jeg Foden til mig, og undflyede det farefulde Sted, hvor han sank tilbunds med de Andre, fordi ellers Ingen kunde komme dem til Hjelp. — Kort var deres Qval, men min — min! — Ustadig, afbrudt Slummer, en forvildet Hjerne, og et Rædselsbillede, som aldrig vil vige fra mig, de otte nedsynkende Børns nemlig, det, det er Straffen for min Brøde!"

Ynglingen taug, vred fortvivlende sine Hænder, og styrtede atter til Jorden. Men den ulykkelige Moder vaklede, understøttet af mig, tilbage til sin barnløse Hytte. Ingen Trøst vilde finde Indgang. Mødet med ham, som havde voldt hende denne Jammer, havde oprevet hendes Saar for voldsomt til at menneskelige Kræfter skulde været istand til at helbrede det. Da gjorde Gud den Almægtige en naadig Forandring — som en Skygge svandt hun hen, og snart skjulte Grønsværen hende og hendes Elendighed. Egnens Beboere dvæle gjerne ved hendes Grav, hellige den Ulykkeliges Minde en Taare, og fortælle hinanden med sagte Røst hendes rørende Historie.

Men paa det Sted, hvor Benjis sov, voxte aldrig Græs. Mange Aar endnu omflakkede han med forvildet Hjerne, i Mark og Skov, thi Rædselsbilledet vilde aldrig forlade ham. En stormende Vin-

teraften saae man ham omsider, pidsket af Dødsangst, løbe om Søen med udstrakte Arme. Natten blev mørkere og mørkere, Haglen raslede ned, Stormen begyndte at tude. Men gjennem Stormen hørtes tydeligt hans Jammerskrig, og de, som hørte det, bævede i deres Sjel. Ved Midnat forstummede hans Røst, for aldrig at høres mere. Morgenen efter forkyndte hans paa Søens Overflade svømmende Hat, at han havde søgt og fundet sin Grav i Bølgerne.

(Georg Lotz.)

Roserne.

Som Sindbilleder for Piger og Koner.

Rosen har været Skjønheds Sindbilled fra Arilds Tid, altsaa ogsaa det smukke Kjøns. Men der gives, som bekjendt, mange Slags Roser, der kunne gjelde som Sindbilleder paa ligesaa mange qvindelige Characterer. Det var derfor meget ønskeligt, om Digtere og Ikkedigtere, saa ofte de i deres Hyldingsyttringer sammenligne en Dame med en Rose, nærmere vilde bestemme den Sort Roser, hvortil den priste Skjønhed skal høre.

Man tillade mig at drage Omridsene til nogle Paraleller.

Alperosen, som blomstrer og brænder i Sneen paa Bjergtoppe, kunde være Sindbilled paa en kjernsund, kraftig Landsbypige og paa en Kjærlighed, som, tilfreds og noisom med sin Skjebne, trodser Ulykken og føler sig vel i sin Kreds.

Sukkerrosen kunde betegne en romantisk Kjøbstædmø, hvis Væsen hensmelter i sød Sentimentalitæt.

Ædikerosen kunde forestille det Modsatte, nemlig en misaldrende, egensindig og lunefuld Jomfru, som endnu ønsker at gjøre Lykke i Ekskov. Hendes Væsen er suurt, hendes Vittighed bider som Ædike.

Jerichorosen, som, skjøndt forlængst visnet, opblomstrer frisk paany, naar den lægges i Vand, fremstiller sindbilledligt det Ordsprog: „Gammel Kjærlighed ruster ikke!"

Viinrosen kunde sammenlignes med en Peberms, som, efter mangt et forulykket Giftermaalsproject, omsider, naar hun seer alt Haab briste, trøster sig philosophisk med et Glas Viin.

Hunderosen forsmaaer gandske det troløse Mandkjøn, og skjænker en firefoddet Ven, som finder sig i Alt, sit miskjendte Hjerte.

Den vilde Rose kan betegne en Amazone, som erklærer alle Mandfolk aaben Feide, og aldrig befinder sig bedre, end naar hun kan spille dem et eller andet Puds.

Kaneelrosen betegner en Sydlænderindes lidenskabelige Kjærlighed, som f. Ex. Elvira's i Müllner's Brøde.

Moschusrosen, som med sit Aroma overdufter hver anden Lugt, er den qvindelige Egoistinde, som vil herske over Alt og paatvinge al Verden sin Existents. En qvindelig Moschusrose trænger sig frem overalt, og er at høre, som Blomsten er at lugte.

Fløielsrosen er et Sindbilled paa Moen med den fineste og ømmeste Følelse.

Den gule Rose er et Symbol paa nagende Misundelse og Iversyge.

Centifolien er et qvindeligt Overflødigheds-horn af Yndigheder og Dyder; den vækker Beundring, hvor den viser sig.

Mangen Skjønhed kan, efter denne lille Skizze til en fremtidig Rose-Symbolik, paa eengang høre til forskjellige Sorter af Roser; Mangen kan føle sig hædret ved at sammenlignes med disse Blomster; Mangen maa i Sammenligningen finde Meget, som ikke smigrer.

Paa denne Maade er der vistnok nogen Fare ved at sammenligne Qvinderne med Roser. Idet mindste kan Sammenligningen ikke optages som ubetinget Hylding, og ingen Skjønhed kan fortænkes i, om hun af sin Tilbeder forlanger en nærmere Forklaring, hvad det nemlig er for et Slags Roser, han ligner hende ved.

Det kan let gjøre Mændene Hovedet kruset; derfor være enhver paa sin Post.

(Kuffner.)

Noget for Urtekræmmere ꝛc.

En Urtekræmmer, som ikke havde synderlig Næring, illuminerede en Middag Kl. 12 sin Boutik med adskillige brændende Lys. Alle undredes over dette Skuespil, og Enhver var nysgjerrig efter at erfare Aarsagen til denne ualmindelige Oplysning. Dog skammede man sig ogsaa ved saa ligefrem at overløbe Manden, for at spørge derom. Den Ene kjøbte altsaa ½ ℔ Caffe, den Anden Sukker, den Tredie Tobak, den Fjerde Risengryn o. s. v., og Enhver spurgte, hvorfor han, i det klareste Solskin, brændte saamange Lys.

„Alle de Kræmmere — svarte han — som boe heromkring mig, kjøbe og sælge friskvæk, men til mig kommer Ingen. Jeg troede derfor, at min Boutik ikke kunde sees, og har nu tændt Lys, at den kan falde bedre i Øinene."

I nogle Dage havde Manden god Næring, og da man fandt, at han solgte gode Vare til billige Priser, vedblev man at kjøbe hos ham. Da slukkede han sine Lys.

Musikalsk Kjærligheds-Erklæring.

Lyt til min Solo, Pigelil!
Da capo gi'er kun Smerte,
Jeg ei pausere kan den Ild,
Som flammer i mit Hjerte.

I Presto banker det for Dig;
Thi Du er huld og elskelig;
Mit Thema jeg gjentager.

Min Ouverture, min Final
Jeg spiller amoroso,
Og ofte, til min stille Qval,
I Largo lagrimoso.
Mit ømme Hjertes Resonants
Bli'er, ak saa let, en Dissonants,
Som Du kun kan opløse.

Ak, snart min Fine stunder til,
Alt Hjertets Slag er Triller;
Jeg klage i Adagio vil,
Naar jeg piano spiller.
Det sidste Aandedræt af mig
Jeg decrescende vier Dig
Naar Livets Tact er ude.

O Pige, vilde Du engang
Mig ømt accompagnere,
Og til mit Qvad, min Harpeklang
Mig kjærlig secondere,
Da udi Bas, i Alt, Tenor
Min Tutti skulde synge Chor
Om Kjærlighed og Glæde.

Hvor skulde i Allegro jeg
Mit Tempo snart forandre,
Naar Du med mig paa Elskovs Vei
Med dolce vilde vandre,
Da jubled jeg i høien G,
Og frygted ikke Kryds og B
Foran mit Livets Node.

I vore Hjerter kjærlig da
Skal Tonen harmonere,
Et Kys til Thema nu og da
Vi ømt vil variere,
Og Instrumentets høie Lyd
Kun tone skal om Elskovs Fryd
I kjærlige Duetter.

Poetisk Caprice.

Die
nie
Frauen
trauen,
sind
blind
für
ihr
festes
bestes
Glück; —
Doch
noch
gar
staar-
blind
sind:
die
wie
baare
Waare
ihre
Schwüre
zahlen, —
allen
Grund
und
jeden
Reden
schon
von
Frauen
trauen.

(J. F Castelli.)

Indbydelse
til
en Hjelpe-Forening
for græske Brødres Efterladte.

I sex Aar har nu i Syden raset en Kamp, som har fængslet Samtidens Opmærksomhed og sikkret sig Efterverdens Høiagtelse, en Kamp, som Blindheden har prøvet at stemple med forsmædelige Navne, medens den ubestikkelige Krønike bebuder, at ville feire den i sit Tempel med evig Amindelse. Det er den christne Slave, som vil afryste sine Lænker; det er et christent Folk, som løfter sit Korsbanner mod den blodige Halvmaane; det er Fortvivlelsen, som værger sig mod Overmodet, kæmpende for Menneskehedens helligste Klenodier, for Liv og Ære, Tro og Fornuft. Det gjælder her, om det Folk skal udslettes,

Som var en herlig Stjerne paa Verdens Firmament,
Og Lyset i det Fjerne for andre Folk har tændt —

det Folk, til hvis Navn knytter sig, med Mindet om de største aandelige Velgjerninger, Opfordringen til den meest levende Taknemmelighed. Hellas! — Dette hellige Navn minder om saamegen Videnskab

og Lærdom, saamegen Konst og Smag, saamegen Eenfoldighed og Storhed, saamegen Mandighed og Frihedssands, at den græske Genius er og evigt bliver en Gjenstand for vor høieste Beundring. Noget af det Skjønneste, Menneskeheden har tilegnet sig i Literatur og Konst, er en Arv efter gammel Grækenlands fremragende Aander, hvisaarsag ogsaa Navnet „hellenisk" er vorden eensbetydende med „klassisk." — Endnu fastere og helligere vorder Baandet, som knytter os til dette Folk, naar vi kaste et Blik paa den græske Kirke, og ihukomme, at Biskoppen i Constantinopel, for hartad halvandet Aartusinde siden, var Christenhedens næstypperste Patriark. Grækerne og vi have een Bibel; fra Sangerchorene i Grækenlands Menigheder tone Hymner og Psalmer til den samme Herres Ære, som vi tilbede. Og maae vi end bekjende, at dette Folk har forliist Meget af Storheden i sin fordums Character, med Smerte bekjende, at Christendommens milde Dyder kun skinne liig en Dæmring i dets Idræt, saa er det dog det ældste Folk i Europa, saa har det dog i Aartusinder tro bevaret sine glorværdige Fædres Grave, saa har det dog, i Aarhundreders Trældom, ikke fornægtet de Christnes Tro! Sandeligen, man burde snarere undres over, at dets Adel ei er aldeles undergangen i Slavelivet, end at der ikke vise sig flere Glimt deraf, ligesom vi ogsaa med Freidighed kunne slutte fra den Kraft, som aabenbarer sig i Nygrækernes Bedrift, at den gamle Genius omsider er vaagnet til Gjenfødelsens Morgenrøde. Havde dette Folk været fordærvet i sit Væsen, da maatte det for-

længst være forsvundet af Jorden. Der er ingen Romere mere, men Grækere er der. De have reist sig mod deres Tyranner, for med Ret at vinde, hvad ved Uret er forloret, og skjøndt sex Aars heltemodige Offre ikke have kunnet forsone Skjebnen, staae de dog endnu, med Manddomsild i gjenfødt Sjel, under det viede Banner, fastbesluttede, at vinde en afgjørende Seier eller et hæderligt Eftermæle.

Forlængst ere philhelleniske Foreninger stiftede i andre Lande. Ogsaa i Danmark have allerede nogle Stemmer talt Menneskehedens Sag, idet de talte Grækernes. Undertegnede forener sin Røst med deres, saa svag den end er.

Danske Brødre! Vi kunne ikke bringe den hellige Krig et Skridt nærmere Maalet, vi kunne det ikke, uden i vore brændende Ønsker. Men de Arme, som i Kampen tabe deres Forsørgere, de forladte Qvinder og de faderløse Børn, kunne vi husvale, og vi bør det, thi hver Skjærv, vi lægge paa dette Alter, er kun en fattig Rente af et stort Laan. Danmark er et lidet Land, men det har en stor Roes paa Jorden; det er fattigt paa Guld, men rigt paa Kjærlighed, og Kjærligheden var det jo altid forbeholden, under de tungeste Skjebner at feire sine skjønneste Triumpher. Saa bringe da Enhver, hvad han, i dette Øiemed, vil betroe i mine Hænder! Og skulde det end kun lykkes mig, at indsamle Saameget, som der behøvedes, for at mildne een eneste Families Jammerslod, vilde jeg dog fryde mig, som om stor Lykke var mig selv vederfaret.

Dog — Meer end enkelte Gaver eengang for Alle, var det, jeg ved disse Ord ønskede, at foranledige. Slig forbigaaende Velgjørenhed er vel et venligt Glimt i Ulykkens Mørke, men for denne Ulykke er det forlidet, og, jeg veed det, for danske Hjerter er det ei heller Nok. Lader os derfor stifte i Herrens Navn et Hjelpe-Samfund for de græske Heltes Efterladte! —

Hver Ædelsindet, som kommer denne Indbydelse imøde, ville behage, at opgive mig sit Navn og Bidrag. Saasnart Tid er, skal jeg da give mig den Frihed, at indbyde Foreningens Medlemmer til Valget af en Bestyrelse, som kan overtage det taknemmelige Hverv, at lede Veldaadskilden til de Vansmægtende.

Aarhuus i August 1827.

A. F. Elmquist.